ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

Digitized by Google

P R Æ F A T I O

AD LIBRUM ECCLESIASTICI, SIVE SAPIENTIÆ SIRACH.

CODICES Græci MSS. ex quibus Variantes ad Librum Ecclefiaftici defcripfi, extra unum et alterum funt iidem quorum dantur Collationes ad Librum præcedentem. Singulorum defectus, fi quos habent, in recenfione fequenti memorabuntur. De diverfa vero Textûs ferie in diverfis Exemplaribus, ab init. com. 25. cap. xxx. ufque ad fin. cap. xxxvi. ut de re levioris momenti, nefcio an fupervacuum fit Lectorem præmonere.

III.
23. 55.
68, In capitibus quibufdam integris nullas, in reliquis perpaucas lectiones fuppeditat; neque ultra confertur per Libros Apocryphos: quippe in Maccabæor. I. II. et III. Textum Codicis Ducal. Venet. i. exhibet.
70. 106. 155.
157, Definit ad verba του εκζητησαι com. 21. cap. li.
248. 253. 254.
296, A com. 18. cap. xviii. ufque ad com. 3. cap. xix. A fine com. 3. cap. xxiii. ufque ad voc. πληθυν. αμαρτ. com. 16. ejufd. cap. et a voc. Ελισαιε com. 12. cap. xlviii. ufque ad voc. επεσκεπησαν com. 15. cap. xlix. omnia defiderantur. Deeft quoque cap. li. integr.
*307, Codex Biblioth. Electoral. Monachii, nunc 129. olim 276. fignat. Eft in charta bombycina, fæc. XIV. in folio. Continet in foliis 39 Sirachidem. Incipit a Prologo: deficit ad verba και τοις ευσεβεσι, &c. ver. ult. cap. xliii. Caput primum indicem habet ἀρχὴ τοῦ λόγου, &c. deinceps a folio 40. ad 43. funt varii Prologi in Proverbia. A voc. ιασις ad fin. ver. 3. cap. xxi. ad fyllab. θησεται in voc. δικαιωθησεται ver. 29. cap. xxvi. defunt omnia. Notitiæ hujus Codicis et fequentis ftellulam præfixi, ne lectori fraudem eo feciffe videar, quia Codic. Vatican. 430. et 1509. imprudenter iifdem numeris defignavi.
*308, Codex Palatinus Vindobonenfis, idem, ni fallor, (ut Collatoris verbis utar) cujus Variantes olim habuit Bentleius, quæ etiam in ufum Grabii mox pervenerunt. Vide Grabii Prolegom. ad Libr. S. Scr. Metricos, cap. iii. §. 6. et Lambecii Catalog. tom. iii. p. 42. Deficit a com. 18. cap. xviii. ad com. 3. cap. xix. a voc. και επιχαρειται com. 3. cap. xxiii. ufque ad voc. πληθυν. αμαρτ. com. 16. ejufd. cap. a com. 15. cap. xlv. ad com. 12. cap. xlvi. a com. 12. cap. xlviii. ad com. 15. cap. xlix. et per integr. caput li.

EDITIONES eædem, quæ antea, hîc quoque conferuntur.

PATRES et SCRIPTORES GRÆCI non alii funt ab illis quos compilavi in prioribus libris.

VERSIONES nullæ adfunt: quippe defiderantur Sergii Collationes ad Libr. Ecclefiaftici, et de Verfione Latina jam dictum eft in Præf. ad Libr. Sap. Salomonis.

J. P.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΟΦΙΑΣ ΣΕΙΡΑΧ.

ΠΟΛΛΩΝ καὶ μεγάλων ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατ᾽ αὐτοὺς ἠκολουθηκότων δεδομένων ὑπὲρ ὧν δέον ἐστὶν ἐπαινεῖν τὸν Ἰσραὴλ παιδείας καὶ σοφίας, καὶ ὡς οὐ μόνον αὐτοὺς τους ἀναγινώσκοντας δέον ἐστὶν ἐπιστήμονας γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκτὸς δύνασθαι τοὺς φιλομαθοῦντας χρησίμους εἶναι καὶ λέγοντας καὶ γράφοντας· ὁ πάππος μου Ἰησοῦς ἐπὶ πλεῖον ἑαυτὸν δοὺς εἴς τε τὴν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων πατρίων βιβλίων ἀνάγνωσιν, καὶ ἐν τούτοις ἱκανὴν ἕξιν περιποιησάμενος, προήχθη καὶ αὐτὸς συγγράψαι τι τῶν εἰς παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων, ὅπως οἱ φιλομαθεῖς, καὶ τούτων ἔνοχοι γενόμενοι, πολλῷ μᾶλλον ἐπιπροσθῶσι διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως. Παρακέκλησθε οὖν μετ᾽ εὐνοίας καὶ προσοχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι, καὶ συγγνώμην ἔχειν ἐφ᾽ οἷς ἂν δοκῶμεν τῶν κατὰ τὴν ἑρμηνείαν πεφιλοπονημένων τισὶ τῶν λέξεων ἀδυναμεῖν· οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς Ἑβραϊστὶ λεγόμενα, καὶ ὅταν μεταχθῇ εἰς ἑτέραν γλῶσσαν. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος, καὶ αἱ προφητεῖαι, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων οὐ μικρὰν ἔχει τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα. Ἐν γὰρ τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει ἐπὶ τοῦ Εὐεργέτου βασιλέως παραγενηθεὶς εἰς Αἴγυπτον καὶ συγχρονίσας, εὗρον οὐ μικρᾶς παιδείας ἀφόμοιον· ἀναγκαιότατον ἐθέμην αὐτὸς προσενέγκασθαί τινα σπουδὴν καὶ φιλοπονίαν τοῦ μεθερμηνεῦσαι τήνδε τὴν βίβλον· πολλὴν γὰρ ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστήμην προσενεγκάμενος ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου, πρὸς τὸ ἐπὶ πέρας ἄγοντα τὸ βιβλίον ἐκδόσθαι, καὶ τοῖς ἐν τῇ παροικίᾳ βουλομένοις φιλομαθεῖν, προκατασκευαζομένοις τὰ ἤθη ἐν νόμῳ βιοτεύειν.

Deeſt Prologus in Codice 157. Prologus in Editione Complutenſi (quocum conſentit Codex 248.) omnino diverſus eſt; adeo ut eum integrum tranſcribere ſupervacuum habuerim.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΟΦΙΑΣ ΣΕΙΡΑΧ] Προλογος Σοφιας 106. Προλογος 155. ΣΟΦΙΑΣ ΣΕΙΡΑΧ] Σοφιας Ιησου υιου Σιραχ 23. ſic, niſi Σειρὰχ, Ald. Της οντως σοφιας Ιησου υιου Σιραχ, επιθεισα και συγγραφεισα παρ᾽ αυτου εις πολλων ωφελειαν. 307.

κατ᾽ αὐτοὺς] ∧ 155. δεδομένων] præmitt. των 155. παιδείας καὶ σοφίας] σοφιας και παιδειας 253. καὶ ὡς οὐ μόνον] + εστιν 253. δέον ἐστὶν] ∧ εστιν 253. ἐπιστήμ. γίνεσθαι] επιστημ. γενεσθαι 55, 155. επιστημ. ειναι 106. εἴς τε τὴν τοῦ νόμου] ∧ την 106. τῶν ἄλλων] των αλλων δε 106. πατρίων βιβλίων] των δεοντων βιβλιων 23. των δεοντων πατριων βιβλιων 55, 296. δεοντων πατριων βιβλιων 253. βιβλίων ἀνάγνωσιν] βιβλων αναγνωσιν 254. ἱκανὴν ἕξιν περιποιησάμενος] ικανην παραποιησαμενος 106. ἀνηκόντων] ηκοντων 206, 307. διοικουντων 155. ἔνοχοι γενόμ.] ἔνηχοι (ſic) γενομ. 55, 254, 296. Alex. διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως] δια της εν νομω βιωσεως 253, 307. Παρακέκλησθε] παρακεκλεισθε 254. Παρακέκλησθε οὖν—ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα] ∧ cum intermed. 307. μετ᾽ εὐνοίας] μετανοιας 155. τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι] την ευνοιαν ποιεισθαι 155. την αναγνωσιν ποιησασθαι 253. ἐφ᾽ οἷς] εφ᾽ ης 155. πεφιλοπονημένων] περιφιλοπονημενων 23. Ald. ἀδυναμεῖν] ∧ 23. αδυνατειν 106. οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ] οὐ περ ισοδυναμει ταυτα 23. αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς] ∧ εν 106. αυτα εφ᾽ εαυτοις 253. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος] ἀλλὰ καὶ ἄλλα καὶ αὐτὸς ὁ νόμος 68. Ald. τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων] τα λοιπα των βιβλων 254. ἐπὶ τοῦ Εὐεργέτου] επι Ευεργετου (marg. Πτολομεου) 106. παραγενηθεὶς] αναγεννηθεις 23. εἰς Αἴγ. καὶ συγχρόν] και επ᾽ ολιγου συγχρονισας 23. εὗρον] ευρεν 106. εὑρὼν Alex. οὐ μικρᾶς παιδείας ἀφόμοιον] οὐ μικρας παιδιας αφονοις 23. οὐ μικραν παιδειαν αφοβον 106. οὐ μικραν (ſcr. μακραν) παιδειας αφορμην 254. ἀφόμοιον] αφορμην 55. ἐφόδιον Alex. ἀναγκαιότατον—σπουδὴν] αναγκαιον ουν εθεμην και αυτος τινα προσενεγκασθαι σπουδην 55. 296. ſic, niſi αναγκαιοτατον, 106, 155, 253, 254, 307. ἐθέμ. αὐτὸς] ἐθέμ. καὶ αὐτὸς Alex. προσενέγκ. τινα σπουδὴν] τινα προσενέγκ. σπουδὴν Alex. τὴν δὲ] habet in charact. minore Alex. πολλὴν γὰρ ἀγρυπνίαν] ∧ γαρ 55, 155, 253. Alex. πολλὴν σπουδην και αγρυπνιαν 106. ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου] εν τω διαστηματι του νομου 307. ἄγοντα τὸ βιβλίον] αγαγοντα το βιβλιον 55, 106, 155, 253, 254, 296. Alex. αγαγοντι την βιβλον 307. ἐκδόσθαι] εκδεδοσθαι 106. εκδιδοσθαι 155. εκαστω 253. προκατασκευαζομένοις] προκατασκευαζομενους 68, 106, (254. ut videtur) 296, 307. Alex. τὰ ἤθη ἐν νόμῳ] τα παθη εννομως 23. τα ηθη εννομως 253. ἐν νόμῳ] εννομως 307. Alex. βιοτεύειν] βιω πιστευειν 106.

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. I.

ΠΑΣΑ σοφία παρὰ Κυρίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐστιν εἰς τὸν αἰῶνα. Ἄμμον θαλασσῶν καὶ σταγό- 1. 2.
νας ὑετοῦ καὶ ἡμέρας αἰῶνος τίς ἐξαριθμήσει; Ὕψος οὐρανοῦ καὶ πλάτος γῆς καὶ ἄβυσσον καὶ 3.
σοφίαν τίς ἐξιχνιάσει; Προτέρα πάντων ἔκτισται σοφία, καὶ σύνεσις φρονήσεως ἐξ αἰῶνος. 4.
Ῥίζα σοφίας τίνι ἀπεκαλύφθη; καὶ τὰ πανουργεύματα αὐτῆς τίς ἔγνω; Εἷς ἐστι σοφὸς φοβερὸς 6. 8.
σφόδρα καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ· Κύριος Αὐτὸς ἔκτισεν αὐτὴν, καὶ εἶδε καὶ ἐξηρίθμησεν 9.
αὐτὴν, καὶ ἐξέχεεν αὐτὴν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ, 10.
καὶ ἐχορήγησεν αὐτὴν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Φόβος Κυρίου δόξα καὶ καύχημα καὶ εὐφροσύνη 11.
καὶ στέφανος ἀγαλλιάματος. Φόβος Κυρίου τέρψει καρδίαν, καὶ δώσει εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καὶ 12.
μακροημέρευσιν. Τῷ φοβουμένῳ τὸν Κύριον εὖ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων, καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς αὐτοῦ εὑ- 13.
ρήσει χάριν. Ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Θεὸν, καὶ μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ συνεκτίσθη αὐτοῖς. 14.
Καὶ μετὰ ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐνόσσευσε, καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐμπιστευθήσεται. 15.
Πλησμονὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ μεθύσκει αὐτοὺς ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῆς. Πάντα 16. 17.
τὸν οἶκον αὐτῆς ἐμπλήσει ἐπιθυμημάτων, καὶ τὰ ἀποδοχεῖα ἀπὸ τῶν γεννημάτων αὐτῆς. Στέ- 18.
φανος σοφίας φόβος Κυρίου, ἀναθάλλων εἰρήνην καὶ ὑγίειαν ἰάσεως· καὶ εἶδε καὶ ἐξηρίθμησεν
αὐτήν· Ἐπιστήμην καὶ γνῶσιν συνέσεως ἐξώμβρησε, καὶ δόξαν κρατούντων αὐτῆς ἀνύψωσε. Ῥίζα 19. 20.
σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακροημέρευσις. Οὐ δυνήσεται θυμὸς ἄδικος 21.
δικαιωθῆναι· ἡ γὰρ ῥοπὴ τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ πτῶσις αὐτῷ. Ἕως καιροῦ ἀνθέξεται μακρόθυμος, καὶ 22.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ] Σοφια Ιησου υιου Σιραχ 23, 55, 70, 248, 253, 254. sic, nisi Σειραχ, 155, 296. Αρχη του λογου της τουτου σοφιας 307.

II. αἰῶνος] αιωνων 155.

III. γῆς] præmitt. της 106. καὶ ἄβυσσον καὶ σοφίαν] και σοφιαν και αβυσσον 70.

IV. ἔκτισται σοφία] ἔκτησθαι (sic) σοφιαν 155. ἐξ αἰῶνος] + πηγη σοφιας λογος Θεου εν υψιστοις, και αἱ πορειαι αυτης εντολαι αιωνιοι 23, 55, 70, 248. Compl. (Alex. in charact. min.) + πηγη σοφιας λογος Θεου εν υψιστοις· και ἀπορεῖαι (sic) αυτης εντόλη ζωης 106. + πηγη σοφιας λογος Θεου εν υψιστοις, και ἀπορεῖαι αυτης εντολαι αιωνιοι 253.

VI. τὰ πανουργεύματα] τα πανουργηματα 23, 307. Alex. τίς ἔγνω] + επιστημη σοφιας τινι εφανερωθη και την πολυπειριαν αυτης τις συνηκεν 23, 70, 253. (Alex. in charact. minore.) + eadem, cum απεκαλυφθη pro εφανερωθη, 106. + και την πολυπηριαν (sic) αυτοις τις συνηκε 55.

VIII. σοφὸς φοβερὸς] σοφος και φοβερος 70. ἐπὶ τοῦ θρόνου] ∧ του 296, 308. ἐπὶ τοῦ θρόνου—ἔκτισεν in com. seq.] επι του θρονου αυτου και κυριευων· Κυριος αυτος εκτισεν 55, 106, 253. επι του θρονου αυτου και κυριευων· και αυτος εκτισεν 70.

IX. καὶ εἶδε] και ιδε 70. Ald. (Alex. sic ver. 18.) ἐξηρίθμ. αὐτὴν] εξηριθμ. αυτα 253. καὶ ἐξέχεεν αὐτὴν] ∧ αυτην 23. ἐξέχεεν] επεχεεν 70.

X. Μετὰ πάσης σαρκὸς] + απ' αυτης 70. τοῖς ἀγαπῶσιν] τοις φοβουμενοις 106. τοῖς ἀγαπ. αὐτόν] + αγαπησις Κυριου ενδοξος σοφια, ὃς δ' αν οπτανηται μεριζει αυτην εις ορασιν αυτου 70. + αγαπωσις Κυριου ενδοξος σοφια, οἷς δ' αν οπτανηται, μεριζω αυτην εις ορασιν αυτου 253.

XI. ἀγαλλιάματος] αγαλλιασεως 106, 155.

XII. τέρψει καρδίαν] δοξα και καυχημα 106. εὐφροσύνην] + δε 253. χαρὰν καὶ μακροημέρευσιν] μακροημερευσιν και χαραν 106. καὶ μακροημέρευσιν] + φοβος Κυριου δοσις παρα Κυριου· και γαρ επ' αγαπησεως τριβους καθιστησι τῳ φοβουμενῳ 70. + eadem, nisi αγαπωσεως, 253.

XIII. ἐπ' ἐσχάτων] επ' εσχατῳ 253. εὑρήσει χάριν] ευλογηθησεται 23, 70, 155, 157, 248, 253, 296, 307. Compl. εὐλογηθήσεται. Φόβος Κυρίου δόσις παρὰ Κυρίου, καὶ ἐπ' ἀγαπήσεως τρίβους καθίστησι. Ἀγάπησις Κυρίου ἔνδοξος σοφία· Οἷς δ' ὀπτάνηται, μερίζει αὐτὴν εἰς ὅρασιν αὐτοῦ. (cum Φόβος &c. in charact. min.) Alex.

XIV. τὸν Θεὸν] τον Κυριον 23, 55, 70, 106, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XV. Καὶ μετὰ ἀνθρ.] ∧ και 23, 70, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex. ἐνόσσευσε] ενενοσσευσε 70.

XVI. φοβεῖσθαι τὸν Κύριον] φοβος Κυριου 308. ἀπὸ τῶν καρπῶν] απο των γενηματων 23.

XVII. Πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς] παντα τον οικον αυτων 248, 253. Compl. Alex. ἐμπλήσει] ενεπλησεν 248. Compl. ἐπιθυμημάτων] + αυτης 248, 253. Compl. καὶ τὰ &c. ad fin. com.] ∧ 253. ἀπὸ τῶν] ἀνῶν τῶν (sic) 155. αὐτῶν Alex. ἀπὸ τῶν γεννημ. αὐτῆς] + αμφοτερα δε εστι δωρα Θεου εις ειρηνην 70, 248. Compl.

XVIII. φόβος Κυρίου] φοβεισθαι τον Κυριον 70. Compl. και φοβος Κυριου (και inter lin. ab al. m.) 106. φοβος Θεου 253. ἀναθάλλων—ἐξώμβρησε in com. seq.] αναθαλλει δε εν αυτοις Κυριος ειρηνην μεστην ιασεως· αμφοτερα δε εστιν δωρα Κυριου· πλατυνει δε καυχησις τοις αγαπωσιν αυτον· επιστημην και γνωσιν και δοξαν σοφια εξομβρει 253. ὑγίειαν] υγειαν 106. ἰάσεως] + πλατυνει δε καυχησις τοις αγαπωσιν αυτον 70. + ἀμφότερα δέ ἐστιν δῶρα Θεοῦ, πλατύνει δὲ καύχησιν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Alex. καὶ εἶδε &c. ad fin. com.] πλατυνει δε καυχησις τοις αγαπωσιν αυτον 248. Compl.

XIX. Ἐπιστήμην] præmitt. και 296, 308. ἐξώμβρησε] εξομβρισε σοφια 70. εξωμβρησεν ἡ σοφια 106. εξωμβρισεν ἡ σοφια 248. Compl. εξωμβρησε σοφια 308. κρατ. αὐτῆς] κρατ. αυτην 70, 106, 248, 254. Compl.

XX. φοβεῖσθαι] αγαπαν 253. μακροημέρευσις] + φοβος Κυριου απωθειται αμαρτηματα, παραμενων δε αποστρεψει πασαν οργην 70. + eadem, sine πασαν, 106. + φοβος Κυριου απωθειται αμαρτηματα, παραμενων δε αποστρεφει οργην 248. Compl. + φοβος Κυριου απωθειται αμαρτηματα, παραμενων δε εν αυτω συντριψει πασαν οργην 253. + φόβος Κυρίου ἀπωθεῖται ἁμαρτήματα· Ἄφοβος δὲ οὐ δυνήσεται δικαιωθῆναι (Alex. in char. min.) Clem. Alex. p. 139.

XXI. Οὐ δυνήσεται—δικαιωθῆναι] θυμὸς ἄδικος οὐκ ἀθωωθήσεται Chrysost. xii. 21. 60. θυμὸς ἄδικος] θυμωδης ανηρ 70, 106, 248. Compl. ανηρ θυμωδης 253. δικαιωθῆναι] δικαιος ειναι (cum ω supra ος) 155. πτῶσις αὐτῷ] πτωσις αυτου 155.

XXII. ἀνθέξεται] ανεξεται 23, 248, 253. Compl. καὶ ὕστερον]

Digitized by Google

ΚΕΦ. I.

23. ὕστερον αὐτῷ ἀναδώσει εὐφροσύνη. Ἕως καιροῦ κρύψει τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ χείλη πιστῶν ἐκδιη-
24. γήσεται σύνεσιν αὐτοῦ. Ἐν θησαυροῖς σοφίας παραβολὴ ἐπιστήμης, βδέλυγμα δὲ ἁμαρτωλῷ θε-
25. 26. οσέβεια. Ἐπεθύμησας σοφίαν, διατήρησον ἐντολὰς, καὶ Κύριος χορηγήσει σοι αὐτήν. Σοφία
27. γὰρ καὶ παιδεία φόβος Κυρίου, καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ πίστις καὶ πραότης. Μὴ ἀπειθήσῃς φόβῳ
29. Κυρίου, καὶ μὴ προσέλθῃς αὐτῷ ἐν καρδίᾳ δισσῇ. Μὴ ὑποκριθῇς ἐν στόμασιν ἀνθρώπων, καὶ ἐν
30. τοῖς χείλεσί σου πρόσεχε. Μὴ ἐξύψου σεαυτὸν, ἵνα μὴ πέσῃς, καὶ ἐπαγάγῃς τῇ ψυχῇ σου ἀτι-
μίαν· καὶ ἀποκαλύψει Κύριος τὰ κρυπτά σου, καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ σε· ὅτι οὐ
προσῆλθες φόβῳ Κυρίου, καὶ ἡ καρδία σου πλήρης δόλου.

ΚΕΦ. II.

1. 2. ΤΕΚΝΟΝ, εἰ προσέρχῃ δουλεύειν Κυρίῳ Θεῷ, ἑτοίμασον τὴν ψυχήν σου εἰς πειρασμόν. Εὔ-
3. θυνον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρησον, καὶ μὴ σπεύσῃς ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς. Κολλήθητι αὐτῷ
4. καὶ μὴ ἀποστῇς, ἵνα αὐξηθῇς ἐπ᾽ ἐσχάτων σου. Πᾶν ὃ ἐὰν ἐπαχθῇ σοι, δέξαι, καὶ ἐν ἀλλά-
5. γμασι ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον. Ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσὸς, καὶ ἄνθρωποι δεκτοὶ
6. ἐν καμίνῳ ταπεινώσεως. Πίστευσον αὐτῷ καὶ ἀντιλήψεταί σου, εὔθυνον τὰς ὁδούς σου καὶ ἔλπι-
7. σον ἐπ᾽ αὐτόν. Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ἀναμείνατε τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκκλίνητε ἵνα μὴ
8. 9. πέσητε. Οἱ φοβούμενοι Κύριον πιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐ μὴ πταίσῃ ὁ μισθὸς ὑμῶν. Οἱ φοβού-
10. μενοι Κύριον ἐλπίσατε εἰς ἀγαθὰ, καὶ εἰς εὐφροσύνην αἰῶνος καὶ ἐλέους. Ἐμβλέψατε εἰς ἀρ-
χαίας γενεὰς καὶ ἴδετε, τίς ἐνεπίστευσε Κυρίῳ καὶ κατῃσχύνθη; ἢ τίς ἐνέμεινε τῷ φόβῳ αὐτοῦ
11. καὶ ἐγκατελείφθη; ἢ τίς ἐπεκαλέσατο αὐτὸν, καὶ ὑπερεῖδεν αὐτόν; Διότι οἰκτίρμων καὶ ἐλεή-
12. μων ὁ Κύριος, καὶ ἀφίησιν ἁμαρτίας, καὶ σώζει ἐν καιρῷ θλίψεως. Οὐαὶ καρδίαις δειλαῖς, καὶ
13. χερσὶ παρειμέναις, καὶ ἁμαρτωλῷ ἐπιβαίνοντι ἐπὶ δύο τρίβους. Οὐαὶ καρδίᾳ παρειμένῃ, ὅτι οὐ
14. πιστεύει, διὰ τοῦτο οὐ σκεπασθήσεται. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς ἀπολωλεκόσι τὴν ὑπομονὴν, καὶ τί ποι-

∧ και 155. αὐτῷ ἀναδώσει] tr. 106. εὐφροσύνη] ευφροσυνην 23, 157, 253. Alex. εις ευφροσυνην 70.

XXIII. χείλη πιστῶν] χειλη πολλων 55, 70, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. ἐκδιηγήσεται] εκει ηγησεται 23.

XXIV. παραβολὴ] παραβολαι 70. Compl. Alex. ἁμαρτωλῷ] αμαρτωλου III, 23. αμαρτωλων 70. αμαρτωλοις 253.

XXV. Ἐπεθύμησας] επιθυμησας 248. Compl. Ald. Alex. καὶ Κύριος] και ὁ Κυριος 155.

XXVI. ἡ εὐδοκία] ∧ ἡ 23, 70, 248. Compl. καὶ πραότης] και πραυτης 55, 70, 106, 157, 254, 296, 307. Alex.

XXVII. φόβῳ Κυρίου] + ενδεης ὢν 70, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) ἐν καρδίᾳ] ∧ εν 106.

XXIX. Μὴ ὑποκριθῇς] præmitt. και 106. μη καθυποκριθης 253. ἐν στόμασι] εν στοματι 106, 307. ενωπιον 253. πρόσεχε] μη προσεχε 248. Compl.

XXX. Μὴ ἐξύψου σεαυτὸν] μη σαλευου διανοια 253. καὶ ἐπαγάγῃς] και επαγης 296, 308. τῇ ψυχῇ σου] τη ζωη σου 253. ἀτιμίαν] ατιμια 106. καὶ ἀποκαλύψει] και αποκαλυψη 106, 307, 308. τὰ κρυπτά σου] + παντα 70, 248. Compl. καὶ ἐν μέσῳ] ∧ και 254. καταβαλεῖ] καταβαλη (296. ex corr.) 308. ὅτι οὐ προσῆλθες] + εν αληθεια 248, 253. Compl. (Alex. in charact. min.) φόβῳ Κυρίου] præmitt. εν 70. τω φοβω του Κυριου 248. Compl.

Cap. II. Περι υπομονης 248.

I. Τέκνον—Θεῷ] υἱέ μου εἰ προσέχῃς δουλεύειν τῷ Κυρίῳ Athan. ii. 526. εἰ προσέρχῃ] ει προσεχει 308. ἐὰν προσέρχῃ Chryfoft. i. 683, 724. Κυρίῳ Θεῷ] τω Κυριω 106, 307. Compl. Cyrill. Alex. vol. i. part. i. p. 158. (Cf. vol. vi. part. i. p. 364.) præmitt. τω 248. Θεῷ] ∧ 23, 55, 157, 253, 254, 296. Alex. Chryfoft. i. 170. (Cf. ii. 17. et al.) τὴν ψυχήν σου] σου την ψυχην 55, 254.

II. καὶ καρτέρησον] + ἐν νόσῳ καὶ πενίᾳ ἐπ᾽ αὐτῷ πεποιθὼς γίνου Chryfoft. i. 683. (Cf. ver. 5.)

III. αὐξηθῇς] αυξηθεις 308. ἐπ᾽ ἐσχάτων σου] ∧ σου 106.

IV. Πᾶν ὃ ἐὰν] ∧ εαν 155, 307. δέξαι] + ασμενως 106, 248, 253. Compl. (Alex. in charact. minore.) Chryfoft. xi. 136. καὶ ἐν ἀλλάγμασι] και εν αγαλλιασει 23. και εν αλαλαγμασι 106. και εν αλλαγματι 248. Compl.

V. Ὅτι ἐν πυρὶ] ὥσπερ ἐν πυρὶ Chryfoft. iii. 284. χρυσὸς] præmitt. ὁ 106. καὶ ἄνθρωποι] ανθρωποι δε 253. οὕτως ἄνθρωποι Chryfoft. l. cit. ταπεινώσεως] + εν νοσοις και πενια επ᾽ αυτω πεποιθως γινου 55, 254. + εν νοσοις και παιδειαις επ᾽ αυτω πεποιθως γινου 253.

VI. Πίστευσον αὐτῷ] præmitt. και 155. πιστευσον Κυριω 253. εὔθυνον] præmitt. και 55, 155, 157, 296, 307. Compl. Alex. εὔθυνον &c. ad fin. com.] και ελπιζε επ᾽ αυτω και ευθενει (fic) τας οδους σου 253. εὔθυνον τὰς ὁδούς σου] ∧ 106. τὰς ὁδούς σου] την οδον σου 157.

VII. Commata 7, 8, 9. tr. hoc ordine 8, 9, 7. in Codic. 106, 248. Compl. Commata 7, 8. ponit poft 9. Codex 308. τὸν Κύριον] ∧ τον 23, 307. ἀναμείνατε &c. ad fin. com.] ∧ (fupplet. in marg. ab al. m.) 106. ἀναμείνατε—ἐλπίσατε in com. 9.] πιστευσατε αυτω· και ου μη πταιση ὁ μισθος υμων. οἱ φοβουμενοι τον Κυριον αναμεινατε το ελεος αυτου· και μη εκκλινηται, ινα μη πεσηται. οἱ φοβουμενοι τον Κυριον ελπισατε 155. ἔλεος] ελεον 253. ἵνα μὴ πέσητε] ∧ ινα 253.

VIII. Οἱ φοβούμ. Κύριον] οἱ φοβουμ. τον Κυριον (fic com. feq.) 55, 106, 157, 248. Compl. Ald. πιστεύσατε αὐτῷ] αινεσατε αυτον 307. πταίσῃ] πεση 106, 296, 307.

IX. Οἱ φοβούμ. Κύριον] οἱ φοβουμ. τον Κυριον 253. εἰς ἀγαθὰ] ∧ εις 157. καὶ εἰς εὐφροσύνην] ∧ εις 106. καὶ ἐλέους] + οτι δοσις αιωνια μετα χαρας το ανταποδομα αυτου 55, 254. + eadem, fine οτι, 106, 253.

X. Ἐμβλέψατε—Κυρίῳ] Ἐρωτήσατε γενεὰς τὰς γενομένας προτέρας ὑμῶν, τίς ἐνεπίστευσε Κυρίῳ Theodoret. ii. 1072. τίς ἐνεπίστευσε] τις επιστευσε 106, 307. τίς ἤλπισεν Chryfoft. i. 347. Κυρίῳ] τω Κυριω 296. ἐπὶ Κύριον Chryfoft. l. cit. ἢ τίς ἐνέμεινε] ∧ ἢ 253. ἢ τίς ἐνέμεινε—ἐγκατελείφθη] ∧ cum intermed. 307. ἢ τίς ἐνέμεινε &c. ad fin. com.] ἢ τίς ἐπεκαλέσατο αὐτὸν, καὶ ὑπερεῖδεν αὐτὸν, ἢ τίς ἐνέμεινε ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, καὶ ἐγκατέλιπεν αὐτόν Chryfoft. l. cit. (Cf. v. 101. et al.) καὶ ὑπερεῖδεν] και υπεριδεν 307. Didym. de Trin. p. 69.

XI. ὁ Κύριος] + μακροθυμος και πολυελεος 106, 248, 253. Compl. (Alex. in charact. minore.) καὶ ἀφίησιν] ∧ και 307.

XII. ἐπὶ δύο τρίβους] ∧ επι 55, 248. Compl.

XIII. οὐ πιστεύει] ουκ εμπιστευει 253. διὰ τοῦτο] δια τουτο γαρ 253.

XIV. ἀπολωλεκόσι] απολελωκοσι 307. καὶ τί &c. ad fin. com.] ∧ 296, 308. ποιήσετε] ποιησητε 307. ὅταν ἐπισκέπτηται] οταν επισκεψηται 106. ὅτε ἐπισκέπτηται Compl. ὅτι ἐπισκέπτηται Ald. ὁ Κύριος] ∧ ὁ 248. Compl.

Digitized by Google

ΚΕΦ. II.

ήσετε ὅταν ἐπισκέπτηται ὁ Κύριος; Οἱ φοβούμενοι Κύριον οὐκ ἀπειθήσουσι ῥημάτων αὐτοῦ, καὶ οἱ 15.
ἀγαπῶντες αὐτὸν συντηρήσουσι τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. Οἱ φοβούμενοι Κύριον ζητήσουσιν εὐδοκίαν αὐτοῦ, 16.
καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν ἐμπλησθήσονται τοῦ νόμου. Οἱ φοβούμενοι Κύριον ἑτοιμάσουσι καρδίας 17.
αὐτῶν, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ ταπεινώσουσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν. Ἐμπεσούμεθα εἰς χεῖρας Κυρίου, καὶ 18.
οὐκ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· ὡς γὰρ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ, οὕτως καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. III.

ΕΜΟΥ τοῦ πατρὸς ἀκούσατε τέκνα, καὶ οὕτως ποιήσατε, ἵνα σωθῆτε. Ὁ γὰρ Κύριος ἐδόξασε 1. 2.
πατέρα ἐπὶ τέκνοις, καὶ κρίσιν μητρὸς ἐστερέωσεν ἐφ' υἱοῖς. Ὁ τιμῶν πατέρα ἐξιλάσεται ἁμαρ- 3.
τίας. Καὶ ὡς ὁ ἀποθησαυρίζων, ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ. Ὁ τιμῶν πατέρα εὐφρανθήσεται ὑπὸ 4. 5.
τέκνων, καὶ ἐν ἡμέρᾳ προσευχῆς αὐτοῦ εἰσακουσθήσεται. Ὁ δοξάζων πατέρα μακροημερεύσει, καὶ 6.
ὁ εἰσακούων Κυρίου ἀναπαύσει μητέρα αὐτοῦ, Καὶ ὡς δεσπόταις δουλεύσει ἐν τοῖς γεννήσασιν αὐ- 7.
τόν. Ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τίμα τὸν πατέρα σου, ἵνα ἐπέλθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτοῦ. Εὐλογία 8. 9.
γὰρ πατρὸς στηρίζει οἴκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια. Μὴ δοξάζου ἐν ἀτιμίᾳ 10.
πατρός σου, οὐ γάρ ἐστί σοι δόξα πατρὸς ἀτιμία. Ἡ γὰρ δόξα ἀνθρώπου ἐκ τιμῆς πατρὸς αὐ- 11.
τοῦ, καὶ ὄνειδος τέκνοις μήτηρ ἐν ἀδοξίᾳ. Τέκνον, ἀντιλαβοῦ ἐν γήρᾳ πατρός σου, καὶ μὴ λυπή- 12.
σῃς αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. Κἂν ἀπολείπῃ σύνεσιν, συγγνώμην ἔχε, καὶ μὴ ἀτιμάσῃς αὐτὸν ἐν 13.
πάσῃ ἰσχύϊ σου. Ἐλεημοσύνη γὰρ πατρὸς οὐκ ἐπιλησθήσεται, καὶ ἀντὶ ἁμαρτιῶν προσανοικοδο- 14.
μηθήσεταί σοι. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου ἀναμνησθήσεταί σου· ὡς εὐδία ἐπὶ παγετῷ, οὕτως ἀνα- 15.
λυθήσονταί σου αἱ ἁμαρτίαι. Ὡς βλάσφημος ὁ ἐγκαταλιπὼν πατέρα, καὶ κεκατηραμένος ὑπὸ 16.
Κυρίου ὁ παροργίζων μητέρα αὐτοῦ. Τέκνον, ἐν πραΰτητι τὰ ἔργα σου διέξαγε, καὶ ὑπὸ ἀνθρώ- 17.
που δεκτοῦ ἀγαπηθήσῃ. Ὅσῳ μέγας εἶ, τοσούτῳ ταπείνου σεαυτόν, καὶ ἔναντι Κυρίου εὑρήσεις χά- 18.
ριν. Ὅτι μεγάλη ἡ δυναστεία τοῦ Κυρίου, καὶ ὑπὸ τῶν ταπεινῶν δοξάζεται. Χαλεπώτερά σου μὴ 20. 21.
ζήτει, καὶ ἰσχυρότερά σου μὴ ἐξέταζε. Ἃ προσετάγη σοι, ταῦτα διανοοῦ· οὐ γάρ ἐστί σοι χρεία 22.

XV. Deest totum comma 106, 253. Οἱ φοβούμ. Κύριον] οἱ φοβουμ. τον Κυριον (sic infra) 157, 296, 307. οὐκ ἀπειθήσουσι] ουκ απειθουσι 307. οὐκ ἀπειθ. ῥημάτ. αὐτοῦ] ζητησουσιν ευδοκιαν αυτου III. ῥημάτων] ρημασιν 155, 248, 296. Compl. τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ] ∧ 23. ∧ τας 307.

XVI. Deest comma integr. 296, 308. ζητήσ. εὐδοκ. αὐτοῦ] ετοιμασουσιν καρδιας αυτων 155. εὐδοκίαν αὐτοῦ] ευδοκιαν παρ' αυτου 106, 248. Compl. καὶ οἱ ἀγαπ.] ∧ και 106. ἐμπλησθήσονται] πλησθησονται 106, 248. πλησθήσουσι Compl. ἐμπλήσονται Ald. τοῦ νόμου] ∧ του 307.

XVII. Οἱ φοβούμενοι—καρδίας αὐτῶν] ∧ cum intermed. 155. ἑτοιμάσουσι] ετοιμασωσι 308. καρδίας αὐτῶν] καρδιαν αυτων 23, 253. τὰς ψυχὰς αὐτῶν] + λεγοντες 253. (Alex. in char. min.)

XVIII. Ἐμπεσούμεθα] εμπεσοιμεθα 106. εμπεσωμεθα 307. εἰς χεῖρας Κυρίου] εις χειρας Θεου 248. Compl. οὕτως καὶ] ουτως εσται και 296, 308. καὶ τὸ] και πολυ το 106.

I. Ἐμοῦ—καὶ οὕτως] ακουσατε τεκνα κρισιν πατρος, και ουτως 253.

II. ἐφ' υἱοῖς] εφ' υιους 106, 248. Compl.

III. ἐξιλάσεται] εξιλασκεται 106, 157, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

IV. ὁ ἀποθησαυρίζων] ∧ ὁ 55, 248, 307. Compl. Ald. Alex. ὁ θησαυριζων 155.

V. ὑπὸ τέκνων] επι τεκνοις 248, 307. Compl.

VI. πατέρα] + αυτου 157. ἀναπαύσει] τιμησει 55, 254. μητέρα αὐτοῦ] + απο οδυνης, ὁ φοβουμενος Κυριον τιμησει πατερα 253. + ὁ φοβούμενος Κύριον τιμήσει πατέρα Compl. + eadem, nisi τὸν Κύριον, in charact. minore Alex.

VII. Καὶ ὡς δεσπόταις] και ως κυριοις 253. δουλεύσει] δούλευσον Chrysost. iv. 663. ἐν τοῖς γεννήσ.] ∧ εν 23, 106, 157, 248, 253. Compl. Chrysost. l. cit. habet ἐν inter uncos Alex.

VIII. τὸν πατέρα σου] + και την μητερα σου 106. + και την μητερα 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) εὐλογία] præmitt. ἡ 253. παρ' αὐτοῦ] παρ' αυτων 106. Alex. αυτων 253. παρ' ἀνθρώπων Compl.

IX. Εὐλογία γὰρ] ∧ γαρ 157. οἴκους τέκνων] οικοι τεκνων 155.

X. δόξα πατρὸς ἀτιμία] δόξα ὡς ὄνειδος Chrysost. xi. 671. πατρὸς ἀτιμία] προς ατιμιαν 106, 157, 254, 296, 308. Ald. ως ατιμια 253. ἀτιμία] ατιμιαν 155.

XI. δόξα ἀνθρώπου] tr. 296. καὶ ὄνειδος τέκνοις] και ονειδος τεκνων 307.

XII. ἐν γήρᾳ] εν γηρει 55, 254, 296, 308, καὶ μὴ λυπήσῃς &c. ad fin. com. seq.] και μη λυπησης αυτον εν παση ισχυι σου 254. ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ] εν τη ζωη σου 23. ∧ τη 106. εν ζωη σου 248. Compl.

XIII. Κἂν ἀπολείπῃ] και εαν απολιπη 55, 106, 157. (307. ut videtur.) και εαν απολειπη 155, 248, 253. Compl. Alex. ἀπολείπῃ] απολειπει 308. ἀπολίπῃ Chrysost. iii. 191. σύνεσιν] συνεσις 296, 308. σύνεσ. συγγνώμ.] tr. 155. μὴ ἀτιμάσῃς] μη λυπησης 55.

XIV. πατρὸς] πατρος σου 23, 248. Compl. οὐκ ἐπιλησθήσεται] + σοι 106.

XV. θλίψεώς σου] ∧ σου 106, 248. Compl. ὡς εὐδία] præmitt. και 296. ἀναλυθήσονται] απολυθησεται 155.

XVI. ὁ ἐγκαταλιπὼν] ὁ εγκαταλειπων 55, 248, 254. Compl. πατέρα] πατερα αυτου 106, 248, 253. Compl. καὶ κεκατηραμένος] και κατηραμενος 55, 307. ὑπὸ Κυρίου] απο Θεου 106. υπο Θεου 253. παρὰ Κυρίου Alex.

XVII. ἐν πραΰτητι] εν πραοτητι 106. ἐν πραΰτ. τὰ ἔργα σου] τα εργα σου εν πραυτητι 55, 254. Alex. sic, sine τα, 253. sic, nisi εν πραοτητι, 248. Compl. διέξαγε] διεξαγαγε 106, 155, 248, 253. Compl.

XVIII. εἶ] εἰσεὶ (sic) 155. τοσούτῳ] τοσουτον 254. ταπείνου] ταπεινωσον 55, 254. ταπείνου—εὑρήσεις] ταπείνου σεαυτὸν ἔναντι Κυρίου, καὶ εὑρήσεις Procop. in Cat. Nic. tom. ii. p. 96. ἔναντι Κυρίου] ἐναντίον Κυρίου Chrysost. iii. 140. εὑρήσεις χάριν] + πολλοι εισιν υψηλοι και επιδοξοι· αλλα πραεσιν αποκαλυπτεται μυστηρια αυτου 106, 253. + eadem, sine αυτου, 248. Compl. (Alex. in charact. min.)

XX. ἡ δυναστεία τοῦ Κυρίου] ἡ δυναμις Κυριου 106. ∧ του 248, 253, 307. Compl. Alex.

XXI. Χαλεπώτερά σου] βαθυτερα σου 253. *Altiora te* Origen. ii. 488. ἰσχυρότερά σου Chrysost. ii. 127. Cyrill. Alex. iv. 671. μειζότερά σου Isidor. Pel. p. 443. μὴ ζήτει] + αναισθητως 248, 253. Compl. καὶ ἰσχυρότερά σου] καὶ βαθύτερά σου Chrysost. l. cit. μὴ ἐξέταζε] + αφροσυνη 248. Compl. μη ερευνα αφροσυνη 253. + σὺν ἀφροσύνῃ Compl. μὴ ἐρεύνα Origen. iv. 216. Chrysost. l. cit. Greg. Nyss. i. 208. et in Cat. Nic. tom. i. p. 678.

XXII. ταῦτα διανοοῦ] + οσιως 248, 253. Compl. (Alex. in char.

Digitized by Google

ΚΕΦ. III.

23. τῶν κρυπτῶν. Ἐν τοῖς περισσοῖς τῶν ἔργων σου μὴ περιεργάζου· πλείονα γὰρ συνέσεως ἀνθρώ-
24. πων ὑπεδείχθη σοι. Πολλοὺς γὰρ ἐπλάνησεν ἡ ὑπόληψις αὐτῶν, καὶ ὑπόνοια πονηρὰ ὠλίσθησε
26. διανοίας αὐτῶν. Καὶ ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον, ἐν αὐτῷ ἐμπεσεῖται· καρδία σκληρὰ κακωθήσεται ἐπ'
27. ἐσχάτων. Καρδία σκληρὰ βαρυνθήσεται πόνοις, καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς προσθήσει ἁμαρτίαν ἐφ'
28. 29. ἁμαρτίαις. Ἐπαγωγὴ ὑπερηφάνου οὐκ ἔστιν ἴασις, φυτὸν γὰρ πονηρίας ἐρρίζωκεν ἐν αὐτῷ. Καρ-
30. δία συνετοῦ διανοηθήσεται παραβολήν, καὶ οὖς ἀκροατοῦ ἐπιθυμία σοφοῦ. Πῦρ φλογιζόμενον ἀπο-
31. σβέσει ὕδωρ, καὶ ἐλεημοσύνη ἐξιλάσεται ἁμαρτίας. Ὁ ἀνταποδιδοὺς χάριτας μέμνηται εἰς τὰ
μετὰ ταῦτα, καὶ ἐν καιρῷ πτώσεως εὑρήσει στήριγμα.

ΚΕΦ. IV.

1. 2. ΤΕΚΝΟΝ, τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσῃς, καὶ μὴ παρελκύσῃς ὀφθαλμοὺς ἐπιδεεῖς. Ψυ-
3. χὴν πεινῶσαν μὴ λυπήσῃς, καὶ μὴ παροργίσῃς ἄνδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ. Καρδίαν παροργισμένην
4. μὴ προσταράξῃς, καὶ μὴ παρελκύσῃς δόσιν προσδεομένου. Ἱκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου, καὶ
5. μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ πτωχοῦ. Ἀπὸ δεομένου μὴ ἀποστρέψῃς ὀφθαλμόν, καὶ μὴ
6. δῷς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαί σε. Καταρωμένου γάρ σε ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ, τῆς δε-
7. ήσεως αὐτοῦ ἐπακούσεται ὁ ποιήσας αὐτόν. Προσφιλῆ συναγωγῇ σεαυτὸν ποίει, καὶ μεγιστᾶνι
8. ταπείνου τὴν κεφαλήν σου. Κλῖνον πτωχῷ τὸ οὖς σου, καὶ ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραΰτητι.
9. 10. Ἐξελοῦ ἀδικούμενον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος, καὶ μὴ ὀλιγοψυχήσῃς ἐν τῷ κρίνειν σε. Γίνου ὀρφανοῖς
ὡς πατήρ, καὶ ἀντὶ ἀνδρὸς τῇ μητρὶ αὐτῶν· καὶ ἔσῃ ὡς υἱὸς ὑψίστου, καὶ ἀγαπήσει σε μᾶλλον ἢ
11. 12. μήτηρ σου. Ἡ σοφία υἱοὺς ἑαυτῇ ἀνύψωσε, καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητούντων αὐτήν· Ὁ ἀγα-
13. πῶν αὐτὴν ἀγαπᾷ ζωήν, καὶ οἱ ὀρθρίζοντες πρὸς αὐτὴν ἐμπλησθήσονται εὐφροσύνης. Ὁ κρα-
14. τῶν αὐτῆς κληρονομήσει δόξαν, καὶ οὗ εἰσπορεύεται εὐλογήσει Κύριος. Οἱ λατρεύοντες αὐτῇ λει-
15. τουργήσουσιν Ἁγίῳ, καὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὴν ἀγαπᾷ ὁ Κύριος. Ὁ ὑπακούων αὐτῆς κρινεῖ ἔθνη,

minore.) οὐ γάρ ἐστί &c. ad fin. com.] τὰ γὰρ πλείονα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν ἀποκρύφοις Chrysost. ii. 127. τῶν κρυπτῶν] + βλεπειν οφθαλμοις 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXIII. τῶν ἔργων σου] των λογων σου 248. Compl. πλείονα γὰρ] πλειον γαρ 253, 307. συνέσεως ἀνθρώπων] συνεσεις εις ἀνῶν (sic) 155. ἀνθρώπων] ∧ 157. Chrysost. loc. cit. ανθρωπου 308. ὑπεδ. σοι] ∧ σοι 155.

XXIV. Πολλοὺς γὰρ] ∧ γαρ 248. Compl. ἡ ὑπόληψις αὐτῶν] + ἡ ματαια 248. Compl. καὶ ὑπόνοια] καὶ ὑπονοίᾳ (sic) 253. ὠλίσθησε διανοίας] ωλισθησαν διανοιαι 155. διανοίας αὐτῶν] διανοιαν αυτων 55, 157, 254. + κορας μεν εχων, απορησεις φωτος· γνωσεως δε αμοιρος ὢν μη επαγγελλου· καρδια σκληρα κακωθησεται επ' εσχατων 248. ἡ διανοια αυτων· κορας μη εχων απορησεις φωτος· γνωσεως δε αμοιρος ὤν, μη επαγγελλου· καρδια σκληρα κακωθησεται επ' εσχατων 253. διάνοιαν αὐτῶν· κόρας μὴ ἔχων ἀπορήσεις φωτός· γνώσεως δὲ ἀμοιρῶν μὴ ἐπαγγέλου. Compl. διάνοιαν αὐτῶν· κόρας μὴ ἔχων ἀπορήσεις φωτός· γνώσεως δὲ ἄμοιρος ὤν, μὴ ἐπαγγέλλου (cum κόρας &c. in charact. minore) Alex.

XXVI. Καὶ ὁ ἀγαπῶν] ὁ δε αγαπων 253. ἐμπεσεῖται] απολειται 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. καρδία &c. ad fin. com.] ∧ 248. Compl. καρδία σκληρὰ] καρδια πονηρα (sic com. seq.) 307. κακωθήσεται] βαρυνθησεται 106, 296. ἐπ' ἐσχάτων] ἀπ' ἐσχάτων Ald.

XXVII. βαρυνθήσεται] κακωθησεται 296. ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίαις] αμαρτιαις 106. αμαρτιας εφ' αμαρτιας 248. Compl. αμαρτιας εφ' αμαρτιαις 253, 296.

XXVIII. Ἐπαγωγὴ] ἐν ἐπαγωγῇ 248. Compl. ἐπαγωγῇ Alex. ὑπερηφάνου] υπερηφανων 307. ἴασις] + οδοιποριαι αυτου εκριζωθησονται 106, 248, 253. Compl. ἐρρίζωκεν] ερριζωσεν 106. ερριζωται 253. ἐν αὐτῷ] + και ου γνωσθησεται 253. εν αυτοις 307.

XXIX. παραβολὴν] εν παραβολη 253.

XXX. ἀποσβέσει] αποσβεννει 296, 308. καὶ ἐλεημοσύνη] και εν ελεημοσυναις 248. Compl. καὶ ἐλεημοσύναις Athan. ii. 231. Chrysost. iv. 315. et al. ἐξιλάσεται] εξιλασκεται 106, 157, 254, 296. ἀποκαθαίρονται Athan. Chrysost. loc. cit. ἁμαρτίας] αμαρτιαν 307. ἁμαρτίαι Athan. Chrysost. l. cit. (Cf. Athan. ii. 236.)

XXXI. Ὁ ἀνταποδιδοὺς] και ὁ Κυριος ανταποδιδους 106. præmitt. και Κυριος 248. Compl. præmitt. και 253. μέμνηται] μνησθησεται 253. ἐν καιρῷ πτώσεως] + αυτου 106, 155, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

I. τοῦ πτωχοῦ] σου πτωχου 155. ὀφθαλμοὺς ἐπιδεεῖς] οφθαλμον επιδεης 106, 253. ἐπιδεεῖς] επιδεης 155.

II. καὶ μὴ παροργίσῃς] και μη παρελκυσης 106, 248, 253, 308. Compl.

III. Καρδίαν παροργισμένην] ψυχὴν κεκακωμένην Chrysost. i. 730. (Cf. ii. 79.) μὴ παρελκύσῃς] μη παροργισης 307. δόσιν] δεησιν 155.

IV. Ἱκέτην] οικετην 23, 106, 155, 307.

V. ὀφθαλμὸν] οφθαλμον σου χαριν οργης 253. μὴ δῷς τόπον] μη δος τοπον 307. καταράσασθαί σε] καταρασθαι σε 307.

VI. Καταρωμ. γάρ σε] καταρωμ. γαρ αυτου σε 155. τῆς δεήσεως αὐτοῦ] ∧ (supplet. in marg. ab al. m.) 106. ἐπακούσεται] εισακουσεται 248, 307. Compl.

VII. Προσφιλῆ συναγωγῇ] προσφιλὴς συναγωγῆς 155. προσφιλεῖ συναγωγῆς 307. συναγωγῇ] συναγωγης 55, 106, 254. συναγ. σεαυτὸν ποίει] σεαυτον ποιει συναγωγη 248. Compl. σεαυτὸν] εαυτον 106. σεαυτω 296. καὶ μεγιστᾶνι] και μεγιστασι 296, 308. τὴν κεφαλήν σου] ∧ σου 296.

VIII. πτωχῷ τὸ οὖς σου] το ους σου πτωχω αλυπως 248. Compl. πτωχῷ ἀλύπως τὸ οὖς σου (Alex. cum ἀλύπως in charact. minore.) Chrysost. i. 397. iii. 68. τὸ οὖς σου] + αλυπως 253. αὐτῷ] τῷ πτωχῷ Chrysost. vii. 527. εἰρηνικὰ] ∧ 157. ἐν πραΰτητι] ἐν πραότητι Compl.

IX. μὴ ὀλιγοψυχήσῃς] ολιγωρησης τη ψυχη 253. ἐν τῷ κρίνειν σε] εν τω κρινεσθαι σε 55, 254.

X. Γίνου ὀρφανοῖς] γίνου ὀρφανῷ Compl. ἡ μήτηρ σου] ἢ μήτηρ σου Compl.

XI. Ἡ σοφία] ∧ ἡ 23. υἱοὺς ἑαυτῇ] υιους αυτης 23, 253, 307. Compl. Alex. υιους εαυτης 55, 157, 248, 254, 296. αυτη υιους 106. ἀνύψωσε] υψωσε 106. καὶ ἐπιλαμβάνεται] και αντιλαμβανεται 296, 308.

XII. πρὸς αὐτὴν] πρὸς ζωὴν Ald. ἐμπλησθήσονται] πλησθησονται 253. εὐφροσύνης] ευφροσυνην 23. αφροσυνην 253.

XIII. εὐλογήσει Κύριος] ευλογει Κυριος III, 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. εὐλογῇ ὁ Κύριος (sic) 155.

XIV. αὐτῇ] αὐτὴν Ald. ὁ Κύριος] ∧ ὁ 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl.

XV. Ὁ ὑπακούων] ὁ επακουων 23, 106, 248, 296. Compl. Ὁ ὑπακούων αὐτῆς] ὁ ὑπακούων αὐτῇ 307. κρινεῖ] κρίνει 106. καὶ ὁ προσελθὼν] και ὁ προσεχων 23. 55. 106, 155, 157, 248, 253, 296, 307. Compl. Alex.

ΚΕΦ. IV.

καὶ ὁ προσελθὼν αὐτῇ κατασκηνώσει πεποιθώς. Ἐὰν ἐμπιστεύσῃς, κατακληρονομήσεις αὐτήν, 16.
καὶ ἐν κατασχέσει ἔσονται αἱ γενεαὶ αὐτοῦ. Ὅτι διεστραμμένως πορεύεται μετ' αὐτοῦ ἐν πρώτοις 17.
φόβον δὲ καὶ δειλίαν ἐπάξει ἐπ' αὐτὸν καὶ βασανίσει αὐτὸν ἐν παιδιᾷ αὐτῆς, ἕως οὗ ἐμπιστεύσῃ
τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ πειράσῃ αὐτὸν ἐν τοῖς δικαιώμασιν αὐτῆς. Καὶ πάλιν ἐπανήξει κατ' εὐ- 18.
θεῖαν πρὸς αὐτὸν, καὶ εὐφρανεῖ αὐτὸν, καὶ ἀποκαλύψει αὐτῷ τὰ κρυπτὰ αὐτῆς. Ἐὰν ἀποπλα- 19.
νηθῇ, ἐγκαταλείψει αὐτὸν, καὶ παραδώσει αὐτὸν εἰς χεῖρας πτώσεως αὐτοῦ. Συντήρησον καιρὸν 20.
καὶ φύλαξαι ἀπὸ πονηροῦ, καὶ περὶ τῆς ψυχῆς σου μὴ αἰσχυνθῇς. Ἔστι γὰρ αἰσχύνη ἐπάγουσα 21.
ἁμαρτίαν, καὶ ἔστιν αἰσχύνη δόξα καὶ χάρις. Μὴ λάβῃς πρόσωπον κατὰ τῆς ψυχῆς σου, καὶ μὴ 22.
ἐντραπῇς εἰς πτῶσίν σου. Μὴ κωλύσῃς λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας· Ἐν γὰρ λόγῳ γνωσθήσεται 23. 24.
σοφία, καὶ παιδεία ἐν ῥήματι γλώσσης. Μὴ ἀντίλεγε τῇ ἀληθείᾳ, καὶ περὶ τῆς ἀπαιδευσίας 25.
σου ἐντράπηθι. Μὴ αἰσχυνθῇς ὁμολογῆσαι ἐφ' ἁμαρτίαις σου, καὶ μὴ βιάζου ῥοῦν ποταμοῦ. 26.
Καὶ μὴ ὑποστρώσῃς σεαυτὸν ἀνθρώπῳ μωρῷ, καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον δυνάστου. Ἕως τοῦ θανάτου 27. 28.
ἀγώνισαι περὶ τῆς ἀληθείας, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ. Μὴ γίνου τραχὺς ἐν γλώσ- 29.
σῃ σου, καὶ νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις σου. Μὴ ἴσθι ὡς λέων ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ 30.
φαντασιοκοπῶν ἐν τοῖς οἰκέταις σου. Μὴ ἔστω ἡ χείρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ λαβεῖν, καὶ ἐν τῷ 31.
ἀποδιδόναι συνεσταλμένη.

ΚΕΦ. V.

ΜΗ ἔπεχε ἐπὶ τοῖς χρήμασί σου, καὶ μὴ εἴπῃς, Αὐτάρκη μοι ἐστί. Μὴ ἐξακολούθει τῇ ψυχῇ 1. 2.
σου καὶ τῇ ἰσχύϊ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν ἐπιθυμίαις καρδίας σου. Καὶ μὴ εἴπῃς, Τίς με δυνα- 3.
στεύσει; ὁ γὰρ Κύριος ἐκδικῶν ἐκδικήσει σε. Μὴ εἴπῃς, Ἥμαρτον, καὶ τί μοι ἐγένετο; ὁ γὰρ 4.
Κύριός ἐστι μακρόθυμος. Περὶ ἐξιλασμοῦ μὴ ἄφοβος γίνου προσθεῖναι ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίαις. 5.
Καὶ μὴ εἴπῃς, Ὁ οἰκτιρμὸς αὐτοῦ πολὺς, τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν μου ἐξιλάσεται· ἔλεος γὰρ 6.

XVI. Ἐὰν ἐμπιστεύσῃς] εαν εμπιστευσει III, 155. εαν εμπιστευση 55, 106, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. καὶ ἂν ἐμπιστεύσῃς Ald. κατακληρονομήσεις] κατακληρονομησει 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307, 308. Compl. Alex. κατακληρονομηση 253. αἱ γενεαὶ αὐτοῦ] αἱ γενεαι αυτων 23, 248. Compl. γενεαι αυτου 308.

XVII. Ὅτι διεστραμμένως] οτι διεστραμμενος 155. οτι εν πειρασμω 253. πορεύεται] πορευσεται 55, 248, 254, 296. Compl. Alex. μετ' αὐτοῦ—δειλίαν] μετ' αυτης· εν πρωτοις φοβον και δειλιαν 106. φόβον δὲ] ∧ δε 23, 155, 248, 253, 307. Compl. Alex. ἐπάξει] ανεπαξει 155. καὶ βασανίσει αὐτὸν] και βασανιει αυτον 55, 253, 254. ἐν παιδιᾷ αὐτῆς] εν παιδεια αυτου 106. ἐμπιστεύσῃ] εμπιστευσει 308. τῇ ψυχῇ αὐτοῦ] τη ζωη αυτου 55, 254. καὶ πειράσῃ] και πειρασει 106, 157, 307, 308. Ald. δικαιώμ. αὐτῆς] δικαιωμ. αυτου 106. δικαιωμ. αυτοις 155, 248.

XVIII. καὶ εὐφρανεῖ] και ευφραινει III. καὶ εὐφρανεῖ αὐτὸν] ∧ 106.

XIX. Ἐὰν ἀποπλανηθῇ] præmitt. και 55, 254. ἐγκαταλείψει] καταλειψει 253. αποκαλυψει 307.

XX. καὶ φύλαξαι] και φυλαξον 106. και φυλαξε 307. καὶ περὶ &c. ad fin. com.] και μη αισχυνθης περι της ψυχης σου 248. Compl. και ψυχης σου μη αισχυνθης 308. καὶ περὶ τῆς ψυχῆς σου] και περι της απαιδευσιας σου 55, 254.

XXI. Ἔστι γὰρ] ∧ γαρ 106. Chrysost. ii. 680. et al. καὶ χάρις] και χαρα 155.

XXII. Μὴ λάβῃς] μὴ λάβοις Compl. εἰς πτῶσίν σου] ∧ σου 155.

XXIII. σωτηρίας] + και μη κρυψης την σοφιαν σου εις καλλονην 106, 248, 253 Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXIV. ἐν ῥήματι] ρημασι 106. ἐν ῥήμασι Compl.

XXV. τῇ ἀληθείᾳ] + κατα μηδε ἓν 248, 253. Compl. (Alex. in charact. minore.) περὶ τῆς ἀπαιδευσίας σου] περι ψευσματος της απαιδευσιας σου 106, 248 Compl. (Alex. cum ψεύσματος in charact. minore.) sic, sine της, 253.

XXVI. ἐφ' ἁμαρτίαις σου] εφ' αμαρτιας σου 253.

XXVII. Καὶ μὴ—μωρῷ] μη υποστρωσης ανθρωπω μωρω σεαυτον 55, 248, 254. Compl. σεαυτὸν ἀνθρ. μωρῷ] ανθρωπω μωρω σεαυτον 106, 155, 157, 253, 296, 307. Alex.

XXVIII. Ἕως τοῦ θανάτου] ∧ του 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. Origen. iii. 103. 804. Chrysost. iii. 735. Cyrill. Alex. iv. 614. et al. ἀγώνισαι] ἀγώνιζε Origen. iii. 103. περὶ τῆς ἀληθ.] ὑπὲρ τῆς ἀληθ. Chrysost. Cyrill. Alex. l. cit. ὁ Θεὸς] ∧ 307. Origen. iii. 804. Chrysost. Cyrill. Alex. l. cit. ὑπὲρ σοῦ] + διαπαντος 23, 106. περι σου διαπαντος 253.

XXIX. τραχὺς] θρασυς 23, 55, 106, 157, 248, 254. Compl. ταχυς 155, 307, 308. Alex. ἐν γλώσσῃ σου] εν τη γλωσση σου 55, 106, 248, 254. Compl. καὶ νωθρὸς καὶ] ∧ και ult. 308.

XXX. Deest totum comma 106. ἐν τῷ οἴκῳ σου] επι τη οικια σου 23. εν τη οικια σου 248, 253, 307. Compl. φαντασιοκοπῶν] φαντασιοσκοπων (253. ex corr.) 296.

XXXI. Μὴ ἔστω] μη εσται 155. Μὴ ἔστω &c. ad fin. com.] μὴ γίνου πρὸς μὲν τὸ λαβεῖν ἐκτείνων τὴν χεῖρα, πρὸς δὲ τὸ δοῦναι συστέλλων. Constit. Apost. lib. vii. c. 11. εἰς τὸ λαβεῖν] εις το λαμβανειν 253. καὶ ἐν τῷ] εν δε τω 157. καὶ ἐν τῷ ἀποδιδόναι] και εις το αποδουναι 106. ἐν δὲ τῷ διδόναι Chrysost. iii. 69.

I. Μὴ ἔπεχε] μηδε επεσχε (sic) 155. και επεχε 308. ἐπὶ τοῖς χρήμασι] εν τοις χρημασι 253. Αὐτάρκη] αυταρκει 308. Αὐτάρκη μοι ἐστί] οτι αυταρκει μοι εστιν εις ζωην 253. ἐστί] εστιν ἡ ζωη 106. εστιν εις ζωην 248. Compl. (Alex. in charact. min.) εις ζωην εστιν 308.

II. Μὴ ἐξακολούθει] μη ακολουθει 68. και μη εξακολουθη 253. μη εξακολουθη 308. καὶ τῇ ἰσχύϊ σου] ∧ 253. τοῦ πορεύεσθαι] ∧ του 55, 253, 254, 296, 307, 308. Ald. τοῦ πορεύεσθαι &c. ad fin. com.] ∧ 23, 155. habet in charact. minore Alex. ἐν ἐπιθυμίαις] εν επιθυμια 55, 106, 253, 254. εν οδοις 248. Compl. Alex. ἐν ἐπιθυμίαις καρδίας σου] εν ταις επιθυμιαις σου 307.

III. Καὶ μὴ εἴπῃς] ∧ και 23, 248. Compl. Τίς με δυναστεύσει] τις με δυναστευει 23. + δια τα εργα μου 106, 248, 253. Compl. (Alex. in charact. min.) ἐκδικήσει σε] ∧ σε 55, 155, 157, 254, 296, 307, 308. εκδικησει σου την υβριν 106, 248. Compl. (Alex. cum σου τὴν ὕβριν in charact. minore.) εκδικησει την υβριν σου 253.

IV. Μὴ εἴπῃς] præmitt. και 55, 254. καὶ τί μοι ἐγένετο] + λυπηρον 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) ∧ εγενετο 308. καὶ τί μὴ ἐγένετο Ald. ὁ γὰρ Κύριος] ὁ γαρ υψιστος 253. μακρόθυμος] + οὐ μή σε ἀνῇ 106, 248. Compl. (Alex. in charact. min.)

V. γίνου] γενου εν πλεονασμω 106. + εν πλεονασμοις (ut videtur scr. πλεονασμους) 248. + ἐν πλεονασμῷ Compl. ἁμαρτίαν] αμαρτιας 248. Compl. ἐφ' ἁμαρτίαις] εφ' αμαρτιαν 23. + εν πειρα 106.

VI. Ὁ οἰκτιρμὸς αὐτοῦ] ὁ οικτιρμος του Θεου 106. ἔλεος γὰρ] ὅτι ἔλεος Chrysost. viii. 158. (Cf. xi. 30. xii. 188.) παρ' αὐτοῦ] παρ'

Digitized by Google

ΚΕΦ. V.

7. καὶ ὀργὴ παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ. Μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι
πρὸς Κύριον, καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας· ἐξάπινα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ Κυρίου, καὶ
8. ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῇ. Μὴ ἔπεχε ἐπὶ χρήμασιν ἀδίκοις, οὐδὲν γὰρ ὠφελήσεις ἐν ἡμέρᾳ ἐπα-
9. γωγῆς. Μὴ λίκμα ἐν παντὶ ἀνέμῳ, καὶ μὴ πορεύου ἐν πάσῃ ἀτραπῷ· οὕτως ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ δί-
10. 11. γλωσσος. Ἴσθι ἐστηριγμένος ἐν συνέσει σου, καὶ εἷς ἔστω σου ὁ λόγος. Γίνου ταχὺς ἐν ἀκροάσει
12. σου, καὶ ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγου ἀπόκρισιν. Εἰ ἔστι σοι σύνεσις, ἀποκρίθητι τῷ πλησίον, εἰ δὲ
13. μὴ, ἡ χείρ σου ἔστω ἐπὶ στόματί σου. Δόξα καὶ ἀτιμία ἐν λαλιᾷ, καὶ γλῶσσα ἀνθρώπου πτῶσις
14. αὐτῷ. Μὴ κληθῇς ψίθυρος, καὶ τῇ γλώσσῃ σου μὴ ἐνέδρευε· ἐπὶ γὰρ τῷ κλέπτῃ ἐστὶν αἰσχύνη,
15. καὶ κατάγνωσις πονηρὰ ἐπὶ διγλώσσου. Ἐν μεγάλῳ καὶ ἐν μικρῷ μὴ ἀγνόει.

ΚΕΦ. VI.

1. ΚΑΙ ἀντὶ φίλου μὴ γίνου ἐχθρός· ὄνομα γὰρ πονηρὸν αἰσχύνην καὶ ὄνειδος κληρονομήσει· οὕτως
2. ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος. Μὴ ἐπάρῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ ψυχῆς σου, (ἵνα μὴ διαρπαγῇ ὡς ταῦ-
3. ρος ἡ ψυχή σου.) Τὰ φύλλα σου καταφάγεσαι, καὶ τοὺς καρποὺς σου ἀπολέσεις, καὶ ἀφήσεις σε-
4. αυτὸν ὡς ξύλον ξηρόν. Ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κτησάμενον αὐτὴν, καὶ ἐπίχαρμα ἐχθρῶν ποι-
5. ήσει αὐτόν. Λάρυγξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλους αὐτοῦ, καὶ γλῶσσα εὔλαλος πληθυνεῖ εὐπροσή-
6. 7. γορα. Οἱ εἰρηνεύοντές σοι ἔστωσαν πολλοὶ, οἱ δὲ σύμβουλοί σου εἷς ἀπὸ χιλίων. Εἰ κτᾶσαι φί-
8. λον, ἐν πειρασμῷ κτῆσαι αὐτὸν, καὶ μὴ ταχὺ ἐμπιστεύσῃς αὐτῷ. Ἔστι γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐ-
9. τοῦ, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου. Καὶ ἔστι φίλος μετατιθέμενος εἰς ἔχθραν,
10. καὶ μάχην ὀνειδισμοῦ σου ἀποκαλύψει. Καὶ ἔστι φίλος κοινωνὸς τραπεζῶν, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ
11. ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου. Καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σου ἔσται ὡς σὺ, καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παῤῥη-
12. 13. σιάσεται. Ἐὰν ταπεινωθῇς, ἔσται κατὰ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσεται. Ἀπὸ τῶν
14. ἐχθρῶν σου διαχωρίσθητι, καὶ ἀπὸ τῶν φίλων σου πρόσεχε. Φίλος πιστὸς σκέπη κραταιὰ, ὁ
15. δὲ εὑρὼν αὐτὸν εὗρε θησαυρόν. Φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα, καὶ οὐκ ἔστι σταθμὸς τῆς
16. 17. καλλονῆς αὐτοῦ. Φίλος πιστὸς φάρμακον ζωῆς, καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον εὑρήσουσιν αὐτόν. Ὁ
18. φοβούμενος Κύριον εὐθύνει φιλίαν αὐτοῦ, ὅτι κατ᾽ αὐτὸν οὕτως καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ. Τέκνον,

αυτω 55, 106, 253, 254, 296, 307. Alex. παρ᾽ αυτω ταχυνει 157, 248. Compl. καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς] και επι τους αμαρτωλους 248. Compl. ὁ θυμὸς αὐτοῦ] ∧ ὁ 23, 155.

VII. Μὴ ἀνάμενε] μη αναμεινης 248. Compl. μὴ ἀναβάλλου Constit. Apost. lib. vi. c. 15. πρὸς Κύριον] επι Κυριον 106, 157, 248, 253, 254 Compl. μὴ ὑπερβάλλου] μη υπερβαλου 296, 307. Compl. μηδὲ ἀναβάλλου Chrysost. i. 40. ἐξ ἡμέρας &c. ad fin. com.] ἐξ ἡμέρας· μήποτε ὡς μέλλεις ἐκτριβήσῃ, καὶ ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῇ. Chrysost. i. 106. (Cf. ii. 265. et al.) ἐξάπινα] εξαπινης 106, 248. Compl. ὀργὴ Κυρίου] οργη· και ως μελλει εκτριβηση 23. παρα Κυριου 55. + και ως αμελησεις εκτριβηση 248. Compl. (Alex. in charact. min.) ἡ οργη αυτου· και ως μελλεις εκτριβηση 253. οργη παρα Κυριου 254. ἐξολῇ] εξελη 23. εξολει 106. εξολοθρευσει σε 253.

VIII. οὐδὲν γὰρ] ουδε γαρ 155. ὠφελήσεις] ωφελησεις σε 55. ωφελησει σε 106, 155, 157, 253, 254. Alex. ωφελησει 248, 307. Compl. ἐν ἡμέρᾳ] εν καιρω 106. ἐπαγωγῆς] εκδικησεως 253.

IX. οὕτως ὁ ἁμαρτ.] ουτως γαρ αμαρτ. 106. ουτως γαρ ὁ αμαρτ. 253.

X. ἐν συνέσει σου] + ασφαλη 106. + ασφαλει 248. Compl. + ἐμασφαλεῖ (sic) 253. ἔστω σου] εστω σοι 296. σου ὁ λόγος] ὁ λογος σου 248, 253. Compl.

XI. Γίνου ταχὺς] præmitt. μη 55, 254. ἐν ἀκροάσει σου] εν ακροασει αγαθη 106, 253. + αγαθη 248. Compl. καὶ ἐν μακροθυμίᾳ] præmitt. και εστω εν αληθεινα ἡ ζωη σου 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) ἀπόκρισιν] + ορθην 248, 253. Compl.

XII. Εἰ ἔστι σοι σύνεσις] εἰ ἔστι σοι λόγος Chrysost. v. 433. τέκνον, εἰ μὲν ἔστι σοι λόγος συνέσεως Cyrill. Alex. iv. 295. (Cf. vii. part. i. p. 30.) τῷ πλησίον] ∧ Chrysost. l. cit. ἡ χείρ σου ἔστω] εστω ἡ χειρ σου 253. ἐπὶ στόματί σου] εν τω στοματι σου 106. επι τω στοματι σου 157, 248, 253, 307. Compl. Chrysost. Cyrill. Alex. l. cit.

XIII. Δόξα] præmitt. οτι 106. πτῶσις αὐτῷ] πτωσις αυτου 106, 155, 253.

XIV. ψίθυρος] + εν τω βιω σου 253. αἰσχύνη] + μοχθηρα 106, 248, 253. Compl. (Alex. in charact. minore.) πονηρὰ] φοβερα 155. ἐπὶ διγλώσσου] επι διγλωσσω 157, 248, 307. Compl.

XV. μὴ ἀγνόει] + μηδε ἓν 248. Compl. + μηδέν in charact. minore Alex.

I. αἰσχύνην] αισχυνη 55, 308. Ald. præmitt. και 253. κληρονομήσει] κληρονομησεις 253. Alex. ὁ δίγλωσσος] + ατιμιαν εξει 106, 248. Compl. ∧ 308.

II. σεαυτὸν] σεαυτω 296. ἵνα μὴ &c. ad fin. com.] ∧ Ald.

III. ἀφήσ. σεαυτὸν] αφησ. εαυτον 155. αφησ. σεαυτω 308. ὡς ξύλον] ως φυλλον III, 253. ξύλον ξηρόν] tr. 248. Compl.

IV. Ψυχὴ πονηρὰ] ψυχη γαρ πονηρα 253. ἐπίχαρμα ἐχθρῷ] επιχαρμα εχθρων 307. ποιήσει αὐτόν] ποιησει αυτην 248, 307. Compl.

V. Λάρυγξ] φαρυγξ 308. πληθυνεῖ] πληθύνει (sic infra 55, 106, 253, 254, 307.) 296. Chrysost. ix. 306. πληρωσει 155. φίλους αὐτοῦ] + και πληθυνῃ 155. γλῶσσα εὔλαλος] γλῶσσα εὐχάριστος Chrysost. l. cit. εὐπροσήγορα] ευπροσηγοριαν 23, 253, 307.

VII. ἐν πειρασμῷ] εν περισπασμω 248. καὶ μὴ ταχὺ] και μη ταχεως 55, 296. ἐμπιστεύσῃς αὐτῷ] + σεαυτον 248, 253. Compl.

IX. εἰς ἔχθραν] εις εχθρον III, 55, 106, 157, 254, 296, 307, 308. καὶ μάχην] και μαχη 253.

X. κοινωνὸς] μετατιθεμενος εις εχθρον, και κοινωνος 106. κοιν. τραπέζων] κοιν. τραπεζης 296, 308. καὶ οὐ μὴ &c. ad fin. com.] ∧ 106.

XI. ὡς σὺ] ως σοι 155. μετα σου 253. καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκέτας] και επι τοις αγαθοις 106.

XII. ἔσται κατὰ σοῦ] + και ου μη παραμεινη εν ημερα θλιψεως σου 106. εσται απο σου 155. καὶ ἀπὸ τοῦ προσ. σου] ∧ του 248. Compl.

XIII. διαχωρίσθητι] + θησαυρους 308.

XIV. ὁ δὲ εὑρὼν] ∧ δε 106. εὗρε θησαυρόν] + ευλογιας 253. ευρε θησαυρους 296.

XV. τῆς καλλονῆς αὐτοῦ] τῆς καλλονῆς αὐτῆς Ald.

XVI. καὶ οἱ φοβούμενοι] και ὁ φοβουμενος 106. Κύριον] præmitt. τον 155, 248, 254. Compl. εὑρήσουσιν] αινεσει 106.

XVII. Ὁ φοβούμενος Κύριον] ὁ φοβουμενος τον Κυριον 296, 308.

Digitized by Google

ΚΕΦ. VI.

ἐκ νεότητός σου ἐπίλεξαι παιδείαν, καὶ ἕως πολιῶν εὑρήσεις σοφίαν. Ὡς ὁ ἀροτριῶν καὶ ὁ σπεί- 19.
ρων πρόσελθε αὐτῇ, καὶ ἀνάμενε τοὺς ἀγαθοὺς καρποὺς αὐτῆς· ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐτῆς ὀλίγον
κοπιάσεις, καὶ ταχὺ φάγεσαι γεννημάτων αὐτῆς. Ὡς τραχεῖά ἐςι σφόδρα τοῖς ἀπαιδεύτοις, 20.
καὶ οὐκ ἐμμενεῖ ἐν αὐτῇ ἀκάρδιος. Ὡς λίθος δοκιμασίας ἰσχυρὸς ἔςαι ἐπ' αὐτῷ, καὶ οὐ χρονιεῖ 21.
ἀποῤῥίψαι αὐτήν. Σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐςι, καὶ οὐ πολλοῖς ἐςι φανερά. Ἄκουσον, 22. 23.
τέκνον, καὶ δέξαι γνώμην μου, καὶ μὴ ἀπαναίνου τὴν συμβουλίαν μου. Καὶ εἰσένεγκον τοὺς πόδας 24.
σου εἰς τὰς πέδας αὐτῆς, καὶ εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς τὸν τράχηλόν σου. Ὑπόθες τὸν ὦμόν σου, καὶ 25.
βάςαξον αὐτὴν, καὶ μὴ προσοχθίσῃς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς. Ἐν πάσῃ ψυχῇ σου πρόσελθε αὐτῇ, 26.
καὶ ἐν ὅλῃ δυνάμει σου συντήρησον τὰς ὁδοὺς αὐτῆς. Ἐξίχνευσον καὶ ζήτησον, καὶ γνωσθήσεταί 27.
σοι, καὶ ἐγκρατὴς γενόμενος μὴ ἀφῇς αὐτήν. Ἐπ' ἐσχάτων γὰρ εὑρήσεις τὴν ἀνάπαυσιν αὐτῆς, 28.
καὶ ςραφήσεταί σοι εἰς εὐφροσύνην. Καὶ ἔσονταί σοι αἱ πέδαι εἰς σκέπην ἰσχύος, καὶ οἱ κλοιοὶ 29.
αὐτῆς εἰς ςολὴν δόξης. Κόσμος γὰρ χρύσεός ἐςιν ἐπ' αὐτῆς, καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς κλῶσμα ὑακίν- 30.
θινον. Στολὴν δόξης ἐνδύσῃ αὐτὴν, καὶ ςέφανον ἀγαλλιάματος περιθήσεις σεαυτῷ. Ἐὰν θέλῃς, 31. 32.
τέκνον, παιδευθήσῃ, καὶ ἐὰν δῷς τὴν ψυχήν σου, πανοῦργος ἔσῃ. Ἐὰν ἀγαπήσῃς ἀκούειν ἐκ- 33.
δέξῃ, καὶ ἐὰν κλίνῃς τὸ οὖς σου σοφὸς ἔσῃ. Ἐν πλήθει πρεσβυτέρων ςῆθι, καὶ, τίς σοφός; αὐτῷ 34.
προσκολλήθητι. Πᾶσαν διήγησιν θείαν θέλε ἀκούειν, καὶ παροιμίαι συνέσεως μὴ ἐκφευγέτωσάν 35.
σε. Ἐὰν ἴδῃς συνετὸν, ὄρθριζε πρὸς αὐτὸν, καὶ βαθμοὺς θυρῶν αὐτοῦ ἐκτριβέτω ὁ πούς σου. Δια- 36. 37.
νοοῦ ἐν τοῖς προστάγμασιν Κυρίου, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ μελέτα διαπαντός· αὐτὸς ςηριεῖ
τὴν καρδίαν σου, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς σοφίας σου δοθήσεταί σοι.

ΚΕΦ. VII.

ΜΗ ποίει κακὰ, καὶ οὐ μή σε καταλάβῃ κακόν. Ἀπόςηθι ἀπὸ ἀδίκου, καὶ ἐκκλινεῖ ἀπὸ σοῦ. 1. 2.
Υἱὲ, μὴ σπεῖρε ἐπ' αὔλακας ἀδικίας καὶ οὐ μὴ θερίσῃς αὐτὰς ἑπλαπλασίως. Μὴ ζήτει παρὰ Κυ- 3. 4.
ρίου ἡγεμονίαν, μηδὲ παρὰ βασιλέως καθέδραν δόξης. Μὴ δικαιοῦ ἔναντι Κυρίου, καὶ παρὰ βα- 5.
σιλεῖ μὴ σοφίζου· Μὴ ζήτει γενέσθαι κριτὴς, μὴ οὐκ ἐξισχύσεις ἐξᾶραι ἀδικίας· μήποτε εὐλα- 6.

εὐθύνει φιλ.] εὐθυνεῖ φιλ. 248. καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ] και οἱ πλησιον αυτου 248. Compl.

XVIII. ἐκ νεότητός σου] ∧ σου 106. ἐπίλεξαι] επιλεξε (sic) 106. ἕως πολιῶν] ἕως ποδῶν Ald.

XIX. Ὡς ὁ ἀροτρ.] præmitt. και 155. Ὡς ὁ ἀροτριῶν—πρόσελθε αὐτῇ] ∧ cum intermed. 248. Compl. ὁ ἀροτρ. καὶ ὁ σπείρ.] sine articulo utroque 23. καὶ ὁ σπείρων] και ως ὁ σπειρων 106, 157. Alex. και ως σπειρων 155. πρόσελθε αὐτῇ] προσελθε αυτοις 308. ὀλίγον] ολιγα 307. φάγεσαι] φαγησαι 23. γεννημάτων αὐτῆς] præmitt. των 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296, 307, 308. Alex. απο των γεννηματων αυτης 248. Compl.

XX. οὐκ ἐμμενεῖ] οὐκ ἐμμένει 254, 296, 307. ἀκάρδιος] λιθοκαρδιος 106.

XXI. ἰσχυρὸς ἔςαι] ισχυος εςαι 23, 253. ἐπ' αὐτῷ] επ' αυτη 23. καὶ οὐ χρονιεῖ] και οὐ φρονιει (scr. φρονι) 23. ἀποῤῥίψαι αὐτήν] απορριψαι αυτον εν ταχει 253.

XXII. ἐςι 1°] εςαι 307. οὐ πολλοῖς] οὐ πολὺς Ald. ἐςι φανερά] εςαι φανερα 55.

XXIII. Ἄκουσον] ακουσον μου 55, 254. καὶ δέξαι] και εκλεξαι 55, 248, 296. Compl. και εκδεξαι 155, 157, 307. Alex. και ελεγξαι (ut videtur) 254. γνώμην μου] præmitt. την 55, 155, 254, 296.

XXIV. Καὶ εἰσένεγκον] και εισενεγκε (106. scr. εισηνεγκε) 157. και εισενεγκαι 155, 248, 296. Compl. Alex. ∧ και 253. εισενεγκε 307.

XXV. καὶ βάςαξον αὐτὴν] και βαςασον αυτην 23, 106, 253. καὶ βαςάζον αὐτὴν Compl. Ald. μὴ προσοχθίσῃς] μὴ προσεχθίσῃς Compl.

XXVI. καὶ ἐν ὅλῃ] ∧ εν 106. δυνάμει σου] ∧ σου 155. συντήρησον] τηρησον 23, 155, 296, 307. Alex.

XXVII. Ἐξίχνευσον] εξιχνιασον 253, 307.

XXVIII. Ἐπ' ἐσχάτων] υςερον 253. τὴν ἀνάπαυσιν] την απολαυσιν 253.

XXIX. αἱ πέδαι] + αυτης 248. Compl. οἱ κλοιοὶ αὐτῆς] οἱ κλάδοι αὐτῆς Ald.

XXX. ἐπ' αὐτῆς] επ' αυτην 296, 308.

XXXI. καὶ ςέφαν. ἀγαλλιάματος] και ςεφαν. αγαλλιασεως 155. περιθήσεις σεαυτῷ] επιθησεις σεαυτω 307. περιθήσεις αὐτῷ Ald.

XXXII. καὶ ἐὰν δῷς] και εαν επιδως 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. τὴν ψυχήν σου] ∧ την 253.

XXXIII. Ἐὰν ἀγαπ.] εαν γαρ αγαπ. 106. præmitt. και 155, 307. Alex. ἐκδέξῃ] + συνεσιν 248, 253. Compl. (Alex. in charact. minore.) εκδεξαι 307.

XXXIV. καὶ, τίς σοφός] καὶ εἰ τίς σοφός Chrysost. xi. 281. αὐτῷ προσκολλήθητι] ∧ αυτω 106. αυτω κολληθητι 253.

XXXV. θείαν] θειας 106. θέλε ἀκούειν] θεας ακροασθαι 23. θελων ακροασαι 55. θελε ακροασθαι 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. θελω ακροασθαι 253.

XXXVI. συνετὸν] præmitt. ανδρα 248. Compl. θυρῶν αὐτοῦ] τρίβων αὐτοῦ Ald.

XXXVII. Διανοοῦ] + τελειως 253. ἐν τοῖς προστάγμ. Κυρίου] + τελειως 248. Compl. Κυρίου] Κύριον Ald. διαπαντός] ενδελεχως 253. αὐτὸς ςηριεῖ] και αυτος ςηρησει 106. αυτος γαρ τηρησει 155. præmitt. και 253. τῆς σοφίας σου] ∧ σου 106, 155, 157. Compl. Alex. της συνεσεως 253.

I. κακὰ] κακον 253. καταλάβῃ κακόν.] καταλαβη κακα 248. Compl.

II. ἐκκλινεῖ] ἐκκλίνει 248, 253, 307. Ald. ἀπὸ σοῦ] + κακια 106. + αμαρτια 248, 253. Compl. + ἀδικία in char. min. Alex.

III. ἐπ' αὔλακας] επ' αυλακος 296. οὐ μὴ θερίσῃς] οὐ μη θερησεις 155. οὐ μὴ θερίσεις Compl. αὐτὰς ἑπλαπλασίως] αυτα επλαπλασια 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. αυτην επλαπλασιως 296. αυτα επλαπλασιως 307.

V. Μὴ δικαιοῦ] + σεαυτὸν Chrysost. vi. 113. ἔναντι Κυρίου] εναντιον του Κυριου 254. ἐνώπιον Κυρίου Chrysost. l. cit. παρὰ βασιλεῖ] παρα βασιλεως 106, 155. Ald.

VI. Μὴ ζήτει] μηδὲ ζητει 23. γενέσθαι κριτὴς] tr. 253. μὴ οὐκ ἐξισχύσεις] μη ουκ ισχυσεις III, 157. μη ουκ ισχυσης 23, 106, 253. Alex. και ουκ ισχυσεις 248. Compl. και ουκ ισχυσης 296. και ουκ εξισχυσεις 307. και ουκ ισχυεις 308. μή πως οὐκ ἰσχύσεις Basil. M. i. 457. (aliter in Cat. Nic. tom. i. p. 600.) μήποτε εὐλαβηθῇς] μηποτε ευλαβηθεις 106.

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. VII.

7. ϐηθῇς ἀπὸ προσώπου δυνάςου, καὶ θήσεις σκάνδαλον ἐν εὐθύτητί σου. Μὴ ἁμάρτανε εἰς πλῆ-
8. θος πόλεως, καὶ μὴ καταβάλῃς σεαυτὸν ἐν ὄχλῳ. Μὴ καταδεσμεύσῃς δὶς ἁμαρτίαν, ἐν γὰρ τῇ
9. μιᾷ οὐκ ἀθῶος ἔσῃ. Μὴ εἴπῃς, Τῷ πλήθει τῶν δώρων μου ἐπόψεται, καὶ ἐν τῷ προσενέγκαι με
10. Θεῷ ὑψίςῳ προσδέξεται. Μὴ ὀλιγοψυχήσῃς ἐν τῇ προσευχῇ σου, καὶ ἐλεημοσύνην ποιῆσαι μὴ
11. παρίδῃς. Μὴ καταγέλα ἄνθρωπον ὄντα ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ, ἔςι γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυ-
12. 13. ψῶν. Μὴ ἀροτρία ψεῦδος ἐπ' ἀδελφῷ σου, μηδὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποίει. Μὴ θέλε ψεύδεσθαι
14. πᾶν ψεῦδος, ὁ γὰρ ἐνδελεχισμὸς αὐτοῦ οὐκ εἰς ἀγαθόν. Μὴ ἀδολέσχει ἐν πλήθει πρεσβυτέρων, καὶ
15. μὴ δευτερώσῃς λόγον ἐν προσευχῇ σου. Μὴ μισήσῃς ἐπίπονον ἐργασίαν, καὶ γεωργίαν ὑπὸ ὑψί-
16. 17. ςου ἐκτισμένην. Μὴ προσλογίζου σεαυτὸν ἐν πλήθει ἁμαρτωλῶν. Ταπείνωσον σφόδρα τὴν ψυ-
16. 17. 18. χήν σου. Μνήσθητι ὅτι ὀργὴ οὐ χρονιεῖ, Ὅτι ἐκδίκησις ἀσεβοῦς πῦρ καὶ σκώληξ. Μὴ ἀλλάξῃς
19. φίλον ἕνεκεν ἀδιαφόρου, μηδ' ἀδελφὸν γνήσιον ἐν χρυσίῳ Σουφείρ. Μὴ ἀςόχει γυναικὸς σοφῆς καὶ
20. ἀγαθῆς, καὶ γὰρ χάρις αὐτῆς ὑπὲρ τὸ χρυσίον. Μὴ κακώσῃς οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ,
21. μηδὲ μίσθιον διδόντα ψυχὴν αὐτοῦ. Οἰκέτην συνετὸν ἀγαπάτω σου ἡ ψυχή, μὴ ςερήσῃς αὐτὸν
22. 23. ἐλευθερίας. Κτήνη σοί ἐςιν; ἐπισκέπτου αὐτά· καὶ εἰ ἔςι σοι χρήσιμα, ἐμμενέτω σοι. Τέκνα
24. σοί ἐςι; παίδευσον αὐτά, καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχηλον αὐτῶν. Θυγατέρες σοί εἰσι;
25. πρόσεχε τῷ σώματι αὐτῶν, καὶ μὴ ἱλαρώσῃς πρὸς αὐτὰς τὸ πρόσωπόν σου. Ἔκδου θυγατέρα,
26. καὶ ἔσῃ τετελεκὼς ἔργον μέγα, καὶ ἀνδρὶ συνετῷ δώρησαι αὐτήν. Γυνή σοι ἐςὶ κατὰ ψυχήν;
27. μὴ ἐκβάλῃς αὐτήν. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ δόξασον τὸν πατέρα σου, καὶ μητρὸς ὠδῖνας μὴ ἐπιλάθῃ.
28. 29. Μνήσθητι ὅτι δι' αὐτῶν ἐγενήθης, καὶ τί ἀνταποδώσεις αὐτοῖς καθὼς αὐτοὶ σοί; Ἐν ὅλῃ ψυχῇ
30. σου εὐλαβοῦ τὸν Κύριον, καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ θαύμαζε. Ἐν ὅλῃ δυνάμει ἀγάπησον τὸν ποιήσαντά
31. σε, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλίπῃς. Φοβοῦ τὸν Κύριον, καὶ δόξασον ἱερέα, καὶ δὸς τὴν
μερίδα αὐτῷ, καθὼς ἐντέταλταί σοι, ἀπαρχὴν, καὶ περὶ πλημμελείας, καὶ δόσιν βραχιόνων, καὶ
32. θυσίαν ἁγιασμοῦ, καὶ ἀπαρχὴν ἁγίων. Καὶ πτωχῷ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου, ἵνα τελειωθῇ ἡ εὐ-
33. 34. λογία σου. Χάρις δόματος ἔναντι παντὸς ζῶντος, καὶ ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκωλύσῃς χάριν. Μὴ
35. ὑςέρει ἀπὸ κλαιόντων, καὶ μετὰ πενθούντων πένθησον. Μὴ ὄκνει ἐπισκέπτεσθαι ἄρρωςον, ἐκ
36. γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσῃ. Ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις σου μιμνήσκου τὰ ἔσχατά σου, καὶ εἰς τὸν
αἰῶνα οὐχ ἁμαρτήσεις.

VII. καὶ μὴ καταβάλῃς] και ου μη καταβαλης 248, 253. Compl. και μη τι καταβαλης 308.

VIII. ἁμαρτίαν] αμαρτια 307. ἐν γὰρ τῇ μιᾷ] ∧ τῃ 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex.

IX. Τῷ πλήθει] το πληθος 106. præmitt. εν 253. ἐπόψεται] εποψομαι III. Θεῷ] Κυριω 106. προσδέξεται] + μου τα δωρα 106.

X. ἐν τῇ προσ.] ∧ τῃ 253. μὴ παρίδῃς] μη οκνισης 23. μη υπεριδης 253.

XI. ἄνθρωπον ὄντα] ανθρωπου οντος 23, 106, 253, 307. ἐν πικρίᾳ] επι πικρια 55.

XII. μηδὲ φίλῳ] μηδε φιλον 254. Ald.

XIV. μὴ δευτερώσῃς] μη ψευσῃ marg. 55.

XV. ἐκτισμένην] εκτισμενης 106.

XVI. Μὴ προσλογίζου] μὴ προλογίζου Ald. ἁμαρτωλῶν] πρεσβυτερων 307.

XVII. XVI. tr. 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex.

XVI. ὅτι ὀργὴ] οτι θανατος 55, 254. οὐ χρονιεῖ] + ασεβεσιν (23. scr. ασεβεσειν) 253. + επ' ασεβεσι 106.

XVII. Ὅτι ἐκδίκησις] οτι εκ δικης 106.

XVIII. Μὴ ἀλλάξῃς] μη ελεγξης 307. ἕνεκεν ἀδιαφόρου] ∧ ενεκεν III, 23, 155, 157. αδιαφορου κατα μηδεν 106. αδιαφορου μηδε ἕν 248. ἀδιαφόρου κατὰ μηδὲ ἕν Compl. διαφόρου κατὰ μηδὲ ἕν (cum κατὰ μηδὲ ἕν in charact. minore) Alex. Σουφείρ] Σουφιρ 55. Σωφιρ 254. Ὠφείρ Alex.

XIX. καὶ γὰρ χάρις] ἡ γαρ χαρις 23, 55, 106, 155, 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. ὑπὲρ τὸ χρυσίον] ∧ το 253.

XX. ψυχὴν αὐτοῦ] præmitt. την 55, 106, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XXI. Οἰκέτην συνετὸν] οικετην αγαθον 68, 157. μὴ ςερήσῃς] præmitt. και 155, 157.

XXII. χρήσιμα] χρημωτα (sic) 155.

XXIV. μὴ ἱλαρώσῃς] μη ιλαρυνης 248. Compl. μη ιλαρευσεις 308. πρὸς αὐτὰς] προς αυτα III. ∧ 307. πρὸς αὐτὰς τὸ πρόσωπόν σου] προσωπον σου προς αυτας 155.

XXV. Ἔκδου θυγατέρα] + σου 106. δώρησαι] δωρισαι 106.

XXVI. αὐτήν] + και μισουσῃ σε μη εμπιςευσῃς σεαυτον 23. + μισουμενῃ δε μη εμπιςευσῃς σεαυτον 106. + μισουμενῃ δε μη εκδως σεαυτον 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) + και μισουμενῃ μη εμπιςευσῃς σεαυτον 307.

XXVII. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ] εν ολῃ δυναμει σου III. εν ολῃ καρδιᾳ σου 55, 106, 155, 157, 254. Alex. ὠδῖνας] οδυνας 155. μὴ ἐπιλάθῃ] μη επιλαθῃς 296, 308.

XXVIII. ὅτι δι' αὐτῶν] οτι δι' αυτης 23, 253. ἐγενήθης] εγεννηθης 55, 157, 254. Compl. Ald. Alex. Cyrill. Alex. vol. i. part. i. p. 236. part. ii. p. 42. καὶ τί ἀνταποδ. αὐτοῖς] τί γὰρ αὐτοῖς ἀνταποδ. Chrysost. iv. 662.

XXIX. θαύμαζε] δοξασον 307.

XXX. Ἐν ὅλῃ δυνάμει] + σου 106, 155, 157, 308.

XXXI. τὴν μερίδα αὐτῷ] την μεριδα αυτου 157, 254. την μεριδα αυτης 253. τὴν μερίδα αὐτῶν Ald. καὶ περὶ πλημ.] ∧ και περι 253. θυσίαν ἁγιασμοῦ] θυσίας ἁγιασμοῦ Ald. ἀπαρχὴν ἁγίων] απαρχην αγιαν 55. + και θυσιαν αγιασμου (repetit. quamquam non defuerint supra) 155. ∧ ἁγίων Ald.

XXXII. Καὶ πτωχῷ] και πτωχων 106.

XXXIII. Χάρις δόματος] χαρισμα δοματος 55.

XXXIV. Μὴ ὑςέρει] μη αποςερει 155. ἀπὸ κλαιόντων] απο κλαιοντος 155. μετὰ πενθούντων] μετα πενθουντος (corr. ab eadem m. ut in Ed.) 155.

XXXV. Deest totum comma 253. ἄρρωςον] præmitt. ανθρωπον 55, 106, 155, 157, 296, 307, 308.

XXXVI. τοῖς λόγοις σου] τοις εργοις σου 307. τὰ ἔσχατά σου]

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. VIII.

ΜΗ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου, μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Μὴ ἔριζε μετὰ 1. 2.
ἀνθρώπου πλουσίου, μήποτε ἀντιστήσῃ σου τὴν ὁλκήν· πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσε τὸ χρυσίον, καὶ καρ-
δίας βασιλέων ἐξέκλινε. Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου γλωσσώδους, καὶ μὴ ἐπιστοιβάσῃς ἐπὶ τὸ 3.
πῦρ αὐτοῦ ξύλα. Μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδεύτῳ, ἵνα μὴ ἀτιμάζωνται οἱ πρόγονοί σου. Μὴ ὀνείδιζε 4. 5.
ἄνθρωπον ἀποστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας, μνήσθητι ὅτι πάντες ἐσμὲν ἐν ἐπιτιμίοις. Μὴ ἀτιμάσῃς 6.
ἄνθρωπον ἐν γήρει αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσι. Μὴ ἐπίχαιρε ἐπὶ νεκρῷ, μνήσθητι ὅτι 7.
πάντες τελευτῶμεν. Μὴ παρίδῃς διήγημα σοφῶν, καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀναστρέφου, ὅτι 8.
παρ' αὐτῶν μαθήσῃ παιδείαν, καὶ λειτουργῆσαι μεγιστᾶσι. Μὴ ἀστόχει διηγήματος γερόντων, 9.
καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν πατέρων αὐτῶν· ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ σύνεσιν, καὶ ἐν καιρῷ
χρείας δοῦναι ἀπόκρισιν. Μὴ ἔκκαιε ἄνθρακας ἁμαρτωλοῦ, μὴ ἐμπυρισθῇς ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ. 10.
Μὴ ἐξαναστῇς ἀπὸ προσώπου ὑβριστοῦ, ἵνα μὴ ἐγκαθίσῃ ὡς ἔνεδρον τῷ στόματί σου. Μὴ δανείσῃς 11. 12.
ἀνθρώπῳ ἰσχυροτέρῳ σου, καὶ ἐὰν δανείσῃς, ὡς ἀπολωλεκὼς γίνου. Μὴ ἐγγυήσῃ ὑπὲρ δύναμίν 13.
σου, καὶ ἐὰν ἐγγυήσῃ, ὡς ἀποτίσων φρόντιζε. Μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ, κατὰ γὰρ τὴν δόξαν αὐ- 14.
τοῦ κρινοῦσιν αὐτῷ. Μετὰ τολμηροῦ μὴ πορεύου ἐν ὁδῷ, ἵνα μὴ βαρύνηται κατὰ σοῦ· αὐτὸς γὰρ 15.
κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιήσει, καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ συναπολῇ. Μετὰ θυμώδους μὴ ποιήσῃς 16.
μάχην, καὶ μὴ διαπορεύου μετ' αὐτοῦ τὴν ἔρημον, ὅτι ὡς οὐδὲν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ αἷμα, καὶ ὅπου
οὐκ ἔστι βοήθεια, καταβαλεῖ σε. Μετὰ μωροῦ μὴ συμβουλεύου, οὐ γὰρ δυνήσεται λόγον στέξαι. 17.
Ἐνώπιον ἀλλοτρίου μὴ ποιήσῃς κρυπτὸν, οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται. Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔκ- 18. 19.
φαινε σὴν καρδίαν, καὶ μὴ ἀναφερέτω σοι χάριν.

ΚΕΦ. IX.

ΜΗ ζήλου γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, μηδὲ διδάξῃς ἐπὶ σεαυτὸν παιδείαν πονηράν. Μὴ δῷς γυναικὶ 1. 2.
τὴν ψυχήν σου, ἐπιβῆναι αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἰσχύν σου. Μὴ ὑπάντα γυναικὶ ἑταιριζομένῃ, μήποτε 3.
ἐμπέσῃς εἰς τὰς παγίδας αὐτῆς. Μετὰ ψαλλούσης μὴ ἐνδελέχιζε, μήποτε ἁλῷς ἐν τοῖς ἐπιχει- 4.
ρήμασιν αὐτῆς. Παρθένον μὴ καταμάνθανε, μήποτε σκανδαλισθῇς ἐν τοῖς ἐπιτιμίοις αὐτῆς. 5.
Μὴ δῷς πόρναις τὴν ψυχήν σου, ἵνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν κληρονομίαν σου. Μὴ περιβλέπου ἐν ῥύ- 6. 7.
μαις πόλεως, καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις αὐτῆς μὴ πλανῶ. Ἀπόστρεψον ὀφθαλμὸν ἀπὸ γυναικὸς εὐ- 8.
μόρφου, καὶ μὴ καταμάνθανε κάλλος ἀλλότριον· ἐν κάλλει γυναικὸς πολλοὶ ἐπλανήθησαν, καὶ

∧ σου 307. εἰς τὸν αἰῶνα] εις τους αιωνας 23. οὐχ ἁμαρτήσεις] οὐ μη αμαρτησεις 106. οὐ μὴ ἁμάρτῃς Chrysost. i. 730. et al. (Cf. v. 436. viii. 225.)

I. μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου] μετα ανθρωπου δυνατου 155.

II. μήποτε ἀντιστήσῃ] μηποτε αντιστη 106, 307. Alex. μηποτε αντιστησει 157. Compl. σου τὴν ὁλκήν] σου τη αλκη 307. πολλοὺς —χρυσίον] ∧ cum intermed. 23. ἀπώλεσε] επλανησε 55, 157, 307. επλανηθη 254.

III. ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ξύλα] αυτω ξυλα εις το πυρ 155.

IV. ἀπαιδεύτῳ] απαιδευτοις 106. ἀτιμάζωνται] ατιμουνται 155. ατιμαζονται 307.

V. ἀποστρέφοντα] επιστρεφοντα 106, 248. Compl. ἀπὸ ἁμαρτίας] αμαρτωλων 155. πάντες ἐσμὲν] παντες ἕν εσμεν 106. ἐν ἐπιτιμίοις] εν επιτιμοις III, 23, 68. Ald.

VI. Μὴ ἀτιμάσῃς] μη ατιμαζε 307. ἄνθρωπον] ανδρα 157, 296, 308. Alex. ἐν γήρει αὐτοῦ] εν γηρα αυτου 23, 106, 157, 248. Compl. Alex.

VII. ἐπὶ νεκρῷ] + τω εχθροτατω σου 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

VIII. παιδείαν] σοφιαν 157, 307. λειτουργῆσαι] λειτουργησεις 106. μεγιστᾶσι] + νευμα 23. + ευμαρως 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

IX. Μὴ ἀστόχει] præmitt. και 307. καὶ ἐν καιρῷ &c. ad fin. com.] ∧ 155.

X. ἁμαρτωλοῦ] αμαρτωλων 307. μὴ ἐμπυρισθῇς] μη εκπυρισθης 23. μη εμπρισθης (sic) 106. præmitt. και 157. ἐν πυρὶ] ∧ εν 23. φλογὸς αὐτοῦ] φλογος αυτων 307.

XI. ἐγκαθίσῃ] εγκαυθηση 254. εγκαθηση 307.

XII. γίνου] εση 307.

XIII. ὡς ἀποτίσων] ως αποτισω 106. ως ὁ αποτισων 157. φρόντιζε] φροντισον 248. Compl.

XIV. μετὰ κριτοῦ] κατὰ κριτοῦ Compl. βαρύνηται] καταβαρύνεται Ald. τὴν δόξαν αὐτοῦ] την δοξαν αυτων 307. κρινοῦσιν αὐτῷ] κρινουσιν αυτον 106, 248. Compl.

XV. κατὰ σοῦ] κακα σου 23. συναπολῇ] συναπολει 106. (307. scr. συναπωλει.)

XVI. μὴ διαπορεύου] μη πορευου 106, 248, 254, 307 Compl. ὅτι ὡς οὐδὲν] ∧ ως 23. ουτως ουδεν 248. Compl. καταβαλεῖ σε] + εκει 248. Compl.

XVII. στέξαι] στερξαι 55, 68, 155, 307. Ald.

XVIII. τέξεται] hic desinit cap. viii. in Codice 106.

XIX. Παντὶ ἀνθρ. μὴ ἔκφαινε] μη παντι ανθρωπω εκφαινου 106. μὴ ἔκφαινε] μη εκφαναι 23. σὴν καρδίαν] καρδιαν σου 23, 155, 296, 307. Alex. την καρδιαν σου 248. Compl. σοι χάριν] + ψευδη 23, 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

I. μηδὲ διδάξῃς] μηδε διδαξη σε 307. ἐπὶ σεαυτὸν] αυτην επι σε 106. πεισαι αυτον 307. πονηράν] πονηρον 23.

II. Μὴ δῷς] μη δος 157. (307. sic, ver. 6.) τὴν ψυχήν σου] την ισχυν σου 308. ἐπὶ τὴν ἰσχύν σου] ἐπὶ τὴν ψυχήν σου Compl.

III. Μὴ ὑπάντα] μη απαντα 248, 307. Compl.

IV. Com. 4. 5. tr. 106. Μετὰ ψαλλούσης] μεταβαλλουσης 106. μήποτε ἁλῷς &c. ad fin. com.] *ne forte consumaris in desideriis ejus.* Origen. iii. 862. ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῆς] εν τοις επιτηδευμασιν αυτης 248, 306. Compl. ∧ αυτης 307.

VI. ἵνα μὴ &c. ad fin. com.] ∧ 23.

VII. καὶ ἐν &c. ad fin. com.] μηδὲ πλανῶ ἐν ταῖς ἐρημίαις αὐτῆς. Clem. Alex. p. 269. καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις] καὶ ἐν ταῖς ἐρημίαις Alex.

VIII. Ἀπόστρ. ὀφθαλμὸν] + σου 106, 254. αποστρ. οφθαλμους σου 157. εὐμόρφου] κεχαριτωμένης Alex. Clem. Alex. p. 302. ἐν κάλλει] εν γαρ καλλει 248. Compl. γυναικὸς] γυναικων 308. ὡς πῦρ

Digitized by Google

ΚΕΦ. IX.

9. ἐκ τέτε φιλία ὡς πῦρ ἀνακαίεται. Μετὰ ὑπάνδρε γυναικὸς μὴ κάθε τὸ σύνολον, καὶ μὴ συμ-
βολοκοπήσῃς μετ' αὐτῆς ἐν οἴνῳ, μήποτε ἐκκλίνῃ ἡ ψυχή σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ τῷ πνεύματί σου
10. ὀλισθήσῃς εἰς ἀπώλειαν. Μὴ ἐγκαταλίπῃς φίλον ἀρχαῖον, ὁ γὰρ πρόσφατος οὐκ ἔςιν ἔφισος
11. αὐτῷ· οἶνος νέος, φίλος νέος, ἐὰν παλαιωθῇ, μετ' εὐφροσύνης πίεσαι αὐτόν. Μὴ ζηλώσῃς δόξαν
12. ἁμαρτωλῦ, ὐ γὰρ οἶδας τί ἔςαι ἡ καταςροφὴ αὐτῦ. Μὴ εὐδοκήσῃς ἐν εὐδοκίᾳ ἀσεβῶν, μνήσθητι
13. ὅτι ἕως ᾅδου οὐ μὴ δικαιωθῶσι. Μακρὰν ἄπεχε ἀπὸ ἀνθρώπε ὃς ἔχει ἐξεσίαν τῦ φονεύειν, καὶ
οὐ μὴ ὑποπ]εύσῃς φόβον θανάτου· κἂν προσέλθῃς, μὴ πλημμελήσῃς, ἵνα μὴ ἀφέληται τὴν ζωήν
14. σου· ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις, καὶ ἐπὶ ἐπάλξεων πόλεων περιπατεῖς. Κατὰ
15. τὴν ἰσχύν σου ςόχασαι τὺς πλησίον, καὶ μετὰ σοφῶν συμβύλευε. Καὶ μετὰ συνετῶν ἔςω ὁ
16. διαλογισμός σου, καὶ πᾶσα διήγησίς σου ἐν νόμῳ ὑψίςου. Ἄνδρες δίκαιοι ἔςωσαν σύνδειπνοί
17. σου, καὶ ἐν φόβῳ Κυρίου ἔςω τὸ καύχημά σου. Ἐν χειρὶ τεχνιτῶν ἔργον ἐπαινεθήσεται, καὶ ὁ
18. ἡγέμενος λαῦ σοφὸς ἐν λόγῳ αὐτῦ. Φοβερὸς ἐν πόλει αὐτῦ ἀνὴρ γλωσσώδης, καὶ ὁ προπετὴς ἐν
λόγῳ αὐτῦ μισηθήσεται.

ΚΕΦ. X.

1. 2. ΚΡΙΤΗΣ σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν αὐτῦ, καὶ ἡγεμονία συνετῦ τεταγμένη ἔςαι. Κατὰ τὸν
κριτὴν τῦ λαῦ αὐτῦ ὕτως καὶ οἱ λειτυργοὶ αὐτῦ, καὶ κατὰ τὸν ἡγέμενον τῆς πόλεως πάντες οἱ
3. κατοικῦντες αὐτήν. Βασιλεὺς ἀπαίδευτος ἀπολεῖ τὸν λαὸν αὐτῦ, καὶ πόλις οἰκισθήσεται ἐν
4. συνέσει δυναςῶν. Ἐν χειρὶ Κυρίου ἐξυσία τῆς γῆς, καὶ τὸν χρήσιμον ἐγερεῖ εἰς καιρὸν ἐπ' αὐ-
5. 6. τῆς. Ἐν χειρὶ Κυρίου εὐοδία ἀνδρὸς, καὶ προσώπῳ γραμματέως ἐπιθήσει δόξαν αὐτῦ. Ἐπὶ
7. παντὶ ἀδικήματι μὴ μηνιάσῃς τῷ πλησίον, καὶ μὴ πράσσε μηδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως. Μισητὴ
8. ἔναντι Κυρίου καὶ ἀνθρώπων ὑπερηφανία, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων πλημμελήσει ἄδικα. Βασιλεία ἀπὸ
9. ἔθνους εἰς ἔθνος μετάγεται, διὰ ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ χρήματα. Τί ὑπερηφανεύεται γῆ καὶ
10. σποδός; ὅτι ἐν ζωῇ ἔῤῥιψα τὰ ἐνδόσθια αὐτῦ. Μακρὸν ἀῤῥώςημα σκώπ]ει ἰατρὸς, καὶ βασιλεὺς
11. σήμερον, καὶ αὔριον τελευτήσει. Ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἄνθρωπον, κληρονομήσει ἑρπετὰ καὶ θη-

ἀνακ.] ωσπερ πυρ αναχ. 155. + και μη κατακλιθης επ' αγκαλων μετ' αυτης 248. Compl.

IX. Μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς] μετα γυναικος υπανδρυ 106. τὸ σύνολον] + καὶ μὴ συμμετακλιθῇς ἐπ' ἀγκῶνα μετ' αὐτῆς (Alex. in charact. minore.) Clem. Alex. p. 201. καὶ μὴ συμβολ. μετ' αὐτῆς] ∧ 308. μηδὲ συμβολὰς ποίει μετ' αὐτῆς Clem. Alex. l. cit. ἐν οἴνῳ] εν οικῳ 307. μήποτε ἐκκλίνῃ] μήποτε ἐκκλίνει Ald. ἡ ψυχή σε] ἡ καρδία σου Clem. Alex. l. cit. ἐπ' αὐτὴν] εις αυτην 254. τῷ πνεύματί σου] τῷ αἵματί σου Clem. Alex. l. cit. ὀλισθήσῃς] ολισθης 55, 157. Compl. ολισθηση 106, 155. Alex. Clem. Alex. l. cit. ολισθησει 307.

X. ὁ γὰρ πρόσφ.] ὁ δε προσφ. 106. ἔφισος αὐτῷ] επισης αυτω 248. Compl. ἐὰν παλαιωθῇ] εαν δε παλαιωθη 106, 157. Chrysost. x. 130. μετ' εὐφροσύνης] μετ' εὐφροσύνη Alex. præmitt. τότε Chrysost. l. cit.

XI. τί ἔςαι] τις εςιν (23. scr. της) 248. Compl. τι τεξεται 55, 254. τι εςιν 106. τίς ἔςαι Alex.

XII. Μὴ εὐδοκήσῃς] μη ευδοκισης 106. μη ευδοκησεις 157. ἐν εὐδοκίᾳ] εν ευδοκιαις 23, 106, 254, 296, 307, 308. ευδοκιαις 157, 248, Compl.

XIII. Μακρὰν ἄπεχε] μακραν αποσχυ 106. ὃς ἔχει ἐξυσίαν] ὃς εξυσιαν εχει 157, 248. Compl. τῦ φονεύειν] τυ φονευσαι 307. ὐ μὴ ὑποπ]εύσῃς] ὐ μη υποπ]ευσεις 157. θανάτυ] præmitt. τῦ Ald. κἂν προσέλθῃς] εαν προσελθης 55. και εαν προσελθης 248. Compl. ἵνα μὴ ἀφέληται] ἵνα μὴ ἀφελῇ Alex. τὴν ζωήν σου] + παραχρημα 248. Compl. (Alex. in charact. min.) ἐν μέσῳ παγίδων] εν μεσῳ παγιδος III. πόλεων] πολεως 23, 106, 248, 254, 307. Compl. Chrysost. i. 737. (Cf. ii. 154.)

XIV. ςόχασαι] ςοχασον 106. ςοχασε 307. ςόχασαι τὺς] ςόχασε τὸ (sic) 155. τὺς πλησίον] τῳ πλησιον III, 307. τυ πλησιον 248. Compl. Alex. συμβύλευε] βυλευε 23, 155, 248, 296. Compl. Alex.

XV. Καὶ μετὰ συνετῶν] ∧ και 23, 106, 157, 248, 254, 307. Compl. Alex. καὶ πᾶσα διήγησις] και πασα ἡ διηγησις 55, 106, 157, 296, 308. Alex. διήγ. συ] + εςω Chrysost. v. 434. et al.

XVI. ἔςω τὸ καύχημά σου] τὸ καύχημά σου διαμενεῖ Clem. Alex. p. 270.

XVII. Ἐν χειρὶ τεχνιτῶν] εν χειρι τεχνιτυ 55, 106, 157, 254.

XVIII. ἐν πόλει αὐτῦ] εν λογῳ αυτυ 307. ἐν ἀπωλείᾳ αὐτῦ Clem. Alex. p. 204.

I. παιδεύσει] παιδευει 68, 248. Compl. Ald. τεταγμένη ἔςαι] τεταμενη εςαι 248. Compl.

II. τῦ λαῦ αὐτῦ] ∧ αυτυ 106, 157, 248, 254. ὕτως καὶ] ∧ και 106, 155, 307. Alex.

IV. ἐξυσία] præmitt. ἡ 23, 55, 106, 155, 157. Compl. Alex. τὸν χρήσιμον] το χρησιμον 296, 308. ἐγερεῖ] εγειρει 106, 307. εἰς καιρὸν] εν καιρῳ 307.

V. καὶ προσώπῳ] και προσωπον 307. γραμματέως] γραμματεων 296. δόξαν αὐτῦ] ∧ αυτυ 106.

VI. Ἐπὶ παντὶ] εν παντι 106, 155. μὴ μηνιάσῃς] μη μηνισης 23, 106. Compl. Alex. μη μηνιασει 155. μὴ μήνης (sic) 307. τῷ πλησίον] τον πλησιον 155. post πλησιον versus erasus; sequitur tamen και μη πρασσε 307.

VII. ἔναντι Κυρίου] εναντιον Κυριου 157. πλημμελήσει ἄδικα] πλημμελεια αδικιας 248. Compl. ἄδικα] αδικια III, 23, 55, 106, 155, 157, 254, 296, 307, 308.

VIII. μετάγεται] αγεται (præcedit εις inter lin. ab al. m.) 106. καὶ χρήματα] + φιλαργυριας γαρ υδεν ανομωτερον· υτος γαρ και την εαυτυ ψυχην εκπρακτον ποιει. 106. ∧ και 155. + δολια 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

IX. Τί ὑπερηφανεύεται] præmitt. φιλαργύρυ μὲν γὰρ ὐδὲν ἀνομώτερον· ὗτος γὰρ καὶ τὴν ἑαυτῦ ψυχὴν ἔκπρακτον ποιεῖ in char. min. Alex. τί ἀλαζονεύει Chrysost. vi. 418. γῆ καὶ σποδός] + φιλαργυρου μεν γαρ υδεν ανομωτερον· υτος γαρ και την εαυτυ ψυχην εκπρακτον ποιει 248. Compl. ὅτι ἐν &c. ad fin. com.] *in vita ejus projecit interanea ejus*. Origen. iii. 389. ὅτι καὶ ἐν τῇ ζωῇ αὐτῦ ἐξυδένωται τὰ ἐνδόσθια αὐτῦ. Chrysost. vi. 190, 191. ὅτι ἐν ζωῇ] οτι εν τῃ ζωῃ αυτυ 106. + αυτυ 248. Compl. ἔῤῥιψα] εῤῥιψε 106. εῤῥιψαν 157, 248. Compl. Alex. τὰ ἐνδόσθια αὐτῦ] τα ενδοσθια αυτω 55.

X. σκώπ]ει] εκκοπ]ει 55, 254. σκοπει 106. κοπ]ει 157, 248. Compl.

XI. Ἐν γὰρ τῷ ἀποθ.] και γαρ τω αποθ. 55. καὶ σκώληκας] και σκωληκες 23. ∧ καὶ Ald.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. X.

ρία καὶ σκώληκας. Ἀρχὴ ὑπερηφανίας, ἀνθρώπου ἀφισαμένου ἀπὸ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ποι- 12.
ήσαντος αὐτὸν ἀπέστη ἡ καρδία αὐτοῦ. Ὅτι ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἁμαρτία, καὶ ὁ κρατῶν αὐτῆς 13.
ἐξομβρήσει βδέλυγμα· διὰ τοῦτο παρεδόξασε Κύριος τὰς ἐπαγωγὰς, καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος
αὐτούς. Θρόνους ἀρχόντων καθεῖλεν ὁ Κύριος, καὶ ἐκάθισε πραεῖς ἀντ' αὐτῶν. Ῥίζας ἐθνῶν 14. 15.
ἐξέτιλεν ὁ Κύριος, καὶ ἐφύτευσε ταπεινοὺς ἀντ' αὐτῶν. Χώρας ἐθνῶν κατέστρεψεν ὁ Κύριος, καὶ 16.
ἀπώλεσεν αὐτὰς ἕως θεμελίων γῆς. Ἐξήρανεν ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς, καὶ κατέπαυσεν 17.
ἀπὸ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. Οὐκ ἔκτισται ἀνθρώποις ὑπερηφανία, οὐδὲ ὀργὴ θυμοῦ γεννήμασι 18.
γυναικῶν. Σπέρμα ἔντιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου· σπέρμα ἔντιμον ποῖον; οἱ φοβούμενοι τὸν 19.
Κύριον· σπέρμα ἄτιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου· σπέρμα ἄτιμον ποῖον; οἱ παραβαίνοντες ἐν-
τολάς. Ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἡγούμενος αὐτῶν ἔντιμος, καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐ- 20.
τοῦ. Πλούσιος καὶ ἔνδοξος καὶ πτωχὸς, τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου. Οὐ δίκαιον ἀτιμάσαι 22. 23.
πτωχὸν συνετὸν, καὶ οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἁμαρτωλόν. Μεγιστᾶν καὶ κριτὴς καὶ δυνάστης 24.
δοξασθήσεται, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν τις μείζων τοῦ φοβουμένου τὸν Κύριον. Οἰκέτῃ σοφῷ ἐλεύθεροι 25.
λειτουργήσουσι, καὶ ἀνὴρ ἐπιστήμων οὐ γογγύσει. Μὴ σοφίζου ποιῆσαι τὸ ἔργον σου, καὶ μὴ δοξά- 26.
ζου ἐν καιρῷ στενοχωρίας σου. Κρείσσων ἐργαζόμενος ἐν πᾶσιν, ἢ περιπατῶν, ἢ δοξαζόμενος καὶ 27.
ἀπορῶν ἄρτων. Τέκνον, ἐν πραΰτητι δόξασον τὴν ψυχήν σου, καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν 28.
αὐτῆς. Τὸν ἁμαρτάνοντα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίς δικαιώσει; καὶ τίς δοξάσει τὸν ἀτιμάζοντα 29.
τὴν ζωὴν αὐτοῦ; Πτωχὸς δοξάζεται δι' ἐπιστήμην αὐτοῦ, καὶ πλούσιος δοξάζεται διὰ τὸν πλοῦτον 30.
αὐτοῦ. Ὁ δὲ δοξαζόμενος ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν πλούτῳ ποσαχῶς; καὶ ὁ ἄδοξος ἐν πλούτῳ, καὶ ἐν 31.
πτωχείᾳ ποσαχῶς;

ΚΕΦ. XI.

ΣΟΦΙΑ ταπεινοῦ ἀνύψωσε κεφαλὴν, καὶ ἐν μέσῳ μεγιστάνων καθίσει αὐτόν. Μὴ αἰνέσεις ἄνδρα 1. 2.

XII. ἀφισαμένου—ἀπὸ τοῦ] αποστηναι απο του 106. ποιήσαντος αὐτὸν] ∧ αυτον 157.

XIII. ἀρχὴ ὑπερηφαν. ἁμαρτία] αρχη αμαρτιας υπερηφανια 248. Compl. Chrysost. viii. 55, et al. καὶ ὁ κρατῶν] και οτι ὁ κρατων 55. ἐξομβρήσει] εξομβρισει 157. εξυβρισει 248. Compl. βδέλυγμα] + και καταστραφησεται εις τελος αυτους (αυτους virgulis transfix. ab al. m.) 106. βδελυγματα 157. + και καταστραφησεται εις τελος 248. Compl. διὰ τοῦτο &c. ad fin. com.] ∧ (supplet. in marg. ab al. m.) 106. τὰς ἐπαγωγὰς &c. ad fin. com.] και κατεστρεφεν εις τελος αυτους 308.

XIV. ἀρχόντων] αρχοντων υπερηφανων 23. καθεῖλεν] κατεστρεψεν 23. καὶ ἐκάθισε] και ανεκαθησεν 155. ἀντ' αὐτῶν] + ενδοθεν 248. Compl.

XV. Ῥίζας ἐθνῶν] + υπερηφανων 23, 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) ἐξέτιλεν] εξηρεν 23. εξειλε 106, 248. Compl. ὁ Κύριος] ∧ ὁ 106, 248. Compl. ταπεινοὺς] ταπεινος 308. ταπεινοὺς ἀντ' αὐτῶν] αντ' αυτων εν δοξη ταπεινους 248. Compl. ἀντ' αὐτῶν] ∧ αντ' 155.

XVI. ὁ Κύριος] ∧ ὁ 248. Compl. ἀπώλεσεν αὐτὰς] ∧ αυτας 307.

XVII. Ἐξήρανεν] εξηρεν 23, 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. ἐξ αὐτῶν] αυτους 55, 106, 155, 157, 254, 307. Alex. καὶ κατέπαυσεν] + αυτους 155. ἀπὸ γῆς] εκ γης 307.

XVIII. Οὐκ ἔκτισται] ουκ εκτισθη 307. ἀνθρώποις] ανθρωπος 248. ὑπερηφανία] ὑπερηφάνιαν (sic) 155. γεννήμ. γυναικῶν] præmitt. εν 55, 106, 157, 254.

XIX. Σπέρμα ἔντιμον 1°. &c. ad fin. com.] σπερμα ασφαλειας οἱ φοβουμενοι Κυριον, και εντιμον φυτευμα οἱ αγαπωντες αυτον· σπερμα ατιμιας οἱ μη προσεχοντες τω νομω, σπερμα πλανησεως οἱ παραβαινοντες εντολας 248. Compl. σπέρμα 3°—σπέρμα 6°] ∧ alterutr. cum. intermed. 106. οἱ φοβούμ. τὸν Κύριον] οἱ φοβουμ. Κυριον 23. ὁ φοβουμενος τον Κυριον 254. σπέρμα ἄτιμον ποῖον 1°] σπερμα εντιμον ποιον 155. σπερμα ατιμον τι (sic infra) 308. σπέρμα ἄτιμον ποῖον 2°] ∧ 155. σπέρμα ἀνθρώπου 2°] ∧ 155. ∧ σπερμα 308. οἱ παραβαίνοντες] οἱ μη παραβαινοντες 155.

XX. οἱ φοβούμ. Κύριον] οἱ φοβουμ. τον Κυριον 157, 296, 307, 308. ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ] + προληψεως αρχη φοβος Κυριου· εκβολης δε αρχη, και σκληρισμος και υπερηφανια (cum και primo virgul. transfix. ab eadem m.) 106. + προ ληξεως αρχη φοβος Κυριου, εκβολη δε αρχης σκληρυσμος και υπερηφανια 248. Compl. + πρὸ λήξεως ἀρχῆς φόβος Κυρίου· ἐκβολὴ δὲ ἀρχῆς σκληρισμὸς καὶ ὑπερηφανία in charact. minore Alex.

XXIII. καὶ οὐ καθήκει] και οὐ καθηκεν 23, 55, 106, 155, 157, 254, 307. Ald. Alex.

XXIV. Μεγιστᾶν] μεγιστανες 23. Compl. μεγιστανος 155, 307, 308. μεγισταν δε 248. καὶ κριτὴς] και κριται 248. Compl. καὶ δυνάστης] και δυνασται 248. Compl. δοξασθήσεται] θαυμασθησεται 55, 254. δοξασθησονται 248. Compl. αὐτῶν τίς μείζων] τις αυτων μειζων 248. Compl. τοῦ φοβουμένου] τῶν φοβουμένων Alex.

XXV. Οἰκέτῃ σοφῷ] οικετη συνετω 23, 106, 248, 307. Compl. οὐ γογγύσει] σὺν γογγήσει (sic) 155. + πᾶς δευόμενος (sic) 248. + παιδευόμενος Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXVI. στενοχωρίας σου] ∧ σου 106. Ald.

XXVII. Κρείσσων] κρεισσων γαρ 248, 254. κρεισσον 307. κρεῖσσον γὰρ Compl. ἐργαζόμενος] + και περισσευων 106, (157. scr. περισσευον) 296. Alex. præmitt. ὁ 248. Compl. ἐν πᾶσιν] εν πονοις 55, 254. ἐν πᾶσιν, ἢ περιπατῶν] και περισσευων εν πασιν 23, 248. Compl. ἢ δοξαζόμενος] ∧ ἢ 55, 106, 155, 157, 296. Alex. ἢ ὁ δοξαζομενος 248. Compl. εργαζομενος 307. καὶ ἀπορῶν] καὶ ὑστερῶν Alex. ἄρτων] αρτου 106, 155, 248. Compl.

XXVIII. ἐν πραΰτητι] + σου 248. Compl. δὸς αὐτῇ] ποίησον τῇ ψυχῇ σου Chrysost. xii. 231. ἀξίαν] τάξην (sic) 155.

XXIX. εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ] ∧ τὴν Alex. καὶ τίς δοξάσει] και τις ατιμασει 106. τὸν ἀτιμάζοντα] τον δοξαζοντα 106. ∧ τον 157.

XXX. δι' ἐπιστήμην αὐτοῦ] διὰ τὴν ἐπιστήμην αὐτοῦ Ald.

XXXI. Ὁ δὲ δοξαζόμενος] ὁ δεδοξασμενος 106, 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν πλούτῳ] εν πλουτῳ, και εν πτωχειᾳ 23, 254. sic, sine εν secundo, 296. ἐν πλούτῳ 1°] + αυτου 307. ποσαχῶς] ποσαχης 23. ποσαπλως 296, 308. καὶ ὁ ἄδοξος] και αδοξος 23. καὶ ὁ ἄδοξος &c. ad fin. com.] ∧ 307. Compl. ἐν πλούτῳ] εν πτωχεια 23, 296. καὶ ἐν πτωχείᾳ] εν πλουτω 23. ∧ και 248. Ald. και εν πλουτω 296.

I. ἀνύψωσε] ανυψωσει 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254. Compl. Alex. υψωσει 307. κεφαλὴν] + αυτου 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. καθίσει] καθησει III.

II. Μὴ αἰνέσεις] μη επαινεσεις (primo επαινεσης) 106. μη αινεσης 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. Μὴ αἰνέσ. ἄνδρα] μὴ ἐπαινέσῃς ἄνθρωπον Chrysost. ii. 179. βδελύξῃ] βδελυξει 308. ἄνθρωπον] ἄνδρα Chrysost. l. cit. (Cf. xi. 572.)

Digitized by Google

3. ἐν κάλλει αὐτȣ̃, καὶ μὴ βδελύξῃ ἄνθρωπον ἐν ὁράσει αὐτȣ̃. Μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα, καὶ
4. ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς. Ἐν περιβολῇ ἱματίων μὴ καυχήσῃ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ
5. ἐπαίρȣ, ὅτι θαυμαστὰ τὰ ἔργα Κυρίȣ, καὶ κρυπτὰ τὰ ἔργα αὐτȣ̃ ἐν ἀνθρώποις. Πολλοὶ τύραν-
6. νοι ἐκάθισαν ἐπὶ ἐδάφους, ὁ δὲ ἀνυπονόητος ἐφόρεσε διάδημα. Πολλοὶ δυνάσται ἠτιμάσθησαν
7. σφόδρα, καὶ ἔνδοξοι παρεδόθησαν εἰς χεῖρας ἑτέρων. Πρὶν ἐξετάσῃς μὴ μέμψῃ· νόησον πρῶτον
8. 9. καὶ τότε ἐπιτίμα. Πρὶν ἢ ἀκȣ̃σαι μὴ ἀποκρίνου, καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλου. Περὶ
10. πράγματος οὗ οὐκ ἔστι σοι χρεία, μὴ ἔριζε, καὶ ἐν κρίσει ἁμαρτωλῶν μὴ συνέδρευε. Τέκνον, μὴ
περὶ πολλὰ ἔστωσαν αἱ πράξεις σȣ· ἐὰν πληθυνῇς, ȣ̓κ ἀθωωθήσῃ· καὶ ἐὰν διώκῃς, ȣ̓ μὴ κατα-
11. λάβῃς, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃς διαδράς. Ἔστι κοπιῶν καὶ πονῶν καὶ σπεύδων, καὶ τόσῳ μᾶλλον ὑστε-
12. ρεῖται. Ἔστι νωθρὸς καὶ προσδεόμενος ἀντιλήψεως, ὑστερῶν ἰσχύϊ, καὶ πτωχείᾳ περισσεύει, καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπέβλεψαν αὐτῷ εἰς ἀγαθὰ, καὶ ἀνώρθωσεν αὐτὸν ἐκ ταπεινώσεως αὐτȣ̃.
13. 14. Καὶ ἀνύψωσε κεφαλὴν αὐτȣ̃, καὶ ἀπεθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ πολλοί. Ἀγαθὰ καὶ κακὰ, ζωὴ καὶ
17. θάνατος, πτωχεία καὶ πλȣ̃τος παρὰ Κυρίȣ ἐστί. Δόσις Κυρίου παραμένει εὐσεβέσι, καὶ ἡ εὐ-
18. δοκία αὐτȣ̃ εἰς τὸν αἰῶνα εὐοδωθήσεται. Ἔστι πλȣτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτȣ̃, καὶ
19. αὕτη ἡ μερὶς τȣ̃ μισθȣ̃ αὐτȣ̃. Ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτὸν, Εὗρον ἀνάπαυσιν, καὶ νῦν φάγωμαι ἐκ τῶν
ἀγαθῶν μου καὶ ȣ̓κ οἶδε τίς καιρὸς παρελεύσεται, καὶ καταλείψει αὐτὰ ἑτέροις, καὶ ἀποθανεῖ-
20. 21. ται. Στῆθι ἐν διαθήκῃ σȣ καὶ ὁμίλει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σȣ παλαιώθητι. Μὴ θαύμαζε
ἐν ἔργοις ἁμαρτωλȣ̃, πίστευε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔμμενε τῷ πόνῳ σȣ· ὅτι κȣ̃φον ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίȣ
22. διὰ τάχȣς ἐξάπινα πλȣτίσαι πένητα. Εὐλογία Κυρίου ἐν μισθῷ εὐσεβȣ̃ς, καὶ ἐν ὥρᾳ ταχινῇ
23. ἀναθάλλει εὐλογίαν αὐτȣ̃. Μὴ εἴπῃς, Τίς ἐστί μου χρεία; καὶ τίνα ἀπὸ τȣ̃ νῦν ἔσται μου τὰ
24. 25. ἀγαθά; Μὴ εἴπῃς, Αὐτάρκη μοι ἐστὶ, καὶ τί ἀπὸ τȣ̃ νῦν κακωθήσομαι; Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν
26. ἀμνησία κακῶν, καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν ȣ̓ μνησθήσεται ἀγαθῶν. Ὅτι κȣ̃φον ἔναντι Κυρίȣ ἐν ἡμέρᾳ

III. μέλισσα] ἡ μελισσα 55, 106, 157, 248. Compl. Chrysost. xi. 145.

IV. τὰ ἔργα Κυρίου] τα εργα τȣ Κυριȣ 55. + εστι 248. Compl. ἐν ἀνθρώποις] ʌ εν 23, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. τοις ανθρωποις 106. habet ἐν in charact. minore Alex.

VI. ἠτιμάσθησαν] ητοιμασθησαν 106. ἑτέρων] εταιρων 157.

VII. Πρὶν ἐξετάσῃς] πριν ἢ εξετασης 23, 55, 248, 254, 307. Compl. Alex. πριν εξετασαι 106. ὁ πριν εξετασης 155. πριν η εξετασεις 157. μὴ μέμψῃ] μη μεμφου 68, 106. Ald. μη πεμψει 155. + δι' ἀκοῆς in charact. minore Alex.

VIII. Πρὶν ἢ ἀκȣ̃σαι] ʌ ἢ 23, 155, 296. Alex. ʌ πριν 308. μὴ ἀποκρίνου] + ῥῆμα in charact. minore Alex. παρεμβάλλου] παραβαλλου 23. παρεμβαλλε ρημα 248. Compl.

IX. περὶ πράγματος] περὶ δὲ πράγματος Ald. ἔστι σοι χρεία] ʌ χρεια 23, 248, 296, 307. Compl. habet χρεία in char. min. Alex.

X. μὴ περὶ πολλὰ] μη επι πολλα 155. αἱ πράξεις σου] ʌ σου 253. ἐὰν πληθυνῇς] εαν γαρ πληθυνης 55, 106, 157, 248, 254. Compl. ἐὰν διώκῃς] εαν διωκεις 307. ȣ̓ μὴ ἐκφύγῃς] ȣ̓ μη φυγης 253. ȣ̓ μὴ ἐκφεύγῃς Ald. διαδράς] εαν διαδρασκης 23, 253. δραμοντα marg. ab al. m. 106.

XI. κοπιῶν καὶ πονῶν] πονων και κοπιων 253. τόσῳ μᾶλλον] ποσω μαλλον III. τοσȣτω μαλλον 55, 155, 157, 248, 254. Compl. τὸ σῶμα μᾶλλον (sic) 307. ὑστερεῖται] + δι' επαγγελειαν ωμων ιδιων [αυτα] 253.

XII. καὶ προσδεόμενος] ʌ και 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254, 307. Compl. Alex. ὑστερῶν ἰσχύϊ] υστερων ισχυει 307. καὶ πτωχείᾳ περισσεύει] και πτωχεια περισσευων 55, 106, 155, 157. και περισσευων πτωχεια 248, 253. Compl. περισσεύει] περισευσει 296. οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπέβλεψαν] οφθαλμος Κυριου επεβλεψεν 248. Compl. sic, nisi ὁ οφθαλμος, 307.

XIII. Καὶ ἀνύψωσε] και υψωσε 106. κεφαλὴν αὐτȣ̃] + απο συντριβης 248, 253. Compl. (Alex. in charact. minore.) καὶ ἀπεθαύμασαν] και εθαυμασαν 106, 248. Compl. ἐπ' αὐτῷ] εν αυτω 55. πολλοί] + θεωρησαντες 23, 248, 253. Compl.

XIV. παρὰ Κυρίου ἐστί] + σοφια και επιστημη και γνωσις νομου παρα Κυριου· αγαπησις και οδοι καλων εργων παρ' αυτȣ εστιν, πλανη και σκοτος (scr. ενοτος) αμαρτωλοις συνεκτισται· τοις δε τα υπ' ωσιν (sic) επι κακια συνγηρα κακια. 23. + σοφια και επιστημη και γνωσις νομου παρα Κυριου· αγαπησις και οδοι καλων εργων παρ' αυτȣ εστι· πλανη και σκοτος αμαρτωλοις συνεκτισται· οἷς δε γαυριωσιν επι κακιαις συνεγειρει κακα. 106. + σοφια και επιστημη και γνωσις νομου παρα Κυριου· αγαπησις και οδοι καλων εργων παρ' αυτȣ εισι· πλανη και σκοτος αμαρτωλοις συνεκτισται· τοις δε γαυριωσιν επι κακα συγγηρα κακια. 248. Compl. + eadem, nisi ἐπὶ κακίᾳ συγγηρᾷ κακά, in char. min. Alex. παρα Κυριου, αγαπησις και οδοι καλων εργων παρ' αυτȣ εστι. πλανη και σκοτος αμαρτωλοις συνεκτισται. τοις δε γαυριωσιν επι κακιᾳ σὺν γηρῷ (sic) κακα. 253.

XVII. παραμένει] διαμενει 253. εἰς τὸν αἰῶνα] ʌ τον 308. εἰς τὸν αἰῶνα εὐοδωθήσεται] εὐοδοῖ εις τον αιωνα 248. Compl.

XVIII. καὶ σφιγγίας] και σκνιφειας 106. ʌ και 253. ἡ μερὶς τȣ̃ μισθȣ̃] ἡ μερις αυτȣ απο τȣ μισθȣ 23, 248, 253. Compl.

XIX. καὶ νῦν—ἀγαθῶν μου] και νυν φαγομαι απο των αγαθων μου αδιαλειπτως 106. φάγωμαι] φαγομαι 157, 296, 307. Ald. ἐκ τῶν ἀγαθῶν μου] απο των αγαθων μου αδιαλειπτως 248. Compl. + ἀδιαλείπτως in charact. minore Alex. παρελεύσεται] + αυτον 248, 253. Compl.

XX. ἐν αὐτῇ] ʌ εν 155. εν αυτω 248, 307. Compl. καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σου] ʌ εν 106.

XXI. πίστευε τῷ Κυρίῳ] πιστευε δε Κυριῳ 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. πιστευε δε τῳ Κυριῳ 296, 307. τῷ πόνῳ σου] præmitt. εν 253. πλȣτίσαι] πλȣτησαι III, 307.

XXII. Εὐλογία Κυρίȣ] ευλογια γαρ Κυριȣ 106. ἐν μισθῷ] εμμεσῳ III. εὐσεβȣ̃ς] ευσεβειας 157. εὐλογίαν αὐτȣ̃] ευφροσυνην αυτȣ 55, 254.

XXIII. Τίς ἐστί] τις ετι εστι 253. μου χρεία] + αρεσκειας 248. Compl. καὶ τίνα] και τι 155. και τινι 157, 248. Compl. ἔσται μου] εσται μοι 23, 248, 307. Compl. εστι μου 106. εστι μοι 253. τὰ ἀγαθὰ] ʌ τα 253.

XXIV. Μὴ εἴπῃς] καὶ εἴπῃς Ald. Αὐτάρκη μοι ἐστὶ] + και πολλα μοι ἃ εχω 106, 248. Compl. + ἃ εχω 253. καὶ τί ἀπὸ] και τινι απο 55. και οτι απο 155. κακωθήσομαι] κακωθησωμαι 155. + εν ζωη 248. Compl.

XXV. Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν] εν ημερᾳ αγαθῃ III, 106, 296. ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς Greg. Nyss. iii. 351. ἀγαθῶν] κακων (155. corr. ut in Ed.) 157. ἀμνησία κακῶν] αμνησικακια 106. ἀμνησία πρέπει κακῶν Greg. Nyss. l. cit. καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν] και εν ημερα αγαθων 157. οὐ μνησθήσεται] οὐ μνησθησομαι 55. ʌ ȣ̓ Ald. οὐ μνησθ. ἀγαθῶν] αμνησια αγαθων 157.

XXVI. ἔναντι Κυρίου] εν οφθαλμοις Κυριου 55, 254. Alex. κατὰ τὰς ὁδȣ̀ς αὐτȣ̃] κατα τα εργα αυτȣ 248. Compl.

ΚΕΦ. XI.

τελευτῆς ἀποδȢναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδȣ̀ς αὐτȣ̃. Κάκωσις ὥρας ἐπιλησμονὴν ποιεῖ τρυφῆς, καὶ 27.
ἐν συντελείᾳ ἀνθρώπου ἀποκάλυψις ἔργων αὐτȣ̃. Πρὸ τελευτῆς μὴ μακάριζε μηδένα, καὶ ἐν 28.
τέκνοις αὐτȣ̃ γνωσθήσεται ἀνήρ. Μὴ πάντα ἄνθρωπον εἴσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου, πολλὰ γὰρ 29.
τὰ ἔνεδρα τȣ̃ δολίȣ. Πέρδιξ θηρευτὴς ἐν καρτάλλῳ ȣ̔́τως καρδία ὑπερηφάνου, καὶ ὡς ὁ κατάσκο- 30.
πος ἐπιβλέπει πτῶσιν. Τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακὰ μεταςρέφων ἐνεδρεύει, καὶ ἐν τοῖς αἱρετοῖς ἐπι- 31.
θήσει μῶμον. Ἀπὸ σπινθῆρος πυρὸς πληθύνεται ἀνθρακία, καὶ ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς εἰς αἷμα 32.
ἐνεδρεύει. Πρόσεχε ἀπὸ κακούργου, πονηρὰ γὰρ τεκταίνει, μήποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῷ σοι. 33.
Ἐνοίκισον ἀλλότριον, καὶ διαςρέψει σε ἐν ταραχαῖς, καὶ ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σȣ. 34.

ΚΕΦ. XII.

ΕΑΝ εὖ ποιῇς, γνῶθι τίνι ποιεῖς, καὶ ἔςαι χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου. Εὐποίησον εὐσεβεῖ, καὶ 1, 2.
εὑρήσεις ἀνταπόδομα, καὶ εἰ μὴ παρ᾽ αὐτȣ̃, ἀλλὰ παρὰ ὑψίςου. Οὐκ ἔςιν ἀγαθὰ τῷ ἐνδελε- 3.
χίζοντι εἰς κακὰ, καὶ τῷ ἐλεημοσύνην μὴ χαριζομένῳ. Δὸς τῷ εὐσεβεῖ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τȣ̃ ἁμαρ- 4.
τωλȣ̃. Εὐποίησον τῷ ταπεινῷ, καὶ μὴ δῷς ἀσεβεῖ· ἐμπόδισον τȣ̀ς ἄρτȣς αὐτȣ̃, καὶ μὴ δῷς αὐτῷ, 5.
ἵνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυναςεύσῃ· διπλάσια γὰρ κακὰ εὑρήσεις ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς οἷς ἂν ποιήσῃς
αὐτῷ. Ὅτι καὶ ὁ ὕψιςος ἐμίσησεν ἁμαρτωλȣ̀ς, καὶ τοῖς ἀσεβέσιν ἀποδώσει ἐκδίκησιν. Δὸς τῷ 6. 7.
ἀγαθῷ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τȣ̃ ἁμαρτωλȣ̃. Οὐκ ἐκδικηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος, καὶ ȣ̓ κρυβήσε- 8.
ται ἐν κακοῖς ὁ ἐχθρός. Ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρὸς οἱ ἐχθροὶ αὐτȣ̃ ἐν λύπῃ, καὶ ἐν τοῖς κακοῖς αὐτȣ̃ 9.
καὶ ὁ φίλος διαχωρισθήσεται. Μὴ πιςεύσῃς τῷ ἐχθρῷ σȣ εἰς τὸν αἰῶνα· ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰȣ̃- 10.
ται, ȣ̔́τως ἡ πονηρία αὐτȣ̃. Καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ καὶ πορεύηται συγκεκυφὼς, ἐπίςησον τὴν ψυ- 11.
χήν σȣ καὶ φύλαξε ἀπ᾽ αὐτȣ̃, καὶ ἔσῃ αὐτῷ ὡς ἐκμεμαχὼς ἔσοπτρον, καὶ γνώσῃ ὅτι ȣ̓κ εἰς τέλος
κατίωσε. Μὴ ςήσῃς αὐτὸν παρὰ σεαυτὸν, μὴ ἀνατρέψας σε ςῇ ἐπὶ τὸν τόπον σȣ· μὴ καθίσῃς 12.
αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σȣ, μήποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σȣ, καὶ ἐπ᾽ ἐσχάτῳ ἐπιγνώσῃ τȣ̀ς λόγους μου,

XXVII. ἐπιλησμονὴν] ἐπὶ πλησμονὴν 307. τρυφῆς] τροφης 155. + πολλης 253. καὶ ἐν συντελείᾳ] ‸ εν 23, 253. και συντελειαν 248. Compl. ἀνθρώπου] ανθρωπων 254.

XXVIII. Πρὸ τελευτῆς—μηδένα] Μὴ μακαρίζῃς ἄνδρα πρὸ τελευτῆς αὐτȣ̃ Euseb. Præp. Evang. p. 610. sic, nisi μακαρίσῃς, Theodoret. iv. 916. Πρὸ τελευτῆς &c. ad fin. com.] *Ne beatificaveris hominem ante mortem, quia nescis quæ erunt ejus novissima.* Origen. iv. 506. γνωσθήσεται] επιγνωσθησεται 55, 253, 254. ἀνήρ] habet in char. minore Alex.

XXIX. εἴσαγε] εισαγαγε 106, 155, 254, 296. τȣ̃ δολίȣ] τȣ διαβολȣ 106, 248. Compl.

XXX. Πέρδιξ θηρευτὴς] πέρδιξ θηρευθεὶς Compl. ȣ̔́τως καρδία] ȣτω λογος εν καρδιᾳ 55, 254. καὶ ὡς ὁ κατάσκ.] ‸ ὁ 23, 106, 248. Compl. ἐπιβλέπει πτῶσιν] επιβας επι πτωσιν 248. Compl.

XXXI. εἰς] εἰσὶ (sic) 106. καὶ ἐν τοῖς αἱρετοῖς &c. ad fin. com. seq.] ‸ 106. ἐν τοῖς αἱρετοῖς] εν τοις ετεροις III. ‸ αιρετοις 155. εν τοις αιρετικοις 248. Compl. εν τοις αινετοις 253. εν τοις εργοις 307.

XXXII. Ἀπὸ σπινθῆρος πυρὸς] απο σπινθηρος μικρας 248. Compl. πληθύνεται] πληθυνθησεται 55, 254.

XXXIII. τεκταίνει] τεκταινεται 106, 248, 307. Compl. μήποτε &c. ad fin. com.] μηποτε δω σοι μωμον εις τον αιωνα 248. Compl. δῷ σοι] δωσει 155. δως 296.

XXXIV. Ἐνοίκισον] ενοικησον 106. Ἐνοίκισον ἀλλότριον] ενοικος αλλοτριος 253. καὶ διαςρέψει σε] και διαςρεψεις 296. Ald. ἐν ταραχαῖς] εν ταραχῃ 23, 248, 253. Compl. καὶ ἀπαλλοτριώσει] και αλλοτριωσει (scr. αλλοτριωσι) 23. τῶν ἰδίων σου] των οδων σου 155. εκ των ιδιων σου 248. Compl.

I. Ἐὰν εὖ ποιῇς] εαν εὐ ποιεις 307. κἂν εὐ ποιης 308. ἐὰν ποιῇς ἀγαθὸν Athan. ii. 235. γνῶθι] βλέπε Athan. l. cit. τίνι ποιεῖς] τι ποιεις 296.

II. εὐσεβεῖ] ευσεβη 106, 307. Compl. ἀλλὰ] αλλα και 307. παρὰ ὑψίςου] παρα τȣ υψιςου 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex.

III. Οὐκ ἔςιν ἀγαθὰ] ουκ εςαι αγαθα 23, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. τῷ ἐνδελεχίζοντι] ‸ τῳ 307. ἐλεημοσύνην] ἐλεημοσύνης Compl. μὴ χαριζομένῳ] μὴ χωριζομένω Compl.

IV. τῷ εὐσεβεῖ] ‸ τῳ 106. μὴ ἀντιλάβῃ] μη αντιλαμβανȣ 307. Alex. τȣ̃ ἁμαρτωλȣ̃] ‸ τȣ 106, 248, 307. Compl. τȣ πονηρȣ 253.

V. τῷ ταπεινῷ] ‸ τῳ 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. καὶ μὴ δῷς 1°] και μη δος 307. τȣ̀ς ἄρτους αὐτȣ̃] τȣς αρτȣς σου 23, 248. Compl. γὰρ κακὰ] ‸ κακα 307. εὑρήσεις] ευρησουσιν III. ευρησει σοι 248. Compl. ευρησει σοι κρυφιως 253. εὑρήσει σε Alex. οἷς ἂν ποιήσῃς αὐτῷ] οἷς αν ποιης αυτω 23, 248. Compl. Ald. οἷς εαν ποιησης αυτω 55, 157, 254, 296. Alex. οἷς αν ποιησης αυτω ματαιως 253. οἷς αν ποιησεις αυτω 307.

VI. καὶ ὁ ὕψιςος] ‸ ὁ Ald. τοῖς ἀσεβέσιν] τοῖς εὐσεβέσιν Compl. ἀποδώσει ἐκδίκησιν] αποδῳ εις εκδικησιν III. + φυλασσει δε αυτους εις ημεραν εκδικησεως αυτων 106. + φυλασσει δὲ αυτȣς εις ημεραν εκδικησεως αυτων κραταιαν 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) + eadem, nisi κραταιαν αυτων, 253.

VII. μὴ ἀντιλάβῃ] μὴ ἀντιλάβου Alex. τȣ̃ ἁμαρτωλȣ̃] αμαρτωλω 155. ‸ τȣ 248, 253, 307. Compl. Alex.

VIII. Οὐκ ἐκδικηθήσεται] ȣ̓ κρυβησεται 55, 254. ουκ επιγνωσθησεται 106, 253. ουκ εκβληθησεται 155, 248. Compl. οὐκ ἐμβληθήσεται Alex.

IX. καὶ ὁ φίλος] ‸ και 155.

X. ἡ πονηρία αὐτȣ̃] præmitt. και 55, 106, 157, 254, 307.

XI. καὶ πορεύηται] και πορευσηται 155. καὶ πορεύεται Ald. συγκεκυφὼς] κεκυφως 307. τὴν ψυχήν σου] τῇ ψυχῇ σου Alex. καὶ φύλαξε] και φυλαξαι 55, 68, 106, 248, 254, 296, 307. Compl. Ald. καὶ ἔσῃ αὐτῷ] και εσῃ επ᾽ αυτω 307. ὡς ἐκμεμαχὼς] ως εκμασσων (marg. ab al. m. και εκμαχως) 296. ως εμμεμαχως 307. ως ὁ εκμασσων 308. καὶ γνώσῃ] και επιγνωσῃ 253. κατίωσε] κατιωσαι 106. κατιωκε 253. κατίωται Alex.

XII. Μὴ ςήσῃς αὐτὸν] μὴ ςήσῃς αὐτῷ Ald. παρὰ σεαυτὸν] παρα σεαυτω 55, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. παρὰ σεαυτὸν—καθίσῃς] παρα σεαυτω· μηδε καθισῃς 106. μὴ ἀνατρ.] ινα μη ανατρ. 253. μή ἀνατρέψας σε] μη καταςρεψας σε 23. μηποτε καταςρεψας σε 248. Compl. μη αναςρεψας σε 155, 157, 308. Alex. μὴ ἀναςρέψας Ald. ςῇ] εςη 155. Ald. ςῇ ἐπὶ τὸν τόπον σου] εις τον τοπον σου ςη 253. ἐπὶ τὸν τόπον σου] επι τȣ τοπου σου 296, 308. τὴν καθέδραν σου] + λαβειν 106, 248. Compl. ἐπ᾽ ἐσχάτῳ] επ᾽ εσχατων 55, 106, (155. scr. αισχατων.) 157, 248, 254, 307. Compl. Alex. ἐπιγνώσῃ] ευρησεις 106. κατανυγήσῃ] κατανυγισῃ. Μη δεσμευσεις δις αμαρτιαν· εν γαρ μιᾳ ουκ αθωωθησῃ 68. Ald.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XII.

13. καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων μου κατανυγήσῃ. Τίς ἐλεήσει ἐπαοιδὸν ὀφιόδηκτον, καὶ πάντας τοὺς προσ-
14. άγοντας θηρίοις; Οὕτως τὸν προσπορευόμενον ἀνδρὶ ἁμαρτωλῷ καὶ συμφυρόμενον ἐν ταῖς ἁμαρ-
15. 16. τίαις αὐτοῦ. Ὥραν μετὰ σοῦ διαμενεῖ, καὶ ἐὰν ἐκκλίνῃς, οὐ μὴ καρτερήσῃ. Καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν
αὐτοῦ γλυκανεῖ ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βουλεύσεται ἀνατρέψαι σε εἰς βόθρον· ἐν ὀφθαλ-
17. μοῖς αὐτοῦ δακρύσει ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἐὰν εὕρῃ καιρὸν, οὐκ ἐμπλησθήσεται ἀφ' αἵματος. Κακὰ ἂν
18. ὑπαντήσῃ σοι, εὑρήσεις αὐτὸν ἐκεῖ πρότερόν σου, καὶ ὡς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρναν σου. Κινή-
σει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπικροτήσει ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ πολλὰ διαψιθυρίσει, καὶ ἀλλοι-
ώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. XIII.

1. 2. Ο ΑΠΤΟΜΕΝΟΣ πίσσης μολυνθήσεται, καὶ ὁ κοινωνῶν ὑπερηφάνῳ ὁμοιωθήσεται αὐτῷ. Βά-
ρος ὑπὲρ σὲ μὴ ἄρῃς, καὶ ἰσχυροτέρῳ σου καὶ πλουσιωτέρῳ μὴ κοινώνει· τί κοινωνήσει χύτρα πρὸς
3. λέβητα; αὕτη προσκρούσει, καὶ αὕτη συντριβήσεται. Πλούσιος ἠδίκησε, καὶ αὐτὸς προσενεβριμή-
4. σατο· πτωχὸς ἠδίκηται, καὶ αὐτὸς προσδεηθήσεται. Ἐὰν χρησιμεύσῃς, ἐργᾶται ἐν σοί· καὶ
5. ἐὰν ὑστερήσῃς, καταλείψει σε. Ἐὰν ἔχῃς, συμβιώσεταί σοι, καὶ ἀποκενώσει σε, καὶ αὐτὸς οὐ
6. πονέσει. Χρείαν ἔσχηκέ σου, καὶ ἀποπλανήσει σε, καὶ προσγελάσεταί σοι, καὶ δώσει σοι ἐλ-
7. πίδα· λαλήσει σοι καλὰ, καὶ ἐρεῖ, Τίς ἡ χρεία σου; Καὶ αἰσχυνεῖ σε ἐν τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ,
ἕως οὗ ἀποκενώσῃ σε δὶς ἢ τρὶς, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ καταμωκήσεταί σου· μετὰ ταῦτα ὄψεταί σε, καὶ
8. καταλείψει σε, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινήσει ἐπὶ σοί. Πρόσεχε μὴ ἀποπλανηθῇς, καὶ μὴ τα-
9. πεινωθῇς ἐν εὐφροσύνῃ σου. Προσκαλεσαμένου σε δυνάστου, ὑποχωρῶν γίνου, καὶ τόσῳ μᾶλλον
10. προσκαλέσεταί σε. Μὴ ἔμπιπτε ἵνα μὴ ἀπωσθῇς, καὶ μὴ μακρὰν ἀφίστω ἵνα μὴ ἐπιλησθῇς.
11. Μὴ ἔπεχε εἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ, καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείοσι λόγοις αὐτοῦ· ἐκ πολλῆς γὰρ
12. λαλιᾶς πειράσει σε, καὶ ὡς προσγελῶν ἐξετάσει. Ἀνελεήμων ὁ μὴ συντηρῶν λόγους, καὶ οὐ μὴ

XIII. προσάγ. θηρίοις] προσαγ. θηριον 308. + ἑαυτοὺς Chrysost. ii. 776.

XIV. τὸν προσπορευόμενον] τον προσαγοντα 253. καὶ συμφυρόμενον] και συμφερομενον III. (155. corr. ut in Ed. ab eadem m.) και τον συμπεριφερομενον 253. ἐν ταῖς ἁμαρτίαις] ∧ εν 253.

XV. διαμενεῖ] διαμένει εν στασει (scr. στασι) 23. διαμένει 55, 106, 254, 307. + εν στασει δικαια 248. Compl. διαμένει εν στασει δικαια 253. καὶ ἐὰν ἐκκλίνῃς] ∧ και 55, 254. και εαν εκκλινη 253. οὐ μὴ καρτερήσῃ] + απο αδικιας 23, 253. ου καρτερησει 55. ου μη καρτερει 155. ου μη καρτερησει 157, 307. ∧ μη 254.

XVI. Καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν] ∧ και 55, 157, 253, 254. ὁ ἐχθρὸς 1°] ∧ ὁ 23. + και πολλα ψιθυρισει και ερει σοι καλα λεγων 68. Ald. καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ—ὁ ἐχθρὸς 2°] εν οφθαλμοις αυτου δακρυσει· και ἡ καρδια αυτου βουλευσεται αναστρεψαι σε εις βοθρον 23. sic, cum ἐν τῇ καρδίᾳ pro ἡ καρδία αὐτοῦ, Ald. ἀνατρέψαι] ἀναστρέψαι Ald. εἰς βόθρον] εις βοθυνον 55, 254. ἐν ὀφθαλμοῖς] præmitt. και 253. δακρύσει ὁ ἐχθρὸς] ∧ ὁ εχθρος 248, 253. Compl. Ald. καὶ ἐὰν εὕρῃ] ∧ και 55, 254.

XVII. Κακὰ ἂν] κακα εαν 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. Κακὰ ἂν—πρότερόν σου] εαν σοι υπαντηση κακα, ευρησης αυτον προτερον σου εκει 253. ὑπαντήσῃ σοι] συναντηση σοι 106. απαντηση σοι 155. υποστηση σοι 254. εὑρήσεις] ευρησει (scr. ευρησι) 23. αὐτὸν] εαυτον 23. ἐκεῖ πρότερόν σου] προτερον εκει σου III, 155. ∧ προτερον 23. προτερον σου εκει 55, 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. καὶ ὡς βοηθῶν] και ως ανθρωπος βοηθων 248. Compl. ὑποσχάσει] υποσκαψει 23, 253. υποχαλαση 296, 308. υποσκελισει 307. πτέρναν σου] τας πτερνας σου 253.

XVIII. Κινήσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ] και την κεφαλην αυτου κινησει 23. sic, sine και, 55, 155, 248, 253, 307. Compl. Alex. την κεφαλην κινησει αυτου 254. την κεφαλην αυτου κινησει επι σοι 106, 157, 296, 308. ταῖς χερσὶν αὐτοῦ] ∧ αυτου 23, 248, 253, 307. Compl. καὶ πολλὰ] ∧ και 106. καὶ πολλὰ &c. ad fin. com.] ∧ 155. διαψιθυρίσει] διαψιθυριει 23, 106, 248. Compl. ψιθυρισει 55, 254. διαψιθ. καὶ ἀλλοιώσει] διαψιθυριζων αλλοιωσει 253.

I. μολυνθήσεται] + εν αυτη 248. Compl. καὶ ὁ κοινωνῶν] ∧ ὁ 248. Compl. ὑπερηφάνῳ] υπερηφανος 155.

II. μὴ ἄρῃς] + εν ζωη σου 248. Compl, καὶ ἰσχυρ. σου καὶ πλουσιωτ.] και πλουσιωτερω σου και ισχυροτερω σου 253. καὶ πλουσιωτέρῳ] + σου 248, 254, 307. Compl. Alex. προσκρούσει] συνκρουση 155.

III. ἠδίκησε] ηδικηται 253. καὶ αὐτὸς 1°] και αυτο 155. καὶ αὐτὸς προσενεβρ.] και αυτου προσδεηθησονται 248. Compl. προσενεβριμήσατο] ενεβριμησατο 23. προσενεμβριμησατο 106. πτωχὸς &c. ad fin. com.] πτωχος ηδικησε και αυτος προσαπειληθησεται 248. Compl. πτωχὸς ἠδίκηται] πτωχος ηδικηθη 55, 254.

IV. καταλείψει σε] εγκαταλειψει σε 106. καταθλιψει σε 248. Compl.

V. Ἐὰν ἔχῃς] præmitt. και 248. Compl. οὐ πονέσει] ου ποιησει 23. ου πονησει 253. ου μη πονει 307.

VI. Χρείαν ἔσχ.] χρειαν τινα εσχ. 253. καὶ ἀποπλανήσει σε] και αποπλανα σε 307. δώσει σοι ἐλπίδα] δωσει σοι ελπιδας 296. καλὰ] κακα 155. καὶ ἐρεῖ] και ερεις III.

VII. ἐν τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ] ∧ εν 248. Compl. εν τοις βρωμασιν αυτων 307. ἀποκενώσῃ] αποκενωσει 157, 248. Compl. Ald. Alex. καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ] και επ' εσχατων 23, 106, 248, 254, 296. Compl. καταμωκήσεται] καταμωμησεται 23. καταμωκ. σου] καταμωκ. σε 55, 254. μετὰ ταῦτα] præmitt. και 248. Compl. καταλείψει σε] καταληψει σε 308. ἐπὶ σοί] επι σε 106, 296.

VIII. μὴ ἀποπλανηθῇς] + τη διανοια 23, 248. Compl. + τη διανοια σου 106. μη πλανηθης 307. καὶ μὴ ταπεινωθῇς] ∧ μη 55, 254. ἐν εὐφροσύνῃ σου] εν ευφροσυνη καρδιας σου 23, 248, 253. Compl.

IX. ὑποχωρῶν γίνου] tr. 253. τόσῳ μᾶλλον] τοσουτον μαλλον 106. τοσουτω μαλλον 248. Compl. τῷ σῷ μᾶλλον (sic) 307. προσκαλέσεταί σε] ∧ σε 23, 155, 307. tr. 55, 106, 157, 254, 296. προσκαλεσεται πλεοναζων 248. + πλεοναζων 253. σε προσκαλέσεται πλεονάζων Compl. σε προσκαλέσηται Alex.

X. ἵνα μὴ ἀπωσθῇς] ∧ ινα 55, 155, 253, 254. μη απωσθης ακριτως 106. + ακριτως 248. Compl. μη αποθης 307. habet ἵνα in char. min. Alex. μακρὰν ἀφίστω] μακραν αφιστων 68. Ald. μακροὺς αφιστω 253. ἐπιλησθῇς] εμπλησθης (corr. ab al. m. ut in Ed.) 248.

XI. εἰσηγορεῖσθαι] ισηγορεισθαι 106, 254. μετ' αὐτοῦ] αυτῳ 253. καὶ μὴ πίστευε] και μη πιστευσης 55, 248, 254. Compl. ἐξετάσει] + τα κρυπτα σου 23, 106, 248, 253. Compl. + σε 55, 68, 155, 157, 254, 296. Ald. Alex. προσγελασει σε 307.

XII. Ἀνελεήμων—λόγους] ανελεημονως δε συντηρησει λογους σου 253. λόγους] λογους σου 23. οὐ μὴ φείσηται] ου μη φεισεται 307. Compl. Ald. περὶ κακώσεως] περι κακωσεως σου 248. Compl. απο κακωσεως 307.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XIII.

φείσηται περὶ κακώσεως καὶ δεσμῶν. Συντήρησον καὶ πρόσεχε σφοδρῶς, ὅτι μετὰ τῆς πτώσεώς 13.
σου περιπατεῖς. Πᾶν ζῶον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ, καὶ πᾶς ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ. Πᾶσα 15. 16.
σὰρξ κατὰ γένος συνάγεται, καὶ τῷ ὁμοίῳ αὐτοῦ προσκολληθήσεται ἀνήρ. Τί κοινωνήσει λύκος 17.
ἀμνῷ; οὕτως ἁμαρτωλὸς πρὸς εὐσεβῆ. Τίς εἰρήνη ὑαίνῃ πρὸς κύνα; καὶ τίς εἰρήνη πλουσίῳ πρὸς 18.
πένητα; Κυνήγια λεόντων ὄναγροι ἐν ἐρήμῳ, οὕτως νομαὶ πλουσίων πτωχοί. Βδέλυγμα ὑπερη- 19. 20.
φάνῳ ταπεινότης, οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός. Πλούσιος σαλευόμενος στηρίζεται ὑπὸ φίλων, 21.
ταπεινὸς δὲ πεσὼν προσαπωθεῖται ὑπὸ φίλων. Πλουσίου σφαλέντος πολλοὶ ἀντιλήπτορες, ἐλά- 22.
λησεν ἀπόῤῥητα καὶ ἐδικαίωσαν αὐτόν· ταπεινὸς ἔσφαλε καὶ προσεπετίμησαν αὐτῷ, ἐφθέγξατο
σύνεσιν καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ τόπος. Πλούσιος ἐλάλησε καὶ πάντες ἐσίγησαν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ 23.
ἀνύψωσαν ἕως τῶν νεφελῶν· πτωχὸς ἐλάλησε, καὶ εἶπαν, Τίς οὗτος; κἂν προσκόψῃ, προσανα-
τρέψουσιν αὐτόν. Ἀγαθὸς ὁ πλοῦτος ᾧ μή ἐστιν ἁμαρτία, καὶ πονηρὰ ἡ πτωχεία ἐν στόμασιν 24.
ἀσεβοῦς. Καρδία ἀνθρώπου ἀλλοιοῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἐὰν εἰς ἀγαθὰ ἐάν τε εἰς κακά. Ἴχνος 25. 26.
καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσωπον ἱλαρὸν, καὶ εὕρεσις παραβολῶν διαλογισμοὶ μετὰ κόπου.

ΚΕΦ. XIV.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ἀνὴρ ὃς οὐκ ὠλίσθησεν ἐν στόματι αὐτοῦ, καὶ οὐ κατενύγη ἐν λύπῃ ἁμαρτίας. Μα- 1. 2.
κάριος οὗ οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ὃς οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ. Ἀνδρὶ μικρολόγῳ 3.
οὐ καλὸς ὁ πλοῦτος, καὶ ἀνθρώπῳ βασκάνῳ ἱνατί χρήματα; Ὁ συνάγων ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, 4.
συνάγει ἄλλοις, καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ τρυφήσουσιν ἕτεροι. Ὁ πονηρὸς ἑαυτῷ, τίνι ἀγαθὸς 5.
ἔσται; καὶ οὐ μὴ εὐφρανθήσεται ἐν τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ. Τοῦ βασκαίνοντος ἑαυτὸν οὐκ ἔστι πονη- 6.
ρότερος, καὶ τοῦτο ἀνταπόδομα τῆς κακίας αὐτοῦ. Κἂν εὐποιῇ, ἐν λήθῃ ποιεῖ, καὶ ἐπ' ἐσχάτων 7.
ἐκφαίνει τὴν κακίαν αὐτοῦ. Πονηρὸς ὁ βασκαίνων ὀφθαλμῷ, ἀποστρέφων πρόσωπον καὶ ὑπερο- 8.
ρῶν ψυχάς. Πλεονέκτου ὀφθαλμὸς οὐκ ἐμπίπλαται μερίδι, καὶ ἀδικία πονηρὰ ἀναξηραίνει ψυ- 9.

XIII. καὶ πρόσεχε] και προσχε 308. καὶ πρόσχες Compl. σφοδρῶς] σφοδρα 68. Ald. + του ακουειν 106, 248. Compl. περιπατεῖς] + ακουων αυτα εν υπνω σου γρηγορησον· παση ζωη σου αγαπα τον Κυριον· και επικαλου αυτον εν σωτηρια σου. 106. + ακουων ταυτα εν υπνω σου γρηγορησον παση ζωη αγαπα τον Κυριον και επικαλου αυτον εις σωτηριαν σου. 248. Compl. + eadem, nisi ἐπικαλοῦ αὐτοῦ, in charact. minore Alex. + ακουων αυτα εν υπνοις σου και γρηγορησεις παση ζωη αγαπα τον Κυριον και επικαλου αυτον εις σωτηριαν σου 253.

XV. Πᾶν ζῶον] ἕκαστον ζῶον Cyrill. Alex. iv. 944. τὸ ὅμοιον αὐτῷ] το ομοιον αυτου 23, 68, 106. Chrysost. ix. 461. xi. 12. καὶ πᾶς ἄνθρωπος] + αγαπα 248. Compl. ^ πας 254. Chrysost. l. cit. καὶ πᾶς ἄνθρωπος—συνάγεται in com. seq.] ^ cum intermed. Cyrill. Alex. l. cit. τὸν πλησίον αὐτοῦ] ^ αυτου 55, 254. τὸ πλησίον αὐτοῦ Ald.

XVI. Πᾶσα σὰρξ] præmitt. και 307. κατὰ γένος] + αυτης 55, 254. συνάγεται] συναπτεται 307.

XVII. οὕτως ἁμαρτωλὸς] ουδε αμαρτωλος 253. πρὸς εὐσεβῆ] ευσεβει 253.

XVIII. εἰρήνη] ειρηνην 155.

XIX. Κυνήγια] και ως θηρα (ex corr. ab al. m.) 106. νομαὶ πλουσίων] νομη πλουσιων 253. πτωχοί] præmitt. οἱ 23, 106, 155, 157, 253.

XX. Βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ] βδελυγμα υπερηφανων 248. Compl. ταπεινότης] ταπεινωσις 254, 296. Alex. βδέλυγμα πλουσίῳ] βδελυγμα πλουσιου 155.

XXI. ὑπὸ φίλων 1°—ὑπὸ φίλων 2°] ^ alterutr. cum intermed. 155. ταπεινὸς &c. ad fin. com.] ^ 106. ταπεινὸς δὲ] πτωχος δε 248. Compl. προσαπωθεῖται] προσαποθανειται 296, 308.

XXII. ἐδικαίωσαν αὐτόν] εδικαιωσαν πολλοι 155. ταπεινὸς ἔσφαλε] ταπεινος ουκ εσφαλε 253. ταπεινος ελαλησε 307. ταπεινὸς ἐσφάλη Alex. προσεπετίμησαν] προσετιμησαν 106, 253.

XXIII. ἀνύψωσαν] ανυψωσεν 307. ἀνύψ. ἕως τῶν νεφελ.] εως των νεφελ. ανυψ. 253. καὶ εἶπαν] και ειπον 106. κἂν προσκόψῃ] και εαν προσκοψη 248. Compl. καν προσκοψει 308. προσανατρέψουσιν] προσανατρεπουσιν 307. Alex.

XXIV. Ἀγαθὸς] + ἐστιν Alex. ὁ πλοῦτος] ^ ὁ 308. ᾧ μή ἐστιν] ῷ μη προσεστιν 248, 253. Compl. ἐν στόμασιν ἀσεβοῦς] εν στοματι ασεβους 55, 106, (155. scr. στοματη) 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. ἐν στόμασιν εὐσεβοῦς Ald.

XXV. ἐὰν εἰς ἀγαθὰ] εαν τε εις αγαθα 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex. εἰς κακά] + και αγαθυνει προσωπον εν τερψει καρδια θαλλουσα 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) εις πονηρα, και αγαθυνει προσωπον εν τερψει καρδια ευθαλλουσα 253.

XXVI. πρόσωπον ἱλαρὸν] tr. 23. προσωπον ιλαρυνει (scr. ηλαρυνει) 155. προσωπον θαλλον 248. Compl. διαλογισμοὶ] διαλογισμος 23, 253. Compl. διαλογισμων 307. μετὰ κόπου] μετα κοσμου 23. μετα κοπων 106, 157, 254, 296. Alex. μετα κοπον 155.

I. Μακάριος ἀνὴρ] μακάριος ὡς ἀληθῶς ἀνὴρ Clem. Alex. p. 200. ^ ἀνὴρ Isidor. Pel. p. 116. ἐν στόματι αὐτοῦ] εν τω στοματι αυτου 23, 55, 248, 254. Compl. Alex. εν στοματι αυτων 307. ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ Isidor. Pel. l. cit. καὶ οὐ κατενύγη] και ὃς οὐ κατενυγη 106. ἐν λύπῃ] εν πληθει 248. Compl. ἁμαρτίας] αμαρτιων 55, 155, 157, 248, 254. Compl. Alex. αμαρτωλων 307.

II. ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ] + της επι τον Κυριον 23, 253. + της επι Κυριον 106, 248. Compl.

III. οὐ καλὸς] ουκ αγαθος 253. καὶ ἀνθρώπῳ βασκάνῳ] και ανδρι βασκανω 248. Compl.

IV. τρυφήσουσιν] εντρυφησουσιν 155. τρυφησωσιν 308.

V. ἑαυτῷ] σεαυτω 253. ἀγαθὸς ἔσται] tr. 248. Compl. καὶ οὐ μὴ] και ουκ 248. Compl. εὐφρανθήσεται] ευφρανθη 23, 253, 307. ἐν τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ] εν τοις αγαθοις αυτου 23, 253. επι τοις χρημασιν αυτου 55, 155, 157, 254.

VI. βασκαίνοντος] βασκανοντος III. οὐκ ἔστι πονηρότερος] ουκ εστι πονηροτερον 106. τοῦτο ἀνταπόδομα] τουτο το ανταποδομα 155, 253. τῆς κακίας] της καρδιας 155.

VII. Κἂν εὐποιῇ] και ευποιη 155. και εαν ευποιηση 248. Compl. και εαν εὖ ποιει 307. και ευποιει 308. ἐν λήθῃ ποιεῖ] ουχ εκων ποιει 248. Compl. καὶ ἐπ' ἐσχάτων] και επ' εσχατω 253. ἐκφαίνει] εκφανει 55, 248, 254. Compl.

VIII. ὁ βασκαίνων] + ιδειν 248. Compl. ὀφθαλμῷ] οφθαλμον εαυτου III. + ἑαυτοῦ Alex.

IX. Πλεονέκτου] πλεονέκτου δὲ Alex. οὐκ ἐμπίπλαται] ου πιμπλαται 248, 253. Compl. μερίδι] μεριδα III. μεριδος 106, 248. Compl. Alex. præmitt. εν 253. + πονηρα 308. καὶ ἀδικία πονηρὰ] και αδικια πονηρου 248. Compl. ψυχήν] + αυτου 23, 248. Compl.

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XIV.

10. 11. χήν. Ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐπ᾿ ἄρτῳ, καὶ ἐλλιπὴς ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ. Τέκνον,
12. καθὼς ἐὰν ἔχεις εὐποίει σεαυτὸν, καὶ προσφορὰς Κυρίῳ ἀξίως πρόσαγε. Μνήσθητι ὅτι θάνα-
13. τος οὐ χρονιεῖ, καὶ διαθήκη ᾅδου οὐχ ὑπεδείχθη σοι. Πρίν σε τελευτῆσαι εὐποίει φίλῳ· καὶ κατὰ
14. τὴν ἰσχύν σου ἔκτεινον καὶ δὸς αὐτῷ. Μὴ ἀφυστερήσῃς ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας, καὶ μερὶς ἐπιθυ-
15. μίας ἀγαθῆς μή σε παρελθάτω. Οὐχὶ ἑτέρῳ καταλείψεις τοὺς πόνους σου, καὶ τοὺς κόπους σου
16. εἰς διαίρεσιν κλήρου; Δὸς καὶ λάβε, καὶ ἀπάτησον τὴν ψυχήν σου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ᾅδου ζητῆσαι
17. 18. τρυφήν. Πᾶσα σὰρξ ὡς ἱμάτιον παλαιοῦται· ἡ γὰρ διαθήκη ἀπ᾿ αἰῶνος, θανάτῳ ἀποθανῇ. Ὡς
φύλλον θάλλον ἐπὶ δένδρου δασέος, τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει· οὕτως γενεὰ σαρκὸς καὶ
19. αἵματος, ἡ μὲν τελευτᾷ, ἑτέρα δὲ γεννᾶται. Πᾶν ἔργον σηπόμενον ἐκλείπει, καὶ ὁ ἐργαζόμενος
20. αὐτὸ μετ᾿ αὐτοῦ ἀπελεύσεται. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐν σοφίᾳ τελευτήσει, καὶ ὃς ἐν συνέσει αὐτοῦ
21. διαλεχθήσεται. Ὁ διανοούμενος τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτῆς
22. 23. νοηθήσεται. Ἔξελθε ὀπίσω αὐτῆς ὡς ἰχνευτὴς, καὶ ἐν ταῖς εἰσόδοις αὐτῆς ἐνέδρευε. Ὁ παρα-
24. κύπτων διὰ τῶν θυρίδων αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀκροάσεται. Ὁ καταλύων σύνεγγυς
25. τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ πήξει πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις αὐτῆς. Στήσει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ κατὰ χεῖ-
26. ρας αὐτῆς, καὶ καταλύσει ἐν καταλύματι ἀγαθῶν. Θήσει τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν τῇ σκέπῃ αὐτῆς,
27. καὶ ὑπὸ τοὺς κλάδους αὐτῆς αὐλισθήσεται. Σκεπασθήσεται ὑπ᾿ αὐτῆς ἀπὸ καύματος, καὶ ἐν τῇ
δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.

ΚΕΦ. XV.

1. 2. Ο ΦΟΒΟΥΜΕΝΟΣ Κύριον ποιήσει αὐτὸ, καὶ ὁ ἐγκρατὴς τοῦ νόμου καταλήψεται αὐτήν. Καὶ
3. ὑπαντήσεται αὐτῷ ὡς μήτηρ, καὶ ὡς γυνὴ παρθενίας προσδέξεται αὐτόν. Ψωμιεῖ αὐτὸν ἄρτον
4. συνέσεως, καὶ ὕδωρ σοφίας ποτίσει αὐτόν. Στηριχθήσεται ἐπ᾿ αὐτὴν καὶ οὐ μὴ κλιθῇ, καὶ ἐπ᾿
5. αὐτῆς ἐφέξει καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. Καὶ ὑψώσει αὐτὸν παρὰ τοὺς πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐν μέσῳ
6. ἐκκλησίας ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ. Εὐφροσύνην καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος καὶ ὄνομα αἰώνιον κατα-
7. κληρονομήσει. Οὐ μὴ καταλήψονται αὐτὴν ἄνθρωποι ἀσύνετοι, καὶ ἄνδρες ἁμαρτωλοὶ οὐ μὴ

X. καὶ ἐλλιπὴς &c. ad fin. com.] ∧ 307. ἐπὶ τῆς τραπέζης] επι τραπεζη 155.

XI. ἐὰν ἔχεις] εαν εχης 55, 68, 106, 157, 248, 254, 296. Compl. Ald. Alex. αν εχης 155. εὐποίει σεαυτὸν] ∧ σεαυτον 23. ευποιει σεαυτω 55, 157, 248, 253, 254. Compl. εὖ ποίησον σεαυτω 106. εὖ ποιη σεαυτω 307. προσφορὰς Κυρίῳ] tr. 253. ἀξίως] ∧ 106. ἀξίως πρόσαγε] tr. 253. πρόσαγε] προσαγαγε 55, 106, 155, 254.

XII. ὑπεδείχθη σοι] υπελειφθη σοι 106.

XIII. Πρίν σε τελευτῆσαι] πριν ἢ τελευτησαι σε 106. πριν ἢ σε τελευτησαι 296, 307, 308. εὐποίει] εὖ ποίησον 106.

XIV. Μὴ ἀφυστερήσῃς] μη υστερει 23. ἀπὸ ἀγαθῆς] habet in charact. minore Alex. παρελθάτω] παρελθετω 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex.

XV. Οὐχὶ ἑτέρῳ] ουχι ετεροις 55, 106, 155, 157, 296. Alex. ουχι ετερους 307. ουχι ετεραν 308. τοὺς πόνους σου] τους εαυτου πονους 253. εἰς διαίρεσιν] εις διαιρεσεις 55, 106, (155. scr. διαιρεσις) 157, 307. Compl. Alex. κλήρου] κληρων 307. Alex.

XVI. καὶ ἀπάτησον] και αποτισον III. και αγιασον 106, 248, 253, 296. Compl. Ald. Alex. ἐν ᾅδου] εν αδη 23. ἐν ᾅδει Alex. ζητῆσαι] ∧ 296, 308. ζητῆσαι τρυφήν] μνησθηναι ζωην 253. τρυφήν] τρυφης III. τροφη 296, 308. τροφὴν Compl.

XVII. Πᾶσα σὰρξ] præmitt. και 307. παλαιοῦται] παλαιωθησεται 307. ἀπ᾿ αἰῶνος] εως αιωνος 106. ἡ απ᾿ αιωνος 248. Compl. ἀποθανῇ] αποθανειται 23. τελευτα 106. αποθανει 307.

XVIII. θάλλον] θαλλου 296. οὕτως γενεὰ] ουτως και γενεα 106, (155. scr. γεναια) 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. ἑτέρα δὲ] αλλη δε 155. γεννᾶται] + δια προσαγματος Κυριου 253.

XIX. ἐκλείπει] εκλειψει κατα ποιησιν 253.

XX. τελευτήσει] μελετησει καλα 106, 248, 253. Compl. τελευτα 307. μελετήσει Alex. καὶ ὃς &c. ad fin. com.] και εν συνεσει διαλεγησεται αγια. 253. διαλεχθήσεται] διαδεχθησεται αγια 23. + αγια 248. Compl. διαδεχθησεται 254.

XXI. Ὁ διανοούμενος] ∧ ὁ 155. Alex. τὰς ὁδοὺς αὐτῆς] τας οδους αυτου 248, 307. Compl. ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ] εν καρδια αυτης 155. ἀποκρύφοις αὐτῆς] αποκρυφοις αυτοις 155. ἀποκρύφοις αὐτοῦ Ald. νοηθήσεται] εννοηθησεται 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XXII. ἐν ταῖς εἰσόδοις] εν ταις οδοις 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XXIV. καὶ πήξει] και πησσει III. καὶ πήξει &c. ad fin. com.] ∧ 68. Ald. και εν τοις τοιχοις αυτης πηξει πασσαλον 248, 253. Compl. τοίχοις αὐτῆς] τοιχοις αυτων 308.

XXV. τὴν σκηνὴν αὐτοῦ] τὴν σκηνὴν αὐτῆς Ald. ἐν καταλύματι ἀγαθῶν] εν καταλυματι αγαθω 23.

XXVI. Θήσει] στησει 155, 157, 307. στηση 296, 308. καὶ στήσει Alex. τὰ τέκνα αὐτοῦ] τα τεκνα αυτης 23. ἐν τῇ σκέπῃ] ∧ τῃ 296, 308. Alex.

XXVII. ὑπ᾿ αὐτῆς] απ᾿ αυτης III, 106, 157, 248, 296. Compl. Alex. εν τη σκεπη αυτης 23, 253. ἀπὸ καύματος] απο καυσωνος 253.

I. Ὁ φοβουμ. Κύριον] ὁ φοβουμ. τον Κυριον 248, 253. Compl. ∧ ὁ 308. ποιήσει αὐτὸ] ποιησει αυτα 23, 106, 248, 253. Compl. καὶ ὁ ἐγκρατὴς &c. ad fin. com.] και ὁ ειληφως γνωσιν νομου ευρησει αυτην 23, 253. ὁ ἐγκρατ. τοῦ νόμου] ὁ εγκρατης γνωσεως νομου 248. Compl. καταλήψεται] αντιληψεται 106. ευρησει 248. Compl. καταλειψεται 308. αὐτήν] αυτον III. αυτων 106.

II. Καὶ ὑπαντήσεται] απαντησεται γαρ 23, 253. και υπαντησει 55, 106, 155, 157. Alex. Καὶ ὑπαντήσεται—μήτηρ] και ως μητηρ υπαντησει αυτω 248. Compl. ∧ cum intermed. 307. αὐτῷ] αυτου 155. ∧ 308. αὐτόν] ∧ 106.

III. Ψωμιεῖ] ψωμιεις 23. ψωμισει 106. ποτίσει] ποιησει 23. ποτιει 155, 157, 254, 296, 307. Compl. Alex.

IV. Στηριχθήσεται] στηρισθησεται III, 23. ἐπ᾿ αὐτὴν] εν αυτη 23. υπ᾿ αυτης 106. καὶ ἐπ᾿ αὐτῆς] και επ᾿ αυτην 23. και επ᾿ αυτῃ 55, 157, 254. Alex.

V. καὶ ἐν μέσῳ] ∧ και 55, 254. στόμα αὐτοῦ] præmitt. το 55, 106, 157, 307, 308. Alex. το στομα αυτης 155.

VI. στέφανον ἀγαλλιάματος] + ευρησει 106, 248. Compl. Alex. στεφανον αγαλλιασεως 155, 307. ὄνομα αἰώνιον] ονομα αιωνος 23, 155, 157, 248, 253. Compl. Alex. κατακληρονομήσει] κληρονομησει 106. + αυτον 248. Compl.

VII. Οὐ μὴ καταλήψονται] οὐ μη καταληψωνται 106. præmitt. και 248, 253. Compl. ἄνθρωποι ἀσύνετοι] tr. 106. καὶ ἄνδρες

ΚΕΦ. XV.

ἴδωσιν αὐτήν. Μακρὰν ἐστιν ὑπερηφανίας, καὶ ἄνδρες ψεῦσται οὐ μὴ μνησθήσονται αὐτῆς. Οὐχ 8. 9.
ὡραῖος αἶνος ἐν στόματι ἁμαρτωλοῦ, ὅτι οὐ παρὰ Κυρίου ἀπεστάλη. Ἐν γὰρ σοφίᾳ ῥηθήσεται αἶ- 10.
νος, καὶ ὁ Κύριος εὐοδώσει αὐτόν. Μὴ εἴπῃς, Ὅτι διὰ Κύριον ἀπέστην· ἃ γὰρ ἐμίσησεν, οὐ ποι- 11.
ήσεις. Μὴ εἴπῃς, Ὅτι αὐτός με ἐπλάνησεν· οὐ γὰρ χρείαν ἔχει ἀνδρὸς ἁμαρτωλοῦ. Πᾶν βδέ- 12. 13.
λυγμα ἐμίσησε Κύριος καὶ οὐκ ἔστιν ἀγαπητὸν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν 14.
ἄνθρωπον, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ. Ἐὰν θέλῃς, συντηρήσεις ἐντολάς, καὶ πί- 15.
στιν ποιῆσαι εὐδοκίας. Παρέθηκέ σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, οὗ ἐὰν θέλῃς ἐκτενεῖς τὴν χεῖρά σου. Ἔναντι 16. 17.
ἀνθρώπων ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, καὶ ὃ ἐὰν εὐδοκήσῃ δοθήσεται αὐτῷ. Ὅτι πολλὴ σοφία τοῦ Κυ- 18.
ρίου, ἰσχυρὸς ἐν δυναστείᾳ καὶ βλέπων τὰ πάντα. Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐ- 19.
τόν, καὶ αὐτὸς ἐπιγνώσεται πᾶν ἔργον ἀνθρώπου. Καὶ οὐκ ἐνετείλατο οὐδενὶ ἀσεβεῖν, καὶ οὐκ ἔδω- 20.
κεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἁμαρτάνειν.

ΚΕΦ. XVI.

ΜΗ ἐπιθύμει τέκνων πλῆθος ἀχρήστων, μὴ εὐφραίνου ἐπὶ υἱοῖς ἀσεβέσιν. Ἐὰν πληθύνωσι, μὴ 1. 2.
εὐφραίνου ἐπ᾽ αὐτοῖς, εἰ μή ἐστιν φόβος Κυρίου μετ᾽ αὐτῶν. Μὴ ἐμπιστεύσῃς τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ 3.
μὴ ἔπεχε ἐπὶ τὸν τόπον αὐτῶν· κρείσσων γὰρ εἷς ἢ χίλιοι, καὶ ἀποθανεῖν ἄτεκνον ἢ ἔχειν τέκνα
ἀσεβῆ. Ἀπὸ γὰρ ἑνὸς συνετοῦ συνοικισθήσεται πόλις, φυλὴ δὲ ἀνόμων ἐρημωθήσεται. Πολλὰ 4. 5.
τοιαῦτα ἑώρακα ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἰσχυρότερα τούτων ἀκήκοε τὸ οὖς μου. Ἐν συναγωγῇ ἁμαρ- 6.
τωλῶν ἐκκαυθήσεται πῦρ, καὶ ἐν ἔθνει ἀπειθεῖ ἐξεκαύθη ὀργή. Οὐκ ἐξιλάσατο περὶ τῶν ἀρ- 7.
χαίων γιγάντων, οἳ ἀπέστησαν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν. Οὐκ ἐφείσατο περὶ τῆς παροικίας Λώτ, οὓς ἐβδε- 8.
λύξατο διὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτῶν. Οὐκ ἠλέησεν ἔθνος ἀπωλείας, τοὺς ἐξηρμένους ἐν ἁμαρτίαις 9.
αὐτῶν. Καὶ οὕτως ἑξακοσίας χιλιάδας πεζῶν τοὺς ἐπισυναχθέντας ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν. Κἂν 10. 11.
ἦ εἷς σκληροτράχηλος, θαυμαστὸν τοῦτο εἰ ἀθωωθήσεται, ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ᾽ αὐτοῦ· δυνάστης

ἁμαρτωλοὶ] και ανθρωποι αμαρτωλοι 55, 106, 155, 254, 296, 307, 308. Alex. ἴδωσιν] ιδωσαν 155.

VIII. ὑπερηφανίας] præmitt. από 106. Compl. ἄνδρες ψεῦσται] ανδρες ψευδεις 23. οὐ μὴ μνησθ.] ∧ μη 55, 254. Compl. μνησθήσονται] μνησθωσιν 106.

IX. Οὐχ ὡραῖος] ου γὰρ ὡραῖος Chryfoft. i. 438. Cyrill. Alex. ii. 716. Οὐχ ὡραῖος αἶνος] *Non eſt ſpecioſa laus Dei* Origen. iv. 513. αἶνος] præmitt. ὁ 296. Athan. i. 798. 864. ἐν στόματι ἁμαρτωλοῦ] εν στοματι αμαρτωλων 254. παρὰ Κυρίου] παρα του Κυριου 55, 254. ἀπεστάλη] + αυτω 106, 248. Compl.

XI. ἀπέστην] απεστιν 155. ἃ γὰρ &c. ad fin. com.] ἃ γαρ εποιησεν ου μισησει 307.

XII. Ὅτι αὐτός] ∧ οτι 23, 106, 248, 253, 307. Compl. με ἐπλάνησεν] με επλασεν 55, 106, 157, 248, 296, 307. Compl.

XIII. Κύριος] præmitt. ὁ 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XIV. Αὐτὸς] ουτος 23. αυτος γαρ 155. ἄνθρωπον] præmitt. τον 106. διαβουλίου] διαβολιου 157.

XV. Ἐὰν θέλῃς] εαν θελεις 307. συντηρήσεις] συντηρησαι 55, 157, 253, 254. διατηρησεις 307. συντηρήσης Ald. ποιῆσαι] ποιησεις 106.

XVI. Παρέθηκέ σοι] παρεθηκε σε 307. παρέθηκά σοι Chryfoft. ii. 758. οὗ ἐὰν &c. ad fin. com.] ∧ Chryfoft. l. cit. οὗ ἐὰν θέλῃς] οὗ εαν θελεις 307. ἐκτενεῖς] εκτεινεις 157, 254. εκτεινον 248. Compl. τὴν χεῖρά σου] τας χειρας σου 253.

XVII. Ἔναντι ἀνθρώπων &c. ad fin. com.] τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, οὗ ἐὰν θέλῃς ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα. Chryfoft. l. cit. καὶ ὃ ἐὰν εὐδοκ.] και σε αν ευδοκ. 253. εὐδοκήσῃ] ευδοκησει III, 106, 307.

XVIII. σοφία τοῦ Κυρίου] præmitt. ἡ 23, 55, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. ἡ σοφια του Θεου 106. ἡ ευδοκια Κυριου 307. ἰσχυρὸς] præmitt. και 106, 248. Compl.

XIX. ἀνθρώπου] αυτου III. ανθρωπων 155.

XX. Καὶ οὐκ 1°] ∧ και 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. οὐδενὶ ἀσεβεῖν] ασεβειν ουδενι 248. Compl. ἔδωκεν] εδωσεν III. ἄνεσιν] ανθρωπων (fcr. ανων) 23. ἄνεσιν οὐδενὶ] tr. 106. ανεσιν τινι 307.

I. πλῆθος ἀχρήστων] πληθος αχρηστον 55, 106, 155, 248, 254. Compl. Alex. μὴ εὐφραίνου] μηδε ευφραινου 55, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Ald. Alex.

II. Ἐὰν πληθύνωσι] εαν πληθυνθωσι 55, 106, 157, 254, 296, 307. (308. ut videtur.) εἰ μὴ &c. ad fin. com.] εἰ μή ἐστι φόβος μετ᾽ αὐτῶν Θεοῦ Chryfoft. i. 81. (Cf. v. 300.) μετ᾽ αὐτῶν] επ᾽ αυτοις 155.

III. τῇ ζωῇ αὐτῶν] την ζωην αυτων 106. καὶ μὴ—τόπον αὐτῶν] ∧ 106, 307. ἐπὶ τὸν τόπον] επι το πληθος 23, 55, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. Chryfoft. v. 300. κρείσσων] κρεισσον 307. Compl. εἷς] + δικαιος 248. Compl. (Alex. in char. minore.) ἀσεβῆ] + καὶ κρείσσων εἷς ποιῶν τὸ θέλημα Κυρίου ἢ μυρίοι παράνομοι Chryfoft. l. cit. (Cf. ii. 261. et al.)

IV. φυλὴ δὲ] αυλη δε 296. ἀνόμων] ασεβων 248. Compl. ἐρημωθήσεται] + εν ταχει 106, 248. Compl. (Alex. in char. minore.)

V. ἑώρακα ἐν ὀφθαλμοῖς μου] εωρακεν ὁ οφθαλμος μου 23, 248, 253. Compl. εωρακαν οἱ οφθαλμοι μοι 307. ὀφθαλμοῖς μου] præmitt. τοις 254. τὸ οὖς μου] το ους σου III.

VI. ἐν ἔθνει ἀπειθεῖ] εν εθνει ασεβει 307. ἐξεκαύθη] εκκαυθησεται 307.

VII. Οὐκ ἐξιλάσατο] ουκ ἐξιλᾶτο III. præmitt. και 254. περὶ τῶν ἀρχαίων γιγάντων] περι των αρχαιων παντων γιγαντων 248. Compl. τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν] εν τη ισχυι της αφροσυνης αυτων 106, 248. Compl. (Alex. cum ἐν et τῆς ἀφροσύνης in charact. minore.) τη ισχυι αυτω 308.

IX. Οὐκ ἠλέησεν] præmitt. και 106. præmitt. ουκ ημελησεν και 155. τοὺς ἐξηρμένους] τους εξηρημωμενους 55, 254. τους εξερχομενους 248. Compl. ἐν ἁμαρτίαις αὐτῶν] + ἃς εποιουν 248. Compl.

X. Καὶ οὕτως &c. ad fin. com.] μαστιγων, ελεων, τυπτων, ιωμενος Κυριος εν οικτιρμω και παιδεια διεφυλαξε (fcr. διαφυλαξε) 55. τοὺς ἐπισυναχθ. ἐν σκληροκ.] ∧ (fupplet. in marg. ab al. m. τους εξηρμενους εν σκληροκαρδιαις) 106. ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν] εν σκληροκαρδιαις αυτων 254, 307. αὐτῶν] + μαστιγων· ελεων· τυπτων· ιωμενος Κυριος εν οικτιρμω και παιδεια διεφυλαξε. 106. Compl. + eadem, nifi παιδια, 248.

XI. Κἂν ἦ εἷς] ἐὰν ἦ εἷς 55, 308. καὶ ἐὰν ἦ εἷς 248. Compl. κἂν εἴη 307. σκληροτράχηλος] σκληροκαρδιος 23, 307. σκληροκαρδιος και σκληροτραχηλος 155. + εν λαω 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) θαυμαστὸν τοῦτο] ∧ τουτο 253. παρ᾽ αὐτοῦ] παρ᾽ αυτω 23, 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296, 307, 308. Alex. παρ᾽ αυτω δια ταχους 248. Compl. μετ᾽ αὐτοῦ Clem. Alex. p. 141. δυνάστης] δυναστῶν III. δυνάστης—ἔλεος αὐτοῦ in com. feq.] Κύριος γὰρ ἀμφοῖν οὗτος μόνος δυνάστης, εὐίλασμον ἐκχέων ὀργὴν κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ Clem. Alex. l. cit. ἐκχέων] ἐκχέσιν (fic) 68.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XVI.
12. ἐξιλασμῶν, καὶ ἐκχέων ὀργήν. Κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτȣ̃, ὕτως καὶ πολὺς ὁ ἔλεγχος αὐτȣ̃· ἄν-
13. δρα κατὰ τὰ ἔργα αὐτȣ̃ κρίνει. Οὐκ ἐκφεύξεται ἐν ἁρπάγμασιν ἁμαρτωλὸς, καὶ ȣ̓ μὴ καθυσε-
14. ρήσει ὑπομονὴν εὐσεβȣ̃ς. Πάσῃ ἐλεημοσύνῃ ποιήσει τόπον, ἕκασος κατὰ τὰ ἔργα αὐτȣ̃ εὑρήσει.
17. Μὴ εἴπῃς, Ὅτι ἀπὸ Κυρίου κρυβήσομαι, μὴ ἐξ ὕψȣς τίς μου μνησθήσεται; ἐν λαῷ πλείονι οὐ
18. μὴ μνησθῶ, τίς γὰρ ἡ ψυχή μȣ ἐν ἀμετρήτῳ κτίσει; Ἰδȣ̀ ὁ ȣ̓ρανὸς καὶ ὁ ȣ̓ρανὸς τȣ̃ ȣ̓ρανȣ̃ τȣ̃ Θεȣ̃,
19. ἄβυσσος καὶ γῆ σαλευθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτȣ̃. Ἅμα τὰ ὄρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς γῆς,
20. ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτὰ, τρόμῳ συσσείονται. Καὶ ἐπ' αὐτοῖς οὐ διανοηθήσεται καρδία· καὶ
21. τὰς ὁδȣ̀ς αὐτȣ̃ τίς ἐνθυμηθήσεται; Καὶ καταιγὶς, ἣν ȣ̓κ ὄψεται ἄνθρωπος, τὰ δὲ πλείονα τῶν
22. ἔργων αὐτȣ̃ ἐν ἀποκρύφοις. Ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ, ἢ τίς ὑπομενεῖ; μακρὰν γὰρ ἡ δια-
23. θήκη. Ἐλαττȣμενος καρδίᾳ διανοεῖται ταῦτα, καὶ ἀνὴρ ἄφρων καὶ πλανώμενος διανοεῖται μωρά.
24. 25. Ἄκȣσόν μου, τέκνον, καὶ μάθε ἐπισήμην, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μου πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σȣ. Ἐκ-
26. φαίνω ἐν σαθμῷ παιδείαν, καὶ ἐν ἀκριβείᾳ ἀπαγγέλλω ἐπισήμην. Ἐν κρίσει Κυρίȣ τὰ ἔργα αὐ-
27. τȣ̃ ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ ποιήσεως αὐτῶν διέσειλε μερίδας αὐτῶν. Ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα τὰ ἔργα
αὐτȣ̃, καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν· ὔτε ἐπείνασαν, ὔτε ἐκοπίασαν, καὶ οὐκ ἐξέλιπον
28. ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν. Ἕκασος τὸν πλησίον αὐτȣ̃ οὐκ ἔθλιψε, καὶ ἕως αἰῶνος οὐκ ἀπειθήσουσι
29. τȣ̃ ῥήματος αὐτȣ̃. Καὶ μετὰ ταῦτα Κύριος εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψε, καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγα-
30. θῶν αὐτȣ̃. Ψυχὴν παντὸς ζώȣ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποσροφὴ αὐτῶν.

ΚΕΦ. XVII.
1. 2. ΚΥΡΙΟΣ ἔκτισεν ἐκ γῆς ἄνθρωπον, καὶ πάλιν ἀπέσρεψεν αὐτὸν εἰς αὐτήν. Ἡμέρας ἀριθμȣ̃ καὶ
3. καιρὸν ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξȣσίαν τῶν ἐπ' αὐτῆς. Καθ' ἑαυτȣ̀ς ἐνέδυσεν αὐτȣ̀ς ἰσχὺν,

XII. πολὺς ὁ ἔλεγχος] πολυ ελεγχος 23. το ελεγχος 248. Compl. ‸ πολυς 254. Clem. Alex. l. cit. et p. 146. τὰ ἔργα αὐτȣ̃] ‸ αυτȣ 253. κρίνει] κτεινει (fcr. κτινι) III. κρινεῖ 55, 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Clem. Alex. p. 140.

XIII. ἐν ἁρπάγμασιν] εν αρπαγματι 23, 55, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. καθυσερήσει] καθυσερηση 106, 307. Compl. ὑπομονὴν] υπομονη 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. εὐσεβȣ̃ς] ἀσεβȣ̃ς Compl.

XIV. Πάσῃ ἐλεημοσύνῃ] πασης ελεημοσυνης 253. ποιήσει τόπον] ποιει τοπον 55, 254. ποιησον τοπον 248. Compl. ποιηση τοπον 307. ἕκασὸς] εκασος γαρ 106, 248. Compl. εὑρήσει] + Κυριος εσκληρυνε Φαραω μη ειδεναι αυτον· οπως αν γνωσθη ενεργηματα λυτρȣ (fic) τη υπ' ȣρανον· παση κτισει το ελεος αυτȣ φανερον· και το φως αυτȣ και το σκοτος εμερισε τω αδαμαντι. 106. + eadem, nifi ενεργ. αυτȣ, et παση τη κτισει, 248. Compl. (Alex. in char. min.)

XVII. Ὅτι ἀπὸ Κυρίου] ‸ οτι 248. Compl. ὅτι παρὰ Κυρίου Alex. μὴ ἐξ ὕψȣς] και εξ υψȣς 23, 106, 155, 157, 248, 253, 307. Compl. Alex. ἐν λαῷ πλείονι] εν γαρ λαῳ πλειονι 307. ȣ̓ μὴ μνησθῶ] οὐ μη γνωσθω 23, 106, 155, 157, 253, 296, 308. Alex. οὐ μη γνωσθῃ 307. τίς γὰρ ἡ ψυχή μου] τις γαρ μου ἡ ψυχη 106, 157.

XVIII. Ἰδȣ̀ ὁ ȣ̓ρανὸς] ‸ ὁ 155. Ald. καὶ ὁ ȣ̓ρανὸς] ‸ 106. τȣ̃ Θεȣ̃] ‸ 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. καὶ γῆ] + και τα εν αυτοις 106, 248. Compl. και ἡ γη 296. + καὶ τὰ ἐν αὐτῇ in charact. min. Alex. σαλευθήσονται &c. ad fin. com.] εν τη επισκοπη αυτȣ σαλευονται 23, 253. fic, nifi σαλευθησονται, 55, 106, 157, 248, 254, 307. Alex. fic, nifi σαλευθησεται, 155. (296. corr. σαλευθησονται) Compl.

XIX. Ἅμα τὰ ὄρη] præmitt. Απας ὁ κοσμος γεγονως και γινομενος εν θεληματι αυτȣ. 248. Ἅμα τὰ ὄρη—εἰς αὐτὰ] ἐν τῷ ἐπιβλέψαι σε ταραχθήσονται ἐπὶ σȣ ὄρη Chryfoft. v. 66. ἐν τῷ ἐπιβλέψαι] + Κυριον 106. εν τω επιβλεπειν 155. εἰς αὐτὰ] εις τ' αυτα Κυριον 248. επ' αυτα 296. ἐπ' αὐτὰ Κύριον Compl. τρόμῳ συσσείονται] tr. 248. Compl. συσσείονται] σειονται (fcr. σιονται) 155.

XX. Καὶ ἐπ' αὐτοῖς] και επ' αυτȣς 155. Καὶ ἐπ' αὐτοῖς—καρδία] και αξιως ȣ διανοηθησεται επ' αυτοις καρδια 248. Compl. καὶ τὰς ὁδȣ̀ς αὐτȣ̃] και τας οδȣς αυτης 155.

XXI. Καὶ καταιγὶς] ‸ και 248. Compl. τῶν ἔργων αὐτȣ̃] των εργων αυτων III. τῶν ἔργων τȣ̃ Θεȣ̃ Origen. iii. 203. ἐν ἀποκρύφοις] præmitt. ἐσιν 248, 307. Compl. Origen. l. cit.

XXII. Ἔργα δικαιοσύνης] + αυτȣ 106, 248. Compl. μακρὰν γὰρ] μακρα γαρ 106. ἡ διαθήκη] + και εξετασις απαντων εν τελευτη 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXIII. Ἐλατέμ. καρδίᾳ] ελαττȣμενος καρδια (155. ut videtur) Alex. ‸ καρδιᾳ 248. Compl. διανοεῖται ταῦτα] διανοεῖται μάταια Alex. καὶ πλανώμενος] και διεσραμμενος 106. καὶ πλανώμ. διανοεῖται μωρά] διανοειται πλανωμ. μωρα 248. Compl.

XXIV. καὶ μάθε] και μαθησῃ 307. πρόσεχε—Ἐκφαίνω in com. feq.] προσειχε· τη καρδια σου εκφανω 106. πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σου] προσειχετω ἡ καρδια σου 55, 254. τῇ καρδίᾳ σȣ] ‸ σȣ 155.

XXV. Ἐκφαίνω] εκφανω 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254. Compl. Ald. Alex. εκφαινων 155. ἀπαγγέλλω] απαγγελω 55, 106, 157, 248, 253. Compl. Alex. επαγγελλω 155. Ald. επαγγελω 307. ἐπισήμην] + αυτȣ 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXVI. Ἐν κρίσει] præmitt. και 248. Compl. καὶ ἀπὸ ποιήσεως—τὰ ἔργα αὐτȣ̃ in com. feq.] ‸ 307. ποιήσεως αὐτῶν] ποιήσεως αὐτȣ̃ Ald. διέσειλεν] διέσελλεν Ald. μερίδας αὐτῶν] μεριδα αυτων 106.

XXVII. εἰς αἰῶνα] εἰς τὸν αἰῶνα Alex. τὰ ἔργα αὐτȣ̃] τα εργα αυτων 253. καὶ τὰς ἀρχὰς &c. ad fin. com.] και αἱ αρχαι αυτων εν χειρι (fcripta fuper rafuram ab ead. m.) αυτȣ εις γενεας γενεων· ȣτε επεινασεν ȣτε εκοπιασε ποιηματα αυτȣ· και ουκ εξελιπε των εργων αυτȣ ȣθεν. 106. και εν χειρι αυτȣ αἱ αρχαι αυτȣ εις γενεας γενεων· ȣτε επεινασαν ȣτε εκοπιασαν εν ποιημασιν αυτȣ· και ȣκ εξελειπον απο των εργων αυτȣ 248. Compl. ȣ̓τε ἐπείνασαν] ȣ̓τε ἐπόνεσαν Alex. ȣ̓τε ἐπείνασαν &c. ad fin. com.] ‸ 68. Ald. ȣ̓τε ἐκοπίασαν] + ȣτε ησθενησαν 157. καὶ ȣ̓κ ἐξέλιπον] και εξελειπεν 23. ἀπὸ τῶν] ‸ απο 23.

XXVIII. τὸν πλησίον αὐτȣ̃] ‸ αυτȣ 23, 253. ȣ̓κ ἔθλιψε] ουκ εξεθλιψεν 23, 55, 106, 155, 157, 307. Compl. Alex. καὶ ἕως &c. ad fin. com.] και οὐ μη απειθησȣσιν τω ρηματι αυτȣ 23. καὶ ἕως αἰῶνος] και εως τȣ αιωνος 157, 307. οὐκ ἀπειθήσȣσι] ȣκ απειθουσι 307. τȣ̃ ῥήματος αὐτȣ̃] τω λογω αυτȣ 106. τȣ ρηματος αυτων 155. τῳ ρηματι αυτȣ 157, 253. τον λογον αυτȣ 248. Compl. ‸ τȣ 296.

XXIX. Κύριος—ἐπέβλεψε] εις γην επεβλεψεν ὁ Κυριος 248. Compl. εἰς τὴν γῆν] επι την γην 55, 307. Alex. εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψε] επεβλεψεν εις την γην 106. καὶ ἐνέπλησεν] και κατενεπλησεν 106. και επληρωσεν 155.

XXX. ψυχὴν] ψυχη 106, 155, 157. Alex.

I. Deeft totum comma 155. Κύριος ἔκτισεν] και εκτισεν 106.

II. ἔδωκεν αὐτοῖς 1°] εδωκεν αυτης 68, 155. Ald. καὶ ἔδωκεν &c. ad fin. com.] ‸ 68. Ald. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς] ‸ 106. αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν] ‸ 307. τῶν ἐπ' αὐτῆς] παντων των επ' αυτοις γινομενων 106.

III. Καθ' ἑαυτȣ̀ς] καθ' ἑαυτὸν Alex. Καθ' ἑαυτȣ̀ς—ἰσχὺν] ενεδυσε δε αυτȣς καθ' εαυτȣς ισχυν 248. Compl. Καθ' ἑαυτȣ̀ς &c.

ΚΕΦ. VIII.

ΜΗ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου, μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Μὴ ἔριζε μετὰ 1. 2.
ἀνθρώπου πλουσίου, μήποτε ἀντιστήσῃ σου τὴν ὁλκήν· πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσε τὸ χρυσίον, καὶ καρ-
δίας βασιλέων ἐξέκλινε. Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου γλωσσώδους, καὶ μὴ ἐπιστοιβάσῃς ἐπὶ τὸ 3.
πῦρ αὐτοῦ ξύλα. Μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδεύτῳ, ἵνα μὴ ἀτιμάζωνται οἱ πρόγονοί σου. Μὴ ὀνείδιζε 4. 5.
ἄνθρωπον ἀποστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας, μνήσθητι ὅτι πάντες ἐσμὲν ἐν ἐπιτιμίοις. Μὴ ἀτιμάσῃς 6.
ἄνθρωπον ἐν γήρει αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσι. Μὴ ἐπίχαιρε ἐπὶ νεκρῷ, μνήσθητι ὅτι 7.
πάντες τελευτῶμεν. Μὴ παρίδῃς διήγημα σοφῶν, καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀναστρέφου, ὅτι 8.
παρ' αὐτῶν μαθήσῃ παιδείαν, καὶ λειτουργῆσαι μεγιστᾶσι. Μὴ ἀστόχει διηγήματος γερόντων, 9.
καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν πατέρων αὐτῶν· ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ σύνεσιν, καὶ ἐν καιρῷ
χρείας δοῦναι ἀπόκρισιν. Μὴ ἔκκαιε ἄνθρακας ἁμαρτωλοῦ, μὴ ἐμπυρισθῇς ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ. 10.
Μὴ ἐξαναστῇς ἀπὸ προσώπου ὑβριστοῦ, ἵνα μὴ ἐγκαθίσῃ ὡς ἔνεδρον τῷ στόματί σου. Μὴ δανείσῃς 11. 12.
ἀνθρώπῳ ἰσχυροτέρῳ σου, καὶ ἐὰν δανείσῃς, ὡς ἀπολωλεκὼς γίνου. Μὴ ἐγγυήσῃ ὑπὲρ δύναμίν 13.
σου, καὶ ἐὰν ἐγγυήσῃ, ὡς ἀποτίσων φρόντιζε. Μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ, κατὰ γὰρ τὴν δόξαν αὐ- 14.
τοῦ κρινοῦσιν αὐτῷ. Μετὰ τολμηροῦ μὴ πορεύου ἐν ὁδῷ, ἵνα μὴ βαρύνηται κατὰ σοῦ· αὐτὸς γὰρ 15.
κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιήσει, καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ συναπολῇ. Μετὰ θυμώδους μὴ ποιήσῃς 16.
μάχην, καὶ μὴ διαπορεύου μετ' αὐτοῦ τὴν ἔρημον, ὅτι ὡς οὐδὲν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ αἷμα, καὶ ὅπου
οὐκ ἔστι βοήθεια, καταβαλεῖ σε. Μετὰ μωροῦ μὴ συμβουλεύου, οὐ γὰρ δυνήσεται λόγον στέξαι. 17.
Ἐνώπιον ἀλλοτρίου μὴ ποιήσῃς κρυπτὸν, οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται. Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔκ- 18. 19.
φαινε σὴν καρδίαν, καὶ μὴ ἀναφερέτω σοι χάριν.

ΚΕΦ. IX.

ΜΗ ζήλου γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, μηδὲ διδάξῃς ἐπὶ σεαυτὸν παιδείαν πονηράν. Μὴ δῷς γυναικὶ 1. 2.
τὴν ψυχήν σου, ἐπιβῆναι αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἰσχύν σου. Μὴ ὑπάντα γυναικὶ ἑταιριζομένῃ, μήποτε 3.
ἐμπέσῃς εἰς τὰς παγίδας αὐτῆς. Μετὰ ψαλλούσης μὴ ἐνδελέχιζε, μήποτε ἁλῷς ἐν τοῖς ἐπιχει- 4.
ρήμασιν αὐτῆς. Παρθένον μὴ καταμάνθανε, μήποτε σκανδαλισθῇς ἐν τοῖς ἐπιτιμίοις αὐτῆς. 5.
Μὴ δῷς πόρναις τὴν ψυχήν σου, ἵνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν κληρονομίαν σου. Μὴ περιβλέπου ἐν ῥύ- 6. 7.
μαις πόλεως, καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις αὐτῆς μὴ πλανῶ. Ἀπόστρεψον ὀφθαλμὸν ἀπὸ γυναικὸς εὐ- 8.
μόρφου, καὶ μὴ καταμάνθανε κάλλος ἀλλότριον· ἐν κάλλει γυναικὸς πολλοὶ ἐπλανήθησαν, καὶ

‸ σου 307. εἰς τὸν αἰῶνα] εις τους αιωνας 23. οὐχ ἁμαρτήσεις] οὐ μη αμαρτησεις 106. οὐ μὴ ἁμάρτῃς Chrysost. i. 730. et al. (Cf. v. 436. viii. 225.)

I. μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου] μετα ανθρωπου δυνατου 155.

II. μήποτε ἀντιστήσῃ] μηποτε αντιστη 106, 307. Alex. μηποτε αντιστησει 157. Compl. σοῦ τὴν ὁλκήν] σου τη ολκη 307. πολλοὺς —χρυσίον] ‸ cum intermed. 23. ἀπώλεσε] επλανησε 55, 157, 307. επλανηθη 254.

III. ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ξύλα] αυτω ξυλα εις το πυρ 155.

IV. ἀπαιδεύτῳ] απαιδευτοις 106. ἀτιμάζωνται] ατιμουνται 155. ατιμαζονται 307.

V. ἀποστρέφοντα] επιστρεφοντα 106, 248. Compl. ἀπὸ ἁμαρτίας] αμαρτωλων 155. πάντες ἐσμὲν] παντες ἕν εσμεν 106. ἐν ἐπιτιμίοις] εν επιτιμοις III, 23, 68. Ald.

VI. Μὴ ἀτιμάσῃς] μη ατιμαζε 307. ἄνθρωπον] ανδρα 157, 296, 308. Alex. ἐν γήρει αὐτοῦ] εν γηρα αυτου 23, 106, 157, 248. Compl. Alex.

VII. ἐπὶ νεκρῷ] + τω εχθροτατω σου 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

VIII. παιδείαν] σοφιαν 157, 307. λειτουργῆσαι] λειτουργησεις 106. μεγιστᾶσι] + νευμα 23. + ευμαρως 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

IX. Μὴ ἀστόχει] præmitt. και 307. καὶ ἐν καιρῷ &c. ad fin. com.] ‸ 155.

X. ἁμαρτωλοῦ] αμαρτωλων 307. μὴ ἐμπυρισθῇς] μη εκπυρισθης 23. μη εμπρισθης (sic) 106. præmitt. και 157. ἐν πυρὶ] ‸ εν 23. φλογὸς αὐτοῦ] φλογος αυτων 307.

XI. ἐγκαθίσῃ] εγκαυθηση 254. εγκαθηση 307.

XII. γίνου] εση 307.

XIII. ὡς ἀποτίσων] ως αποτισω 106. ως ὁ αποτισων 157. φρόντιζε] φροντισον 248. Compl.

XIV. μετὰ κριτοῦ] κατὰ κριτοῦ Compl. βαρύνηται] καταβαρύνεται Ald. τὴν δόξαν αὐτοῦ] την δοξαν αυτων 307. κρινοῦσιν αὐτῷ] κρινουσιν αυτον 106, 248. Compl.

XV. κατὰ σοῦ] κακα σου 23. συναπολῇ] συναπολει 106. (307. scr. συνχαπωλει.)

XVI. μὴ διαπορεύου] μη πορευου 106, 248, 254, 307 Compl. ὅτι ὡς οὐδὲν] ‸ ως 23. ουτως ουδεν 248. Compl. καταβαλεῖ σε] + εκει 248. Compl.

XVII. στέξαι] στερξαι 55, 68, 155, 307. Ald.

XVIII. τέξεται] hic definit cap. viii. in Codice 106.

XIX. Παντὶ ἀνθρ. μὴ ἔκφαινε] μη παντι ανθρωπω εκφαινου 106. μὴ ἔκφαινε] μη εκφαναι 23. σὴν καρδίαν] καρδιαν σου 23, 155, 296, 307. Alex. την καρδιαν σου 248. Compl. σοι χάριν] + ψευδη 23, 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

I. μηδὲ διδάξῃς] μηδε διδαξη σε 307. ἐπὶ σεαυτὸν] αυτην επι σε 106. πεισαι αυτον 307. πονηράν] πονηρον 23.

II. Μὴ δῷς] μη δος 157. (307. sic, ver. 6.) τὴν ψυχήν σου] την ισχυν σου 308. ἐπὶ τὴν ἰσχύν σου] ἐπὶ τὴν ψυχήν σου Compl.

III. Μὴ ὑπάντα] μη απαντα 248, 307. Compl.

IV. Com. 4. 5. tr. 106. Μετὰ ψαλλούσης] μεταβαλλουσης 106. μήποτε ἁλῷς &c. ad fin. com.] *ne forte consumaris in desideriis ejus.* Origen. iii. 862. ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῆς] εν τοις επιτηδευμασιν αυτης 248, 306. Compl. ‸ αυτης 307.

VI. ἵνα μὴ &c. ad fin. com.] ‸ 23.

VII. καὶ ἐν &c. ad fin. com.] μηδὲ πλανῶ ἐν ταῖς ἐρημίαις αὐτῆς. Clem. Alex. p. 269. καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις] καὶ ἐν ταῖς ἐρημίαις Alex.

VIII. Ἀπόστρ. ὀφθαλμὸν] + σου 106, 254. αποστρ. οφθαλμους σου 157. εὐμόρφου] κεχαριτωμένης Alex. Clem. Alex. p. 302. ἐν κάλλει] εν γαρ καλλει 248. Compl. γυναικὸς] γυναικων 308. ὡς πῦρ

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. IX.

9. ἐκ τȣ́τȣ φιλία ὡς πῦρ ἀνακαίεται. Μετὰ ὑπάνδρȣ γυναικὸς μὴ κάθȣ τὸ σύνολον, καὶ μὴ συμ-
βολοκοπήσῃς μετ᾽ αὐτῆς ἐν οἴνῳ, μήποτε ἐκκλίνῃ ἡ ψυχή σου ἐπ᾽ αὐτὴν, καὶ τῷ πνεύματί σου
10. ὀλισθήσῃς εἰς ἀπώλειαν. Μὴ ἐγκαταλίπῃς φίλον ἀρχαῖον, ὁ γὰρ πρόσφατος οὐκ ἔςιν ἔφισος
11. αὐτῷ· οἶνος νέος, φίλος νέος, ἐὰν παλαιωθῇ, μετ᾽ εὐφροσύνης πίεσαι αὐτόν. Μὴ ζηλώσῃς δόξαν
12. ἁμαρτωλȣ̃, ȣ̓ γὰρ οἶδας τί ἔςαι ἡ καταςροφὴ αὐτȣ̃. Μὴ εὐδοκήσῃς ἐν εὐδοκίᾳ ἀσεβῶν, μνήσθητι
13. ὅτι ἕως ᾅδου οὐ μὴ δικαιωθῶσι. Μακρὰν ἄπεχε ἀπὸ ἀνθρώπȣ ὃς ἔχει ἐξȣσίαν τȣ̃ φονεύειν, καὶ
οὐ μὴ ὑποπτεύσῃς φόβον θανάτου· κἂν προσέλθῃς, μὴ πλημμελήσῃς, ἵνα μὴ ἀφέληται τὴν ζωήν
14. σου· ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις, καὶ ἐπὶ ἐπάλξεων πόλεων περιπατεῖς. Κατὰ
15. τὴν ἰσχύν σου ςόχασαι τȣ̀ς πλησίον, καὶ μετὰ σοφῶν συμβȣλεύȣ. Καὶ μετὰ συνετῶν ἔςω ὁ
16. διαλογισμός σου, καὶ πᾶσα διήγησίς σου ἐν νόμῳ ὑψίςου. Ἄνδρες δίκαιοι ἔςωσαν σύνδειπνοί
17. σου, καὶ ἐν φόβῳ Κυρίου ἔςω τὸ καύχημά σου. Ἐν χειρὶ τεχνιτῶν ἔργον ἐπαινεθήσεται, καὶ ὁ
18. ἡγȣ́μενος λαȣ̃ σοφὸς ἐν λόγῳ αὐτȣ̃. Φοβερὸς ἐν πόλει αὐτȣ̃ ἀνὴρ γλωσσώδης, καὶ ὁ προπετὴς ἐν
λόγῳ αὐτȣ̃ μισηθήσεται.

ΚΕΦ. X.

1. 2. ΚΡΙΤΗΣ σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν αὐτȣ̃, καὶ ἡγεμονία συνετȣ̃ τεταγμένη ἔςαι. Κατὰ τὸν
κριτὴν τȣ̃ λαȣ̃ αὐτȣ̃ ȣ̃τως καὶ οἱ λειτȣργοὶ αὐτȣ̃, καὶ κατὰ τὸν ἡγȣ́μενον τῆς πόλεως πάντες οἱ
3. κατοικȣ̃ντες αὐτήν. Βασιλεὺς ἀπαίδευτος ἀπολεῖ τὸν λαὸν αὐτȣ̃, καὶ πόλις οἰκισθήσεται ἐν
4. συνέσει δυναςῶν. Ἐν χειρὶ Κυρίου ἐξȣσία τῆς γῆς, καὶ τὸν χρήσιμον ἐγερεῖ εἰς καιρὸν ἐπ᾽ αὐ-
5. 6. τῆς. Ἐν χειρὶ Κυρίου εὐοδία ἀνδρὸς, καὶ προσώπῳ γραμματέως ἐπιθήσει δόξαν αὐτȣ̃. Ἐπὶ
7. παντὶ ἀδικήματι μὴ μηνιάσῃς τῷ πλησίον, καὶ μὴ πράσσε μηδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως. Μισητὴ
8. ἔναντι Κυρίου καὶ ἀνθρώπων ὑπερηφανία, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων πλημμελήσει ἄδικα. Βασιλεία ἀπὸ
9. ἔθνους εἰς ἔθνος μετάγεται, διὰ ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ χρήματα. Τί ὑπερηφανεύεται γῆ καὶ
10. σποδός; ὅτι ἐν ζωῇ ἔῤῥιψα τὰ ἐνδόσθια αὐτȣ̃. Μακρὸν ἀῤῥώςημα σκώπτει ἰατρὸς, καὶ βασιλεὺς
11. σήμερον, καὶ αὔριον τελευτήσει. Ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἄνθρωπον, κληρονομήσει ἑρπετὰ καὶ θη-

ἀναχ.] ωσπερ πυρ αναχ. 155. + και μη κατακλιθης επ᾽ αγκαλων μετ᾽ αυτης 248. Compl.

IX. Μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς] μετα γυναικος υπανδρȣ 106. τὸ σύνολον] + καὶ μὴ συμμετακλιθῇς ἐπ᾽ ἀγκῶνα μετ᾽ αὐτῆς (Alex. in charact. minore.) Clem. Alex. p. 201. καὶ μὴ συμβολ. μετ᾽ αὐτῆς] ∧ 308. μηδὲ συμβολὰς ποίει μετ᾽ αὐτῆς Clem. Alex. l. cit. ἐν οἴνῳ] εν οικω 307. μήποτε ἐκκλίνῃ] μήποτε ἐκκλίνει Ald. ἡ ψυχή σȣ] ἡ καρδία σου Clem. Alex. l. cit. ἐπ᾽ αὐτὴν] εις αυτην 254. τῷ πνεύματί σου] τῷ αἵματί σου Clem. Alex. l. cit. ὀλισθήσῃς] ολισθης 55, 157. Compl. ολισθηση 106, 155. Alex. Clem. Alex. l. cit. ολισθησει 307.

X. ὁ γὰρ πρόσφ.] ὁ δε προσφ. 106. ἔφισος αὐτῷ] επισης αυτω 248. Compl. ἐὰν παλαιωθῇ] εαν δε παλαιωθη 106, 157. Chrysost. x. 130. μετ᾽ εὐφροσύνης] μετ᾽ εὐφροσύνῃ Alex. præmitt. τότε Chrysost. l. cit.

XI. τί ἔςαι] τις εςιν (23. scr. της) 248. Compl. τι τεξεται 55, 254. τι εςιν 106. τίς ἔςαι Alex.

XII. Μὴ εὐδοκήσῃς] μη ευδοκισης 106. μη ευδοκησεις 157. ἐν εὐδοκίᾳ] εν ευδοκιαις 23, 106, 254, 296, 307, 308. ευδοκιαις 157, 248, Compl.

XIII. Μακρὰν ἄπεχε] μακραν αποσχȣ 106. ὃς ἔχει ἐξȣσίαν] ὃς εξȣσιαν εχει 157, 248. Compl. τȣ̃ φονεύειν] τȣ φονευσαι 307. ȣ̓ μὴ ὑποπτεύσῃς] ȣ̓ μη υποπτευσεις 157. θανάτȣ] præmitt. τȣ̃ Ald. κἂν προσέλθῃς] εαν προσελθης 55. και εαν προσελθης 248. Compl. ἵνα μὴ ἀφέληται] ἵνα μὴ ἀφελῇ Alex. τὴν ζωήν σου] + παραχρημα 248. Compl. (Alex. in charact. min.) ἐν μέσῳ παγίδων] εν μεσῳ παγιδος III. πόλεων] πολεως 23, 106, 248, 254, 307. Compl. Chrysost. i. 737. (Cf. ii. 154.)

XIV. ςόχασαι] ςοχασον 106. ςοχασει 307. ςόχασαι τȣ̀ς] ςόχασει τὸ (sic) 155. τȣ̀ς πλησίον] τῳ πλησιον III, 307. τȣ πλησιον 248. Compl. Alex. συμβȣλεύȣ] βȣλευȣ 23, 155, 248, 296. Compl. Alex.

XV. Καὶ μετὰ συνετῶν] ∧ και 23, 106, 157, 248, 254, 307. Compl. Alex. καὶ πᾶσα διήγησις] και πασα ἡ διηγησις 55, 106, 157, 296, 308. Alex. διήγ. σȣ] + εςω Chrysost. v. 434. et al.

XVI. ἔςω τὸ καύχημά σου] τὸ καύχημά σου διαμενεῖ Clem. Alex. p. 270.

XVII. Ἐν χειρὶ τεχνιτῶν] εν χειρι τεχνιτȣ 55, 106, 157, 254.

XVIII. ἐν πόλει αὐτȣ̃] εν λογῳ αυτȣ 307. ἐν ἀπωλείᾳ αὐτȣ̃ Clem. Alex. p. 204.

I. παιδεύσει] παιδευει 68, 248. Compl. Ald. τεταγμένη ἔςαι] τεταμενη εςαι 248. Compl.

II. τȣ̃ λαȣ̃ αὐτȣ̃] ∧ αυτȣ 106, 157, 248, 254. ȣ̃τως καὶ] ∧ και 106, 155, 307. Alex.

IV. ἐξȣσία] præmitt. ἡ 23, 55, 106, 155, 157. Compl. Alex. τὸν χρήσιμον] το χρησιμον 296, 308. ἐγερεῖ] εγειρει 106, 307. εἰς καιρὸν] εν καιρῳ 307.

V. καὶ προσώπῳ] και προσωπον 307. γραμματέως] γραμματεων 296. δόξαν αὐτȣ̃] ∧ αυτȣ 106.

VI. Ἐπὶ παντὶ] εν παντι 106, 155. μὴ μηνιάσῃς] μη μηνισης 23, 106. Compl. Alex. μη μηνιασει 155. μὴ μήνης (sic) 307. τῷ πλησίον] τον πλησιον 155. post πλησιον versus erasus; sequitur tamen και μη πρασσε 307.

VII. ἔναντι Κυρίου] εναντιον Κυριου 157. πλημμελήσει ἄδικα] πλημμελεια αδικιας 248. Compl. ἄδικα] αδικια III, 23, 55, 106, 155, 157, 254, 296, 307, 308.

VIII. μετάγεται] αγεται (præcedit εις inter lin. ab al. m.) 106. καὶ χρήματα] + φιλαργυριας γαρ ȣδεν ανομωτερον· ȣτος γαρ και την εαυτȣ ψυχην εκπρακτον ποιει. 106. ∧ και 155. + δολια 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

IX. Τί ὑπερηφανεύεται] præmitt. φιλαργύρȣ μὲν γὰρ ȣ̓δὲν ἀνομώτερον· ȣ̃τος γὰρ καὶ τὴν ἑαυτȣ̃ ψυχὴν ἔκπρακτον ποιεῖ in char. min. Alex. τί ἀλαζονεύει Chrysost. vi. 418. γῆ καὶ σποδός] + φιλαργυρου μεν γαρ ȣδεν ανομωτερον· ȣτος γαρ και την εαυτȣ ψυχην εκπρακτον ποιει 248. Compl. ὅτι ἐν &c. ad fin. com.] *in vita ejus projecit interanea ejus.* Origen. iii. 389. ὅτι καὶ ἐν τῇ ζωῇ αὐτȣ̃ ἐξȣδένωται τὰ ἐνδόσθια αὐτȣ̃. Chrysost. vi. 190, 191. ὅτι ἐν ζωῇ] οτι εν τη ζωη αυτȣ 106. + αυτȣ 248. Compl. ἔῤῥιψα] εῤῥιψε 106. εῤῥιψαν 157, 248. Compl. Alex. τὰ ἐνδόσθια αὐτȣ̃] τα ενδοσθια αυτω 55.

X. σκώπτει] εκκοπτει 55, 254. σκοπει 106. κοπτει 157, 248. Compl.

XI. Ἐν γὰρ τῷ ἀποθ.] και γαρ τω αποθ. 55. καὶ σκώληκας] και σκωληκες 23. ∧ καὶ Ald.

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. X.

ρία καὶ σκώληκας. Ἀρχὴ ὑπερηφανίας, ἀνθρώπου ἀφισταμένου ἀπὸ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ϖοι- 12.
ήσαντος αὐτὸν ἀπέστη ἡ καρδία αὐτοῦ. Ὅτι ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἁμαρτία, καὶ ὁ κρατῶν αὐτῆς 13.
ἐξομβρήσει βδέλυγμα· διὰ τοῦτο ϖαρεδόξασε Κύριος τὰς ἐπαγωγὰς, καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος
αὐτούς. Θρόνους ἀρχόντων καθεῖλεν ὁ Κύριος, καὶ ἐκάθισε ϖραεῖς ἀντ' αὐτῶν. Ῥίζας ἐθνῶν 14. 15.
ἐξέτιλεν ὁ Κύριος, καὶ ἐφύτευσε ταπεινοὺς ἀντ' αὐτῶν. Χώρας ἐθνῶν κατέστρεψεν ὁ Κύριος, καὶ 16.
ἀπώλεσεν αὐτὰς ἕως θεμελίων γῆς. Ἐξήρανεν ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς, καὶ κατέπαυσεν 17.
ἀπὸ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. Οὐκ ἔκτισται ἀνθρώποις ὑπερηφανία, οὐδὲ ὀργὴ θυμοῦ γεννήμασι 18.
γυναικῶν. Σπέρμα ἔντιμον ϖοῖον; σπέρμα ἀνθρώπου· σπέρμα ἔντιμον ϖοῖον; οἱ φοβούμενοι τὸν 19.
Κύριον· σπέρμα ἄτιμον ϖοῖον; σπέρμα ἀνθρώπου· σπέρμα ἄτιμον ϖοῖον; οἱ ϖαραβαίνοντες ἐν-
τολάς. Ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἡγούμενος αὐτῶν ἔντιμος, καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐ- 20.
τοῦ. Πλούσιος καὶ ἔνδοξος καὶ ϖτωχὸς, τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου. Οὐ δίκαιον ἀτιμάσαι 22. 23.
ϖτωχὸν συνετὸν, καὶ οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἁμαρτωλόν. Μεγιστὰν καὶ κριτὴς καὶ δυνάστης 24.
δοξασθήσεται, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν τις μείζων τοῦ φοβουμένου τὸν Κύριον. Οἰκέτῃ σοφῷ ἐλεύθεροι 25.
λειτουργήσουσι, καὶ ἀνὴρ ἐπιστήμων οὐ γογγύσει. Μὴ σοφίζου ϖοιῆσαι τὸ ἔργον σου, καὶ μὴ δοξά- 26.
ζου ἐν καιρῷ στενοχωρίας σου. Κρείσσων ἐργαζόμενος ἐν ϖᾶσιν, ἢ ϖεριπατῶν, ἢ δοξαζόμενος καὶ 27.
ἀπορῶν ἄρτων. Τέκνον, ἐν ϖραΰτητι δόξασον τὴν ψυχήν σου, καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν 28.
αὐτῆς. Τὸν ἁμαρτάνοντα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίς δικαιώσει; καὶ τίς δοξάσει τὸν ἀτιμάζοντα 29.
τὴν ζωὴν αὐτοῦ; Πτωχὸς δοξάζεται δι' ἐπιστήμην αὐτοῦ, καὶ ϖλούσιος δοξάζεται διὰ τὸν ϖλοῦτον 30.
αὐτοῦ. Ὁ δὲ δοξαζόμενος ἐν ϖτωχείᾳ, καὶ ἐν ϖλούτῳ ϖοσαχῶς; καὶ ὁ ἄδοξος ἐν ϖλούτῳ, καὶ ἐν 31.
ϖτωχείᾳ ϖοσαχῶς;

ΚΕΦ. XI.

ΣΟΦΙΑ ταπεινοῦ ἀνύψωσε κεφαλὴν, καὶ ἐν μέσῳ μεγιστάνων καθίσει αὐτόν. Μὴ αἰνέσεις ἄνδρα 1. 2.

XII. ἀφισταμένου—ἀπὸ τοῦ] αποστηναι απο του 106. ϖοιήσαντος αὐτὸν] ^ αυτον 157.

XIII. ἀρχὴ ὑπερηφαν. ἁμαρτία] αρχη αμαρτιας υπερηφανια 248. Compl. Chrysost. viii. 55, et al. καὶ ὁ κρατῶν] και οτι ὁ κρατων 55. ἐξομβρήσει] εξομβρισει 157. εξυβρισει 248. Compl. βδέλυγμα] + και καταστραφησεται εις τελος αυτους (αυτους virgulis transfix. ab al. m.) 106. βδελυγματα 157. + και καταστραφησεται εις τελος 248. Compl. διὰ τοῦτο &c. ad fin. com.] ^ (supplet. in marg. ab al. m.) 106. τὰς ἐπαγωγὰς &c. ad fin. com.] και κατεστρεφεν εις τελος αυτους 308.

XIV. ἀρχόντων] αρχοντων υπερηφανων 23. καθεῖλεν] κατεστρεψεν 23. καὶ ἐκάθισε] και ανεκαθησεν 155. ἀντ' αὐτῶν] + ενδοθεν 248. Compl.

XV. Ῥίζας ἐθνῶν] + υπερηφανων 23, 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) ἐξέτιλεν] εξηρεν 23. εξειλε 106, 248. Compl. ὁ Κύριος] ^ ὁ 106, 248. Compl. ταπεινοὺς] ταπεινος 308. ταπεινοὺς ἀντ' αὐτῶν] αντ' αυτων εν δοξη ταπεινους 248. Compl. ἀντ' αὐτῶν] ^ αντ' 155.

XVI. ὁ Κύριος] ^ ὁ 248. Compl. ἀπώλεσεν αὐτὰς] ^ αυτας 307.

XVII. Ἐξήρανεν] εξηρεν 23, 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. ἐξ αὐτῶν] αυτους 55, 106, 155, 157, 254, 307. Alex. καὶ κατέπαυσεν] + αυτους 155. ἀπὸ γῆς] εκ γης 307.

XVIII. Οὐκ ἔκτισται] ουκ εκτισθη 307. ἀνθρώποις] ανθρωπος 248. ὑπερηφανία] ὑπερηφάνιαν (sic) 155. γεννήμ. γυναικῶν] præmitt. εν 55, 106, 157, 254.

XIX. Σπέρμα ἔντιμον 1°. &c. ad fin. com.] σπερμα ασφαλειας οἱ φοβουμενοι Κυριον, και εντιμον φυτευμα οἱ αγαπωντες αυτον· σπερμα ατιμιας οἱ μη ϖροσεχοντες τω νομω, σπερμα ϖλανησεως οἱ ϖαραβαινοντες εντολας 248. Compl. σπέρμα 3°—σπέρμα 6°] ^ alterutr. cum. intermed. 106. οἱ φοβούμ. τὸν Κύριον] οἱ φοβουμ. Κυριον 23. ὁ φοβουμενος τον Κυριον 254. σπέρμα ἄτιμον ϖοῖον 1°] σπερμα εντιμον ϖοιον 155. σπερμα ατιμον τι (sic infra) 308. σπέρμα ἄτιμον ϖοῖον 2°] ^ 155. σπέρμα ἀνθρώπου 2°] ^ 155. ^ σπερμα 308. οἱ ϖαραβαίνοντες] οἱ μη ϖαραβαινοντες 155.

XX. οἱ φοβούμ. Κύριον] οἱ φοβουμ. τον Κυριον 157, 296, 307, 308. ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ] + ϖροληψεως αρχη φοβος Κυριου· εκβολης δε αρχη, και σκληρισμος και υπερηφανια (cum και primo virgul. transfix. ab eadem m.) 106. + ϖρο ληξεως αρχη φοβος Κυριου, εκβολη δε αρχης σκληρυσμος και υπερηφανια 248. Compl. + ϖρὸ λήξεως ἀρχῆς φόβος Κυρίου· ἐκβολὴ δὲ ἀρχῆς σκληρισμὸς καὶ ὑπερηφανία in charact. minore Alex.

XXIII. καὶ οὐ καθήκει] και οὐ καθηκεν 23, 55, 106, 155, 157, 254, 307. Ald. Alex.

XXIV. Μεγιστὰν] μεγιστανες 23. Compl. μεγιστανος 155, 307, 308. μεγισταν δε 248. καὶ κριτὴς] και κριται 248. Compl. καὶ δυνάστης] και δυνασται 248. Compl. δοξασθήσεται] θαυμασθησεται 55, 254. δοξασθησονται 248. Compl. αὐτῶν τίς μείζων] τις αυτων μειζων 248. Compl. τοῦ φοβουμένου] τῶν φοβουμένων Alex.

XXV. Οἰκέτῃ σοφῷ] οικετη συνετω 23, 106, 248, 307. Compl. οὐ γογγύσει] σὺν γογγήσει (sic) 155. + ϖᾶς δευόμενος (sic) 248. + ϖαιδευόμενος Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXVI. στενοχωρίας σου] ^ σου 106. Ald.

XXVII. Κρείσσων] κρεισσων γαρ 248, 254. κρεισσον 307. κρεῖσσον γὰρ Compl. ἐργαζόμενος] + και ϖερισσευων 106, (157. scr. ϖερισσευον) 296. Alex. præmitt. ὁ 248. Compl. ἐν ϖᾶσιν] εν ϖονοις 55, 254. ἐν ϖᾶσιν, ἢ ϖεριπατῶν] και ϖερισσευων εν ϖασιν 23, 248. Compl. ἢ δοξαζόμενος] ^ ἢ 55, 106, 155, 157, 296. Alex. ἢ ὁ δοξαζομενος 248. Compl. εργαζομενος 307. καὶ ἀπορῶν] καὶ ὑστερῶν Alex. ἄρτων] αρτου 106, 155, 248. Compl.

XXVIII. ἐν ϖραΰτητι] + σου 248. Compl. δὸς αὐτῇ] ϖοίησον τῇ ψυχῇ σου Chrysost. xii. 231. ἀξίαν] τάξην (sic) 155.

XXIX. εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ] ^ τὴν Alex. καὶ τίς δοξάσει] και τις ατιμασει 106. τὸν ἀτιμάζοντα] τον δοξαζοντα 106. ^ τον 157.

XXX. δι' ἐπιστήμην αὐτοῦ] διὰ τὴν ἐπιστήμην αὐτοῦ Ald.

XXXI. Ὁ δὲ δοξαζόμενος] ὁ δεδοξασμενος 106, 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. ἐν ϖτωχείᾳ, καὶ ἐν ϖλούτῳ] εν ϖλουτω, και εν ϖτωχεια 23, 254. sic, sine εν secundo, 296. ἐν ϖλούτῳ 1°] + αυτου 307. ϖοσαχῶς] ϖοσαχης 23. ϖοσαπλως 296, 308. καὶ ὁ ἄδοξος] και αδοξος 23. καὶ ὁ ἄδοξος &c. ad fin. com.] ^ 307. Compl. ἐν ϖλούτῳ] εν ϖτωχεια 23, 296. καὶ ἐν ϖτωχείᾳ] εν ϖλουτω 23. ^ και 248. Ald. και εν ϖλουτω 296.

I. ἀνύψωσε] ανυψωσει 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254. Compl. Alex. υψωσει 307. κεφαλὴν] + αυτου 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. καθίσει] καθησει 111.

II. Μὴ αἰνέσεις] μη επαινεσεις (primo επαινεσης) 106. μη αινεσης 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. Μὴ αἰνέσ. ἄνδρα] μὴ ἐπαινέσης ἄνθρωπον Chrysost. ii. 179. βδελύξῃ] βδελυξει 308. ἄνθρωπον] ἄνδρα Chrysost. l. cit. (Cf. xi. 572.)

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XI.

3. ἐν κάλλει αὐτοῦ, καὶ μὴ βδελύξῃ ἄνθρωπον ἐν ὁράσει αὐτοῦ. Μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα, καὶ
4. ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς. Ἐν περιβολῇ ἱματίων μὴ καυχήσῃ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ
5. ἐπαίρου, ὅτι θαυμαστὰ τὰ ἔργα Κυρίου, καὶ κρυπτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποις. Πολλοὶ τύραν-
6. νοι ἐκάθισαν ἐπὶ ἐδάφους, ὁ δὲ ἀνυπονόητος ἐφόρεσε διάδημα. Πολλοὶ δυνάσται ἠτιμάσθησαν
7. σφόδρα, καὶ ἔνδοξοι παρεδόθησαν εἰς χεῖρας ἑτέρων. Πρὶν ἐξετάσῃς μὴ μέμψῃ· νόησον πρῶτον
8. 9. καὶ τότε ἐπιτίμα. Πρὶν ἢ ἀκοῦσαι μὴ ἀποκρίνου, καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλου. Περὶ
10. πράγματος οὗ οὐκ ἔστι σοι χρεία, μὴ ἔριζε, καὶ ἐν κρίσει ἁμαρτωλῶν μὴ συνέδρευε. Τέκνον, μὴ
περὶ πολλὰ ἔστωσαν αἱ πράξεις σου· ἐὰν πληθυνῇς, οὐκ ἀθωωθήσῃ· καὶ ἐὰν διώκῃς, οὐ μὴ κατα-
11. λάβῃς, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃς διαδράς. Ἔστι κοπιῶν καὶ πονῶν καὶ σπεύδων, καὶ τόσῳ μᾶλλον ὑστε-
12. ρεῖται. Ἔστι νωθρὸς καὶ προσδεόμενος ἀντιλήψεως, ὑστερῶν ἰσχύϊ, καὶ πτωχείᾳ περισσεύει, καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπέβλεψαν αὐτῷ εἰς ἀγαθά, καὶ ἀνώρθωσεν αὐτὸν ἐκ ταπεινώσεως αὐτοῦ.
13. 14. Καὶ ἀνύψωσε κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ πολλοί. Ἀγαθὰ καὶ κακά, ζωὴ καὶ
17. θάνατος, πτωχεία καὶ πλοῦτος παρὰ Κυρίου ἐστί. Δόσις Κυρίου παραμένει εὐσεβέσι, καὶ ἡ εὐ-
18. δοκία αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα εὐοδωθήσεται. Ἔστι πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ, καὶ
19. αὕτη ἡ μερὶς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτόν, Εὗρον ἀνάπαυσιν, καὶ νῦν φάγωμαι ἐκ τῶν
ἀγαθῶν μου καὶ οὐκ οἶδε τίς καιρὸς παρελεύσεται, καὶ καταλείψει αὐτὰ ἑτέροις, καὶ ἀποθανεῖ-
20. 21. ται. Στῆθι ἐν διαθήκῃ σου καὶ ὁμίλει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σου παλαιώθητι. Μὴ θαύμαζε
ἐν ἔργοις ἁμαρτωλοῦ, πίστευε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔμμενε τῷ πόνῳ σου· ὅτι κοῦφον ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου
22. διὰ τάχους ἐξάπινα πλουτίσαι πένητα. Εὐλογία Κυρίου ἐν μισθῷ εὐσεβοῦς, καὶ ἐν ὥρᾳ ταχινῇ
23. ἀναθάλλει εὐλογίαν αὐτοῦ. Μὴ εἴπῃς, Τίς ἐστί μου χρεία; καὶ τίνα ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μου τὰ
24. 25. ἀγαθά; Μὴ εἴπῃς, Αὐτάρκη μοι ἐστὶ, καὶ τί ἀπὸ τοῦ νῦν κακωθήσομαι; Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν
26. ἀμνησία κακῶν, καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν οὐ μνησθήσεται ἀγαθῶν. Ὅτι κοῦφον ἔναντι Κυρίου ἐν ἡμέρᾳ

III. μέλισσα] ἡ μελισσα 55, 106, 157, 248. Compl. Chrysost. xi. 145.

IV. τὰ ἔργα Κυρίου] τα εργα του Κυριου 55. + εστι 248. Compl. ἐν ἀνθρώποις] ∧ εν 23, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. τοις ανθρωποις 106. habet ἐν in charact. minore Alex.

VI. ἠτιμάσθησαν] ητοιμασθησαν 106. ἑτέρων] εταιρων 157.

VII. Πρὶν ἐξετάσῃς] πριν ἢ εξετασης 23, 55, 248, 254, 307. Compl. Alex. πριν εξετασαι 106. ὁ πριν εξετασης 155. πριν η εξετασεις 157. μὴ μέμψῃ] μη μεμφου 68, 106. Ald. μη πεμψει 155. + δι' ἀκοῆς in charact. minore Alex.

VIII. Πρὶν ἢ ἀκοῦσαι] ∧ ἢ 23, 155, 296. Alex. ∧ πριν 308. μὴ ἀποκρίνου] + ῥῆμα in charact. minore Alex. παρεμβάλλου] παραβαλλου 23. παρεμβαλλε ρημα 248. Compl.

IX. περὶ πράγματος] περὶ δὲ πράγματος Ald. ἔστι σοι χρεία] ∧ χρεια 23, 248, 296, 307. Compl. habet χρεία in char. min. Alex.

X. μὴ περὶ πολλὰ] μη επι πολλα 155. αἱ πράξεις σου] ∧ σου 253. ἐὰν πληθυνῇς] εαν γαρ πληθυνης 55, 106, 157, 248, 254. Compl. ἐὰν διώκῃς] εαν διωκεις 307. οὐ μὴ ἐκφύγῃς] οὐ μη φυγης 253. οὐ μὴ ἐκφεύγῃς Ald. διαδράς] εαν διαδρασκης 23, 253. δραμοντα marg. ab al. m. 106.

XI. κοπιῶν καὶ πονῶν] πονων και κοπιων 253. τόσῳ μᾶλλον] ποσω μαλλον III. τοσουτω μαλλον 55, 155, 157, 248, 254. Compl. τὸ σῶμα μᾶλλον (sic) 307. ὑστερεῖται] + δι' επαγγελειαν ωμων ιδιων [αυτα] 253.

XII. καὶ προσδεόμενος] ∧ και 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254, 307. Compl. Alex. ὑστερῶν ἰσχύϊ] υστερων ισχυει 307. καὶ πτωχείᾳ περισσεύει] και πτωχεια περισσευων 55, 106, 155, 157. και περισσευων πτωχεια 248, 253. Compl. περισσεύει] περισευσει 296. οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπέβλεψαν] οφθαλμος Κυριου επεβλεψεν 248. Compl. sic, nisi ὁ οφθαλμος, 307.

XIII. Καὶ ἀνύψωσε] και υψωσε 106. κεφαλὴν αὐτοῦ] + απο συντριβης 248, 253. Compl. (Alex. in charact. minore.) καὶ ἀπεθαύμασαν] και εθαυμασαν 106, 248. Compl. ἐπ' αὐτῷ] εν αυτω 55. πολλοί] + θεωρησαντες 23, 248, 253. Compl.

XIV. παρὰ Κυρίου ἐστί] + σοφια και επιστημη και γνωσις νομου παρα Κυριου· αγαπησις και οδοι καλων εργων παρ' αυτου εστιν, πλανη και σκοτος (scr. ενοτος) αμαρτωλοις συνεκτισται· τοις δε τα υπ' ωσιν (sic) επι κακια συνγηρα κακια. 23. + σοφια και επιστημη και γνωσις νομου παρα Κυριου· αγαπησις και οδοι καλων εργων παρ' αυτου εστι· πλανη και σκοτος αμαρτωλοις συνεκτισται· οἷς δε γαυριωσιν επι κακιαις συνεγειρει κακα. 106. + σοφια και επιστημη και γνωσις νομου παρα Κυριου· αγαπησις και οδοι καλων εργων παρ' αυτου εισι· πλανη και σκοτος αμαρτωλοις συνεκτισται· τοις δε γαυριωσιν επι κακα συγγηρα κακια. 248. Compl. + eadem, nisi ἐπὶ κακίᾳ συγγηρᾶ κακά, in char. min. Alex. παρα Κυριου, αγαπησις και οδοι καλων εργων παρ' αυτου εστι. πλανη και σκοτος αμαρτωλοις συνεκτισται. τοις δε γαυριωσιν επι κακια σὺν γηρῷ (sic) κακα. 253.

XVII. παραμένει] διαμενει 253. εἰς τὸν αἰῶνα] ∧ τον 308. εἰς τὸν αἰῶνα εὐοδωθήσεται] εὐοδοῖ εις τον αιωνα 248. Compl.

XVIII. καὶ σφιγγίας] και σκνηφειας 106. ∧ και 253. ἡ μερὶς τοῦ μισθοῦ] ἡ μερις αυτου απο του μισθου 23, 248, 253. Compl.

XIX. καὶ νῦν—ἀγαθῶν μου] και νυν φαγομαι απο των αγαθων μου αδιαλειπτως 106. φάγωμαι] φαγομαι 157, 296, 307. Ald. ἐκ τῶν ἀγαθῶν μου] απο των αγαθων μου αδιαλειπτως 248. Compl. + ἀδιαλείπτως in charact. minore Alex. παρελεύσεται] + αυτον 248, 253. Compl.

XX. ἐν αὐτῇ] ∧ εν 155. εν αυτω 248, 307. Compl. καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σου] ∧ εν 106.

XXI. πίστευε τῷ Κυρίῳ] πιστευε δε Κυριω 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. πιστευε δε τω Κυριω 296, 307. τῷ πόνῳ σου] præmitt. εν 253. πλουτίσαι] πλουτησαι III, 307.

XXII. Εὐλογία Κυρίου] ευλογια γαρ Κυριου 106. ἐν μισθῷ] εμμεσω III. εὐσεβοῦς] ευσεβειας 157. εὐλογίαν αὐτοῦ] ευφροσυνην αυτου 55, 254.

XXIII. Τίς ἐστί] τις ετι εστι 253. μου χρεία] + αρεσκειας 248. Compl. καὶ τίνα] και τι 155. και τινι 157, 248. Compl. ἔσται μου] εσται μοι 23, 248, 307. Compl. εστι μου 106. εστι μοι 253. τὰ ἀγαθὰ] ∧ τα 253.

XXIV. Μὴ εἴπῃς] καὶ εἴπῃς Ald. Αὐτάρκη μοι ἐστὶ] + και πολλα μοι ἃ εχω 106, 248. Compl. + ἃ εχω 253. καὶ τί ἀπὸ] και τινι απο 55. και οτι απο 155. κακωθήσομαι] κακωθησωμαι 155. + εν ζωη 248. Compl.

XXV. Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν] εν ημερα αγαθη III, 106, 296. ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς Greg. Nyss. iii. 351. ἀγαθῶν] κακων (155. corr. ut in Ed.) 157. ἀμνησία κακῶν] αμνησικακια 106. ἀμνησία πρέπει κακῶν Greg. Nyss. l. cit. καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν] και εν ημερα αγαθων 157. οὐ μνησθήσεται] οὐ μνησθησομαι 55. ∧ οὐ Ald. οὐ μνησθ. ἀγαθῶν] αμνησια αγαθων 157.

XXVI. ἔναντι Κυρίου] εν οφθαλμοις Κυριου 55, 254. Alex. κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ] κατα τα εργα αυτου 248. Compl.

τελευτῆς ἀποδȣ̃ναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδȣ̀ς αὐτȣ̃. Κάκωσις ὥρας ἐπιλησμονὴν ποιεῖ τρυφῆς, καὶ 27.
ἐν συντελείᾳ ἀνθρώπου ἀποκάλυψις ἔργων αὐτȣ̃. Πρὸ τελευτῆς μὴ μακάριζε μηδένα, καὶ ἐν 28.
τέκνοις αὐτȣ̃ γνωσθήσεται ἀνήρ. Μὴ πάντα ἄνθρωπον εἴσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου, πολλὰ γὰρ 29.
τὰ ἔνεδρα τȣ̃ δολίȣ. Πέρδιξ θηρευτὴς ἐν καρτάλλῳ ȣ̔́τως καρδία ὑπερηφάνου, καὶ ὡς ὁ κατάσκο- 30.
πος ἐπιβλέπει πτῶσιν. Τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακὰ μεταςρέφων ἐνεδρεύει, καὶ ἐν τοῖς αἱρετοῖς ἐπι- 31.
θήσει μῶμον. Ἀπὸ σπινθῆρος πυρὸς πληθύνεται ἀνθρακία, καὶ ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς εἰς αἷμα 32.
ἐνεδρεύει. Πρόσεχε ἀπὸ κακούργου, πονηρὰ γὰρ τεκταίνει, μήποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῷ σοι. 33.
Ἐνοίκισον ἀλλότριον, καὶ διαςρέψει σε ἐν ταραχαῖς, καὶ ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σȣ. 34.

ΚΕΦ. XII.

ΕΑΝ εὖ ποιῇς, γνῶθι τίνι ποιεῖς, καὶ ἔςαι χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου. Εὐποίησον εὐσεβεῖ, καὶ 1, 2.
εὑρήσεις ἀνταπόδομα, καὶ εἰ μὴ παρ᾽ αὐτȣ̃, ἀλλὰ παρὰ ὑψίςου. Οὐκ ἔςιν ἀγαθὰ τῷ ἐνδελε- 3.
χίζοντι εἰς κακὰ, καὶ τῷ ἐλεημοσύνην μὴ χαριζομένῳ. Δὸς τῷ εὐσεβεῖ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τȣ̃ ἁμαρ- 4.
τωλȣ̃. Εὐποίησον τῷ ταπεινῷ, καὶ μὴ δῷς ἀσεβεῖ· ἐμπόδισον τȣ̀ς ἄρτȣς αὐτȣ̃, καὶ μὴ δῷς αὐτῷ, 5.
ἵνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυναςεύσῃ· διπλάσια γὰρ κακὰ εὑρήσεις ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς οἷς ἂν ποιήσῃς
αὐτῷ. Ὅτι καὶ ὁ ὕψιςος ἐμίσησεν ἁμαρτωλȣ̀ς, καὶ τοῖς ἀσεβέσιν ἀποδώσει ἐκδίκησιν. Δὸς τῷ 6. 7.
ἀγαθῷ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τȣ̃ ἁμαρτωλȣ̃. Οὐκ ἐκδικηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος, καὶ ȣ̓ κρυβήσε- 8.
ται ἐν κακοῖς ὁ ἐχθρός. Ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρὸς οἱ ἐχθροὶ αὐτȣ̃ ἐν λύπῃ, καὶ ἐν τοῖς κακοῖς αὐτȣ̃ 9.
καὶ ὁ φίλος διαχωρισθήσεται. Μὴ πιςεύσῃς τῷ ἐχθρῷ σȣ εἰς τὸν αἰῶνα· ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰȣ̃- 10.
ται, ȣ̔́τως ἡ πονηρία αὐτȣ̃. Καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ καὶ πορεύηται συγκεκυφὼς, ἐπίςησον τὴν ψυ- 11.
χήν σȣ καὶ φύλαξε ἀπ᾽ αὐτȣ̃, καὶ ἔσῃ αὐτῷ ὡς ἐκμεμαχὼς ἔσοπτρον, καὶ γνώσῃ ὅτι ȣ̓κ εἰς τέλος
κατίωσε. Μὴ ςήσῃς αὐτὸν παρὰ σεαυτὸν, μὴ ἀνατρέψας σε ςῇ ἐπὶ τὸν τόπον σȣ· μὴ καθίσῃς 12.
αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σȣ, μήποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σȣ, καὶ ἐπ᾽ ἐσχάτῳ ἐπιγνώσῃ τȣ̀ς λόγους μου,

XXVII. ἐπιλησμονὴν] ἐπὶ πλησμονὴν 307. τρυφῆς] τροφης 155. + πολλης 253. καὶ ἐν συντελείᾳ] ‸ εν 23, 253. και συντελειαν 248. Compl. ἀνθρώπου] ανθρωπων 254.

XXVIII. Πρὸ τελευτῆς—μηδένα] Μὴ μακαρίζῃς ἄνδρα πρὸ τελευτῆς αὐτȣ̃ Euseb. Præp. Evang. p. 610. sic, nisi μακαρίσῃς, Theodoret. iv. 916. Πρὸ τελευτῆς &c. ad fin. com.] *Ne beatificaveris hominem ante mortem, quia nescis quæ erunt ejus novissima.* Origen. iv. 506. γνωσθήσεται] επιγνωσθησεται 55, 253, 254. ἀνήρ] habet in char. minore Alex.

XXIX. εἴσαγε] εισαγαγε 106, 155, 254, 296. τȣ̃ δολίȣ] τȣ διαβολȣ 106, 248. Compl.

XXX. Πέρδιξ θηρευτὴς] πέρδιξ θηρευθεὶς Compl. ȣ̔́τως καρδία] ȣτω λογος εν καρδιᾳ 55, 254. καὶ ὡς ὁ κατάσκ.] ‸ ὁ 23, 106, 248. Compl. ἐπιβλέπει πτῶσιν] επιβας επι πτωσιν 248. Compl.

XXXI. εἰς] εἰσὶ (sic) 106. καὶ ἐν τοῖς αἱρετοῖς &c. ad fin. com. seq.] ‸ 106. ἐν τοῖς αἱρετοῖς] εν τοις ετεροις III. ‸ αιρετοις 155. εν τοις αιρετικοις 248. Compl. εν τοις αινετοις 253. εν τοις εργοις 307.

XXXII. Ἀπὸ σπινθῆρος πυρὸς] απο σπινθηρος μικρας 248. Compl. πληθύνεται] πληθυνθησεται 55, 254.

XXXIII. τεκταίνει] τεκταινεται 106, 248, 307. Compl. μήποτε &c. ad fin. com.] μηποτε δω σοι μῶμον εις τον αιωνα 248. Compl. δῷ σοι] δωσει 155. δως 296.

XXXIV. Ἐνοίκισον] ενοικησον 106. Ἐνοίκισον ἀλλότριον] ενοικος αλλοτριος 253. καὶ διαςρέψει σε] και διαςρεψεις 296. Ald. ἐν ταραχαῖς] εν ταραχῃ 23, 248, 253. Compl. καὶ ἀπαλλοτριώσει] και αλλοτριωσει (scr. αλλοτριωσι) 23. τῶν ἰδίων σου] των οδων σου 155. εκ των ιδιων σου 248. Compl.

I. Ἐὰν εὖ ποιῇς] εαν εὐ ποιεις 307. κἀν εὐ ποιης 308. ἐὰν ποιῇς ἀγαθὸν Athan. ii. 235. γνῶθι] βλέπε Athan. l. cit. τίνι ποιεῖς] τι ποιεις 296.

II. εὐσεβεῖ] ευσεβη 106, 307. Compl. ἀλλὰ] αλλα και 307. παρὰ ὑψίςου] παρα τȣ υψιςου 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex.

III. Οὐκ ἔςιν ἀγαθὰ] ουκ εςαι αγαθα 23, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. τῷ ἐνδελεχίζοντι] ‸ τῳ 307. ἐλεημοσύνην] ἐλεημοσύνης Compl. μὴ χαριζομένῳ] μὴ χωριζομένω Compl.

IV. τῷ εὐσεβεῖ] ‸ τῳ 106. μὴ ἀντιλάβῃ] μη αντιλαμβανȣ 307. Alex. τȣ̃ ἁμαρτωλȣ̃] ‸ τȣ 106, 248, 307. Compl. τȣ πονηρȣ 253.

V. τῷ ταπεινῷ] ‸ τῳ 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. καὶ μὴ δῷς 1°] και μη δος 307. τȣ̀ς ἄρτους αὐτȣ̃] τȣς αρτȣς σου 23, 248. Compl. γὰρ κακὰ] ‸ κακα 307. εὑρήσεις] ευρησουσιν III. ευρησει σοι 248. Compl. ευρησει σοι κρυφιως 253. εὑρήσει σε Alex. οἷς ἂν ποιήσῃς αὐτῷ] οἷς αν ποιης αυτω 23, 248. Compl. Ald. οἷς εαν ποιησης αυτω 55, 157, 254, 296. Alex. οἷς αν ποιησης αυτω ματαιως 253. οἷς αν ποιησεις αυτω 307.

VI. καὶ ὁ ὕψιςος] ‸ ὁ Ald. τοῖς ἀσεβέσιν] τοῖς εὐσεβέσιν Compl. ἀποδώσει ἐκδίκησιν] αποδῳ εις εκδικησιν III. + φυλασσει δε αυτους εις ημεραν εκδικησεως αυτων 106. + φυλασσει δε αυτȣς εις ημεραν εκδικησεως αυτων κραταιαν 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) + eadem, nisi κραταιαν αυτων, 253.

VII. μὴ ἀντιλάβῃ] μὴ ἀντιλάβου Alex. τȣ̃ ἁμαρτωλȣ̃] αμαρτωλω 155. ‸ τȣ 248, 253, 307. Compl. Alex.

VIII. Οὐκ ἐκδικηθήσεται] ȣ̓ κρυβησεται 55, 254. ουκ επιγνωσθησεται 106, 253. ουκ εκβληθησεται 155, 248. Compl. οὐκ ἐμβληθήσεται Alex.

IX. καὶ ὁ φίλος] ‸ και 155.

X. ἡ πονηρία αὐτȣ̃] præmitt. και 55, 106, 157, 254, 307.

XI. καὶ πορεύηται] και πορευσηται 155. καὶ πορεύεται Ald. συγκεκυφὼς] κεκυφως 307. τὴν ψυχήν σου] τῇ ψυχῇ σου Alex. καὶ φύλαξε] και φυλαξαι 55, 68, 106, 248, 254, 296, 307. Compl. Ald. καὶ ἔσῃ αὐτῷ] και εσῃ επ᾽ αυτω 307. ὡς ἐκμεμαχὼς] ως εκμασσων (marg. ab al. m. και εκμαχως) 296. ως εμμεμαχως 307. ως ὁ εκμασσων 308. καὶ γνώσῃ] και επιγνωσῃ 253. κατίωσε] κατιωσαι 106. κατιωκε 253. κατίωται Alex.

XII. Μὴ ςήσῃς αὐτὸν] μὴ ςήσῃς αὐτῷ Ald. παρὰ σεαυτὸν] παρα σεαυτω 55, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. παρὰ σεαυτὸν—καθίσῃς] παρα σεαυτω· μηδε καθισης 106. μὴ ἀνατρ.] ινα μη ανατρ. 253. μὴ ἀνατρέψας σε] μη καταςρεψας σε 23. μηποτε καταςρεψας σε 248. Compl. μη αναςρεψας σε 155, 157, 308. Alex. μὴ ἀναςρέψας Ald. ςῇ] εςῃ 155. Ald. ςῇ ἐπὶ τὸν τόπον σου] εις τον τοπον σου ςῃ 253. ἐπὶ τὸν τόπον σου] επι τȣ τοπου σου 296, 308. τὴν καθέδραν σου] + λαβειν 106, 248. Compl. ἐπ᾽ ἐσχάτῳ] επ᾽ εσχατων 55, 106, (155. scr. αισχατων.) 157, 248, 254, 307. Compl. Alex. ἐπιγνώσῃ] ευρησεις 106. κατανυγήσῃ] κατανυγισῃ. Μη δεσμευσεις δις αμαρτιαν· εν γαρ μιᾳ ουκ αθωωθησῃ 68. Ald.

ΚΕΦ. XII.

13. καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων μου κατανυγήσῃ. Τίς ἐλεήσει ἐπαοιδὸν ὀφιόδηκτον, καὶ πάντας τοὺς προσ-
14. άγοντας θηρίοις; Οὕτως τὸν προσπορευόμενον ἀνδρὶ ἁμαρτωλῷ καὶ συμφυρόμενον ἐν ταῖς ἁμαρ-
15. 16. τίαις αὐτοῦ. Ὥραν μετὰ σοῦ διαμενεῖ, καὶ ἐὰν ἐκκλίνῃς, οὐ μὴ καρτερήσῃ. Καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν
αὐτοῦ γλυκανεῖ ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βουλεύσεται ἀνατρέψαι σε εἰς βόθρον· ἐν ὀφθαλ-
17. μοῖς αὐτοῦ δακρύσει ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἐὰν εὕρῃ καιρὸν, οὐκ ἐμπλησθήσεται ἀφ' αἵματος. Κακὰ ἂν
18. ὑπαντήσῃ σοι, εὑρήσεις αὐτὸν ἐκεῖ πρότερόν σου, καὶ ὡς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρναν σου. Κινή-
σει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπικροτήσει ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ πολλὰ διαψιθυρίσει, καὶ ἀλλοι-
ώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. XIII.

1. 2. Ο ΑΠΤΟΜΕΝΟΣ πίσσης μολυνθήσεται, καὶ ὁ κοινωνῶν ὑπερηφάνῳ ὁμοιωθήσεται αὐτῷ. Βά-
ρος ὑπὲρ σὲ μὴ ἄρῃς, καὶ ἰσχυροτέρῳ σου καὶ πλουσιωτέρῳ μὴ κοινώνει· τί κοινωνήσει χύτρα πρὸς
3. λέβητα; αὕτη προσκρούσει, καὶ αὕτη συντριβήσεται. Πλούσιος ἠδίκησε, καὶ αὐτὸς προσενεβριμή-
4. σατο· πτωχὸς ἠδίκηται, καὶ αὐτὸς προσδεηθήσεται. Ἐὰν χρησιμεύσῃς, ἐργᾶται ἐν σοί· καὶ
5. ἐὰν ὑστερήσῃς, καταλείψει σε. Ἐὰν ἔχῃς, συμβιώσεταί σοι, καὶ ἀποκενώσει σε, καὶ αὐτὸς οὐ
6. πονέσει. Χρείαν ἔσχηκέ σου, καὶ ἀποπλανήσει σε, καὶ προσγελάσεταί σοι, καὶ δώσει σοι ἐλ-
7. πίδα· λαλήσει σοι καλὰ, καὶ ἐρεῖ, Τίς ἡ χρεία σου; Καὶ αἰσχυνεῖ σε ἐν τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ,
ἕως οὗ ἀποκενώσῃ σε δὶς ἢ τρὶς, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ καταμωκήσεταί σου· μετὰ ταῦτα ὄψεταί σε, καὶ
8. καταλείψει σε, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινήσει ἐπὶ σοί. Πρόσεχε μὴ ἀποπλανηθῇς, καὶ μὴ τα-
9. πεινωθῇς ἐν εὐφροσύνῃ σου. Προσκαλεσαμένου σε δυνάστου, ὑποχωρῶν γίνου, καὶ τόσῳ μᾶλλον
10. προσκαλέσεταί σε. Μὴ ἔμπιπτε ἵνα μὴ ἀπωσθῇς, καὶ μὴ μακρὰν ἀφίστω ἵνα μὴ ἐπιλησθῇς.
11. Μὴ ἔπεχε εἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ, καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείοσι λόγοις αὐτοῦ· ἐκ πολλῆς γὰρ
12. λαλιᾶς πειράσει σε, καὶ ὡς προσγελῶν ἐξετάσει. Ἀνελεήμων ὁ μὴ συντηρῶν λόγους, καὶ οὐ μὴ

XIII. προσάγ. θηρίοις] προσαγ. θηριον 308. + ἑαυτοὺς Chrysost. ii. 776.

XIV. τὸν προσπορευόμενον] τον προσαγοντα 253. καὶ συμφυρόμενον] και συμφερομενον III. (155. corr. ut in Ed. ab eadem m.) και τον συμπεριφερομενον 253. ἐν ταῖς ἁμαρτίαις] ∧ εν 253.

XV. διαμενεῖ] διαμένει εν στασει (scr. στασι) 23. διαμένει 55, 106, 254, 307. + εν στασει δικαια 248. Compl. διαμένει εν στασει δικαια 253. καὶ ἐὰν ἐκκλίνῃς] ∧ και 55, 254. και εαν εκκλινη 253. οὐ μὴ καρτερήσῃ] + απο αδικιας 23, 253. ου καρτερησει 55. ου μη καρτερει 155. ου μη καρτερησει 157, 307. ∧ μη 254.

XVI. Καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν] ∧ και 55, 157, 253, 254. ὁ ἐχθρὸς 1°] ∧ ὁ 23. + και πολλα ψιθυρισει και ερει σοι καλα λεγων 68. Ald. καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ—ὁ ἐχθρὸς 2°] εν οφθαλμοις αυτου δακρυσει· και ἡ καρδια αυτου βουλευσεται αναστρεψαι σε εις βοθρον 23. sic, cum ἐν τῇ καρδίᾳ pro ἡ καρδία αὐτοῦ, Ald. ἀνατρέψαι] ἀναστρέψαι Ald. εἰς βόθρον] εις βοθυνον 55, 254. ἐν ὀφθαλμοῖς] præmitt. και 253. δακρύσει ὁ ἐχθρὸς] ∧ ὁ εχθρος 248, 253. Compl. Ald. καὶ ἐὰν εὕρῃ] ∧ και 55, 254.

XVII. Κακὰ ἂν] κακα εαν 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. Κακὰ ἂν—πρότερόν σου] εαν σοι υπαντηση κακα, ευρησης αυτον προτερον σου εκει 253. ὑπαντήσῃ σοι] συναντηση σοι 106. απαντηση σοι 155. υποστηση σοι 254. εὑρήσεις] ευρησει (scr. ευρησι) 23. αὐτὸν] εαυτον 23. ἐκεῖ πρότερόν σου] προτερον εκει σου III, 155. ∧ προτερον 23. προτερον σου εκει 55, 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. καὶ ὡς βοηθῶν] και ως ανθρωπος βοηθων 248. Compl. ὑποσχάσει] υποσκαψει 23, 253. υποχαλαση 296, 308. υποσκελισει 307. πτέρναν σου] τας πτερνας σου 253.

XVIII. Κινήσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ] και την κεφαλην αυτου κινησει 23. sic, sine και, 55, 155, 248, 253, 307. Compl. Alex. την κεφαλην κινησει αυτου 254. την κεφαλην αυτου κινησει επι σοι 106, 157, 296, 308. ταῖς χερσὶν αὐτοῦ] ∧ αυτου 23, 248, 253, 307. Compl. καὶ πολλὰ] ∧ και 106. καὶ πολλὰ &c. ad fin. com.] ∧ 155. διαψιθυρίσει] διαψιθυριει 23, 106, 248. Compl. ψιθυρισει 55, 254. διαψιθ. καὶ ἀλλοιώσει] διαψιθυριζων αλλοιωσει 253.

I. μολυνθήσεται] + εν αυτη 248. Compl. καὶ ὁ κοινωνῶν] ∧ ὁ 248. Compl. ὑπερηφάνῳ] υπερηφανος 155.

II. μὴ ἄρῃς] + εν ζωη σου 248. Compl, καὶ ἰσχυρ. σου καὶ πλουσιωτ.] και πλουσιωτερω σου και ισχυροτερω σου 253. καὶ πλουσιωτέρῳ] + σου 248, 254, 307. Compl. Alex. προσκρούσει] συγκρουση 155.

III. ἠδίκησε] ηδικηται 253. καὶ αὐτὸς 1°] και αυτο 155. καὶ αὐτὸς προσενεβρ.] και αυτος προσδεηθησονται 248. Compl. προσενεβριμήσατο] ενεβριμησατο 23. προσενεμβριμησατο 106. πτωχὸς &c. ad fin. com.] πτωχος ηδικησε και αυτος προσαπειληθησεται 248. Compl. πτωχὸς ἠδίκηται] πτωχος ηδικηθη 55, 254.

IV. καταλείψει σε] εγκαταλειψει σε 106. καταθλιψει σε 248. Compl.

V. Ἐὰν ἔχῃς] præmitt. και 248. Compl. οὐ πονέσει] ου ποιησει 23. ου πονησει 253. ου μη πονει 307.

VI. Χρείαν ἔσχ.] χρειαν τινα εσχ. 253. καὶ ἀποπλανήσει σε] και αποπλανα σε 307. δώσει σοι ἐλπίδα] δωσει σοι ελπιδας 296. καλὰ] κακα 155. καὶ ἐρεῖ] και ερεις III.

VII. ἐν τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ] ∧ εν 248. Compl. εν τοις βρωμασιν αυτων 307. ἀποκενώσῃ] αποκενωσει 157, 248. Compl. Ald. Alex. καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ] και επ' εσχατων 23, 106, 248, 254, 296. Compl. καταμωκήσεται] καταμωμησεται 23. καταμωκ. σου] καταμωκ. σε 55, 254. μετὰ ταῦτα] præmitt. και 248. Compl. καταλείψει σε] καταληψει σε 308. ἐπὶ σοί] επι σε 106, 296.

VIII. μὴ ἀποπλανηθῇς] + τη διανοια 23, 248. Compl. + τη διανοια σου 106. μη πλανηθης 307. καὶ μὴ ταπεινωθῇς] ∧ μη 55, 254. ἐν εὐφροσύνῃ σου] εν ευφροσυνη καρδιας σου 23, 248, 253. Compl.

IX. ὑποχωρῶν γίνου] tr. 253. τόσῳ μᾶλλον] τοσουτον μαλλον 106. τοσουτω μαλλον 248. Compl. τῶ σῶ μᾶλλον (sic) 307. προσκαλέσεταί σε] ∧ σε 23, 155, 307. tr. 55, 106, 157, 254, 296. προσκαλεσεται πλεοναζων 248. + πλεοναζων 253. σε προσκαλέσεται πλεονάζων Compl. σε προσκαλέσηται Alex.

X. ἵνα μὴ ἀπωσθῇς] ∧ ινα 55, 155, 253, 254. μη απωσθης ακριτως 106. + ακριτως 248. Compl. μη αποθης 307. habet ἵνα in char. min. Alex. μακρὰν ἀφιστῶ] μακραν αφιστων 68. Ald. μακροὺς αφιστω 253. ἐπιλησθῇς] εμπλησθης (corr. ab al. m. ut in Ed.) 248.

XI. εἰσηγορεῖσθαι] ισηγορεισθαι 106, 254. μετ' αὐτοῦ] αυτω 253. καὶ μὴ πίστευε] και μη πιστευσης 55, 248, 254. Compl. ἐξετάσει] + τα κρυπτα σου 23, 106, 248, 253. Compl. + σε 55, 68, 155, 157, 254, 296. Ald. Alex. προσγελασει σε 307.

XII. Ἀνελεήμων—λόγους] ανελεημονως δε συντηρησει λογους σου 253. λόγους] λογους σου 23. οὐ μὴ φείσηται] οὐ μη φεισεται 307. Compl. Ald. περὶ κακώσεως] περι κακωσεως σου 248. Compl. απο κακωσεως 307.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XIII.

φείσηται περὶ κακώσεως καὶ δεσμῶν. Συντήρησον καὶ πρόσεχε σφοδρῶς, ὅτι μετὰ τῆς πλώσεώς 13.
σε περιπατεῖς. Πᾶν ζῶον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ, καὶ πᾶς ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτȣ͂. Πᾶσα 15. 16.
σὰρξ κατὰ γένος συνάγεται, καὶ τῷ ὁμοίῳ αὐτȣ͂ προσκολληθήσεται ἀνήρ. Τί κοινωνήσει λύκος 17.
ἀμνῷ; ȣ̎τως ἁμαρτωλὸς πρὸς εὐσεϐῆ. Τίς εἰρήνη ὑαίνῃ πρὸς κύνα; καὶ τίς εἰρήνη πλȣσίῳ πρὸς 18.
πένητα; Κυνήγια λεόντων ὄναγροι ἐν ἐρήμῳ, ȣ̎τως νομαὶ πλȣσίων πτωχοί. Βδέλυγμα ὑπερη- 19. 20.
φάνῳ ταπεινότης, ȣ̎τως βδέλυγμα πλȣσίῳ πτωχός. Πλȣ́σιος σαλευόμενος ςηρίζεται ὑπὸ φίλων, 21.
ταπεινὸς δὲ πεσὼν προσαπωθεῖται ὑπὸ φίλων. Πλȣσίου σφαλέντος πολλοὶ ἀντιλήπ]ορες, ἐλά- 22.
λησεν ἀπόῤῥητα καὶ ἐδικαίωσαν αὐτόν· ταπεινὸς ἔσφαλε καὶ προσεπετίμησαν αὐτῷ, ἐφθέγξατο
σύνεσιν καὶ ȣ̓κ ἐδόθη αὐτῷ τόπος. Πλȣ́σιος ἐλάλησε καὶ πάντες ἐσίγησαν, καὶ τὸν λόγον αὐτȣ͂ 23.
ἀνύψωσαν ἕως τῶν νεφελῶν· πτωχὸς ἐλάλησε, καὶ εἶπαν, Τίς ȣ̎τος; κἂν προσκόψῃ, προσανα-
τρέψȣσιν αὐτόν. Ἀγαθὸς ὁ πλȣ͂τος ᾧ μή ἐςιν ἁμαρτία, καὶ πονηρὰ ἡ πτωχεία ἐν ςόμασιν 24.
ἀσεϐȣ͂ς. Καρδία ἀνθρώπȣ ἀλλοιοῖ τὸ πρόσωπον αὐτȣ͂, ἐάν εἰς ἀγαθὰ ἐάν τε εἰς κακά. Ἴχνος 25. 26.
καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσωπον ἱλαρὸν, καὶ εὕρεσις παραϐολῶν διαλογισμοὶ μετὰ κόπȣ.

ΚΕΦ. XIV.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ἀνὴρ ὃς ȣ̓κ ὠλίσθησεν ἐν ςόματι αὐτȣ͂, καὶ οὐ κατενύγη ἐν λύπῃ ἁμαρτίας. Μα- 1. 2.
κάριος οὗ οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ αὐτȣ͂, καὶ ὃς ουκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτȣ͂. Ἀνδρὶ μικρολόγῳ 3.
οὐ καλὸς ὁ πλȣ͂τος, καὶ ἀνθρώπῳ βασκάνῳ ἱνατί χρήματα; Ὁ συνάγων ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτȣ͂, 4.
συνάγει ἄλλοις, καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτȣ͂ τρυφήσουσιν ἕτεροι. Ὁ πονηρὸς ἑαυτῷ, τίνι ἀγαθὸς 5.
ἔςαι; καὶ οὐ μὴ εὐφρανθήσεται ἐν τοῖς χρήμασιν αὐτȣ͂. Τȣ͂ βασκαίνοντος ἑαυτὸν ȣ̓κ ἔςι πονη- 6.
ρότερος, καὶ τȣ͂το ἀνταπόδομα τῆς κακίας αὐτȣ͂. Κἂν εὐποιῇ, ἐν λήθῃ ποιεῖ, καὶ ἐπ᾽ ἐσχάτων 7.
ἐκφαίνει τὴν κακίαν αὐτȣ͂. Πονηρὸς ὁ βασκαίνων ὀφθαλμῷ, ἀποςρέφων πρόσωπον καὶ ὑπερο- 8.
ρῶν ψυχάς. Πλεονέκτου ὀφθαλμὸς ȣ̓κ ἐμπίπλαται μερίδι, καὶ ἀδικία πονηρὰ ἀναξηραίνει ψυ- 9.

XIII. καὶ πρόσεχε] και προσχε 308. καὶ πρόσχες Compl. σφοδρῶς] σφοδρα 68. Ald. + τȣ ακȣειν 106, 248. Compl. περιπατεῖς] + ακȣων αυτα εν υπνω σου γρηγορησον· παση ζωη σȣ αγαπα τον Κυριον· και επικαλȣ αυτον εν σωτηρια σου. 106. + ακȣων ταυτα εν υπνω σου γρηγορησον παση ζωη αγαπα τον Κυριον και επικαλȣ αυτον εις σωτηριαν σου. 248. Compl. + eadem, nisi ἐπικαλȣ͂ αὐτȣ͂, in charact. minore Alex. + ακȣων αυτα εν υπνοις σου και γρηγορησεις παση ζωη αγαπα τον Κυριον και επικαλȣ αυτον εις σωτηριαν σου 253.

XV. Πᾶν ζῶον] ἕκαςον ζῶον Cyrill. Alex. iv. 944. τὸ ὅμοιον αὐτῷ] το ομοιον αυτȣ 23, 68, 106. Chrysost. ix. 461. xi. 12. καὶ πᾶς ἄνθρωπος] + αγαπα 248. Compl. ∧ πας 254. Chrysost. l. cit. καὶ πᾶς ἄνθρωπος—συνάγεται in com. seq.] ∧ cum intermed. Cyrill. Alex. l. cit. τὸν πλησίον αὐτȣ͂] ∧ αυτȣ 55, 254. τὸ πλησίον αὐτȣ͂ Ald.

XVI. Πᾶσα σὰρξ] præmitt. και 307. κατὰ γένος] + αυτης 55, 254. συνάγεται] συναπ]εται 307.

XVII. ȣ̎τως ἁμαρτωλὸς] ȣδε αμαρτωλος 253. πρὸς εὐσεϐῆ] ευσεϐει 253.

XVIII. εἰρήνη] ειρηνην 155.

XIX. Κυνήγια] και ως θηρα (ex corr. ab al. m.) 106. νομαὶ πλȣσίων] νομη πλȣσιων 253. πτωχοί] præmitt. οἱ 23, 106, 155, 157, 253.

XX. Βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ] βδελυγμα υπερηφανων 248. Compl. ταπεινότης] ταπεινωσις 254, 296. Alex. βδέλυγμα πλȣσίῳ] βδελυγμα πλȣσιȣ 155.

XXI. ὑπὸ φίλων 1°—ὑπὸ φίλων 2°] ∧ alterutr. cum intermed. 155. ταπεινὸς &c. ad fin. com.] ∧ 106. ταπεινὸς δὲ] πτωχος δε 248. Compl. προσαπωθεῖται] προσαποθανειται 296, 308.

XXII. ἐδικαίωσαν αὐτόν] εδικαιωσαν πολλοι 155. ταπεινὸς ἔσφαλε] ταπεινος ουκ εσφαλε 253. ταπεινος ελαλησε 307. ταπεινὸς ἐσφάλη Alex. προσεπετίμησαν] προσετιμησαν 106, 253.

XXIII. ἀνύψωσαν] ανυψωσεν 307. ἀνύψ. ἕως τῶν νεφελ.] εως των νεφελ. ανυψ. 253. καὶ εἶπαν] και ειπον 106. κἂν προσκόψῃ] και εαν προσκοψη 248. Compl. καν προσκοψει 308. προσανατρέψȣσιν] προσανατρεπουσιν 307. Alex.

XXIV. Ἀγαθὸς] + ἐςιν Alex. ὁ πλȣ͂τος] ∧ ὁ 308. ᾧ μή ἐςιν] ῷ μη προσεςιν 248, 253. Compl. ἐν ςόμασιν ἀσεϐȣ͂ς] εν ςοματι ασεϐȣς 55, 106, (155. scr. ςοματη) 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. ἐν ςόμασιν εὐσεϐȣ͂ς Ald.

XXV. ἐὰν εἰς ἀγαθὰ] εαν τε εις αγαθα 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex. εἰς κακά] + και αγαθυνει προσωπον εν τερψει καρδια θαλλουσα 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) εις πονηρα, και αγαθυνει προσωπον εν τερψει καρδια ενθαλλȣσα 253.

XXVI. πρόσωπον ἱλαρὸν] tr. 23. προσωπον ιλαρυνει (scr. ηλαρυνει) 155. προσωπον θαλλον 248. Compl. διαλογισμοὶ] διαλογισμος 23, 253. Compl. διαλογισμων 307. μετὰ κόπȣ] μετα κοσμȣ 23. μετα κοπων 106, 157, 254, 296. Alex. μετα κοπον 155.

I. Μακάριος ἀνὴρ] μακάριος ὡς ἀληθῶς ἀνὴρ Clem. Alex. p. 200. ∧ ἀνὴρ Isidor. Pel. p. 116. ἐν ςόματι αὐτȣ͂] εν τω ςοματι αυτȣ 23, 55, 248, 254. Compl. Alex. εν ςοματι αυτων 307. ἐν γλώσσῃ αὐτȣ͂ Isidor. Pel. l. cit. καὶ οὐ κατενύγη] και ὃς οὐ κατενυγη 106. ἐν λύπῃ] εν πληθει 248. Compl. ἁμαρτίας] αμαρτιων 55, 155, 157, 248, 254. Compl. Alex. αμαρτωλων 307.

II. ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτȣ͂] + της επι τον Κυριον 23, 253. + της επι Κυριον 106, 248. Compl.

III. οὐ καλὸς] ουκ αγαθος 253. καὶ ἀνθρώπῳ βασκάνῳ] και ανδρι βασκανω 248. Compl.

IV. τρυφήσȣσιν] εντρυφησȣσιν 155. τρυφησωσιν 308.

V. ἑαυτῷ] σεαυτῳ 253. ἀγαθὸς ἔςαι] tr. 248. Compl. καὶ ȣ̓ μὴ] και ουκ 248. Compl. εὐφρανθήσεται] ευφρανθη 23, 253, 307. ἐν τοῖς χρήμασιν αὐτȣ͂] εν τοις αγαθοις αυτȣ 23, 253. επι τοις χρημασιν αυτȣ 55, 155, 157, 254.

VI. βασκαίνοντος] βασκανοντος III. ȣ̓κ ἔςι πονηρότερος] ȣκ εςι πονηροτερον 106. τȣ͂το ἀνταπόδομα] τȣτο το ανταποδομα 155, 253. τῆς κακίας] της καρδιας 155.

VII. Κἂν εὐποιῇ] και ευποιη 155. και εαν ευποιηση 248. Compl. και εαν εὖ ποιει 307. και ευποιει 308. ἐν λήθῃ ποιεῖ] ȣχ εκων ποιει 248. Compl. καὶ ἐπ᾽ ἐσχάτων] και επ᾽ εσχατῳ 253. ἐκφαίνει] εκφανει 55, 248, 254. Compl.

VIII. ὁ βασκαίνων] + ιδειν 248. Compl. ὀφθαλμῷ] οφθαλμον εαυτȣ III. + ἑαυτȣ͂ Alex.

IX. Πλεονέκτου] πλεονέκτου δὲ Alex. οὐκ ἐμπίπλαται] ȣ̓ πιμπλαται 248, 253. Compl. μερίδι] μεριδα III. μεριδος 106, 248. Compl. Alex. præmitt. εν 253. + πονηρα 308. καὶ ἀδικία πονηρὰ] και αδικια πονηρου 248. Compl. ψυχήν] + αυτȣ 23, 248. Compl.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XIV.

10. 11. χήν. Ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐπ᾽ ἄρτῳ, καὶ ἐλλιπὴς ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτȣ̃. Τέκνον,
12. καθὼς ἐὰν ἔχεις εὐποίει σεαυτὸν, καὶ προσφορὰς Κυρίῳ ἀξίως πρόσαγε. Μνήσθητι ὅτι θάνα-
13. τος ȣ̓ χρονιεῖ, καὶ διαθήκη ᾅδȣ ȣ̓χ ὑπεδείχθη σοι. Πρίν σε τελευτῆσαι εὐποίει φίλῳ· καὶ κατὰ
14. τὴν ἰσχύν σου ἔκτεινον καὶ δὸς αὐτῷ. Μὴ ἀφυστερήσῃς ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας, καὶ μερὶς ἐπιθυ-
15. μίας ἀγαθῆς μή σε παρελθάτω. Οὐχὶ ἑτέρῳ καταλείψεις τȣ̀ς πόνȣς σου, καὶ τȣ̀ς κόπους σου
16. εἰς διαίρεσιν κλήρου; Δὸς καὶ λάβε, καὶ ἀπάτησον τὴν ψυχήν σου, ὅτι ȣ̓κ ἔςιν ἐν ᾅδȣ ζητῆσαι
17. 18. τρυφήν. Πᾶσα σὰρξ ὡς ἱμάτιον παλαιȣ̃ται· ἡ γὰρ διαθήκη ἀπ᾽ αἰῶνος, θανάτῳ ἀποθανῇ. Ὡς
φύλλον θάλλον ἐπὶ δένδρου δασέος, τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει· ȣ̈τως γενεὰ σαρκὸς καὶ
19. αἵματος, ἡ μὲν τελευτᾷ, ἑτέρα δὲ γεννᾶται. Πᾶν ἔργον σηπόμενον ἐκλείπει, καὶ ὁ ἐργαζόμενος
20. αὐτὸ μετ᾽ αὐτȣ̃ ἀπελεύσεται. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐν σοφίᾳ τελευτήσει, καὶ ὃς ἐν συνέσει αὐτȣ̃
21. διαλεχθήσεται. Ὁ διανοȣ́μενος τὰς ὁδȣ̀ς αὐτῆς ἐν καρδίᾳ αὐτȣ̃, καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτῆς
22. 23. νοηθήσεται. Ἔξελθε ὀπίσω αὐτῆς ὡς ἰχνευτὴς, καὶ ἐν ταῖς εἰσόδοις αὐτῆς ἐνέδρευε. Ὁ παρα-
24. κύπτων διὰ τῶν θυρίδων αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀκροάσεται. Ὁ καταλύων σύνεγγυς
25. τȣ̃ οἴκȣ αὐτῆς, καὶ πήξει πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις αὐτῆς. Στήσει τὴν σκηνὴν αὐτȣ̃ κατὰ χεῖ-
26. ρας αὐτῆς, καὶ καταλύσει ἐν καταλύματι ἀγαθῶν. Θήσει τὰ τέκνα αὐτȣ̃ ἐν τῇ σκέπῃ αὐτῆς,
27. καὶ ὑπὸ τȣ̀ς κλάδȣς αὐτῆς αὐλισθήσεται. Σκεπασθήσεται ὑπ᾽ αὐτῆς ἀπὸ καύματος, καὶ ἐν τῇ
δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.

ΚΕΦ. XV.

1. 2. Ο ΦΟΒΟΥΜΕΝΟΣ Κύριον ποιήσει αὐτὸ, καὶ ὁ ἐγκρατὴς τȣ̃ νόμου καταλήψεται αὐτήν. Καὶ
3. ὑπαντήσεται αὐτῷ ὡς μήτηρ, καὶ ὡς γυνὴ παρθενίας προσδέξεται αὐτόν. Ψωμιεῖ αὐτὸν ἄρτον
4. συνέσεως, καὶ ὕδωρ σοφίας ποτίσει αὐτόν. Στηριχθήσεται ἐπ᾽ αὐτὴν καὶ οὐ μὴ κλιθῇ, καὶ ἐπ᾽
5. αὐτῆς ἐφέξει καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. Καὶ ὑψώσει αὐτὸν παρὰ τȣ̀ς πλησίον αὐτȣ̃, καὶ ἐν μέσῳ
6. ἐκκλησίας ἀνοίξει ςόμα αὐτȣ̃. Εὐφροσύνην καὶ ςέφανον ἀγαλλιάματος καὶ ὄνομα αἰώνιον κατα-
7. κληρονομήσει. Οὐ μὴ καταλήψονται αὐτὴν ἄνθρωποι ἀσύνετοι, καὶ ἄνδρες ἁμαρτωλοὶ οὐ μὴ

X. καὶ ἐλλιπὴς &c. ad fin. com.] ∧ 307. ἐπὶ τῆς τραπέζης] επι τραπεζη 155.

XI. ἐὰν ἔχεις] εαν εχης 55, 68, 106, 157, 248, 254, 296. Compl. Ald. Alex. αν εχης 155. εὐποίει σεαυτὸν] ∧ σεαυτον 23. ευποιει σεαυτω 55, 157, 248, 253, 254. Compl. εὖ ποίησον σεαυτω 106. εὖ ποιη σεαυτω 307. προσφορὰς Κυρίῳ] tr. 253. ἀξίως] ∧ 106. ἀξίως πρόσαγε] tr. 253. πρόσαγε] προσαγαγε 55, 106, 155, 254.

XII. ὑπεδείχθη σοι] υπελειφθη σοι 106.

XIII. Πρίν σε τελευτῆσαι] πριν ἢ τελευτησαι σε 106. πριν ἢ σε τελευτησαι 296, 307, 308. εὐποίει] εὖ ποίησον 106.

XIV. Μὴ ἀφυστερήσῃς] μη υςερει 23. ἀπὸ ἀγαθῆς] habet in charact. minore Alex. παρελθάτω] παρελθετω 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex.

XV. Οὐχὶ ἑτέρῳ] ȣχι ετεροις 55, 106, 155, 157, 296. Alex. ȣχι ετερȣς 307. ȣχι ετεραν 308. τȣ̀ς πόνȣς σου] τȣς εαυτȣ πονȣς 253. εἰς διαίρεσιν] εις διαιρεσεις 55, 106, (155. scr. διαιρεσις) 157, 307. Compl. Alex. κλήρȣ] κληρων 307. Alex.

XVI. καὶ ἀπάτησον] και αποτισον III. και αγιασον 106, 248, 253, 296. Compl. Ald. Alex. ἐν ᾅδου] εν αδη 23. ἐν ᾅδει Alex. ζητῆσαι] ∧ 296, 308. ζητῆσαι τρυφήν] μνησθηναι ζωην 253. τρυφήν] τρυφης III. τροφη 296, 308. τροφὴν Compl.

XVII. Πᾶσα σὰρξ] præmitt. και 307. παλαιȣ̃ται] παλαιωθησεται 307. ἀπ᾽ αἰῶνος] εως αιωνος 106. ἡ απ᾽ αιωνος 248. Compl. ἀποθανῇ] αποθανειται 23. τελευτα 106. αποθανει 307.

XVIII. θάλλον] θαλλου 296. ȣ̈τως γενεὰ] ȣτως και γενεα 106, (155. scr. γεναια) 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. ἑτέρα δὲ] αλλη δε 155. γεννᾶται] + δια προςαγματος Κυριου 253.

XIX. ἐκλείπει] εκλειψει κατα ποιησιν 253.

XX. τελευτήσει] μελετησει καλα 106, 248, 253. Compl. τελευτα 307. μελετήσει Alex. καὶ ὃς &c. ad fin. com.] και εν συνεσει διαλεγησεται αγια. 253. διαλεχθήσεται] διαδεχθησεται αγια 23. + αγια 248. Compl. διαδεχθησεται 254.

XXI. Ὁ διανοȣ́μενος] ∧ ὁ 155. Alex. τὰς ὁδȣ̀ς αὐτῆς] τας οδȣς αυτȣ 248, 307. Compl. ἐν καρδίᾳ αὐτȣ̃] εν καρδια αυτης 155. ἀποκρύφοις αὐτῆς] αποκρυφοις αυτοις 155. ἀποκρύφοις αὐτȣ̃ Ald. νοηθήσεται] εννοηθησεται 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XXII. ἐν ταῖς εἰσόδοις] εν ταις οδοις 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XXIV. καὶ πήξει] και πησσει III. καὶ πήξει &c. ad fin. com.] ∧ 68. Ald. και εν τοις τοιχοις αυτης πηξει πασσαλον 248, 253. Compl. τοίχοις αὐτῆς] τοιχοις αυτων 308.

XXV. τὴν σκηνὴν αὐτȣ̃] τὴν σκηνὴν αὐτῆς Ald. ἐν καταλύματι ἀγαθῶν] εν καταλυματι αγαθω 23.

XXVI. Θήσει] ςησει 155, 157, 307. ςηση 296, 308. καὶ ςήσει Alex. τὰ τέκνα αὐτȣ̃] τα τεκνα αυτης 23. ἐν τῇ σκέπῃ] ∧ τῃ 296, 308. Alex.

XXVII. ὑπ᾽ αὐτῆς] απ᾽ αυτης III, 106, 157, 248, 296. Compl. Alex. εν τη σκεπη αυτης 23, 253. ἀπὸ καύματος] απο καυσωνος 253.

I. Ὁ φοβȣμ. Κύριον] ὁ φοβȣμ. τον Κυριον 248, 253. Compl. ∧ ὁ 308. ποιήσει αὐτὸ] ποιησει αυτα 23, 106, 248, 253. Compl. καὶ ὁ ἐγκρατὴς &c. ad fin. com.] και ὁ ειληφως γνωσιν νομȣ ευρησει αυτην 23, 253. ὁ ἐγκρατ. τȣ̃ νόμȣ] ὁ εγκρατης γνωσεως νομȣ 248. Compl. καταλήψεται] αντιληψεται 106. ευρησει 248. Compl. καταλειψεται 308. αὐτήν] αυτον III. αυτων 106.

II. Καὶ ὑπαντήσεται] απαντησεται γαρ 23, 253. και υπαντησει 55, 106, 155, 157. Alex. Καὶ ὑπαντήσεται—μήτηρ] και ως μητηρ υπαντησει αυτω 248. Compl. ∧ cum intermed. 307. αὐτῷ] αυτȣ 155. ∧ 308. αὐτόν] ∧ 106.

III. Ψωμιεῖ] ψωμιεις 23. ψωμισει 106. ποτίσει] ποιησει 23. ποτιει 155, 157, 254, 296, 307. Compl. Alex.

IV. Στηριχθήσεται] ςηρισθησεται III, 23. ἐπ᾽ αὐτὴν] εν αυτη 23. υπ᾽ αυτης 106. καὶ ἐπ᾽ αὐτῆς] και επ᾽ αυτην 23. και επ᾽ αυτῃ 55, 157, 254. Alex.

V. καὶ ἐν μέσῳ] ∧ και 55, 254. ςόμα αὐτȣ̃] præmitt. το 55, 106, 157, 307, 308. Alex. το ςομα αυτης 155.

VI. ςέφανον ἀγαλλιάματος] + ευρησει 106, 248. Compl. Alex. ςεφανον αγαλλιασεως 155, 307. ὄνομα αἰώνιον] ονομα αιωνος 23, 155, 157, 248, 253. Compl. Alex. κατακληρονομήσει] κληρονομησει 106. + αυτον 248. Compl.

VII. Οὐ μὴ καταλήψονται] οὐ μη καταληψωνται 106. præmitt. και 248, 253. Compl. ἄνθρωποι ἀσύνετοι] tr. 106. καὶ ἄνδρες

Digitized by Google

ΚΕΦ. XV.

ἴδωσιν αὐτήν. Μακρὰν ἐστιν ὑπερηφανίας, καὶ ἄνδρες ψεῦσται οὐ μὴ μνησθήσονται αὐτῆς. Οὐχ 8. 9.
ὡραῖος αἶνος ἐν στόματι ἁμαρτωλοῦ, ὅτι οὐ παρὰ Κυρίου ἀπεστάλη. Ἐν γὰρ σοφίᾳ ῥηθήσεται αἶ- 10.
νος, καὶ ὁ Κύριος εὐοδώσει αὐτόν. Μὴ εἴπῃς, Ὅτι διὰ Κύριον ἀπέστην· ἃ γὰρ ἐμίσησεν, οὐ ποι- 11.
ήσεις. Μὴ εἴπῃς, Ὅτι αὐτός με ἐπλάνησεν· οὐ γὰρ χρείαν ἔχει ἀνδρὸς ἁμαρτωλοῦ. Πᾶν βδέ- 12. 13.
λυγμα ἐμίσησε Κύριος καὶ οὐκ ἔστιν ἀγαπητὸν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν 14.
ἄνθρωπον, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ. Ἐὰν θέλῃς, συντηρήσεις ἐντολάς, καὶ πί- 15.
στιν ποιῆσαι εὐδοκίας. Παρέθηκέ σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, οὗ ἐὰν θέλῃς ἐκτενεῖς τὴν χεῖρά σου. Ἔναντι 16. 17.
ἀνθρώπων ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, καὶ ὃ ἐὰν εὐδοκήσῃ δοθήσεται αὐτῷ. Ὅτι πολλὴ σοφία τοῦ Κυ- 18.
ρίου, ἰσχυρὸς ἐν δυναστείᾳ καὶ βλέπων τὰ πάντα. Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐ- 19.
τόν, καὶ αὐτὸς ἐπιγνώσεται πᾶν ἔργον ἀνθρώπου. Καὶ οὐκ ἐνετείλατο οὐδενὶ ἀσεβεῖν, καὶ οὐκ ἔδω- 20.
κεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἁμαρτάνειν.

ΚΕΦ. XVI.

ΜΗ ἐπιθύμει τέκνων πλῆθος ἀχρήστων, μὴ εὐφραίνου ἐπὶ υἱοῖς ἀσεβέσιν. Ἐὰν πληθύνωσι, μὴ 1. 2.
εὐφραίνου ἐπ᾽ αὐτοῖς, εἰ μή ἐστιν φόβος Κυρίου μετ᾽ αὐτῶν. Μὴ ἐμπιστεύσῃς τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ 3.
μὴ ἔπεχε ἐπὶ τὸν τόπον αὐτῶν· κρείσσων γὰρ εἷς ἢ χίλιοι, καὶ ἀποθανεῖν ἄτεκνον ἢ ἔχειν τέκνα
ἀσεβῆ. Ἀπὸ γὰρ ἑνὸς συνετοῦ συνοικισθήσεται πόλις, φυλὴ δὲ ἀνόμων ἐρημωθήσεται. Πολλὰ 4. 5.
τοιαῦτα ἑώρακα ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἰσχυρότερα τούτων ἀκήκοε τὸ οὖς μου. Ἐν συναγωγῇ ἁμαρ- 6.
τωλῶν ἐκκαυθήσεται πῦρ, καὶ ἐν ἔθνει ἀπειθεῖ ἐξεκαύθη ὀργή. Οὐκ ἐξιλάσατο περὶ τῶν ἀρ- 7.
χαίων γιγάντων, οἳ ἀπέστησαν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν. Οὐκ ἐφείσατο περὶ τῆς παροικίας Λώτ, οὓς ἐβδε- 8.
λύξατο διὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτῶν. Οὐκ ἠλέησεν ἔθνος ἀπωλείας, τοὺς ἐξηρμένους ἐν ἁμαρτίαις 9.
αὐτῶν. Καὶ οὕτως ἑξακοσίας χιλιάδας πεζῶν τοὺς ἐπισυναχθέντας ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν. Κἂν 10. 11.
ἢ εἷς σκληροτράχηλος, θαυμαστὸν τοῦτο εἰ ἀθωωθήσεται, ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ᾽ αὐτοῦ· δυνάστης

ἁμαρτωλοὶ] και ανθρωποι αμαρτωλοι 55, 106, 155, 254, 296, 307, 308. Alex. ἴδωσιν] ιδωσαν 155.

VIII. ὑπερηφανίας] præmitt. από 106. Compl. ἄνδρες ψεῦσται] ανδρες ψευδεις 23. οὐ μὴ μνησθ.] ∧ μη 55, 254. Compl. μνησθήσονται] μνησθωσιν 106.

IX. Οὐχ ὡραῖος] οὐ γὰρ ὡραῖος Chryfoft. i. 438. Cyrill. Alex. ii. 716. Οὐχ ὡραῖος αἶνος] *Non eft fpeciofa laus Dei* Origen. iv. 513. αἶνος] præmitt. ὁ 296. Athan. i. 798. 864. ἐν στόματι ἁμαρτωλοῦ] εν στοματι αμαρτωλων 254. παρὰ Κυρίου] παρα του Κυριου 55, 254. ἀπεστάλη] + αυτω 106, 248. Compl.

XI. ἀπέστην] απεστιν 155. ἃ γὰρ &c. ad fin. com.] ἃ γαρ εποιησεν οὐ μισησει 307.

XII. Ὅτι αὐτός] ∧ οτι 23, 106, 248, 253, 307. Compl. με ἐπλάνησεν] με επλασεν 55, 106, 157, 248, 296, 307. Compl.

XIII. Κύριος] præmitt. ὁ 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XIV. Αὐτὸς] ουτος 23. αυτος γαρ 155. ἄνθρωπον] præmitt. τον 106. διαβουλίου] διαβολιου 157.

XV. Ἐὰν θέλῃς] εαν θελεις 307. συντηρήσεις] συντηρησαι 55, 157, 253, 254. διατηρησεις 307. συντηρήσης Ald. ποιῆσαι] ποιησεις 106.

XVI. Παρέθηκέ σοι] παρεθηκε σε 307. παρέθηκά σοι Chryfoft. ii. 758. οὗ ἐὰν &c. ad fin. com.] ∧ Chryfoft. l. cit. οὗ ἐὰν θέλῃς] οὗ εαν θελεις 307. ἐκτενεῖς] εκτεινεις 157, 254. εκτεινον 248. Compl. τὴν χεῖρά σου] τας χειρας σου 253.

XVII. Ἔναντι ἀνθρώπων &c. ad fin. com.] τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, οὗ ἐὰν θέλῃς ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα. Chryfoft. l. cit. καὶ ὃ ἐὰν εὐδοκ.] και σε αν ευδοκ. 253. εὐδοκήσῃ] ευδοκησει III, 106, 307.

XVIII. σοφία τοῦ Κυρίου] præmitt. ἡ 23, 55, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. ἡ σοφια του Θεου 106. ἡ ευδοκια Κυριου 307. ἰσχυρὸς] præmitt. και 106, 248. Compl.

XIX. ἀνθρώπου] αυτου III. ανθρωπων 155.

XX. Καὶ οὐκ 1°] ∧ και 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. οὐδενὶ ἀσεβεῖν] ασεβειν ουδενι 248. Compl. ἔδωκεν] εδωσεν III. ἄνεσιν] ανθρωπων (fcr. ανων) 23. ἄνεσιν οὐδενὶ] tr. 106. ανεσιν τινι 307.

I. πλῆθος ἀχρήστων] πληθος αχρηστον 55, 106, 155, 248, 254. Compl. Alex. μὴ εὐφραίνου] μηδε ευφραινου 55, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Ald. Alex.

II. Ἐὰν πληθύνωσι] εαν πληθυνθωσι 55, 106, 157, 254, 296, 307. (308. ut videtur.) εἰ μὴ &c. ad fin. com.] εἰ μή ἐστι φόβος μετ᾽ αὐτῶν Θεοῦ Chryfoft. i. 81. (Cf. v. 300.) μετ᾽ αὐτῶν] επ᾽ αυτοις 155.

III. τῇ ζωῇ αὐτῶν] την ζωην αυτων 106. καὶ μὴ—τόπον αὐτῶν] ∧ 106, 307. ἐπὶ τὸν τόπον] επι το πληθος 23, 55, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. Chryfoft. v. 300. κρείσσων] κρεισσον 307. Compl. εἷς] + δικαιος 248. Compl. (Alex. in char. minore.) ἀσεβῆ] + καὶ κρείσσων εἷς ποιῶν τὸ θέλημα Κυρίου ἢ μυρίοι παράνομοι Chryfoft. l. cit. (Cf. ii. 261. et al.)

IV. φυλὴ δὲ] αυλη δε 296. ἀνόμων] ασεβων 248. Compl. ἐρημωθήσεται] + εν ταχει 106, 248. Compl. (Alex. in char. minore.)

V. ἑώρακα ἐν ὀφθαλμοῖς μου] εωρακεν ὁ οφθαλμος μου 23, 248, 253. Compl. εωρακαν οἱ οφθαλμοι μοι 307. ὀφθαλμοῖς μου] præmitt. τοις 254. τὸ οὖς μου] το ους σου III.

VI. ἐν ἔθνει ἀπειθεῖ] εν εθνει ασεβει 307. ἐξεκαύθη] εκκαυθησεται 307.

VII. Οὐκ ἐξιλάσατο] οὐκ ἐξιλᾶτο III. præmitt. και 254. περὶ τῶν ἀρχαίων γιγάντων] περι των αρχαιων παντων γιγαντων 248. Compl. τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν] εν τη ισχυι της αφροσυνης αυτων 106, 248. Compl. (Alex. cum ἐν et τῆς ἀφροσύνης in charact. minore.) τη ισχυι αυτω 308.

IX. Οὐκ ἠλέησεν] præmitt. και 106. præmitt. ουκ ημελησεν και 155. τοὺς ἐξηρμένους] τους εξηρημωμενους 55, 254. τους εξερχομενους 248. Compl. ἐν ἁμαρτίαις αὐτῶν] + ἃς εποιουν 248. Compl.

X. Καὶ οὕτως &c. ad fin. com.] μαστιγων, ελεων, τυπτων, ιωμενος Κυριος εν οικτιρμω και παιδεια διεφυλαξε (fcr. διαφυλαξε) 55. τοὺς ἐπισυναχθ. ἐν σκληροκ.] ∧ (fupplet. in marg. ab al. m. τους εξηρμενους εν σκληροκαρδιαις) 106. ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν] εν σκληροκαρδιαις αυτων 254, 307. αὐτῶν] + μαστιγων· ελεων· τυπτων· ιωμενος Κυριος εν οικτιρμω και παιδεια διεφυλαξε. 106. Compl. + eadem, nifi παιδια, 248.

XI. Κἂν ἢ εἷς] ἐὰν ἢ εἷς 55, 308. καὶ ἐὰν ἢ εἷς 248. Compl. κἂν εἴη 307. σκληροτράχηλος] σκληροκαρδιος 23, 307. σκληροκαρδιος και σκληροτραχηλος 155. + εν λαω 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) θαυμαστὸν τοῦτο] ∧ τουτο 253. παρ᾽ αὐτοῦ] παρ᾽ αυτω 23, 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296, 307, 308. Alex. παρ᾽ αυτω δια ταχους 248. Compl. μετ᾽ αὐτοῦ Clem. Alex. p. 141. δυνάστης] δυναστῶν III. δυνάστης—ἔλεος αὐτοῦ in com. feq.] Κύριος γὰρ ἀμφοῖν οὗτος μόνος δυνάστης, εὐΐλασμον ἐκχέων ὀργὴν κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ Clem. Alex. l. cit. ἐκχέων] ἐκχέσιν (fic) 68.

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XVI.

12. ἐξιλασμῶν, καὶ ἐκχέων ὀργήν. Κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ, οὕτως καὶ πολὺς ὁ ἔλεγχος αὐτοῦ· ἄν-
13. δρα κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ κρίνει. Οὐκ ἐκφεύξεται ἐν ἁρπάγμασιν ἁμαρτωλὸς, καὶ οὐ μὴ καθυστε-
14. ρήσει ὑπομονὴν εὐσεβοῦς. Πάσῃ ἐλεημοσύνῃ ποιήσει τόπον, ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ εὑρήσει.
17. Μὴ εἴπῃς, Ὅτι ἀπὸ Κυρίου κρυβήσομαι, μὴ ἐξ ὕψους τίς μου μνησθήσεται; ἐν λαῷ πλείονι οὐ
18. μὴ μνησθῶ, τίς γάρ ἡ ψυχή μου ἐν ἀμετρήτῳ κτίσει; Ἰδοὺ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τοῦ Θεοῦ,
19. ἄβυσσος καὶ γῆ σαλευθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ. Ἅμα τὰ ὄρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς γῆς,
20. ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτὰ, τρόμῳ συσσείονται. Καὶ ἐπ' αὐτοῖς οὐ διανοηθήσεται καρδία· καὶ
21. τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τίς ἐνθυμηθήσεται; Καὶ καταιγὶς, ἣν οὐκ ὄψεται ἄνθρωπος, τὰ δὲ πλείονα τῶν
22. ἔργων αὐτοῦ ἐν ἀποκρύφοις. Ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ, ἢ τίς ὑπομενεῖ; μακρὰν γὰρ ἡ δια-
23. θήκη. Ἐλαττούμενος καρδίᾳ διανοεῖται ταῦτα, καὶ ἀνὴρ ἄφρων καὶ πλανώμενος διανοεῖται μωρά.
24. 25. Ἄκουσόν μου, τέκνον, καὶ μάθε ἐπιστήμην, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μου πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σου. Ἐκ-
26. φαίνω ἐν σταθμῷ παιδείαν, καὶ ἐν ἀκριβείᾳ ἀπαγγέλλω ἐπιστήμην. Ἐν κρίσει Κυρίου τὰ ἔργα αὐ-
27. τοῦ ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ ποιήσεως αὐτῶν διέστειλε μερίδας αὐτῶν. Ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα τὰ ἔργα
αὐτοῦ, καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν· οὔτε ἐπείνασαν, οὔτε ἐκοπίασαν, καὶ οὐκ ἐξέλιπον
28. ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν. Ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἔθλιψε, καὶ ἕως αἰῶνος οὐκ ἀπειθήσουσι
29. τοῦ ῥήματος αὐτοῦ. Καὶ μετὰ ταῦτα Κύριος εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψε, καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγα-
30. θῶν αὐτοῦ. Ψυχὴν παντὸς ζώου ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποστροφὴ αὐτῶν.

ΚΕΦ. XVII.

1. 2. ΚΥΡΙΟΣ ἔκτισεν ἐκ γῆς ἄνθρωπον, καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐτὸν εἰς αὐτήν. Ἡμέρας ἀριθμοῦ καὶ
3. καιρὸν ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν ἐπ' αὐτῆς. Καθ' ἑαυτοὺς ἐνέδυσεν αὐτοὺς ἰσχὺν,

XII. πολὺς ὁ ἔλεγχος] πολυ ελεγχος 23. το ελεγχος 248. Compl. ^ πολυς 254. Clem. Alex. l. cit. et p. 146. τὰ ἔργα αὐτοῦ] ^ αυτου 253. κρίνει] κτεινει (scr. κτινι) III. κρινεῖ 55, 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Clem. Alex. p. 140.

XIII. ἐν ἁρπάγμασιν] εν αρπαγματι 23, 55, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. καθυστερήσει] καθυστερηση 106, 307. Compl. ὑπομονὴν] υπομονη 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. εὐσεβοῦς] ἀσεβοῦς Compl.

XIV. Πάσῃ ἐλεημοσύνῃ] πασης ελεημοσυνης 253. ποιήσει τόπον] ποιει τοπον 55, 254. ποιησον τοπον 248. Compl. ποιηση τοπον 307. ἕκαστος] εκαστος γαρ 106, 248. Compl. εὑρήσει] + Κυριος εσκληρυνε Φαραω μη ειδεναι αυτον· οπως αν γνωσθη ενεργηματα λυτρου (sic) τη υπ' ουρανον· παση κτισει το ελεος αυτου φανερον· και το φως αυτου και το σκοτος εμερισε τω αδαμαντι. 106. + eadem, nisi ενεργ. αυτου, et παση τη κτισει, 248. Compl. (Alex. in char. min.)

XVII. Ὅτι ἀπὸ Κυρίου] ^ οτι 248. Compl. ὅτι παρὰ Κυρίου Alex. μὴ ἐξ ὕψους] και εξ υψους 23, 106, 155, 157, 248, 253, 307. Compl. Alex. ἐν λαῷ πλείονι] εν γαρ λαῳ πλειονι 307. οὐ μὴ μνησθῶ] οὐ μη γνωσθω 23, 106, 155, 157, 253, 296, 308. Alex. οὐ μη γνωσθῃ 307. τίς γὰρ ἡ ψυχή μου] τις γαρ μου ἡ ψυχη 106, 157.

XVIII. Ἰδοὺ ὁ οὐρανὸς] ^ ὁ 155. Ald. καὶ ὁ οὐρανὸς] ^ 106. τοῦ Θεοῦ] ^ 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. καὶ γῆ] + και τα εν αυτοις 106, 248. Compl. και ἡ γη 296. + καὶ τὰ ἐν αὐτῇ in charact. min. Alex. σαλευθήσονται &c. ad fin. com.] εν τη επισκοπη αυτου σαλευονται 23, 253. sic, nisi σαλευθησονται, 55, 106, 157, 248, 254, 307. Alex. sic, nisi σαλευθησεται, 155. (296. corr. σαλευθησονται) Compl.

XIX. Ἅμα τὰ ὄρη] præmitt. Απας ὁ κοσμος γεγονως και γινομενος εν θεληματι αυτου. 248. Ἅμα τὰ ὄρη—εἰς αὐτὰ] ἐν τῷ ἐπιβλέψαι σε ταραχθήσονται ἐπὶ σου ὄρη Chrysost. v. 66. ἐν τῷ ἐπιβλέψαι] + Κυριον 106. εν τω επιβλεπειν 155. εἰς αὐτὰ] εις τ' αυτα Κυριον 248. επ' αυτα 296. ἐπ' αὐτὰ Κύριον Compl. τρόμῳ συσσείονται] tr. 248. Compl. συσσείονται] σειονται (scr. σιονται) 155.

XX. Καὶ ἐπ' αὐτοῖς] και επ' αυτους 155. Καὶ ἐπ' αὐτοῖς—καρδία] και αξιως ου διανοηθησεται επ' αυτοις καρδια 248. Compl. καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ] και τας οδους αυτης 155.

XXI. Καὶ καταιγὶς] ^ και 248. Compl. τῶν ἔργων αὐτοῦ] των εργων αυτων III. τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ Origen. iii. 203. ἐν ἀποκρύφοις] præmitt. ἐστιν 248, 307. Compl. Origen. l. cit.

XXII. Ἔργα δικαιοσύνης] + αυτου 106, 248. Compl. μακρὰν γὰρ] μακρα γαρ 106. ἡ διαθήκη] + και εξετασις απαντων εν τελευτη 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXIII. Ἐλαττούμ. καρδίᾳ] ελαττουμενος καρδια (155. ut videtur) Alex. ^ καρδια 248. Compl. διανοεῖται ταῦτα] διανοεῖται μάταια Alex. καὶ πλανώμενος] και διεστραμμενος 106. καὶ πλανώμ. διανοεῖται μωρά] διανοειται πλανωμ. μωρα 248. Compl.

XXIV. καὶ μάθε] και μαθηση 307. πρόσεχε—Ἐκφαίνω in com. seq.] προσεχε· τη καρδια σου εκφανω 106. πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σου] προσεχετω ἡ καρδια σου 55, 254. τῇ καρδίᾳ σου] ^ σου 155.

XXV. Ἐκφαίνω] εκφανω 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254. Compl. Ald. Alex. εκφαινων 155. ἀπαγγέλλω] απαγγελω 55, 106, 157, 248, 253. Compl. Alex. επαγγελλω 155. Ald. επαγγελω 307. ἐπιστήμην] + αυτου 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXVI. Ἐν κρίσει] præmitt. και 248. Compl. καὶ ἀπὸ ποιήσεως—τὰ ἔργα αὐτοῦ in com. seq.] ^ 307. ποιήσεως αὐτῶν] ποιήσεως αὐτοῦ Ald. διέστειλεν] διέστελλεν Ald. μερίδας αὐτῶν] μεριδα αυτων 106.

XXVII. εἰς αἰῶνα] εἰς τὸν αἰῶνα Alex. τὰ ἔργα αὐτοῦ] τα εργα αυτων 253. καὶ τὰς ἀρχὰς &c. ad fin. com.] και αἱ αρχαι αυτων εν χειρι (scripta super rasuram ab ead. m.) αυτου εις γενεας γενεων· ουτε επεινασεν ουτε εκοπιασε ποιηματα αυτου· και ουκ εξελιπε των εργων αυτου ουθεν. 106. και εν χειρι αυτου αἱ αρχαι αυτου εις γενεας γενεων· ουτε επεινασαν ουτε εκοπιασαν εν ποιημασιν αυτου· και ουκ εξελειπον απο των εργων αυτου 248. Compl. οὔτε ἐπείνασαν] οὔτε ἐπόνεσαν Alex. οὔτε ἐπείνασαν &c. ad fin. com.] ^ 68. Ald. οὔτε ἐκοπίασαν] + ουτε ησθενησαν 157. καὶ οὐκ ἐξέλιπον] και εξελειπεν 23. ἀπὸ τῶν] ^ απο 23.

XXVIII. τὸν πλησίον αὐτοῦ] ^ αυτου 23, 253. οὐκ ἔθλιψε] ουκ εξεθλιψεν 23, 55, 106, 155, 157, 307. Compl. Alex. καὶ ἕως &c. ad fin. com.] και οὐ μη απειθησουσιν τω ρηματι αυτου 23. καὶ ἕως αἰῶνος] και εως του αιωνος 157, 307. οὐκ ἀπειθήσουσι] ουκ απειθουσι 307. τοῦ ῥήματος αὐτοῦ] τω λογω αυτου 106. του ρηματος αυτων 155. τῳ ρηματι αυτου 157, 253. τον λογον αυτου 248. Compl. ^ του 296.

XXIX. Κύριος—ἐπέβλεψε] εις γην επεβλεψεν ὁ Κυριος 248. Compl. εἰς τὴν γῆν] επι την γην 55, 307. Alex. εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψε] επεβλεψεν εις την γην 106. καὶ ἐνέπλησεν] και κατενεπλησεν 106. και επληρωσεν 155.

XXX. ψυχὴν] ψυχη 106, 155, 157. Alex.

I. Deest totum comma 155. Κύριος ἔκτισεν] και εκτισεν 106.

II. ἔδωκεν αὐτοῖς 1°] εδωκεν αυτης 68, 155. Ald. καὶ ἔδωκεν &c. ad fin. com.] ^ 68. Ald. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς] ^ 106. αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν] ^ 307. τῶν ἐπ' αὐτῆς] παντων των επ' αυτοις γινομενων 106.

III. Καθ' ἑαυτοὺς] καθ' ἑαυτὸν Alex. Καθ' ἑαυτοὺς—ἰσχὺν] ενεδυσε δε αυτους καθ' εαυτους ισχυν 248. Compl. Καθ' ἑαυτοὺς &c.

Digitized by Google

καὶ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτούς. Καὶ ἔθηκε τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάσης σαρκὸς, καὶ κατακυ- 4.
ριεύειν θηρίων καὶ πετεινῶν. Διαβούλιον καὶ γλῶσσαν καὶ ὀφθαλμοὺς, ὦτα καὶ καρδίαν ἔδωκε δια- 6.
νοεῖσθαι αὐτοῖς. Ἐπιστήμην συνέσεως ἐνέπλησεν αὐτοὺς, καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ ὑπέδειξεν αὐτοῖς. 7.
Ἔθηκε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, δεῖξαι αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔργων αὐτοῦ. Καὶ 8. 10.
ὄνομα ἁγιασμοῦ αἰνέσουσιν, Ἵνα διηγῶνται τὰ μεγαλεῖα τῶν ἔργων αὐτοῦ. Προσέθηκεν αὐτοῖς 9. 11.
ἐπιστήμην, καὶ νόμον ζωῆς ἐκληροδότησεν αὐτοῖς. Διαθήκην αἰῶνος ἔστησε μετ' αὐτῶν, καὶ τὰ κρί- 12.
ματα αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς. Μεγαλεῖον δόξης εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, καὶ δόξαν φωνῆς αὐ- 13.
τῶν ἤκουσε τὸ οὖς αὐτῶν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Προσέχετε ἀπὸ παντὸς ἀδίκου· καὶ ἐνετείλατο αὐ- 14.
τοῖς ἑκάστῳ περὶ τοῦ πλησίον. Αἱ ὁδοὶ αὐτῶν ἐναντίον αὐτοῦ διαπαντὸς, οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν 15.
ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ἑκάστῳ ἔθνει κατέστησεν ἡγούμενον, καὶ μερὶς Κυρίου Ἰσραήλ ἐστιν. Ἅπαντα 17. 19.
τὰ ἔργα αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐνδελεχεῖς ἐπὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν.
Οὐκ ἐκρύβησαν αἱ ἀδικίαι αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν ἔναντι Κυρίου. Ἐλεη- 20. 22.
μοσύνη ἀνδρὸς ὡς σφραγὶς μετ' αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀνθρώπου ὡς κόρην συντηρήσει. Μετὰ ταῦτα 23.
ἐξαναστήσεται καὶ ἀνταποδώσει αὐτοῖς, καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν ἀποδώσει.
Πλὴν μετανοοῦσιν ἔδωκεν ἐπάνοδον, καὶ παρεκάλεσεν ἐκλείποντας ὑπομονήν. Ἐπίστρεφε ἐπὶ Κύ- 24. 25.
ριον καὶ ἀπόλειπε ἁμαρτίας, δεήθητι κατὰ πρόσωπον καὶ σμίκρυνον πρόσκομμα. Ἐπάναγε ἐπὶ 26.
Ὕψιστον, καὶ ἀπόστρεφε ἀπὸ ἀδικίας, καὶ σφόδρα μίσησον βδέλυγμα. Ὑψίστῳ τίς αἰνέσει ἐν ᾅδου; 27.
ἀντὶ ζώντων καὶ ζώντων καὶ διδόντων ἀνθομολόγησιν. Ἀπὸ νεκροῦ ὡς μηδὲ ὄντος ἀπόλλυται ἐξομο- 28.
λόγησις· ζῶν καὶ ὑγιὴς αἰνέσει τὸν Κύριον. Ὡς μεγάλη ἡ ἐλεημοσύνη τοῦ Κυρίου, καὶ ἐξιλασμὸς 29.

ad fin. com.] καθ' εαυτους ενεδυσεν αυτους εικ. (sic videtur) εαυτου. 308. εἰκόνα αὐτοῦ] εικονα εαυτου 23, 106, 157, 296, 307. Alex.

IV. Καὶ ἔθηκε] ∧ και 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. καὶ κατακυριεύειν] και κατακυριευει 23. ∧ και 307. καὶ πετεινῶν] + εν ομοιωματι 248. Compl. (Alex. in char. min.)

VI. Διαβούλιον] præmitt. εκτον δε νουν αυτοις εδωρησατο μεριζων· και τον εβδομον λογον ερμηνεια των ενεργηματων αυτου 248. Compl. præmitt. Ἔλαβον χρῆσιν τῶν πέντε τοῦ Κυρίου ἐνεργημάτων· Ἕκτον δὲ νοῦν αὐτοῖς ἐδωρήσατο μερίζων, καὶ τὸν ἕβδομον λόγον ἑρμηνέα τῶν ἐνεργημάτων αὐτοῦ. in charact. minore Alex.

VII. Ἐπιστήμην] ἐπιστήμη Ald. ἐνέπλησεν] επληρωσεν 155. καὶ ἀγαθὰ] ∧ και 155.

VIII. Ἔθηκε] præmitt. και 155, 157, 296, 307, 308. Alex. τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ] τον φοβον αυτου 55, 155. δεῖξαι &c. ad fin. com.] εδωκε δι' αιωνων καυχασθαι επι τοις θαυμασιοις αυτου, ινα διηγωνται τα εργα αυτου συνετως. 248. Compl. τὸ μεγαλεῖον] τα μεγαλεια 157. τὸ μεγαλεῖον—τὰ μεγαλεῖα com. 9.] τα μεγαλεια 155.

X. Com. 10. 9. integr. desunt 68. Ald. Com. 10. 9. tr. 106. Καὶ ὄνομα] præmitt. και εδωκε δι' αιωνων καυχασθαι επι τοις θαυμασιοις αυτου 55. præmitt. eadem, nisi θαυμαστοις, 254. præmitt. Ἔδωκε δι' αἰῶνος καυχᾶσθαι ἐπὶ τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ, ἵνα διηγῶνται τὰ ἔργα αὐτοῦ συνετοί. in charact. min. Alex. ἁγιασμοῦ] + αυτου 248. Compl. αἰνέσουσιν] + εκλεκτοι 55, 248, 254. Compl. (Alex. in char. min.) αυτο ἐνῶσιν (sic) εκλεκτοι 106.

IX. Ἵνα διηγῶνται] ινα διηγουνται III, 296, 308. præmitt. εδωκε δι' αιωνων καυχησασθαι επι τοις θαυμασιοις αυτου 106. Ἵνα διηγῶνται &c. ad fin. com.] ∧ 157, 248. τὰ μεγαλεῖα] το μεγαλειον 55, 254. τὰ μεγαλεῖα &c. ad fin. com.] τα εργα αυτου συνετοι 106.

XI. ἐκληροδ. αὐτοῖς] εκληροδ. αυτους III, 106. + εις το νοησαι οτι θνητοι οντες υπαρχουσι νυν. 248. Compl.

XII. αἰῶνος] την απ' αιωνος 155. αἰώνιον Alex. ἔστησε] ἔστηκε Compl.

XIII. εἶδον] ἴδον Alex. φωνῆς αὐτῶν] φωνης αυτου 23, 155, 253, 254, 296, 307.

XIV. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς] και ειπον αυτοις 307.

XV. Αἱ ὁδοὶ αὐτῶν] αἱ οδοι αυτου III, 155. ἐναντίον αὐτοῦ] ενωπιον αυτου 155. οὐ κρυβήσονται] οὐ κρυβησεται 155. οὐ κρυβήσονται &c. ad fin. com.] ponit ante Αἱ οδοι αυτων &c. 248. Compl. ὀφθαλμῶν αὐτοῦ] οφθαλμων αυτων III, 253.

XVII. Ἑκάστῳ &c. ad fin. com.] αἱ οδοι αυτων εκ νεοτητος επι το πονηρον· και ουκ ισχυσαν τας καρδιας αυτων αντι λιθινων ποιησαι σαρκινας· εν γαρ μερισμω πασης γης των εθνων εκαστω εθνει κατεστησεν ηγουμενον· προσελαβετο τον Ισραηλ εαυτω μεριδα· ὃν πρωτογονον οντα τιθηνησει παιδεια· και μεριζων φως αγαπησεως, ουκ ανιησιν αυτον 106.

Ἑκάστῳ ἔθνει] præmitt. πας δε ανθρωπος εκ νεοτητος επι τα πονηρα, και ουκ ισχυσαν τας καρδιας αυτων αντι λιθινων ποιησαι σαρκινας· εν γαρ μερισμω των εθνων της γης πασης 248. Compl. (Alex. in char. min.) κατέστησεν] καθεστηκεν 308. Compl. κατέστησαν Ald. καὶ μερὶς—Ἅπαντα τὰ in com. seq.] και προσελαβετο τον Ισραηλ εαυτω μεριδα. ὃν πρωτογονον ὄντα τιθηνει παιδεια· και μεριζων φως αγαπησεως, ουκ ανιησιν αυτον. Διο παντα τα 248. Compl. Ἰσραὴλ ἐστιν] + Ὃν πρωτόγονον ὄντα τιθηνεῖ παιδείᾳ, καὶ μερίζων φῶς ἀγαπήσεως, οὐκ ἀνίησιν αὐτόν. in charact. minore Alex.

XIX. Ἅπαντα τὰ] παντα τα 55, 155, 254. Alex. διοτι παντα τα 106. ἔργα αὐτῶν] εργα αυτου III. ἐναντίον αὐτοῦ] + εστιν 23, 106, 248. Compl. οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ] οἱ οφθαλμοι αυτων III. ∧ οἱ 155, 253. ἐνδελεχεῖς] ενδελεχως 248. Compl.

XX. Οὐκ ἐκρύβησαν] οὐ κρυβήσονται 55, 254. αἱ ἀδικίαι] ∧ αἱ 55. ἀπ' αὐτοῦ] απο των οφθαλμων αυτου 55, 254. ἔναντι Κυρίου] + Κυριος χρηστος ὢν και ειδως το πλασμα αυτου· ουδε ανηκεν αυτους, οτι εγκατελιπε φειδομενος αυτων 106. + Κυριος δε χρηστος ὢν και ειδως το πλασμα αυτου, ουτε ανηκεν αυτους, ουτε εγκατελιπε φειδομενος αυτων. 248. Compl. + eadem, nisi οὔτε ἀνῆκεν, οὔτε κατέλιπεν, in charact. minore Alex. εναντιον Κυριου 307.

XXII. Ἐλεημοσύνη ἀνδρὸς] ελεημοσυνη γαρ ανδρος 248. Compl. (Alex. cum γὰρ in charact. minore.) καὶ χάριν] καὶ χάρις Ald. συντηρήσει] + μεριζων υιοις αυτου και θυγατρασι μετανοιαν 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXIII. Μετὰ ταῦτα] præmitt. και 157. καὶ τὸ &c. ad fin. com.] ∧ 106. εἰς κεφαλὴν αὐτῶν] εις κεφαλην αυτου III. εις κεφαλας αυτων 23. ἀποδώσεις] ανταποδωσει 248. Compl.

XXIV. ἐκλείποντας] præmitt. τους 55, 254. εκλιποντας 307. ὑπομονήν] εις υπομονην αυτων 106, 157.

XXV. Ἐπίστρεφε ἐπὶ Κύριον] επιστρεφε ουν προς Κυριον 248. Compl. καὶ ἀπόλειπε] και απολιπε 307. ἁμαρτίας] αμαρτιαν 23. καὶ σμίκρυνον] και σμικρυναι 23.

XXVI. Ἐπάναγε] επαναγαγε 55, 106, 155, 157, 248. Compl. ἀπὸ] ∧ 248. Compl. ἀδικίας] + αυτος γαρ οδηγησει εκ σκοτους εις φωτισμον υγειας 106, 248. Compl. + eadem, nisi εἰς φῶς ὑγιείας, in charact. minore Alex. βδέλυγμα] βδελυγματα 307.

XXVII. Ὑψίστῳ] υψιστον 106. καὶ ζώντων] ∧ 106, 155, 157, 248, 296, 307. Compl. Alex.

XXVIII. Ἀπὸ νεκροῦ] απο γαρ νεκρου 106. απο νεκρων 155. καὶ ὑγιὴς] + τη καρδια 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXIX. τοῦ Κυρίου] Κυριου του Θεου ημων 106. + Θεου ημων 248. Compl. + τοῦ Θεοῦ ἡμῶν in charact. minore Alex. καὶ ἐξιλασμὸς] ∧ και 155. ἐπ' αὐτόν] + οσιως 106, 248. Compl. (Alex. in char. minore.) προς αυτον 307.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XVII.

30. τοῖς ἐπιστρέφουσιν ἐπ᾽ αὐτόν. Οὐ γὰρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀνθρώποις, ὅτι οὐκ ἀθάνατος υἱὸς
31. ἀνθρώπου. Τί φωτεινότερον ἡλίου; καὶ τοῦτο ἐκλείπει, καὶ πονηρὸς ἐνθυμηθήσεται σάρκα καὶ
32. αἷμα. Δύναμιν ὕψους οὐρανοῦ αὐτὸς ἐπισκέπτεται, καὶ οἱ ἄνθρωποι πάντες γῆ καὶ σποδός.

ΚΕΦ. XVIII.

1. 2. 4. Ο ΖΩΝ εἰς τὸν αἰῶνα ἔκτισε τὰ πάντα κοινῇ. Κύριος μόνος δικαιωθήσεται. Οὐθενὶ ἐξεποί-
5. ησεν ἐξαγγεῖλαι τὰ ἔργα αὐτοῦ· καὶ τίς ἐξιχνιάσει τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ; Κράτος μεγαλωσύνης
6. αὐτοῦ τίς ἐξαριθμήσεται; καὶ τίς προσθήσει ἐκδιηγήσασθαι τὰ ἐλέη αὐτοῦ; Οὐκ ἔστιν ἐλαττῶ-
7. σαι οὐδὲ προσθεῖναι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐξιχνιάσαι τὰ θαυμάσια τοῦ Κυρίου. Ὅταν συντελέσει ἄνθρω-
8. πος τότε ἄρχεται, καὶ ὅταν παύσηται τότε ἀπορηθήσεται. Τί ἄνθρωπος, καὶ τί ἡ χρῆσις αὐ-
9. τοῦ; τί τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ τί τὸ κακὸν αὐτοῦ; Ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀνθρώπου πολλὰ ἔτη ἑκατόν.
10. 11. Ὡς σταγὼν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης καὶ ψῆφος ἄμμου, οὕτως ὀλίγα ἔτη ἐν ἡμέρᾳ αἰῶνος. Διὰ τοῦτο
12. ἐμακροθύμησε Κύριος ἐπ᾽ αὐτοῖς, καὶ ἐξέχεεν ἐπ᾽ αὐτοὺς τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Εἶδε καὶ ἐπέγνω τὴν
13. καταστροφὴν αὐτῶν ὅτι πονηρά, διὰ τοῦτο ἐπλήθυνε τὸν ἐξιλασμὸν αὐτοῦ. Ἔλεος ἀνθρώπου ἐπὶ
τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἔλεος δὲ Κυρίου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, ἐλέγχων καὶ παιδεύων καὶ διδάσκων καὶ
14. ἐπιστρέφων ὡς ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ. Τοὺς ἐκδεχομένους παιδείαν ἐλεεῖ, καὶ τοὺς κατασπεύ-
15. δοντας ἐπὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ. Τέκνον, ἐν ἀγαθοῖς μὴ δῷς μῶμον, καὶ ἐν πάσῃ δόσει λύπην λό-
16. 17. γων. Οὐχὶ καύσωνα ἀναπαύσει δρόσος; οὕτως κρείσσων λόγος ἢ δόσις. Οὐκ ἰδοὺ λόγος ὑπὲρ δό-
18. μα ἀγαθόν; καὶ ἀμφότερα παρὰ ἀνδρὶ κεχαριτωμένῳ. Μωρὸς ἀχαρίστως ὀνειδιεῖ, καὶ δόσις βα-
19. 20. σκάνου ἐκτήκει ὀφθαλμούς. Πρὶν λαλῆσαι μάνθανε, καὶ πρὸ ἀρρωστίας θεραπεύου. Πρὸ κρί-
21. σεως ἐξέταζε σεαυτόν, καὶ ἐν ὥρᾳ ἐπισκοπῆς εὑρήσεις ἐξιλασμόν. Πρὶν ἀρρωστῆσαί σε ταπεινώ-
22. θητι, καὶ ἐν καιρῷ ἁμαρτημάτων δεῖξον ἐπιστροφήν. Μὴ ἐμποδισθῇς τοῦ ἀποδοῦναι εὐχὴν εὐκαί-
23. ρως, καὶ μὴ μείνῃς ἕως θανάτου δικαιωθῆναι. Πρὶν εὔξασθαι ἑτοίμασον σεαυτόν, καὶ μὴ γίνου
24. ὡς ἄνθρωπος πειράζων τὸν Κύριον. Μνήσθητι θυμοῦ ἐν ἡμέραις τελευτῆς, καὶ καιρὸν ἐκδικήσεως

XXX. Οὐ γὰρ δύναται] ου γαρ δυνατα 307. υἱὸς ἀνθρ.] præmitt. ὁ Alex.

XXXI. καὶ τοῦτο ἐκλείπει] και τουτο εκλιπει 307. ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐκλείπει Chrysost. vi. 192. καὶ πονηρὸς] και πονηρον 106, 155, 254, 296. Ald. Alex. και τι πονηρον 157. και πονηροτερον 307. καὶ ἀνὴρ ὃς Compl. σάρκα] σαρξ 55, 106, 155, 254, 296, 307. Ald. Alex. καὶ αἷμα] + και τουτο ελεγχθησεται 157.

XXXII. Δύναμιν ὕψους] δυναμεις υψους 307. οὐρανοῦ] ανθρωπου (scr. ανου) 155. καὶ οἱ ἄνθρωποι πάντες] και παντες ανθρωποι 55, 254. ∧ οἱ 106, 155, 157, 248, 253, 307. Compl. Alex.

I. εἰς τὸν αἰῶνα] εις τους αιωνας 106. τὰ πάντα] ∧ τα 106, 307. πάντα κοινῇ] παντα εν λογω και ταξει 55, 254.

II. δικαιωθήσεται] δικαιος· και ουκ εστιν αλλος πλην αυτου 106, 248. Compl. + καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· ὁ οἰακίζων τὸν κόσμον ἐν σπιθαμῇ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ πάντα ὑπακούει τῷ θελήματι αὐτοῦ· αὐτὸς γὰρ βασιλεὺς πάντων ἐν κράτει αὐτοῦ, διαστέλλων ἐν αὐτοῖς ἅγια ἀπὸ βεβήλων. in charact. minore Alex.

IV. Οὐθενὶ ἐξεποίησεν] οιακιζων τον κοσμον εν σπιθαμη χειρος αυτου· και παντα υπακουει τω θεληματι αυτου· αυτος γαρ βασιλευς παντων εν κρατει αυτου· διαστελλων εν αυτοις αγια απο βεβηλων· τινι εξεποιησεν 248. Compl. τὰ ἔργα αὐτοῦ] + οιακιζων τον κοσμον εν σπιθαμη χειρος αυτου· και παντα υπακουει τω θεληματι αυτου· αυτος γαρ βασιλευς παντων των εν τω κρατει αυτου· διαστελλων αυτοις αγια απο βεβηλων· 106. ∧ αυτου 253. καὶ τίς ἐξιχνιάσει] και τις εξιχνευσεν 155. και τις εξιχνευσει 253, 307. Alex. καὶ τίς ἐξιχνίασε Compl.

V. τίς ἐξαριθμήσεται] τις εξαριθμησει 106. καὶ τίς προσθήσει] και τις προσθησεται 23. τὰ ἐλέη αὐτοῦ] τα μεγαλεια αυτου 307.

VI. τοῦ Κυρίου] ∧ του 106.

VII. ἄνθρωπος] præmitt. ὁ Ald. τότε ἄρχεται] τοτε ερχεται III. καὶ ὅταν παύσηται] καὶ ὅταν παύσῃ Origen. iv. 136. ἀπορηθήσεται] απορησεται 55, 254. απορρηθησεται 106. Alex.

VIII. Τί 1°. et 2°.] τις 106, 155. Τί ἄνθρωπος] præmitt. και 248. Compl. καὶ τί ἡ χρῆσις] και τις ἡ χρησις 248, 253, 296, 307. Compl.

IX. ἑκατὸν] + αλογιστος δε εκαστου πασιν ἡ κοιμησις 106. + eadem, nisi αλογιστω, 248. Compl.

X. ὕδατος] υδατα 106. καὶ ψῆφος ἄμμου] και ψαμμος αμμου 23, 253. καὶ ὡς ψῆφος ἄμμου Compl. ὀλίγα ἔτη] χιλια ετη 106, 248. Compl. Alex. ἐν ἡμέρᾳ] εν ημεραις 248. Compl.

XI. ἐμακροθύμησε] μακροθυμει 248. Compl. Κύριος] ὁ Κυριος 23, 253. ἐπ᾽ αὐτοῖς] επ᾽ αυτους 55, 106, 307. εν αυτοις 155. καὶ ἐξέχεεν &c. ad fin. com.] και εξεχεε το ελεος αυτου επ᾽ αυτους 106. sic, cum διαχεει pro εξεχεε, 248. καὶ διαχέει τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτοὺς Compl. ἐπ᾽ αὐτοὺς] επ᾽ αυτοις 254.

XII. Εἶδε] οιδεν 308. ἴδεν Ald. Alex. τὴν καταστροφὴν αὐτῶν] την καταστροφην αυτου 307.

XIII. ἐπὶ τὸν πλησίον] ∧ τον 106. ἔλεος δὲ] ∧ δε 106. καὶ ἐπιστρέφων] ∧ και 155, 307. ∧ Clem. Alex. p. 146.

XIV. ἐλεεῖ] ἐλεᾷ III, 23, 157. αγαπα 307. καὶ τοὺς &c. ad fin. com.] καὶ τοὺς κατασπουδάζοντας εἰς κόλλησιν αὐτῷ Clem. Alex. l. cit.

XV. καὶ ἐν πάσῃ δόσει] μηδε εν παση δεησει 248. Compl. λόγων] λογου πονηρου 106, 248. Compl.

XVI. κρείσσων] κρεισσον 307. Compl. Chrysost. iv. 442.

XVII. Οὐκ ἰδοὺ] præmitt. και 155. ἰδοὺ γὰρ Chrysost. i. 397. δόμα ἀγαθόν] παν αγαθον 106. καὶ ἀμφότερα] ἀμφότερα δὲ Isidor. Pel. p. 478. παρὰ ἀνδρὶ κεχαριτωμένῳ] παρα ανθρωπω κεχαριτωμενα 248. Compl.

XVIII. ἀχαρίστως] αχαριστος 307.

XX. ἐξέταζε σεαυτὸν] ετοιμαζε σεαυτον καλλιεργειν 248. Compl. ἐξέταζε αὐτὸν Ald. ἐξιλασμόν] ἱλασμόν Alex.

XXI. Πρὶν] πριν ἢ 106. Πρὶν ἀρρωστῆσαί σε] πριν ασθενησαι σε 55, 254. ∧ σε 155. ∧ 307. ταπεινώθητι] + εγκρατεια 106, 248. Compl. ∧ 307. καὶ ἐν καιρῷ] και εν ὡρᾳ 254. ἐπιστροφήν] αναστροφην· πριν αρρωστησαι σε ταπεινωθητι 307.

XXII. Μὴ ἐμποδισθῇς] μη εμποδισης 248. Compl. τοῦ ἀποδοῦναι] ∧ του 307. μείνῃς] μηνησης (sic) 307.

XXIII. Πρὶν εὔξασθαι] + σε 106. ἑτοίμασον σεαυτὸν] ετοιμασον εαυτον 253. ὡς ἄνθρωπος] ∧ ως 106.

XXIV. ἐν ἡμέραις τελευτῆς] εν ημερα τελευτης 106, 307. καὶ καιρὸν] και καιρου 106. ἐν ἀποστροφῇ] εν επιστροφη (scr. επιστροφι) 155.

Digitized by Google

ἐν ἀποςροφῇ προσώπου. Μνήσθητι καιρὸν λιμοῦ ἐν καιρῷ πλησμονῆς, πτωχείαν καὶ ἔνδειαν ἐν 25.
ἡμέραις πλούτου. Ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας μεταβάλλει καιρὸς, καὶ πάντα ἐςὶ ταχινὰ ἔναντι 26.
Κυρίου. Ἄνθρωπος σοφὸς ἐν παντὶ εὐλαβηθήσεται, καὶ ἐν ἡμέραις ἁμαρτιῶν προσέξει ἀπὸ 27.
πλημμελείας. Πᾶς συνετὸς ἔγνω σοφίαν, καὶ τῷ εὑρόντι αὐτὴν δώσει ἐξομολόγησιν. Συνετοὶ ἐν 28. 29.
λόγοις καὶ αὐτοὶ ἐσοφίσαντο, καὶ ἀνώμβρησαν παροιμίας ἀκριβεῖς.

ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ ΨΥΧΗΣ.

Ὀπίσω τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου, καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέξεών σου κωλύου. Ἐὰν χορηγήσῃς τῇ 30. 31.
ψυχῇ σου εὐδοκίαν ἐπιθυμίας, ποιήσει σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σου. Μὴ εὐφραίνου ἐπὶ πολλῇ 32.
τρυφῇ, μηδὲ προσδεθῇς συμβολῇ αὐτῆς. Μὴ γίνου πτωχὸς συμβολοκοπῶν ἐκ δανεισμοῦ, καὶ οὐδέν 33.
σοι ἐςὶν ἐν μαρσυπείῳ.

ΚΕΦ. XIX.

ΕΡΓΑΤΗΣ μέθυσος οὐ πλουτισθήσεται, ὁ ἐξουθενῶν τὰ ὀλίγα κατὰ μικρὸν πεσεῖται. Οἶνος 1. 2.
καὶ γυναῖκες ἀποςήσουσι συνετοὺς, καὶ ὁ κολλώμενος πόρναις τολμηρότερος ἔςαι. Σῆτες καὶ σκώ- 3.
ληκες κληρονομήσουσιν αὐτὸν, καὶ ψυχὴ τολμηρὰ ἐξαρθήσεται. Ὁ ταχὺ ἐμπιςεύων, κοῦφος καρ- 4.
δίᾳ, καὶ ὁ ἁμαρτάνων, εἰς ψυχὴν αὐτοῦ πλημμελήσει. Ὁ εὐφραινόμενος καρδίᾳ καταγνωσθήσε- 5.
ται, καὶ ὁ μισῶν λαλιὰν ἐλαττονοῦται κακίᾳ. Μηδέποτε δευτερώσῃς λόγον, καὶ οὐθέν σοι οὐ μὴ 7.
ἐλαττονωθῇ. Ἐν φίλῳ καὶ ἐν ἐχθρῷ μὴ διηγοῦ, καὶ εἰ μή ἐςί σοι ἁμαρτία, μὴ ἀποκάλυπτε. Ἀκή- 8. 9.
κοε γάρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε, καὶ ἐν καιρῷ μισήσει σε. Ἀκήκοας λόγον; συναποθανέτω σοι, 10.
θάρσει, οὐ μή σε ῥήξει. Ἀπὸ προσώπου λόγου ὠδινήσει μωρὸς, ὡς ἀπὸ προσώπου βρέφους ἡ 11.
τίκτουσα. Βέλος πεπηγὸς ἐν μηρῷ σαρκὸς, οὕτως λόγος ἐν κοιλίᾳ μωροῦ. Ἔλεγξον φίλον, μή- 12. 13.

XXV. καιρὸν λιμοῦ] præmitt. κατὰ inter uncos Alex. καιροῦ πτωχείας καὶ ἐνδείας Chrysost. v. 110. ἐν καιρῷ πλησμονῆς] εν ημεραις πλησμονης 55, 254. Alex. ἐν ἡμέρᾳ πλησμονῆς Chrysost. ii. 123. πτωχείαν] πτωχον 23. ἐν ἡμέραις πλούτου] εν ημερα πλουτου 248. Compl. Chrysost. iii. 407. v. 110.

XXVI. Ἀπὸ πρωΐθεν &c. ad fin. com.] ἀπὸ πρωῒ ἕως ὀψὲ μεταβολαὶ πολλαὶ καὶ πάντα ταχινὰ ἐνώπιον αὐτοῦ. Chrysost. v. 321. μεταβάλλει] μεταβαλει 307. καὶ πάντα ἐςὶ ταχινὰ] και παντα ταυτα εςι ταχινα 248. Compl.

XXVII. Ἄνθρωπος—εὐλαβηθήσεται] ∧ cum intermed. 248. Compl. καὶ ἐν ἡμέραις] habet καὶ in charact. minore Alex. προσέξει] προσαξει 106. ἀπὸ πλημμελείας] + και αφρων οὐ συντηρησει καιρον 106. Compl. (Alex. in charact minore.) + eadem, omisso οὐ, 248.

XXVIII. ἔγνω σοφίαν] + και παιδειαν (106. marg. ab al. m.) 248. Compl. εξει συνεσιν 307.

XXIX. καὶ ἀνώμβρησαν] και ανωμβρισαν 248. Compl. και ανομβρησας 307. παροιμίας ἀκριβεῖς] + εις ζωην. κρεισσων παρρησια εν δεσποτη μονω, ειπερ νεκρα καρδια νεκρω αντεχεσθαι. 248. + eadem, nisi ἀντέχεται, Compl.

ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ ΨΥΧΗΣ] ∧ 23, 106, 157, 253. περι εγκρατειας ψυχης 55, 254. περι εγκρατειας ψυχης λογος του αυτου συναδομενος δευτερος. 307.

XXX. Ὀπίσω—πορεύου] μὴ πορεύου ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς σου Chrysost. viii. 400. (Cf. vii. 714.) κωλύου] μὴ κωλύου (cum μὴ inter uncos) Alex.

XXXI. Ἐὰν χορηγήσῃς] εαν ευδοκησεις III. εαν γαρ χορηγησης 55, 254. εὐδοκίαν ἐπιθυμίας] επιθυμιαν ευδοκιας αυτης 248. Compl. ευδοκιας επιθυμιαν 253. ποιήσει σε] ποιησεις III, 248. Compl. præmitt. και 23. τῶν ἐχθρῶν σου] ∧ των 55. + οἱ βασκανουσι σε 248.

XXXII. Μὴ εὐφραίνου] και ευφραινου 23. μὴ εὐφρανθῇς δὲ Clem. Alex. p. 168. ἐπὶ πολλῇ τρυφῇ] + σου 248. Compl. ἐπὶ μιαρᾷ τρυφῇ Clem. Alex. l. cit. μηδὲ προσδεθῇς] μη προσδεηθης III. και προσδεηθης 23. μηδε συνδεθης 106. και μηδε προσδεηθης 155. μηδε προσδεηθης 157, 248, 254. Compl. Alex. μη προσδεθης 307. Ald. συμβολῇ αὐτῆς] συμβολης αυτης 157. Alex. συμβουλης αυτης 248. Compl.

XXXIII. ἐν μαρσυπείῳ] εν μαρσιππω 23. (307. scr. μαρσιπῳ.) εν μαρσιππιῳ 55, 254. εν μαρσιππειῳ 68. Ald. εν μαρσιππω· εση γαρ επιβουλος της ζωης σου 106. εν μαρσιππιω· εση γαρ επιβουλος της ιδιας ζωης λαλητος 248. sic, nisi ἐν μαρσυπίω, Compl. sic, nisi ἐν μαρσίππῳ, (cum ἔσῃ γὰρ &c. in char. min.) Alex.

I. ὁ ἐξουθενῶν] ∧ ὁ 23, 253. και ο εξουδενων 248. præmitt. καὶ in charact. minore Alex.

II. Οἶνος] οἶνος γὰρ Clem. Alex. p. 231. πόρναις] πορνῃ 307. τολμηρότερος ἔςαι] τολμηρος εςαι 55, 106, 157, 248, 253. Compl. τολμηρωτατος εςαι 155. τολμηρότερος ἐκβήσεται Clem. Alex. l. cit.

III. Σῆτες] σηπη III, 155. σηψεις 23. σηπαι 55, 254. σηψις 253. Alex. Clem. Alex. l. cit. σηπες 307. καὶ σκώληκες] καὶ σκώληξ Clem. Alex. l. cit. καὶ ψυχὴ] ∧ ψυχη 248. Compl. Clem. Alex. l. cit. τολμηρὰ] πονηρα 55, 106 ∧ 248. Compl. Clem. Alex. l. cit. ἐξαρθήσεται] + εν παραδειγματισμω μειζονι 106. (Alex. in charact. minore.) Clem. Alex. l. cit. ξηρανθησεται εν παραδειγματισμω μειζονι 248. Compl.

IV. εἰς ψυχὴν αὐτοῦ] εις την ψυχην αυτου 55.

V. καρδίᾳ] πονηρια 23, 106, 253. λαλια 55, 254. επι κακοεξια 248. Compl. + ἐπὶ κακοεξίᾳ in charact. min. Alex. καταγνωσθήσεται] + ὁ δε εγκρατευομενος γλωσσης αμαχως βιωσεται 106. + ὁ δε αντοφθαλμων ηδοναις ςεφανοι την ζωην αυτου· ὁ εγκρατευομενος γλωσση αμαχω συμβιωσεται 248. + eadem, cum ἡδονῇ pro ἡδοναῖς, et ἀμάχως pro ἀμάχω, in charact. min. Alex. ἐλαττονοῦται] ελατlουται 106, 248. Compl. ελατlωθησεται 296, 308. κακίᾳ] καρδια III. κακιαν 106, 155.

VII. λόγον] + εν προσευχῃ σου 253. καὶ οὐθέν σοι οὐ μὴ] και ουθεν ου μη σοι 307. οὐ μὴ ἐλαττονωθῇ] εςαι εν ελατlωσει 248. Compl. ου μη ελατlωθησεται 308. ἐλατlονωθῇ] ελατlονηθη 106.

VIII. καὶ ἐν ἐχθρῷ] ∧ εν 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. μὴ διηγοῦ] + βιους αλλοτριους 248. Compl. καὶ εἰ μὴ ἐςί σοι] και ει μη σοι εςιν 248. Compl. ἁμαρτία] χρεια 106, 157.

IX. μισήσει σε] μασησει σε (sic) III. μισει σε (155. scr. μησει) 248. Compl.

X. Ἀκήκοας λόγον] ἤκουσας λόγον Chrysost. ii. 43. συναποθανέτω σοι] εναποθανετω σοι 253. Chrysost. l. cit. θάρσει] και ευθαρσης γινου 248. Compl. οὐ μὴ] οὐ γαρ μη 248. Compl. σε ῥήξει] σε ρηξη 106, 248, 307. Compl.

XI. ὠδινήσει] ωδινησεν 23. ονειδισει 248. Compl. προσώπου βρέφους] tr. 106.

XII. ἐν κοιλίᾳ] εν καρδια 155.

XIII. Ἔλεγξον φίλον] ∧ φιλον 254. μήποτε οὐκ—ἐποίησε 2°] ∧ cum intermed. 307. καὶ εἴ τι] και η 23. ∧ τι 55, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Chrysost. xi. 535. καὶ εἴ τι &c. ad fin. com.] ινα μη προσθη 106. καὶ εἴ τι—εἶπε in com. seq.] habet in charact. minore Alex. μήποτε προσθῇ] μηποτε προστεθη 155. ἵνα μὴ προσθῇ Chrysost. l. cit.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XIX.

14. ποτε οὐκ ἐποίησε, καὶ εἴ τι ἐποίησε, μήποτε πϱοσθῇ. Ἔλεγξον τὸν φίλον, μήποτε ἐκ εἶπε, καὶ
15. εἰ εἴϱηκεν, ἵνα μὴ δευτεϱώσῃ. Ἔλεγξον φίλον, πολλάκις γὰϱ γίνεται διαβολὴ, καὶ μὴ παντὶ λόγῳ
16. πίστευε. Ἔστιν ὀλισθαίνων καὶ οὐκ ἀπὸ ψυχῆς· καὶ τίς ἐχ ἡμάϱτησεν ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῦ;
17. 20. Ἔλεγξον τὸν πλησίον σου πϱινὴ ἀπειλῆσαι, καὶ δὸς τόπον νόμῳ ὑψίστου. Πᾶσα σοφία φόβος
22. Κυϱίου, καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποίησις νόμου. Καὶ οὐκ ἔστι σοφία πονηϱίας ἐπιστήμη, καὶ ἐκ ἔστιν,
23. ὅπου βελὴ ἁμαϱτωλῶν, φϱόνησις. Ἔστι πονηϱία καὶ αὕτη βδέλυγμα, καὶ ἔστιν ἄφϱων ἐλαττέμενος
24. σοφίᾳ. Κϱείττων ἡττώμενος ἐν συνέσει ἔμφοβος, ἢ πεϱισσεύων ἐν φϱονήσει καὶ παϱαβαίνων νό-
25. 26. μον. Ἔστι πανεϱγία ἀκϱιβὴς καὶ αὕτη ἄδικος, καὶ ἔστι διαστϱέφων χάϱιν τῦ ἐκφᾶναι κϱίμα. Ἔστι
27. πονηϱευόμενος συγκεκυφὼς μελανίᾳ, καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῦ πλήϱης δόλε. Συγκύφων πϱόσωπον καὶ
28. ἑτεϱοκωφῶν, ὅπου οὐκ ἐπεγνώσθη, πϱοφθάσει σε. Καὶ ἐὰν ὑπὸ ἐλαττώματος ἰσχύος κωλυθῇ
29. ἁμαϱτεῖν, ἐὰν εὕϱῃ καιϱὸν, κακοποιήσει. Ἀπὸ ὁϱάσεως ἐπιγνωσθήσεται ἀνὴϱ, καὶ ἀπὸ ἀπαν-
30. τήσεως πϱοσώπου ἐπιγνωσθήσεται νοήμων. Στολισμὸς ἀνδϱὸς καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βήματα
31. ἀνθϱώπε ἀναγγέλλει τὰ πεϱὶ αὐτῦ. Ἔστιν ἔλεγχος ὃς οὐκ ἔστιν ὡϱαῖος, καὶ ἔστι σιωπῶν καὶ αὐ-
τὸς φϱόνιμος.

ΚΕΦ. XX.

1. 4. ΩΣ καλὸν ἐλέγξαι ἢ θυμεσθαι, καὶ ὁ ἀνθομολογέμενος ἀπὸ ἐλαττώσεως κωλυθήσεται. Ἐπι-
5. θυμία εὐνέχε ἀποπαϱθενῶσαι νεανίδα, ἕτως ὁ ποιῶν ἐν βίᾳ κϱίματα. Ἔστι σιωπῶν εὑϱισκόμενος
6. σοφὸς, καὶ ἔστι μισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς. Ἔστι σιωπῶν, οὐ γὰϱ ἔχει ἀπόκϱισιν, καὶ ἔστι σιω-
7. πῶν εἰδὼς καιϱόν. Ἄνθϱωπος σοφὸς σιγήσει ἕως καιϱῦ, ὁ δὲ λαπιστὴς καὶ ἄφϱων ὑπεϱβήσεται
8. 9. καιϱόν. Ὁ πλεονάζων λόγῳ βδελυχθήσεται, καὶ ὁ ἐνεξεσιαζόμενος μισηθήσεται. Ἔστιν εὐοδία

XIV. Ἔλεγξον &c. ad fin. com.] ∧ (supplentur in marg. ab al. m.) 106. Ἔλεγξον τὸν φίλον] ελεγξον τον πλησιον σου (σου virgula transfix.) marg. 106. τὸν φίλον] τον πλησιον 23, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. καὶ εἰ εἴϱηκεν] και ἢ ειϱηκεν III. ἵνα μὴ] ∧ ινα 307.

XV. διαβολὴ] + ματαια 248. Compl. καὶ μὴ παντὶ] και μη παν 23. πίστευε] πιστευετω ἡ καϱδια σου 106, 248. Compl. πιστεύετε Chrysost. i. 526.

XVI. ὀλισθαίνων] ολισθανων III, 307. ὁ μη θανων λογω 23. ολισθαινων εν λογῳ 106. + λογω 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) καὶ τίς] και τις εστιν 106, 248. Compl. ἐχ ἡμάϱτησεν] ὃς εχ ημαϱτεν 106, 308. εχ ημαϱτεν 155, 254, 296, 307. Alex. ὃς ουκ ωλισθησεν 248. Compl. ἐν τῇ γλώσσῃ] ∧ εν 253. εν τη ψυχῃ 307.

XVII. τὸν πλησίον σου] ∧ σου 248. Compl. ∧ τον 296, 308. πϱινὴ ἀπειλῆσαι] πϱινη επιλησαι 23. πϱο τε απειλησαι 254. νόμῳ ὑψίστου] νομου υψιστε 23. + γινομενος αμηνης. Φοβος Κυϱιε αϱχη πϱοσληψεως· σοφια δε παϱ' αυτε αγαπησιν πεϱιποιει· γνωσις εντολων Κυϱιου παιδεια ζωης· οἱ δε ποιεντες τα αϱεστα αυτω αθανασιας δενδϱον καϱπενται. 248. Compl. + eadem, cum σφόδϱα δὲ pro σοφία δὲ, in charact. minore Alex.

XX. φόβος Κυϱίου] νομος Κυϱιου 157. φοβος παϱα Κυϱιου 248. Compl. ποίησις νόμου] + και γνωσις της παντοκϱατοϱιας αυτε. Οικετης λεγων τω δεσποτη, ως αϱεσκει ε ποιησω, εαν μετα ταυτα ποιηση, παϱοϱγιζει τον τϱεφοντα αυτον. 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXII. Καὶ οὐκ ἔστι] ∧ και 157, 248, 308. Compl. habet καὶ inter uncos Alex. Καὶ οὐκ ἔστι σοφία πονηϱίας ἐπιστήμη] ∧ 307. ὅπου βελὴ] ∧ οπου 106, 155, 157, 254, 307, 308. Alex.

XXIII. Ἔστι πονηϱία] εστι πανεϱγια 23, 253. Alex. καὶ αὕτη] καὶ αὐτὴ 55, 106, 248, 253, 307. Compl. ἐλαττέμενος] ελαττονουμενος 106. σοφίᾳ] σοφιας 308.

XXIV. Κϱείττων ἡττώμενος] κϱειττον ηττεμενος 307. ἡττώμενος] ηλαττωμενος 68. Ald. πτοεμενος 248. Compl. ἐν συνέσει] ∧ εν 106, 155. ἔμφοβος] εν φοβω Θεε 155. ἢ πεϱισσεύων] τε πεϱισσευοντος 248. Compl. ἐν φϱονήσει] ∧ εν 106. ἐν συνέσει Alex. καὶ παϱαβαίνων] και παϱαβαινοντος 248. Compl. νόμον] νομιμα υψιστε 248. Compl. + ὑψίστου in charact. minore Alex.

XXV. Ἔστι πανεϱγία] εστι πονηϱια 23, 307. καὶ αὕτη] καὶ αὐτὴ 106, 248. Compl. κϱίμα] + και εσται δικαιων κϱισις σοφος 106. + εστι δικαιων κϱισει σοφος 248. + eadem, præmisso καὶ, Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXVI. Ἔστι πονηϱευόμενος] εστι ποϱευομενος 106, 157. συγκεκυφὼς] συγκεκϱυφως 23, 308. μελανίᾳ] μελαινα 296. πλήϱης] πληϱη 106. δόλου] + πυϱωδους 248. Compl.

XXVII. Συγκύφων] συγκεκυφως 55. συγκυπτων 106. πϱόσωπον] πϱοσωπω 106. καὶ ἑτεϱοκωφῶν] και εθελοκωφων 23, 248, 253. Compl. Alex. και ετεϱοκωφον 307. ὅπου ἐκ] ε εαν 248. Compl. ἐπεγνώσθη] εγνώσθη 155. επιγνωσθη 248. Compl. πϱοφθάσει σε] + κακοποιησαι 248. Compl.

XXVIII. ἁμαϱτεῖν] αμαϱτανειν 55, 307. κακοποιήσει] κακοποιηση 157. + σοι 307. + σε Alex.

XXIX. καὶ ἀπὸ ἀπαντ. πϱοσώπου] καὶ ἀπὸ ἀπαντ. ἀνθϱώπου Clem. Alex. p. 266. νοήμων] ἄνθϱωπος Clem. Alex. l. cit.

XXX. καὶ γέλως—ἀνθϱώπου] καὶ βῆμα ποδὸς καὶ γέλως ὀδόντων Clem. Alex. l. cit. καὶ βήματα ἀνθϱώπου] και βημα ποδος 106, 307. Chrysost. i. 705. et al. και βημα ανθϱωπου 155, 157, 248, 253. Compl. Ald. και βημα ανδϱος 296, 308. ἀναγγέλλει] αναγγελει III, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Ald. Chrysost. Clem. Alex. l. cit. απαγγελει 307. τὰ πεϱὶ αὐτῦ] τα πεϱι εμου III. ∧ τα 23, 253.

XXXI. ὃς ἐκ ἔστιν] καὶ οὐκ ἔστιν Chrysost. v. 433. καὶ ἔστι σιωπῶν] καὶ ἔστι τις σιγῶν Chrysost. l. cit. καὶ αὐτὸς φϱόνιμος] καὶ εὑϱισκόμενος σοφός Chrysost. l. cit.

I. Ὡς καλὸν] + εστι 106, 248. Compl. ἢ θυμεσθαι] + κϱυπτως 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) και θυμουσθαι 308. ὁ ἀνθομολογέμενος] ανθομολογων μεν 155. ∧ ὁ 296, 308. ἀπὸ ἐλαττώσεως] απο ελαττωματος 106. præmitt. ως 155. ἀπὸ ἐλατ. κωλυθ.] κωλυθησεται απο ελαττωματος 248. Compl. + Ὡς καλὸν ἐλεγχθέντα φανεϱῶσαι μετάνοιαν· ἕτος γὰϱ φεύξει ἑκέσιον ἁμάϱτημα. in charact. minore Alex.

IV. ἀποπαϱθενῶσαι] αποαπαϱθενωσεν (sic) 23. αποπαϱθενωσεν 155. ἐν βίᾳ] εν βιω 248. Compl.

V. Deest totum comma Ald. ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς] + αυτε 248. Compl.

VI. ἔχει ἀπόκϱισιν] ειχεν αποκϱισιν 307. καὶ ἔστι σιωπῶν] ∧ και 296, 308. εἰδὼς] ουκ ειδως 307. καιϱόν] καιϱων 155.

VII. ὁ δὲ λαπιστὴς] ὁ δε σαλπιστης 157, 296, 308. καὶ ἄφϱων] και αφιων III.

VIII. λόγῳ] λογον III, 106, 157, 296, 308. Clem. Alex. p. 200. λόγων Ald. ἐν λόγῳ Chrysost. v. 433. βδελυχθήσεται] βδελύττεται τὴν ψυχὴν αὐτῦ Clem. Alex. l. cit. μισηθήσεται Chrysost. l. cit. καὶ ὁ ἐνεξεσιαζόμενος] καὶ ὁ ἐξεσιαζόμενος Alex. μισηθήσεται] μνησθησεται· ως καλον ελεγχθεντα φανεϱωσαι μετανοιαν· ουτως γαϱ φευξῃ εκεσιον αμαϱτημα 248. sic, cum μισηθήσεται pro μνησθήσεται, Compl.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XX.

ἐν κακοῖς ἀνδρὶ, καὶ ἔϛιν εὕρεμα εἰς ἐλάτ]ωσιν. Ἔϛι δόσις ἣ οὐ λυσιτελήσει σοι, καὶ ἔϛι δόσις 10.
ἧς τὸ ἀνταπόδομα διπλȣ̃ν. Ἔϛιν ἐλάτ]ωσις ἕνεκεν δόξης, καὶ ἔϛιν ὃς ἀπὸ ταπεινώσεως ἦρε κεφα- 11.
λήν. Ἔϛιν ἀγοράζων πολλὰ ὀλίγου, καὶ ἀποτιννύων αὐτὰ ἑπ]απλάσιον. Ὁ σοφὸς ἐν λόγῳ 12. 13.
ἑαυτὸν προσφιλῆ ποιήσει, χάριτες δὲ μωρῶν ἐκχυθήσονται. Δόσις ἄφρονος ȣ̓ λυσιτελήσει σοι, 14.
οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ αὐτȣ̃ ἀνθ᾽ ἑνὸς πολλοί. Ὀλίγα δώσει καὶ πολλὰ ὀνειδίσει, καὶ ἀνοίξει τὸ 15.
ϛόμα αὐτȣ̃ ὡς κήρυξ· σήμερον δανειεῖ καὶ αὔριον ἀπαιτήσει· μισητὸς ἄνθρωπος ὁ τοιȣ̃τος. Μω- 16.
ρὸς ἐρεῖ, Οὐχ ὑπάρχει μοι φίλος, καὶ ȣ̓κ ἔϛι χάρις τοῖς ἀγαθοῖς μȣ· οἱ ἔσθοντες τὸν ἄρτον μȣ,
φαῦλοι γλώσσῃ. Ποσάκις, καὶ ὅσοι καταγελάσονται αὐτȣ̃; Ὀλίσθημα ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ 17. 18.
ἀπὸ γλώσσης, οὕτως πτῶσις κακῶν κατὰ σπουδὴν ἥξει. Ἄνθρωπος ἄχαρις, μύθος ἄκαιρος, ἐν 19.
ϛόματι ἀπαιδεύτων ἐνδελεχισθήσεται. Ἀπὸ ϛόματος μωρȣ̃ ἀποδοκιμασθήσεται παραβολὴ, οὐ 20.
γὰρ μὴ εἴπῃ αὐτὴν ἐν καιρῷ αὐτῆς. Ἔϛι κωλυόμενος ἁμαρτάνειν ἀπὸ ἐνδείας, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύ- 21.
σει αὐτȣ̃ οὐ κατανυγήσεται. Ἔϛιν ἀπολλύων τὴν ψυχὴν αὐτȣ̃ δι᾽ αἰσχύνην, καὶ ἀπὸ ἄφρονος 22.
προσώπȣ ἀπολεῖ αὐτήν. Ἔϛι χάριν αἰσχύνης ἐπαγγελλόμενος φίλῳ, καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν 23.
δωρεάν. Μῶμος πονηρὸς ἐν ἀνθρώπῳ ψεῦδος, ἐν ϛόματι ἀπαιδεύτων ἐνδελεχισθήσεται. Αἱρετὸν 24. 25.
κλέπ]ης, ἢ ὁ ἐνδελεχίζων ψεύδει, ἀμφότεροι δὲ ἀπώλειαν κληρονομήσȣσιν. Ἦθος ἀνθρώπȣ ψευ- 26.
δȣ̃ς ἀτιμία, καὶ ἡ αἰσχύνη αὐτȣ̃ μετ᾽ αὐτȣ̃ ἐνδελεχῶς.

ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ.

Ὁ σοφὸς ἐν λόγοις προάξει ἑαυτὸν, καὶ ἄνθρωπος φρόνιμος ἀρέσει μεγιϛᾶσιν. Ὁ ἐργαζόμενος 27. 28.
γῆν ἀνυψώσει θημωνίαν αὐτȣ̃, καὶ ὁ ἀρέσκων μεγιϛᾶσιν ἐξιλάσεται ἀδικίαν. Ξένια καὶ δῶρα 29.
ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμȣ̀ς σοφῶν, καὶ ὡς φιμὸς ἐν ϛόματι ἀποτρέπει ἐλεγμȣ́ς. Σοφία κεκρυμμένη 30.
καὶ θησαυρὸς ἀφανὴς, τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις; Κρείσσων ἄνθρωπος ἀποκρύπ]ων τὴν μωρίαν 31.
αὐτȣ̃, ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπ]ων τὴν σοφίαν αὐτȣ̃.

ΚΕΦ. XXI.

ΤΕΚΝΟΝ, ἥμαρτες; μὴ προσθῇς μηκέτι, καὶ περὶ τῶν προτέρων σȣ δεήθητι. Ὡς ἀπὸ προσ- 1. 2.
ώπȣ ὄφεως, φεῦγε ἀπὸ ἁμαρτίας, ἐὰν γὰρ προσέλθῃς, δήξεταί σε· ὀδόντες λέοντος οἱ ὀδόντες αὐ-

IX. εὐοδία] ευωδια III, 307. ευδοκια 248. Compl. ἐν κακοῖς] εν καλοις 296, 308. ἀνδρὶ] + αμαρτωλω 106, 248. Compl.

X. Ἔϛιν δόσις] ἔϛιν ἡ δόσις Ald. ἧς τὸ ἀνταπόδ.] ∧ ἧς 155. εις το ανταποδομα 307.

XI. Ἔϛιν ἐλάτ]ωσις] ἔϛιν ἐλάτ]ων Alex. ὃς ἀπὸ ταπειν.] ως απο ταπειν. 307.

XII. Ἔϛιν ἀγοράζων] præmitt. και 106. εϛιν ὁ αγοραζων 254. Alex. καὶ ἀποτιννύων] και εϛιν αποτιννυων 23. ἑπ]απλάσιον] επ]απλασιονα 23, 106, 248, 253. Compl. επ]απλασιως 155, 307. επ]απλασια 157, 296, 308.

XIII. ἐν λόγῳ] εν λογοις 23, 55, 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. εν ολιγοις 253. ἑαυτὸν προσφιλῆ ποιήσει] προσφιλει εαυτον 253. ποιήσει] ποιει 307.

XIV. λυσιτελήσει σοι] ωφελισουσοι (sic) marg. ab al. m. 106. + λαβοντι 248. Compl. (Alex. in charact. min.) οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ] præmitt. ομοιως δε και βασκανου δι᾽ αναγκην αυτȣ 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) ὁ γαρ οφθαλμος 307. πολλοί] præmitt. εις το λαβειν 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XV. ὀνειδίσει] ονειδιει 55, 254. καὶ ἀνοίξει] και ανυξει 155. δανειεῖ] δανεισει 55. δανειοι 106. ἀπαιτήσει] αποτισει III. ἄνθρωπος] Θεω και ανθρωποις 106. Κυριω και ανθρωποις 248. Compl. ανθρωποις 307. ὁ τοιȣ̃τος] + Κυρίῳ καὶ ἀνθρώποις in charact. minore Alex.

XVI. μοι φίλος] habet μοι in charact. minore Alex. καὶ ȣ̓κ ἔϛι] ∧ και 248. Compl. οἱ ἔσθοντες] οἱ εσθιοντες 106, (155. ut videtur) 157, 248, 253, 308. Compl. Ald. φαῦλοι γλώσσῃ] φαυλη γλωσση 106. φαυλοι τη γλωσση 248. Compl.

XVII. Ποσάκις] πολλακις 23. αὐτȣ̃] + ȣτε γαρ το εχειν εν ορθη αισθησει, ομοιως αδιαφορον αυτω 106. + ȣτε γαρ το εχειν εν ορθη αισθησει ειληφε, και το μη εχειν ομοιως αδιαφορον αυτω 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XVIII. ἀπὸ ἐδάφους] ∧ απο 55. απο αδελφου 155. ἢ ἀπὸ γλώσσης] ἢ ὀλίσθημα ἀπὸ γλώσσης Chrysost. ii. 231. ἥξει] ∧ 55, 254.

XIX. Ἄνθρωπος] ανθρωποις 23. μύθος ἄκαιρος] θυμος ακαιρος 254. θυμος αδικος 307. ἐν ϛόματι ἀπαιδεύτων] εν ϛοματι απαιδευτῳ 307. Ald. ἐνδελεχισθήσεται] ενδεχησθησεται (sic) 155.

XX. μὴ εἴπῃ] μη ειπεν 155.

XXII. δι᾽ αἰσχύνην] χαριν αισχυνης 55, 254. καὶ ἀπὸ ἄφρονος προσώπου] και απο ληψεως προσωπου 248. Compl. ἀπολεῖ αὐτήν] απολυει αυτην III. απολεσει αυτην 106.

XXIII. χάριν] χαρις 106, 155. ἐκτήσατο] ἐκτίσατο Ald.

XXIV. ἐν ἀνθρώπῳ] εν ανθρωποις 23. ἐν ἀνθρώπῳ ψεῦδος] ψευδος εν ανθρωπω 248. Compl. ἐν ϛόματι ἀπαιδεύτων] εν ϛοματι απαιδευτω 68. Ald. εν δε ϛοματι απαιδευτων 106, 248. Compl.

XXV. ἢ ὁ ἐνδελεχ.] ∧ ἢ 155. ∧ ὁ Ald. habet ἢ ὁ in char. min. Alex. ψεύδει] ψευδης 106. ψευδη 307. ἀμφότεροι δὲ] αμφοτεροι γαρ 307.

XXVI. Ἦθος ἀνθρώπου] εθος ανθρωπου 55, 254. ψευδȣ̃ς] ψευδος III, 155. καὶ ἡ αἰσχύνη] ∧ ἡ 307.

ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ] ∧ 23, 106, 157, 253. Compl. λογος παραβολων 254. λογοι ετεροι τȣ αυτȣ παραβολων 307.

XXVII. προάξει ἑαυτὸν] προσαξει εαυτον III.

XXVIII. Ὁ ἐργαζ. γῆν] + αυτȣ 248. Compl. ὁ εργαζ. την γην 307. ἀνυψώσει] ανυψοι 106, 157. θημωνίαν αὐτȣ̃] θιμωνιαν αυτȣ 157. Ald. θημωνιαν εαυτȣ 296, 308. ἐξιλάσεται] εξιλασκεται 55, 157. ἀδικίαν] + αυτȣ 55, 248, 254. Compl. ἀδικίας Alex.

XXIX. ἀποτυφλοῖ] ἐκτυφλοῖ Chrysost. viii. 387. ἐν ϛόματι] επι ϛοματι 106. ∧ ἐν Chrysost. l. cit. ἀποτρέπει] αποϛρεφει 55, 254. Chrysost. l. cit. ἐλεγμȣ́ς] ελεγχους 23, 248, 253, 307. Compl. Chrysost. l. cit. (Cf. xii. 178.)

XXXI. ἢ ἄνθρωπος] ἢ σοφος 155. τὴν σοφίαν αὐτȣ̃] + κρεισσων υπομονη απαραιτητος εν ζητησει Κυριου, ἢ αδεσποτος τροχηλατης της ιδιας ζωης. 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

I. μηκέτι] ετι 55, 106, 248. Compl. περὶ τῶν προτέρων σου] ∧ σου 248. Compl.

II. Ὡς ἀπὸ—ἁμαρτίας] ἀπὸ προσώπου γυναικὸς, ὡς ἀπὸ προσώπου ὄφεως, φεῦγε Basil. M. ii. 164. ὄφεως] εχθρου 155. ἐὰν—δήξεταί σε] ἐὰν προσέλθῃς πρὸς αὐτὴν δήξεταί σε Chrysost. ix. 506.

Digitized by Google

3. τῆς, ἀναιρȣ͂ντες ψυχὰς ἀνθρώπων. Ὡς ῥομφαία δίςομος πᾶσα ἀνομία, τῇ πληγῇ αὐτῆς ȣ̓κ ἔςιν
4. 5. ἴασις. Καταπληγμὸς καὶ ὕβρις ἐρημώσȣσι ϖλȣ͂τον, ὅτως οἶκος ὑπερηφάνου ἐρημωθήσεται. Δέ-
6. ησις ϖτωχȣ͂ ἐκ ςόματος ἕως ὠτίων αὐτȣ͂, καὶ τὸ κρίμα αὐτȣ͂ κατὰ σπȣδὴν ἔρχεται. Μισῶν ἐλε-
7. γμὸν, ἐν ἴχνει ἁμαρτωλȣ͂, καὶ ὁ φοβȣ́μενος Κύριον ἐπιςρέψει ἐν καρδίᾳ. Γνωςὸς μακρόθεν ὁ δυ-
8. νατὸς ἐν γλώσσῃ, ὁ δὲ νοήμων οἶδεν ἐν τῷ ὀλισθαίνειν αὐτόν. Ὁ οἰκοδομῶν τὴν οἰκίαν αὐτȣ͂ ἐν
9. χρήμασιν ἀλλοτρίοις, ὡς ὁ συνάγων αὐτȣ͂ τȣ̀ς λίθους εἰς χειμῶνα. Στυππεῖον συνηγμένον συν-
10. αγωγὴ ἀνόμων, καὶ ἡ συντέλεια αὐτῶν φλὸξ ϖυρός. Ὁδὸς ἁμαρτωλῶν ὡμαλισμένη ἐκ λίθων,
11. καὶ ἐπ᾽ ἐσχάτῳ αὐτῆς βόθρος ᾅδȣ. Ὁ φυλάσσων νόμον κατακρατεῖ τȣ͂ ἐννοήματος αὐτȣ͂, καὶ
12. συντέλεια τȣ͂ φόβȣ Κυρίȣ σοφία. Οὐ ϖαιδευθήσεται ὃς ȣ̓κ ἔςι ϖανȣ͂ργος· ἔςι ϖανȣργία ϖλη-
13. θύνουσα ϖικρίαν. Γνῶσις σοφȣ͂ ὡς κατακλυσμὸς ϖληθυνθήσεται, καὶ ἡ βουλὴ αὐτȣ͂ ὡς ϖηγὴ
14. 15. ζωῆς. Ἔγκατα μωρȣ͂ ὡς ἀγγεῖον συντετριμμένον, καὶ ϖᾶσαν γνῶσιν οὐ κρατήσει. Λόγον σοφὸν
ἐὰν ἀκȣ́σῃ ἐπιςήμων, αἰνέσει αὐτὸν, καὶ ἐπ᾽ αὐτὸν ϖροσθήσει· ἤκȣσεν ὁ σπαταλῶν καὶ ἀπήρεσεν
16. αὐτῷ, καὶ ἀπέςρεψεν αὐτὸν ὀπίσω τȣ͂ νώτου αὐτȣ͂. Ἐξήγησις μωρȣ͂ ὡς ἐν ὁδῷ φορτίον, ἐπὶ δὲ
17. χείλους συνετȣ͂ εὑρεθήσεται χάρις. Στόμα φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ τȣ̀ς λόγους
18. αὐτȣ͂ διανοηθήσεται ἐν καρδίᾳ. Ὡς οἶκος ἠφανισμένος, ὅτως μωρῷ σοφία· καὶ γνῶσις ἀσυνέτȣ,
19. ἀδιεξέτασοι λόγοι. Πέδαι ἐν ϖοσὶν ἀνόητοις ϖαιδεία, καὶ ὡς χειροπέδαι ἐπὶ χειρὸς δεξιᾶς.
20. 21. Μωρὸς ἐν γέλωτι ἀνυψοῖ φωνὴν αὐτȣ͂, ἀνὴρ δὲ ϖανȣ͂ργος μόλις ἡσυχῇ μειδιάσει. Ὡς κόσμος
22. χρυσȣ͂ φρονίμῳ ϖαιδεία, καὶ ὡς χλιδὼν ἐπὶ βραχίονι δεξιῷ. Πȣ͂ς μωρȣ͂ ταχὺς εἰς οἰκίαν, ἄν-
23. θρωπος δὲ ϖολύπειρος αἰσχυνθήσεται ἀπὸ προσώπȣ. Ἄφρων ἀπὸ θύρας ϖαρακύπτει εἰς οἰκίαν,
24. ἀνὴρ δὲ ϖεπαιδευμένος ἔξω ςήσεται. Ἀπαιδευσία ἀνθρώπȣ ἀκροᾶσθαι ϖαρὰ θύραν, ὁ δὲ φρό-
25. νιμος βαρυνθήσεται ἀτιμίᾳ. Χείλη ἀλλοτρίων ἐν τȣ́τοις βαρυνθήσεται, λόγοι δὲ φρονίμων ἐν
26. 27. ζυγῷ ςαθήσονται. Ἐν ςόματι μωρῶν ἡ καρδία αὐτῶν, καρδία δὲ σοφῶν ςόμα αὐτῶν. Ἐν τῷ

(Cf. xi. 749.) ἐὰν γὰρ ϖροσέλθῃς] ∧ γαρ 23, 55, 253, 254. + αὐτῇ 106, 248. Compl. δήξεται] δεξεται (106. primo videtur fuiſſe δηξεται) 248, 296, 307, 308. Compl. δειξεται 157. ὀδόντες λέοντος] οδοντες λεοντων 307. οἱ ὀδόντες αὐτῆς] ∧ οἱ 248. ὀδόντες αὐτῇ Compl.

III. ϖᾶσα ἀνομία] ϖασα αμαρτια 106. τῇ ϖληγῇ] præmitt. καὶ Alex.

IV. καὶ ὕβρις] και υβρεις 55, 155, 254. ὑπερηφάνου] υπερηφανων 106, 155, 157, 248. Compl. Alex.

V. ϖτωχȣ͂] ασεβȣς 55. (254. marg.)

VI. ἐλεγμὸν] ελεγμων (corr. ut in Ed.) 155. ἔλεγχον Alex. ἐν ἴχνει] εν ιχνεσιν 55, 254. καὶ ὁ φοβȣ́μενος] ∧ ὁ Ald. Κύριον] τον Θεον III. ἐπιςρέψει] ἐπιςρέφει Clem. Alex. p. 135. ἐν καρδίᾳ] + αυτȣ 248. Compl. ἐπὶ καρδίαν αὐτȣ͂ Alex. Clem. Alex. l. cit.

VII. ἐν τῷ ὀλισθαίνειν] εν τω ολισθανειν III.

VIII. τὴν οἰκίαν αὐτȣ͂] τὴν οἰκίαν ἑαυτῷ Compl. ὡς ὁ συνάγων] ∧ ὁ 55, 155, 157, 253, 254, 296. Ald. Alex. αὐτȣ͂ τȣ̀ς λίθους] τȣς λιθȣς αυτȣ 55, 155, 157, 253, 254, 296. Alex. αυτω λιθους 106. εαυτω λιθȣς 248. Compl. τȣς λιθȣς αυτω 308. εἰς χειμῶνα] εις χωμα ταφης αυτȣ 106, 248. Compl. εις λειμωνα 308.

IX. Στυππεῖον] ετι ϖτυον (ſic) 23. ςυππιον 157, 248. Compl. ςιππύον Ald. συναγωγὴ] εισαγωγη III. καὶ ἡ συντελεία] ∧ ἡ 106. φλὸξ ϖυρὸς] + εις απωλειαν 106, 248. Compl.

X. ἐκ λίθων] υπο λιθων 248. Compl. καὶ ἐπ᾽ ἐσχάτῳ] και επ᾽ εσχατȣ 23, 248, 253. Compl. και επ᾽ εσχατων 55, 106, 155, 157, 254. Alex. αὐτῆς] ∧ 106.

XI. νόμον] + Κυριου 106, 248. Compl. (Alex. in charact. min.) κατακρατεῖ] κατακρινει 23. κρατει 248. Compl. τȣ͂ ἐννοήματος] τȣ νοηματος 155. καὶ συντελεία] και ἡ συντελεια 55, 254. συντελεια δε 248. Compl. τȣ͂ φόβȣ Κυρίου] ∧ τȣ 106. σοφία] σοφιας ϖροσληψις 248. Compl.

XII. ἔςι ϖανουργία] εςι δε ϖανουργια 106, 155, 157, 253, 254, 296, 308. Alex. εςι γαρ ϖανουργια 248. Compl. ϖικρίαν] ϖαιδιαν III.

XIII. ὡς ϖηγὴ ζωῆς] ως ϖηγη αγνη ζωης 248. Compl. (Alex. cum ἁγνὴ in charact. minore.)

XIV. Ἔγκατα] εγγατα 106. ὡς ἀγγεῖον] ∧ ως 155. καὶ ϖᾶσαν] ∧ και 106, 248. Compl. οὐ κρατήσει] + εν ζωη αυτȣ 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XV. Λόγον—αἰνέσει αὐτὸν] λόγον δεξάμενος σοφὸς αἰνέσει αὐτὸν Baſil. M. iii. 399. ἤκȣσεν ὁ σπαταλῶν] ηκȣσεν αυτον ασυνετος 106, 248. Compl. ὁ σπαταλῶν] ὡς ϖαταγῶν 308. τȣ͂ νώτȣ αὐτȣ͂] των ωτων αυτȣ III.

XVI. ὡς ἐν ὁδῷ] ωσει εν οδω 155. ἐπὶ δὲ χείλους συνετȣ͂] επι δε χειλος σοφου 55. επι δε χειλεσι σοφου 106. χείλους] χειλος 254. χάρις] habet in charact. minore Alex.

XVII. καὶ τȣ̀ς λόγους &c. ad fin. com.] ∧ hîc 248. Compl. διανοηθήσεται] διανοηθησονται 23, 155, 157, 253, 254. Alex. ἐν καρδίᾳ] καρδιαι 23.

XVIII. σοφία] + και τȣς λογȣς αυτȣ διανοηθησονται εν καρδια 248. Compl. καὶ γνῶσις] και γνωσις δε 253.

XIX. Πέδαι] ϖεδες 296, 308. Πέδαι ἐν] ϖεδευε (ſic) 23. ἀνοήτοις ϖαιδεία] ανομια τȣ ϖαιδιȣ III. ανοητȣ ϖαιδεια 55, 106, 155, 157, 254, 296. ὡς χειροπέδαι] ως χειροπαιδες 23.

XX. φωνὴν αὐτȣ͂] præmitt. την 55, 155, 157, 254, 308. Alex. μόλις] και μογις (marg. ab al. m. κακοπαθεις. ταλεπορος) 106. μόγις Clem. Alex. p. 196. μόλις ἡσυχῇ] μιλισθηευχη (ſic) 23.

XXI. χρυσοῦ] χρυσους 55, 68, 106, 155, 157, 248, 254, 296. Compl. Alex. Clem. Alex. p. 288. φρονίμῳ] præmitt. εν 106. χλιδὼν] χλιῶ 106. ἐπὶ βραχίονι δεξιῷ] επι βραχιονος δεξιου 248. Compl.

XXII. ταχὺς] ταχυ 23. αἰσχυνθήσεται] διαισχυνθησεται 23. ἀπὸ ϖροσώπου] απ᾽ αυτȣ 248. Compl.

XXIII. ϖαρακύπτει] ϖαρακυψει 23, 106, 248. Compl.

XXIV. ϖαρὰ θύραν] ϖαρὰ θύρας Compl. ἀτιμίᾳ] ατιμιαν III, 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl.

XXV. Χείλη—βαρυνθήσεται] χειλη ϖολυλαλων τα ουκ αυτων διηγησεται 248. Compl. ſic, niſi διηγήσονται, Alex. βαρυνθήσεται] διηγησονται 23, 55, 155, 157, 253, 254. βαρυνθησονται 106. λόγοι δὲ] ∧ δε 296. λόγοι δὲ &c. ad fin. com.] ∧ 106.

XXVI. καρδία δὲ &c. ad fin. com.] ∧ 155. καρδία δὲ σοφῶν] εν δε καρδια σοφων 248. Compl. ∧ δὲ Ald. ἐν καρδία δὲ φρονίμων (cum ἐν in charact. minore) Alex. ςόμα αὐτῶν] præmitt. το 106, 248. Compl.

XXVII. Ἐν τῷ καταρᾶσθαι] εν τω καταρασασθαι 254. Alex. ἀσεβῆ] præmitt. τον 157, 296, 308. τὴν ἑαυτȣ͂ ψυχήν] την εαυτην 253. τὴν ψυχὴν αὐτȣ͂ Alex.

Digitized by Google

καταρᾶσθαι ἀσεβῆ τὸν Σατανᾶν, αὐτὸς καταρᾶται τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. Μολύνει τὴν ἑαυτοῦ ψυ- ΚΕΦ. XXI. 28.
χὴν ὁ ψιθυρίζων, καὶ ἐν παροικήσει μισηθήσεται.

ΚΕΦ. XXII.

ΛΙΘΩι ἠρδαλωμένῳ συνεβλήθη ὀκνηρὸς, καὶ πᾶς ἐκσυριεῖ ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ αὐτοῦ. Βολβίτῳ κο- 1. 2.
πρίων συνεβλήθη ὀκνηρὸς, πᾶς ὁ αναιρούμενος αὐτὸν ἐκτινάξει χεῖρα. Αἰσχύνη πατρὸς ἐν γεν- 3.
νήσει ἀπαιδεύτου, θυγάτηρ δὲ ἐπ᾽ ἐλαττώσει γίνεται. Θυγάτηρ φρονίμη κληρονομήσει ἄνδρα αὐ- 4.
τῆς, καὶ ἡ καταισχύνουσα, εἰς λύπην γεννήσαντος. Πατέρα καὶ ἄνδρα καταισχύνει ἡ θρασεῖα, 5.
καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀτιμασθήσεται. Μουσικὰ ἐν πένθει ἄκαιρος διήγησις, μάστιγες καὶ παιδεία 6.
ἐν παντὶ καιρῷ σοφίας. Συγκολλῶν ὄστρακον ὁ διδάσκων μωρὸν, ἐξεγείρων καθεύδοντα ἐκ βα- 7.
θέως ὕπνου. Διηγούμενος νυστάζοντι ὁ διηγούμενος μωρῷ, καὶ ἐπὶ συντελείᾳ ἐρεῖ, Τί ἐστιν; Ἐπὶ 8. 11.
νεκρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπε γὰρ φῶς· καὶ ἐπὶ μωρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπε γὰρ σύνεσις· ἥδιον κλαῦσον
ἐπὶ νεκρῷ, ὅτι ἀνεπαύσατο, τοῦ δὲ μωροῦ ὑπὲρ θάνατον ἡ ζωὴ πονηρά. Πένθος νεκροῦ ἑπτὰ ἡμέ- 12.
ραι, μωροῦ δὲ καὶ ἀσεβοῦς πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Μετὰ ἄφρονος μὴ πληθύνῃς λόγον, 13.
καὶ πρὸς ἀσύνετον μὴ πορεύου· φύλαξαι ἀπ᾽ αὐτοῦ ἵνα μὴ κόπον ἔχῃς, καὶ οὐ μὴ μολυνθῇς ἐν τῷ
ἐντιναγμῷ αὐτοῦ· ἔκκλινον ἀπ᾽ αὐτοῦ καὶ εὑρήσεις ἀνάπαυσιν, καὶ οὐ μὴ ἀκηδιάσῃς ἐν τῇ ἀπο-
νοίᾳ αὐτοῦ. Ὑπὲρ μόλυβδον τί βαρυνθήσεται; καὶ τί αὐτῷ ὄνομα, ἀλλ᾽ ἢ μωρός; Ἄμμον καὶ 14. 15.
ἅλα καὶ βῶλον σιδήρου εὔκοπον ὑπενεγκεῖν, ἢ ἄνθρωπον ἀσύνετον. Ἱμάντωσις ξυλίνη ἐνδεδεμένη 16.
εἰς οἰκοδομὴν ἐν συσσεισμῷ οὐ διαλυθήσεται, οὕτως καρδία ἐστηριγμένη ἐπὶ διανοήματος βουλῆς ἐν
καιρῷ οὐ δειλιάσει. Καρδία ἡδρασμένη ἐπὶ διανοίας συνέσεως, ὡς κόσμος ψαμμωτὸς τοίχου ξυστοῦ. 17.
Χάρακες ἐπὶ μετεώρου κείμενοι κατέναντι ἀνέμου οὐ μὴ ὑπομείνωσιν, οὕτως καρδία δειλὴ ἐπὶ δια- 18.
νοήματος μωροῦ κατέναντι παντὸς φόβου οὐ μὴ ὑπομείνῃ. Ὁ νύσσων ὀφθαλμὸν κατάξει δάκρυα, 19.
καὶ ὁ νύσσων καρδίαν ἐκφαίνει αἴσθησιν. Βάλλων λίθον ἐπὶ πετεινὰ ἀποσοβεῖ αὐτὰ, καὶ ὁ ὀνει- 20.
δίζων φίλον διαλύσει φιλίαν. Ἐπὶ φίλον ἐὰν σπάσῃς ῥομφαίαν, μὴ ἀπελπίσῃς, ἔστι γὰρ ἐπάν- 21.

XXVIII. ὁ ψιθυρίζων] ὁ ψιθυρος 248. Compl. καὶ ἐν παροικήσει] και ου εαν παροικηση 23, 106, 248. Compl. ου εαν παροικηση 55, 254. και ου εαν παροικησει 155, 253, 296. μισηθήσεται] μηπιθησεται (sic) 155.

I. συνεβλήθη] εβληθη (sic com. seq.) 23, 253. ὀκνηρὸς—ὀκνηρὸς in com. seq.] ∧ alterutr. cum intermed. Ald. καὶ πᾶς ἐκσυριεῖ] και πας ὁ εκσυριει 296. ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ] ∧ τη 248. Compl.

II. κοπρίων] κοπριῳ 254. Alex.

IV. Θυγάτηρ φρονίμη] θυγατηρ φρονιμος 248. Compl. ἄνδρα αὐτῆς] ανδρος αυτης 248. Compl.

V. Πατέρα] πατερα δε 155.

VI. μάστιγες] μαστιγες δε 55, 106, 155, 157, 248, 296. Compl. Alex. ἐν παντὶ καιρῷ] ∧ παντι 106, 248. Compl. σοφίας] + τεκνα εν αγαθη ζωη την τροφην εχοντα των ιδιων γεννητορων κρυπτουσι δυσγενειαν· τεκνα εν καταφρονησει και απαιδευσια γαυριωμενα συγγενειας εαυτων μολυνουσι την ευγενειαν. 106. + eadem, nisi κρυψουσι et γεγαυριωμενα, 248. Compl.

VII. ὄστρακον] οστρακα 23, 253. ὁ διδάσκων] ∧ ὁ 23. καὶ διδάσκων Clem. Alex. p. 137. μωρὸν] + εἰς αἴσθησιν ἄγων τὴν γῆν· καὶ τὸν ἀπηλπισμένον εἰς σύνεσιν ὀξύνων (Alex. in char. min.) Clem. Alex. p. 138. ἐξεγείρων] και εξεγειρει 248. Compl. καθεύδοντα] καθεύδοντας Compl. ἐκ βαθέως ὕπνου] εκ βαθεου υπνου III. ∧ υπνου 308.

VIII. Διηγούμενος] διηγειται 106, 248. Compl. Τί ἐστιν] τις εστιν 296. + Τέκνα ἐν ἀγαθῇ ζωῇ τὴν τροφὴν ἔχοντα, τῶν ἰδίων γεννητόρων κρύψουσι δυσγένειαν. Τέκνα ἐν καταφρονήσει καὶ ἀπαιδευσίᾳ γεγαυριωμένα, συγγενείας ἑαυτῶν μολύνουσι τὴν εὐγένειαν. in charact. minore Alex.

XI. Ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον] κλαύσατε τεθνηκότα Didym. de Trin. p. 262. κλαῦσον 1°—κλαῦσον 2°] ∧ alterutr. cum intermed. 106. ἐξέλιπε γὰρ 1°] εξελειπεν γαρ 155. (Alex. sic infra.) ὅτι ἐξέλιπεν Didym. de Trin. l. cit. ὅτι ἐκλέλοιπε Isidor. Pel. p. 89. σύνεσις] συνεσιν 23, 155, 296. Ald. Alex. ἥδιον κλαῦσον] ιδιον κλαυσον III. τοῦ δὲ μωροῦ] του γαρ μωρου 23, 248, 253. Compl. Alex. ∧ δε 155. ἡ ζωὴ πονηρά] ∧ πονηρα 248. Compl. ∧ ἡ Alex.

XII. Πένθος] πενθος γαρ 155. πενθους 157. ἡμέραι 1°—ἡμέραι 2°] ∧ alterutr. cum intermed. 106. τῆς ζωῆς αὐτοῦ] αυτου (corr. αυτω) της ζωης 155. τῆς ζωῆς αὐτῶν Alex.

XIII. μὴ πληθύνῃς] μη πληθυνε 106. μὴ πορεύου] μη πονηρευου· αναισθητος γαρ εξουθενησει σου τα παντα. 106. + αναισθητων γαρ εξουθενησει σου τα παντα 248. Compl. + eadem, cum ἐξουδενώσει pro ἐξουθενήσει, in charact. min. Alex. φύλαξαι] In Textu Editionis Bosianæ legitur φύλαξον. ἐν τῷ ἐντιναγμῷ] εκ του εντιναγμου 106. εν τω εκτιναγμω 155. Ald. εν τω τιναγμω 157. ἐν τῷ ἐντινάγματι Alex. ἀκηδιάσῃς] κηδιασης III. ἐν τῇ ἀπονοίᾳ αὐτοῦ] ∧ αυτου 23.

XIV. Ὑπὲρ μόλυβδον] υπερ μολιβον 23, 157. Alex. υπερ μολυβον 55, 248, 253, 254, 296, 308. Compl. υπερ μολιβδον 106. Ald. αὐτῷ ὄνομα] tr. 55, 157, 254. ἀλλ᾽ ἢ μωρός] αλλ᾽ ἢ μολυβος (248. marg. μωρος) Compl.

XV. καὶ ἅλα] και αλας 253, 296. Compl. εὔκοπον] ευκοπωτερον 106, 157, 248, 296. Compl. σύγκοπον Ald.

XVI. ξυλίνη] ξυλινην 155. ἐνδεδεμένη] præmitt. ἡ 155. ἐνδεδεμ. εἰς οἰκοδ.] εἰς οἰκοδ. ἐνδεδεμ. Alex. καρδία ἐστηριγμ.] διανοια εστηριγμ. 254. ἐν καιρῷ] εν παντι καιρω 106, 248. Compl. (Alex. cum παντὶ in char. min.) οὐ δειλιάσει] præmitt. φοβω 248. Compl. ου διαλυθησεται 296, 308. præmitt. φόβου in char. min. Alex.

XVII. ἐπὶ διανοίας] επι διανοια 23, 106, 248, 253. Alex. ∧ επι 155, 308. κόσμος ψαμμωτὸς] tr. 23, 253. τοίχου ξυστοῦ] επι τοιχους ξεστους (scr. τυχους) 23. præmitt. επι 248. Compl. (Alex. in char. min.) τοιχου ξεστου 253.

XVIII. Χάρακες] χαλικες III, 55, (106. scr. χαληκες) 157, (248. marg.) 254, 296. ∧ 308. οὐ μὴ ὑπομείνωσιν] οὐ μη μεινωσιν 106, 248, 253. Compl. οὐ μὴ ὑπομενοῦσιν Alex. οὕτως καρδία] οὕτως καὶ καρδία Ald. ἐπὶ διανοήματος] απο διανοηματος 155. ἐπὶ διανοήματα Compl. οὐ μὴ ὑπομείνῃ] οὐ μη μεινη 23.

XIX. Ὁ νύσσων 1°] ∧ ὁ 253. ὀφθαλμὸν] ὀφθαλμοὺς Alex. κατάξει] κατάρει Ald. δάκρυα] δακρυον 296, 308. καὶ ὁ νύσσων] ∧ ὁ Ald. ἐκφαίνει] εκφανει 254.

XX. Βάλλων] præmitt. ὁ 106, 157, 296, 308. ἀποσοβεῖ] αποσοβησει 248. Compl. καὶ ὁ ὀνειδίζων] ∧ ὁ 248. Compl. διαλύσει] διαλυει 55, 254, 308. φιλίαν] + αυτου 23.

XXI. Ἐπὶ φίλον—ῥομφαίαν] ∧ cum intermed. 296, 308. ἐὰν σπάσῃς] εαν και σπασης 23, 253. Chrysost. xi. 73. εαν σπαση 155, 248. Compl. ῥομφαίαν] μαχαιραν 248. Compl.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XXII.

22. οδος. Ἐπὶ φίλον ἐὰν ἀνοίξῃς ϛόμα, μὴ εὐλαβηθῇς, ἔϛι γὰρ διαλλαγή· πλὴν ὀνειδισμȣ̃, καὶ ὑπε-
ρηφανίας, καὶ μυϛηρίου ἀποκαλύψεως, καὶ πληγῆς δολίας, ἐν τούτοις ἀποφεύξεται πᾶς φίλος.
23. Πίϛιν κτῆσαι ἐν πτωχείᾳ μετὰ τȣ̃ πλησίον, ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτȣ̃ ὁμȣ̃ πλησθῇς· ἐν καιρῷ
24. θλίψεως διάμενε αὐτῷ, ἵνα ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτȣ̃ συγκληρονομήσῃς. Πρὸ πυρὸς ἀτμὶς καμίνȣ
25. καὶ καπνὸς, ȣ̔́τως πρὸ αἱμάτων λοιδορίαι. Φίλον σκεπάσαι οὐκ αἰσχυνθήσομαι, καὶ ἀπὸ προσ-
26. ώπου αὐτȣ̃ οὐ μὴ κρυβῶ, Καὶ εἰ κακά μοι συμβῇ δι᾽ αὐτόν· πᾶς ὁ ἀκȣ́ων φυλάξεται ἀπ᾽ αὐτȣ̃.
27. Τίς δώσει μοι ἐπὶ ϛόμα μȣ φυλακὴν, καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων μȣ σφραγίδα πανȣ̃ργον, ἵνα μὴ πέσω
ἀπ᾽ αὐτῆς, καὶ ἡ γλῶσσά μου ἀπολέσῃ με;

ΚΕΦ. XXIII.

1. ΚΥΡΙΕ πάτερ καὶ δέσποτα ζωῆς μȣ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἐν βȣλῇ αὐτῶν, μὴ ἀφῇς με πεσεῖν
2. ἐν αὐτοῖς. Τίς ἐπιϛήσει ἐπὶ τȣ̃ διανοήματός μου μάϛιγας, καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου παιδείαν
σοφίας; ἵνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασί μου μὴ φείσωνται, καὶ οὐ μὴ παρῇ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν,
3. Ὅπως μὴ πληθύνωσιν αἱ ἄγνοιαί μου, καὶ αἱ ἁμαρτίαι μου πλεονάσωσι, καὶ πεσȣ̃μαι ἔναντι
4. τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἐπιχαρεῖταί μοι ὁ ἐχθρός μȣ. Κύριε πάτερ καὶ Θεὲ ζωῆς μȣ, μετεωρισμὸν
5. 6. ὀφθαλμῶν μὴ δῷς μοι, Καὶ ἐπιθυμίαν ἀπόϛρεψον ἀπ᾽ ἐμȣ̃. Κοιλίας ὄρεξις καὶ συνȣσιασμὸς μὴ
καταλαβέτωσάν με, καὶ ψυχῇ ἀναιδεῖ μὴ παραδῷς με.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ.

7. 8. Παιδείαν ϛόματος ἀκȣ́σατε τέκνα, καὶ ὁ φυλάσσων οὐ μὴ ἁλῷ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτȣ̃. Κατα-
9. λειφθήσεται ἁμαρτωλὸς, καὶ λοίδορος καὶ ὑπερήφανος σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτοῖς. Ὅρκῳ μὴ
10. ἐθίσῃς τὸ ϛόμα σȣ, καὶ ὀνομασίᾳ τȣ̃ ἁγίου μὴ συνεθισθῇς. Ὥσπερ γὰρ οἰκέτης ἐξεταζόμενος
ἐνδελεχῶς ἀπὸ μώλωπος ȣ̓κ ἐλατ]ωθήσεται, ȣ̔́τως καὶ ὁ ὀμνύων καὶ ὀνομάζων διαπαντὸς ἀπὸ ἁμαρ-

XXII. ἐὰν ἀνοίξῃς] εαν ανοιξεις 106. ϛόμα] præmitt. το 106. μὴ εὐλαβηθῇς] μὴ ἀπογνῷς Chryfoft. l. cit. πλὴν ὀνειδισμȣ̃] ἄνευ ὀνειδισμȣ̃ Chryfoft. l. cit. καὶ ὑπερηφανίας] ^ Chryfoft. l. cit. μυϛηρίου ἀποκαλύψεως] μυϛηριων αποκαλυψεως 106. Chryfoft. l. cit. ἐν τȣ́τοις] ἐν τȣ́τοις γὰρ Compl. πᾶς φίλος] ^ πας 106. πᾶς ὁ φίλος Alex.

XXIII. ἐν τοῖς ἀγαθοῖς] επι τοις αγαθοις III. ὁμȣ̃ πλησθῇς] ευφρανθης 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. ευφρανθεις (ut videtur; fcr. εμφρανθεις) 155. ὁμȣ̃ εὐφρανθῇς σύ (cum ὁμȣ̃ in charact. minore) Alex. διάμενε αὐτῷ] διαμενε εν αυτω 106. διάμενε ἑαυτῷ Ald. ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτȣ̃] εν τη κληρονομια αυτης 155. την κληρονομιαν αυτȣ 248. Compl. συγκληρονομήσῃς] + οὐ περιφρονητεον γαρ αει της περιγραφης· ὁ δε θαυμαϛος πλȣσιος νουν ουκ εχων· 106. + οὐ καταφρονητεον γαρ αει της περιγραφης· ȣδε θαυμαϛος πλȣσιος νȣν ȣκ εχων 248. Compl. (Alex. in char. min.)

XXIV. Πρὸ πυρὸς] απο πυρος 253. πρὸ αἱμάτων] προ αιματος 23. λοιδορίαι] λοιδορια 55.

XXVI. μοι συμβῇ] μοι συμβαιη 55, 155, 157, 254, 296. μοι συμβησεται 106. μοι συμβησονται 248. Compl. συμβαιη 308. μοι συμβέβηκεν Alex. πᾶς ὁ ἀκȣ́ων] ^ ὁ 157. Alex.

XXVII. Τίς δώσει] præmitt. τις επιϛησει επι τȣ διανοηματος μου μαϛιγας 55, 254. μοι] ^ 55, 106, 155, 157, 296, 308. Alex. Chryfoft. ii. 231. ἐπὶ ϛόμα μȣ] επι ϛοματι μȣ 23, 253, 296. Alex. επι τω ϛοματι μου 106. Chryfoft. l. cit. (Cf. v. 432, 436, 438.) επι ϛοματος μȣ 155, 157, 248. Compl. πανȣ̃ργον] πανȣργων 155, 296, 308. Alex. ἀπ᾽ αὐτῆς] απ᾽ αυτων 23. + αιφνιδιως 106, 248. Compl. ἀπολέσῃ με] μη απολεση με 23, 248, 253. Compl. (Alex. cum μὴ in charact. minore.) μη απολεση με εν ασχημοσυνη 106. απολεσει με 155.

I. Κύριε] Κύριος Compl. καὶ δέσποτα] καὶ Θεὲ Alex. ζωῆς μου] ζωης απασης 248. Compl. ἐγκαταλίπῃς με] tr. 54. μὴ ἀφῇς] præmitt. και 106, 157, 248. Compl. Alex. και μη αφησης 155. ἐν αὐτοῖς] + εν παραδειγματισμω 106. (Alex. in char. min.)

II. Τίς ἐπιϛήσει] τις επιϛηση III. τις επιθησει 157. τίς δώσει Origen. iii. 163. διανοήματος] διαδηματος 308. καὶ ἐπὶ—σοφίας] καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων μου σφραγίδα πανȣ̃ργον Origen. l. cit. παιδείαν] παιδειας III. ἵνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασί] ινα μη τοις αγνοημασι μου 248. fic, nifi μὴ ἐπὶ τοῖς, Compl. μὴ φείσωνται] + τας δε υβρεις αυτων εν επαγ]ελια αμαρτωλων μη παρης 106. μη φειση συ Κυριε τας δε υβρεις των εν επαγ]ελια αμαρτωλων μη παρης 248. Compl. καὶ οὐ μὴ παρῇ] μη παρη 106. καὶ οὐ μὴ παρῇ &c. ad fin. com.] ^ 248. Compl. καὶ αἱ ἁμαρτίαι μου μὴ ἀπολέσωσί με; Origen. l. cit. (Cf. ii. 698.)

III. πληθύνωσιν] πληθυνθωσιν 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296. Compl. Alex. πλεονάσωσι] πλεονασȣσι 106, 155. πλεονασȣσι εις συντριβην 248. Compl. + εἰς συντριβὴν in char. min. Alex. ἔναντι τῶν ὑπεναντίων] + μȣ 155. εναντιον των υπεναντιων 157. ἐπιχαρεῖταί μοι] ἐπιχαρῇ μοι 106. ὁ ἐχθρός μου] + ὧν μακραν εϛιν ἡ ελπις τȣ ελεȣς 106. + eadem, nifi τȣ ελεȣς σου, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

IV. Κύριε πάτερ—ἀπ᾽ ἐμȣ̃ ad fin. com. feq.] κυριε παντοκρατορ της αειγενους κτισεως σου μη καταλιπης εν τοις επελπιζουσι την αδιαλειπ]ον επισκοπην· μητε μετεωρισμον οφθαλμων μοι δως· αποϛησον ταυτα διαπαντος απο τȣ δȣλȣ σου· ελπιδας κενας και επιθυμιας αποϛρεψον απ᾽ εμȣ δουλευειν διαπαντος. 106. μὴ δῷς μοι] μη μοι δως 248. Compl.

V. Καὶ ἐπιθυμίαν ἀπόϛρεψον] και γιγαντωδη ψυχην αποϛησον διαπαντος απο δȣλων σου· ελπιδας κενας και επιθυμιας αποϛρεψον 248. Compl. (Alex. cum omnibus præter ~~καὶ ἐπιθυμ.~~ ἀποϛρέψ. in charact. minore.) ἀπόϛησον ἀπὸ τῶν δȣ́λων σου ἐλπίδας κενάς· καὶ ἐπιθυμίας ἀπρεπεῖς ἀπόϛρεψον ἀπ᾽ ἐμȣ̃. Clem. Alex. p. 226. ἀπ᾽ ἐμȣ̃] + και κρατησεις τον θελοντα σοι δουλευειν διαπαντος 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

VI. ὄρεξις] ορεξεις 106, 253. καὶ συνȣσιασμὸς] και συνȣσιασμȣ 106. μὴ παραδῷς με] + τον οικετην σου 106, 248. Compl.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ] ^ 23, 106, 157, 253. Compl. παιδείας ϛόματος Ald. habet in charact. minore Alex.

VII. Παιδείαν—τέκνα] ακȣσατε τεκνα παιδειαν ϛοματος αληθινȣ 248. Compl. Παιδείαν ϛόματος] + αληθινȣ 106, 157.

VIII. Καταλειφθήσεται] καταληφθησεται 157. Καταλειφθ. ἁμαρτωλὸς] + εν τη αφροσυνη αυτȣ 157. εν τη αφροσυνη αυτȣ καταλειφθ. ὁ αμαρτωλος 248. Compl. σκανδαλισθήσονται] σκανδαλισθησεται 23.

IX. καὶ ὀνομασίᾳ] και ονομα 254. καὶ ὀνομασίᾳ &c ad fin. com.] μηδὲ τῷ ὀνόματι τȣ̃ ἁγίου συνεθισθῇς Chryfoft. ix. 87. τȣ̃ ἁγίου] + επι ματαιω 106. τȣ̃ ὑψίϛου Alex. μὴ συνεθισθῇς] μη συνεθισθεις 106.

X. Ὥσπερ γὰρ] ^ γαρ 55, 106, 157, 253, 254. ȣ̓κ ἐλατ]ωθήσεται] οὐ καθαρισθήσεται Chryfoft. l. cit. ȣ̔́τως καὶ] ^ και 23, 248, 254. Compl. ȣτως 155. ȣ̔́τως ȣ̓δὲ Chryfoft. l. cit. ὀνομάζων] præmitt. ὁ Alex. + Θεὸν Chryfoft. ii. 150. διαπαντὸς] + το ονομα

Digitized by Google

τίας οὐ μὴ καθαρισθῇ. Ἀνὴρ ϖολύορκος ϖλησθήσεται ἀνομίας, καὶ οὐκ ἀποϛήσεται ἀπὸ τȣ̃ 11.
οἴκου αὐτȣ̃ μάϛιξ· ἐὰν ϖλημμελήσῃ, ἁμαρτία αὐτȣ̃ ἐπ' αὐτῷ, κἂν ὑπερίδῃ, ἥμαρτε δισσῶς· καὶ
εἰ διακενῆς ὤμοσεν, οὐ δικαιωθήσεται, ϖλησθήσεται γὰρ ἐπαγωγῶν ὁ οἶκος αὐτȣ̃. Ἔϛι λέξις 12.
ἀντιπεριβεβλημένη θανάτῳ, μὴ εὑρεθήτω ἐν κληρονομίᾳ Ἰακώβ· ἀπὸ γὰρ εὐσεβῶν ταῦτα ϖάντα
ἀποϛήσεται, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ȣ̓κ ἐγκυλισθήσονται. Ἀπαιδευσίαν ἀσυρῆ μὴ συνεθίσῃς τὸ ϛόμα 13.
σου, ἔϛι γὰρ ἐν αὐτῇ λόγος ἁμαρτίας. Μνήσθητι ϖατρὸς καὶ μητρός σου, ἀναμέσον γὰρ μεγι- 14.
ϛάνων συνεδρεύεις· μήποτ' ἐπιλάθῃ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ τῷ ἐθισμῷ σου μωρανθῇς, καὶ θελήσεις
εἰ μὴ ἐγεννήθης, καὶ τὴν ἡμέραν τȣ̃ τοκετȣ̃ σου καταράσῃ. Ἄνθρωπος συνεθιζόμενος λόγοις 15.
ὀνειδισμȣ̃, ἐν ϖάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτȣ̃ οὐ μὴ ϖαιδευθῇ. Δύο εἴδη ϖληθύνȣσιν ἁμαρτίας, καὶ 16.
τὸ τρίτον ἐπάξει ὀργήν· ψυχὴ θερμὴ ὡς ϖῦρ καιόμενον, οὐ μὴ σβεσθῇ ἕως ἂν καταποθῇ· ἄν-
θρωπος ϖόρνος ἐν σώματι σαρκὸς αὐτȣ̃, ȣ̓ μὴ ϖαύσηται ἕως ἂν ἐκκαύσῃ ϖῦρ. Ἀνθρώπῳ πόρνῳ 17.
ϖᾶς ἄρτος ἡδὺς, οὐ μὴ κοπάσῃ ἕως ἂν τελευτήσῃ. Ἄνθρωπος ϖαραβαίνων ἀπὸ τῆς κλίνης αὐ- 18.
τȣ̃, λέγων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτȣ̃, Τίς μὲ ὁρᾷ; σκότος κύκλῳ μου, καὶ οἱ τοῖχοί με καλύπτουσι, καὶ
ȣ̓θείς με ὁρᾷ, τί εὐλαβȣ̃μαι; τῶν ἁμαρτιῶν μȣ ȣ̓ μὴ μνησθήσεται ὁ ὕψιϛος· Καὶ ὀφθαλμοὶ ἀν- 19.
θρώπων ὁ φόβος αὐτȣ̃· καὶ οὐκ ἔγνω ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίȣ μυριοπλασίως ἡλίου φωτεινότεροι, ἐπι-
βλέποντες ϖάσας ὁδȣ̀ς ἀνθρώπων, καὶ κατανοȣ̃ντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη. Πρινὴ κτισθῆναι τὰ 20.
ϖάντα ἔγνωϛαι αὐτῷ, ȣ̔́τως καὶ μετὰ τὸ συντελεσθῆναι. Οὗτος ἐν πλατείαις πόλεως ἐκδικηθή- 21.
σεται, καὶ οὗ ȣ̓χ ὑπενόησε, ϖιασθήσεται. Οὕτως καὶ γυνὴ καταλιπȣ̃σα τὸν ἄνδρα, καὶ ϖαρι- 22.
ϛῶσα κληρονόμον ἐξ ἀλλοτρίȣ. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐν νόμῳ ὑψίϛου ἠπείθησε, καὶ δεύτερον εἰς ἄν- 23.
δρα ἑαυτῆς ἐπλημμέλησε, καὶ τὸ τρίτον ἐν ϖορνείᾳ ἐμοιχεύθη, ἐξ ἀλλοτρίȣ ἀνδρὸς τέκνα ϖαρέ-
ϛησεν. Αὕτη εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐπισκοπὴ ἔϛαι. Οὐ διαδώ- 24. 25.
σȣσι τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς ῥίζαν, καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς οὐ δώσȣσι καρπόν. Καταλείψει εἰς κατά- 26.
ραν τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ τὸ ὄνειδος αὐτῆς ȣ̓κ ἐξαλειφθήσεται. Καὶ ἐπιγνώσονται οἱ κατα- 27.
λειφθέντες, ὅτι ȣ̓θὲν κρεῖττον φόβȣ Κυρίȣ, καὶ ȣ̓θὲν γλυκύτερον τȣ̃ ϖροσέχειν ἐντολαῖς Κυρίȣ.

Κυριου 55, 157, 254. Alex. ἀπὸ ἁμαρτίας &c. ad fin. com.] ȣ μη καθαρισθη απο αμαρτιας 248. Compl.

XI. ἐὰν ϖλημμελήσῃ] εαν ϖλημμεληθη 23. ἐπ' αὐτῷ] + κρυψει αυτην υπο την γλωσσαν αυτȣ 55, 254. κἂν ὑπερίδῃ] και εαν υπεριδη 157. κἂν ὑπερείδη Alex. ἐπαγωγῶν] επαγωγης 248. Compl. ἐπαγ. ὁ οἶκος αὐτȣ̃] ὁ οικος αυτȣ επαγ. 155.

XII. ἀντιπεριβεβλημένη] ϖεριβεβλημενη 106. θανάτῳ] θανατων 23. ἀποϛήσεται] αποϛησονται 55, 106, 157, 254. αποϛησωνται 155. καὶ ἐν ἁμαρτίαις &c. ad fin. com.] και ȣκ εγκυλισθησονται εν αμαρτιαις 106. οὐκ ἐγκυλισθήσονται] ουκ εκκυλισθησονται 155.

XIII. Ἀπαιδευσίαν ἀσυρῆ] απαιδευσια ορκȣ 55. ακολασια ορκȣ 248. Compl. ἀσυρῆ] αισχρα ακολαϛων marg. 254. μὴ συνεθίσῃς] μη ȣ̓θισης 248. Compl. μη συνεθιση 253. μὴ συνεθίζῃς Ald. λόγος ἁμαρτίας] λογισμὸς ἁμαρτίας Ald.

XIV. Μνήσθητι ϖατρὸς] + σου 106. Alex. ἀναμέσον γὰρ] ∧ γαρ 106. μεγιϛάνων] ϖαγιδων 155. συνεδρεύεις] συνεδρεύσεις Compl. μήποτ' ἐπιλάθῃ] μήποτ' ἐπιλάθης Ald. μωρανθῇς] μαρανθῇς Compl. καὶ θελήσεις] και θελησης 157. καὶ θελήσ. εἰ μὴ ἐγεννήθ.] ∧ 106. καταράσῃ] μη καταραση 68, 253. habet in charact. minore Alex.

XVI. ϖληθύνουσιν] ϖληθυνωσιν III. ἕως ἂν] εως ȣ̃ 253.

XVII. Totum comma parentheſi includit Alex. ȣ̓ μὴ κοπάσῃ] ȣ μη κοπασει 155. ȣ μη κοπιαση 296. τελευτήσῃ] τελευτησει 155.

XVIII. Ἄνθρωπος] + πόρνος inter uncos Alex. præmitt. ὁ Clem. Alex. p. 229. ϖαραβαίνων] ὁ αναιβαίνων Clem. Alex. l. cit. ἀπὸ τῆς κλίνης] ἀπὸ τῆς κοίτης Alex.. ἐπὶ τῆς κλίνης Clem. Alex. l. cit. κλίνης αὐτȣ̃] κλινης εαυτȣ 253. λέγων] præmitt. ὁ 55. Clem. Alex. l. cit. ἐν τῇ ψυχῇ] habet ἐν in charact. minore Alex. Τίς με— καλύπτȣσι] σκότος καλύπτει με, καὶ οἱ τοῖχοι κύκλῳ μȣ, καὶ τίς με ὁρᾷ; Baſil. M. iii. 615. κύκλῳ μου] primo videtur ſcriptum eſſe κυκλωσει, ſed ab eadem manu correctum ſic: κύκλωσμȣ. 106. με καλύπτȣσι] σκέπη μου Clem. Alex. l. cit. καὶ ȣ̓θεὶς &c. ad fin. com.] καὶ ȣ̓δεὶς βλέπει τὰς ἁμαρτίας μου· τί εὐλαβȣ̃μαι, μὴ μνησθήσεται ὁ ὕψιϛος; Clem. Alex. l. cit. τί εὐλαβȣ̃μαι] τίνα εὐλαβȣ̃μαι Alex.

XIX. Καὶ ὀφθαλμοὶ] και εν οφθαλμοις 23. Καὶ ὀφθαλμοὶ— Κυρίου] ∧ cum intermed. 106. καὶ ȣ̓κ ἔγνω] και ȣκ οιδεν 296, 308. ὀφθαλμοὶ Κυρίȣ] + τȣ υψιϛȣ 248. Compl. Clem. Alex. l. cit. φωτεινότεροι] φωτεινοτερον 106. + εισιν 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) Clem. Alex. l. cit. ἐπιβλέποντες] præmitt. οἱ 248. Compl. οἳ ἐπιβλέπȣσι Clem. Alex. l. cit. ἐπιβλέπ. ϖάσ. ὁδȣ̀ς ἀνθρώπ.] βλέποντες εἰς τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων Chryſoſt. iii. 201. καὶ κατανοȣ̃ντες] καὶ κατανοȣ̃σιν Clem. Alex. l. cit. εἰς ἀπόκρυφα μέρη] ∧ εἰς Alex.

XX. Comma integr. parentheſi includit Alex. Πρινὴ κτισθῆναι] ϖριν κτισθηναι 23. τὰ πάντα] απαντα 155. τὰ πάντα ἔγνωϛαι αὐτῷ] εγνωϛαι αυτω τα ϖαντα 23, 253. αὐτῷ] + τα ϖαντα 248. Compl. μετὰ τὸ συντελεσθῆναι] + καθορα τα ϖαντα 248. Compl. μετὰ τὸ τελεσθῆναι καθορᾷ τὰ ϖάντα (cum καθορᾷ &c. in charact. minore) Alex.

XXI. Οὗτος] ȣτε 106. ȣτως 155. καὶ ȣ̃ ȣ̓χ] και ὃς ȣχ III. ∧ ȣ̃ Ald. ϖιασθήσεται] κολασθησεται III.

XXII. Οὕτως] ∧ 106. ομοιως 248. Compl. καταλιπȣ̃σα] καταλείπȣσα Compl. τὸν ἄνδρα] + αυτης 155, 157, 248. Compl. ϖαριϛῶσα] ϖεριϛῶσα Compl. κληρονόμον] κληρονομιαν 106, 248. Compl. ἐξ ἀλλοτρίου] εξ αλλου 23, 248, 253. Compl.

XXIII. ἐν νόμῳ ὑψίϛȣ] εν νομῳ υψιϛῳ III. εν νομῳ Κυριου 106. εἰς ἄνδρα ἑαυτῆς ἐπλημμέλησε] εις τον ανδρα 23. ἄνδρα ἑαυτῆς] ανδρα αυτης 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. καὶ τὸ τρίτον] ∧ το 55, 106. ἐν ϖορνείᾳ] + αυτης 296, 308. ἐμοιχεύθη] εμοιχευσε 248. Compl. ἐξ ἀλλοτρίου ἀνδρὸς] και εξ αλλου ανδρος 23, 248, 253. Compl. præmitt. και 106, 155, 157, 254. Alex. ϖαρέϛησεν] ϖαρέϛηκεν Compl.

XXIV. εἰς ἐκκλησίαν] εν εκκλησια 248. Compl. ∧ εἰς Ald. ἐξαχθήσεται] αχθησεται 155. καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα] ∧ τα 55.

XXV. Οὐ διαδώσȣσι] οὐ διαδιδωσι 106. τὰ τέκνα αὐτῆς] υιοι αυτων 248. Compl. εἰς ῥίζαν] ∧ εις 248. Compl. οὐ δώσȣσι] οὐ ϖοιησουσιν 23. ουκ οισȣσι 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex.

XXVI. Καταλείψει] καταλειψις III. præmitt. και 23. Ald.

XXVII. ὅτι ȣ̓θὲν κρεῖττον] οτι ȣθεν εϛι κρειττον 248. Compl. φόβȣ Κυρίȣ] φοβȣ Θεȣ 55, 106, 157, 254, 296. τȣ̃ ϖροσέχειν] τȣ

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XXIV.

ΑΙΝΕΣΙΣ ΣΟΦΙΑΣ.

1. 2. Η ΣΟΦΙΑ αἰνέσει ψυχὴν αὐτῆς, καὶ ἐν μέσῳ λαȣ̃ αὐτῆς καυχήσεται. Ἐν ἐκκλησίᾳ ὑψίςου
3. ςόμα αὐτῆς ἀνοίξει, καὶ ἔναντι δυνάμεως αὐτȣ̃ καυχήσεται. Ἐγὼ ἀπὸ ςόματος ὑψίςȣ ἐξῆλθον,
4. καὶ ὡς ὁμίχλη κατεκάλυψα γῆν. Ἐγὼ ἐν ὑψηλοῖς κατεσκήνωσα, καὶ ὁ θρόνος μου ἐν ςύλῳ νε-
5. 6. φέλης. Γῦρον ȣ̓ρανȣ̃ ἐκύκλωσα μόνη, καὶ ἐν βάθει ἀβύσσων περιεπάτησα. Ἐν κύμασι θαλάσ-
7. σης καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ λαῷ καὶ ἔθνει ἐκτησάμην. Μετὰ τȣ́των πάντων ἀνάπαυ-
8. σιν ἐζήτησα, καὶ ἐν κληρονομίᾳ τίνος αὐλισθήσομαι. Τότε ἐνετείλατό μοι ὁ κτίςης ἁπάντων,
καὶ ὁ κτίσας με κατέπαυσε τὴν σκηνήν μου, καὶ εἶπεν, Ἐν Ἰακὼβ κατασκήνωσον, καὶ ἐν Ἰσραὴλ
9. 10. κατακληρονομήθητι. Πρὸ τȣ̃ αἰῶνος ἀπ' ἀρχῆς ἔκτισέ με, καὶ ἕως αἰῶνος οὐ μὴ ἐκλίπω. Ἐν
11. σκηνῇ ἁγίᾳ ἐνώπιον αὐτȣ̃ ἐλειτȣ́ργησα, καὶ οὕτως ἐν Σιὼν ἐςηρίχθην. Ἐν πόλει ἠγαπημένῃ
12. ὁμοίως με κατέπαυσε, καὶ ἐν Ἱερȣσαλὴμ ἡ ἐξȣσία μου. Καὶ ἐῤῥίζωσα ἐν λαῷ δεδοξασμένῳ, ἐν
13. μερίδι Κυρίȣ κληρονομίας αὐτȣ̃. Ὡς κέδρος ἀνυψώθην ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ὡς κυπάρισσος ἐν ὄρεσιν
14. Ἀερμών. Ὡς φοῖνιξ ἀνυψώθην ἐν αἰγιαλοῖς, καὶ ὡς φυτὰ ῥόδȣ ἐν Ἱεριχῷ· ὡς ἐλαία εὐπρεπὴς,
15. ἐν πεδίῳ, καὶ ἀνυψώθην ὡς πλάτανος. Ὡς κιννάμωμον καὶ ἀσπάλαθος ἀρωμάτων [δέδωκα ὀσμὴν,]
καὶ ὡς σμύρνα ἐκλεκτὴ διέδωκα εὐωδίαν· ὡς χαλβάνη καὶ ὄνυξ καὶ ςακτὴ, καὶ ὡς λιβάνου ἀτμὶς
16. ἐν σκηνῇ. Ἐγὼ ὡς τερέμινθος ἐξέτεινα κλάδȣς μȣ, καὶ οἱ κλάδοι μȣ κλάδοι δόξης καὶ χάριτος.
17. 19. Ἐγὼ ὡς ἄμπελος βλαςήσασα χάριν, καὶ τὰ ἄνθη μου καρπὸς δόξης καὶ πλȣ́τȣ. Προσέλθετε
20. πρὸς μὲ οἱ ἐπιθυμȣ̃ντές μου, καὶ ἀπὸ τῶν γεννημάτων μȣ ἐμπλήσθητε. Τὸ γὰρ μνημόσυνόν μȣ
21. ὑπὲρ μέλι γλυκὺ, καὶ ἡ κληρονομία μου ὑπὲρ μέλιτος κηρȣ̃. Οἱ ἐσθίοντές με ἔτι πεινάσουσι,
22. καὶ οἱ πίνοντές με ἔτι διψήσουσιν. Ὁ ὑπακȣ́ων μου οὐκ αἰσχυνθήσεται, καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν
23. ἐμοὶ ȣ̓χ ἁμαρτήσουσι. Ταῦτα πάντα βίβλος διαθήκης Θεȣ̃ ὑψίςου, νόμον ὃν ἐνετείλατο Μωυ-
25. σῆς, κληρονομίαν συναγωγαῖς Ἰακώβ. Ὁ πιμπλῶν ὡς Φεισὼν σοφίαν, καὶ ὡς Τίγρις ἐν ἡμέραις

προσεχοντος 248. Compl. ἐντολαῖς Κυρίου] εντολαις Θεȣ 55, 253. εντολαις Θεȣ. δοξα μεγαλη ακολȣθειν Θεω· μακροτης δε ημερων το προσληφθηναι σε υπ' αυτȣ. 248, Compl. εντολαις τȣ Θεȣ 254. + Δόξα μεγάλη ἀκολȣθεῖν Θεῷ, μακρότης δὲ ἡμερῶν τὸ προσληφθῆναί σε ὑπ' αὐτȣ̃. in charact. minore Alex.

ΑΙΝΕΣΙΣ ΣΟΦΙΑΣ] ∧ 23, 106, 157. Compl. tr. 55, 155, 254, 296, 308. Alex. σοφια αινεσεως 248.

I. Ἡ σοφία] ∧ ἡ 23. (106. supplet. in marg. ab al. m.) αἰνέσει] αινει 296, 308. καυχήσεται] καυχησονται III.

II. ςόμα αὐτῆς] præmitt. το 248. Compl. ∧ αυτης 254.

III. καὶ ὡς ὁμίχλη] και ως ομιχλην III.

IV. Ἐγὼ ἐν ὑψηλοῖς] και εν υψηλοις 254.

V. βάθει] βαθυ 155.

VI. Ἐν κύμασι θαλάσσης] adjungit. com. præcedenti 106. κύμασι] κύματι Compl.

VII. Μετὰ τȣ́των] præmitt. καὶ Compl. ἀνάπαυσιν] ανεσιν 155. ἀνάπαυσιν ἐζήτησα] tr. Alex. αὐλισθήσομαι] αυλισθησωμαι 155.

VIII. καὶ εἶπεν] και ειπε μοι 55. ειπε μοι 254. ἐν Ἰακὼβ] habet ἐν in charact. minore Alex. καὶ ἐν Ἰσραὴλ] και εν Ιερȣσαλημ 248. Compl. κατακληρονομήθητι] κληρονομήθητι Alex.

IX. ἀπ' ἀρχῆς] ἀπαρχὴν Alex. καὶ ἕως αἰῶνος] και εως αιωνων 253. Compl. Alex. οὐ μὴ ἐκλίπω] οὐ μη ελλειπω 248. Compl.

X. ἐνώπιον αὐτȣ̃] tr. 106. ἐλειτȣ́ργησα] ἐλειτȣ́ργȣν Alex. ἐςηρίχθην] εςηριχθη 23.

XI. Ἐν πόλει] præmitt. και 155. Ἐν πόλει ἠγαπ.] ἐντολὴ ἠγαπημένη Ald. ἠγαπημένῃ] ηγιασμενη 248. Compl. ὁμοίως] ομοιαις 106. με κατέπαυσε] ∧ με 23. ἡ ἐξȣσία μȣ] ∧ ἡ 23, 155. ἐξȣσίαν μου Alex.

XIII. ἀνυψώθην] υψωθην 248. Compl. ἀνυψώθη Ald. ἐν ὄρεσιν] ἐν ὄρει Alex.

XIV. ἐν αἰγιαλοῖς] και εν κλαδοις 23. εν γαλγαλοις 106. εν γαδδι 248. Compl. εν γαδοις 253. εν εγδαδοις 296, 308. ἐν Ἐνγαδδὶ Alex. ὡς ἐλαία εὐπρεπὴς] præmitt. και 106, 155, 157, 254, 296, 308. Alex. ἐν πεδίῳ] + ωραιω 248. Compl. καὶ ἀνυψώθην ὡς πλάτανος] και ως πλατανος ανυψωθην αφ' υδατος 248. Compl. ὡς πλάτανος] + εφ' υδατος 157. (Alex. in charact. minore.)

XV. Ὡς κιννάμωμον] præmitt. και 296. καὶ ἀσπάλαθος] και ως παλαθος 248. Compl. δέδωκα ὀσμὴν] ∧ 23, 248, 253. Compl. διέδωκα] δεδωκα III, 155. εδωκα 248. Compl. εὐωδίαν] ευωδιας 253. ὡς χαλβάνη] præmitt. και 55, 155, 157, 254, 296, 308. Alex. χαλβάνη] χαρβανη III. ἀτμὶς ἐν σκηνῇ] ατμος εν σκηνη 155, 248. Compl.

XVI. Ἐγὼ] ἐγὼ δὲ Alex. τερέμινθος] τερεβινθος 23, 155, 248. Compl. Alex. κλάδοι ult.] ∧ 23, 248, 253. Compl. δόξης καὶ χάριτος] ∧ και 23.

XVII. βλαςήσασα] εβλαςησα 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. χάριν] ευωδιαν 248. Compl. καὶ πλȣ́τȣ] + εγω μητηρ της αγαπησεως της καλης, και φοβου, και γνωσεως, και της οσιας ελπιδος. διδωμι δε συν πασι τοις τεκνοις μου αειγενεις τοις λεγομενοις υπ' αυτȣ 248. Compl. + Ἐγὼ μητὴρ τῆς ἀγαπήσεως τῆς καλῆς, καὶ φόβου καὶ γνώσεως καὶ τῆς ὁσίας ἐλπίδος. Δίδομαι δὲ σύμπασι τοῖς τέκνοις μου ἀειγενὴς, τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτȣ̃. in char. minore Alex.

XIX. Προσέλθετε] προσελθατε 23, 155, 253. Alex. οἱ ἐπιθυμȣ̃ντές μου] οἱ επιθυμȣντες με 157. ἐμπλήσθητε] εμπλησθησεσθε 106, (155. scr. εμπλησθησεσθαι) 296, 308.

XX. ὑπὲρ μέλι] υπερ το μελι 23, 106, (155. scr. τω μελη) 157, 254. Alex. γλυκὺ] præmitt. τὸ inter uncos Alex. κηρȣ̃] κηριȣ 23, 55, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. κηριον 106, 296. καὶ κηρίου Alex.

XXI. Οἱ ἐσθίοντές με] οἱ εσθοντες με 55, 157, 254. Alex. οἱ τρώγοντές με Greg. Nyss. iii. 308. καὶ οἱ πίνοντές με] ∧ με 55. Ald. ἔτι διψήσȣσιν] ετι διψησεται 106.

XXII. ȣ̓κ αἰσχυνθήσεται] ȣ̓ καταισχυνθησεται 55. + διαπαντος 248. Compl.

XXIII. Θεȣ̃ ὑψίςου] + εκ τȣ δευτερονομιου 248. νόμον] νομος 248, 253. Compl. Alex. νόμου Ald. ὃν ἐνετείλατο] + υμιν 23, 106, 157, 296. + ημιν 55, 155, 248, 253, 254. Compl. Alex. συναγωγαῖς Ἰακώβ] εν συναγωγαις Ιακωβ· μη εκλυεσθε ισχυειν εν Κυριω, ινα κραταιωση υμας αυτος· κολλασθε προς αυτον, Κυριος παντοκρατωρ ὁ Θεος μονος εςι, και ουκ εςιν ετι πλην αυτȣ σωτηρ. 248. Compl. + Μὴ ἐκλύεσθε ἰσχὺν ἐν Κυρίῳ, κολλᾶσθε δὲ πρὸς αὐτὸν ἵνα κραταιώσῃ ὑμᾶς αὐτός· Κύριος παντοκράτωρ ὁ Θεὸς μόνος ἐςὶν, καὶ ȣ̓κ ἔςιν ἔτι πλὴν αὐτȣ̃ σωτήρ. in charact. minore Alex.

XXV. Ὁ πιμπλῶν] εμπιμπλων 55. ὁ πιπλων 157. Alex. εμπιπλων 248. Compl. ὁ εμπιπλων 296, 308. ὡς Φεισὼν] ως Φησων 308. σοφίαν] παντα της σοφιας αυτȣ 248. Compl.

ΚΕΦ. XXIV.

νέων. Ὁ ἀναπληρῶν ὡς Εὐφράτης σύνεσιν, καὶ ὡς Ἰορδάνης ἐν ἡμέραις θερισμȣ̃. Ὁ ἐκφαίνων 26. 27.
ὡς φῶς παιδείαν, ὡς Γηὼν ἐν ἡμέραις τρυγητȣ̃. Οὐ συνετέλεσεν ὁ πρῶτος γνῶναι αὐτὴν, καὶ 28.
οὕτως ὁ ἔσχατος ȣ̓κ ἐξιχνίασεν αὐτήν. Ἀπὸ γὰρ θαλάσσης ἐπληθύνθη διανόημα αὐτῆς, καὶ ἡ 29.
βȣλὴ αὐτῆς ἀπὸ ἀβύσσου μεγάλης. Κἀγὼ ὡς διώρυξ ἀπὸ ποταμȣ̃, καὶ ὡς ὑδραγωγὸς ἐξῆλθον 30.
εἰς παράδεισον. Εἶπα, Ποτιῶ μου τὸν κῆπον, καὶ μεθύσω μου τὴν πρασιάν· καὶ ἰδȣ̀ ἐγένετό 31.
μοι ἡ διώρυξ εἰς ποταμὸν, καὶ ὁ ποταμός μου ἐγένετο εἰς θάλασσαν. Ἔτι παιδείαν ὡς ὄρθρον 32.
φωτιῶ, καὶ ἐκφανῶ αὐτὰ ἕως εἰς μακράν. Ἔτι διδασκαλίαν ὡς προφητείαν ἐκχεῶ, καὶ κατα- 33.
λείψω αὐτὴν εἰς γενεὰς αἰώνων. Ἴδετε ὅτι οὐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ἐκζητȣ̃σιν 34.
αὐτήν.

ΚΕΦ. XXV.

ΕΝ τρισὶν ὡραΐσθην, καὶ ἀνέστην ὡραία ἔναντι Κυρίου καὶ ἀνθρώπων· ὁμόνοια ἀδελφῶν, καὶ φι- 1.
λία τῶν πλησίον, καὶ γυνὴ καὶ ἀνὴρ ἑαυτοῖς συμπεριφερόμενοι. Τρία δὲ εἴδη ἐμίσησεν ἡ ψυχή 2.
μȣ, καὶ προσώχθισα σφόδρα τῇ ζωῇ αὐτῶν· πτωχὸν ὑπερήφανον, καὶ πλȣ́σιον ψεύστην, γέροντα
μοιχὸν ἐλαττȣ́μενον συνέσει. Ἐν νεότητι οὐ συναγήοχας, καὶ πῶς ἂν εὕροις ἐν τῷ γήρᾳ σου; 3.
Ὡς ὡραῖον πολιαῖς κρίσις, καὶ πρεσβυτέροις ἐπιγνῶναι βȣλήν; Ὡς ὡραῖα γερόντων σοφία, καὶ 4. 5.
δεδοξασμένοις διανόημα καὶ βȣλή. Στέφανος γερόντων πολυπειρία, καὶ τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος 6.
Κυρίου. Ἐννέα ὑπονοήματα ἐμακάρισα ἐν καρδίᾳ, καὶ τὸ δέκατον ἐρῶ ἐπὶ γλώσσης· ἄνθρωπος 7.
εὐφραινόμενος ἐπὶ τέκνοις, ζῶν καὶ βλέπων ἐπὶ πτώσει ἐχθρῶν. Μακάριος ὁ συνοικῶν γυναικὶ 8.
συνετῇ, καὶ ὃς ἐν γλώσσῃ ȣ̓κ ὠλίσθησε, καὶ ὃς ȣ̓κ ἐδȣ́λευσεν ἀναξίῳ αὐτȣ̃. Μακάριος ὃς εὗρε 9.
φρόνησιν, καὶ ὁ διηγȣ́μενος εἰς ὦτα ἀκȣόντων. Ὡς μέγας ὁ εὑρὼν σοφίαν, ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν ὑπὲρ 10.
τὸν φοβȣ́μενον τὸν Κύριον. Φόβος Κυρίου ὑπὲρ πᾶν ὑπερέβαλεν, ὁ κρατῶν αὐτȣ̃ τίνι ὁμοιωθήσε- 11.
ται; Πᾶσαν πληγὴν καὶ μὴ πληγὴν καρδίας, καὶ πᾶσαν πονηρίαν καὶ μὴ πονηρίαν γυναικός· 13.
Πᾶσαν ἐπαγωγὴν καὶ μὴ ἐπαγωγὴν μισȣ́ντων, καὶ πᾶσαν ἐκδίκησιν καὶ μὴ ἐκδίκησιν ἐχθρῶν. 14.
Οὐκ ἔστι κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλὴν ὄφεως, καὶ ȣ̓κ ἔστι θυμὸς ὑπὲρ θυμὸν ἐχθρȣ̃. Συνοικῆσαι λέοντι 15. 16.

XXVI. Ἰορδάνης] præmitt. ὁ 157, 253. θερισμȣ̃] θερους 55, 254.

XXVII. παιδείαν] + γνωσεως 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) ὡς Γηὼν] ως γνων 23. ως γαιων 106. præmitt. και 248, 254. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXVIII. καὶ οὕτως &c. ad fin. com.] ∧ 106. οὐκ ἐξιχνίασεν] ∧ ȣκ 296, 308.

XXIX. ἐπληθύνθη] επληθυνον 155. διανόημα αὐτῆς] διανοηματα αυτης 55, 106, 253, 254, 296, 308. Alex. τα διανοηματα αυτης 248. Compl. καὶ ἡ βουλὴ αὐτῆς] και ἡ βουλη αυτȣ III. και ἡ βοηθεια αυτης 155.

XXX. Κἀγὼ ὡς] εγω ἡ σοφια ως 248. Compl. ὡς διώρυξ] ως διωρυξα 106.

XXXI. Εἶπα] ειπον 248. Compl. Ποτιῶ] ποτισω 55, 106, (155. scr. ποτησω) 248, 254, 296. Compl. Ald. Alex. τὸν κῆπον] + τον αριστον 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) πρασιάν] λυβαδηα (sic; marg. ab al. m.) 106. + την δικαιαν 248. Compl. ἐγένετό μοι ἡ διώρυξ] εγενετο μου ἡ διωρυξ 308. Alex. εἰς ποταμὸν] ∧ εἰς Ald. ὁ ποταμός μȣ] ∧ μȣ 106. ἐγένετο ult.] εγενετο μοι 106, 157.

XXXII. Ἔτι παιδείαν] οτι παιδειαν 55, 248. Compl. επι παιδειαν 157. ὡς ὄρθρον] ∧ ως 155. καὶ ἐκφανῶ] και εμφαινω III, 155. και εκφαινω 296, 308. αὐτὰ] αυτην 106, 248. Compl. Alex.

XXXIII. Ἔτι διδασκαλίαν] οτι διδασκαλιαν 55, (157. ex corr.) 248, 296. Compl. εἰς γενεὰς αἰώνων] εις γενεαν αιωνων III, 157, 296, 308. εις γενεας αιωνος 23, 106, 253. εις γενεας των αιωνων 248. Compl.

XXXIV. τοῖς ἐκζητȣ̃σιν αὐτὴν] τοις ζητȣσιν αυτην 55, 254.

I. ἔναντι Κυρίȣ] εναντιον Κυριȣ 155. καὶ ἀνθρώπων] præmitt. εναντι Κυριου 248. Compl. ὁμόνοια] ομονοιαν 248. Compl. ομουσια 308. φιλία Chrysost. v. 380. φιλία] φιλιαν 248. Compl. ψελια (sic) 308. τῶν πλησίον] των πλησιων 155, 157. Ald. του πλησιον 248, 308. Compl. καὶ γυνὴ καὶ ἀνὴρ] και ανηρ και γυνη 248, 253. Compl. γυνὴ &c. ad fin. com.] γυνὴ ἀνδρὶ συμπεριφερομένη Chrysost. xi. 142. ἑαυτοῖς συμπεριφ.] ἀλλήλοις συμπεριφ. Chrysost. v. 380.

II. Τρία δὲ εἴδη] ∧ δὲ Athan. iii. part. i. p. 38. καὶ προσώχθισα—ζωῇ αὐτῶν] ∧ cum intermed. Athan. l. cit. γέροντα] præmitt. και 106, 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) μοιχὸν] μωρον 23. ἐλαττȣ́μ. συνέσει] ελαττȣμ. εν συνεσει 253.

III. Ἐν νεότητι] præmitt. ἃ 55, 106, 155, 157, 254, 296. Alex. + σου 248. Compl. ἃ ἐν νεότητί σου (cum σου in char. min.) Alex. οὐ συναγήοχας] οὐ συνηγαγες 248. Compl. εὕροις] ευρης 106, 248, 296. Compl. Ald. ἐν τῷ γήρᾳ σου] εν τω γηρει σου 55, 254, 296.

IV. ἐπιγνῶναι] γνωναι 248. Compl.

V. Ὡς ὡραῖα γερόντων σοφία] ∧ Ald.

VI. Κυρίου] post hanc vocem sequitur titulus: περι γυναικος πονηρας. 155.

VII. Ἐννέα ὑπονοήματα] εννεα διανοηματα 157. ἐν καρδίᾳ] + μου 55, 106, 157, 248, 253, 254. Compl. ἐν τῇ καρδίᾳ μȣ Alex. καὶ τὸ δέκατον] και το δευτερον 254. ἐπὶ γλώσσης] απο γλωσσης III. επι γλωσση 23. εν τη γλωσση μου 248. Compl. + μου in in charact. minore Alex. ἄνθρωπος &c. ad fin. com.] ∧ 106. εὐφραιν. ἐπὶ τέκνοις] επι τεκνοις ευφραιν. 248. Compl. ἐπὶ πτώσει] επι πτωσεις (scr. πτωσης) 23.

VIII. αὐτȣ̃] εάυτȣ 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex.

IX. ὃς εὗρε] ∧ ὃς Ald. ὁ διηγȣ́μενος] ὁ λέγων Chrysost. iii. 354.

XI. Φόβος Κυρίου] αγαπησις δε Κυριου 248. Compl. ἀγάπησις Κυρίου Alex. ὑπὲρ πᾶν ὑπερέβαλεν] παντα υπερεβαλε 55, 254. Chrysost. xi. 218. υπερ παντα υπερεβαλε 106, 155, 157, 308. υπερ παντα υπερεβαλεν εις φωτισμον 248. Compl. + εἰς φωτισμὸν in charact. min. Alex. ὁ κρατῶν] præmitt. και 55, 106, 155, 157, 254, 296, 308. αὐτȣ̃] αυτου 248. Compl. αὐτῆς Alex. τίνι ὁμοιωθήσεται] + φοβος Κυριου αρχη αγαπησεως αυτȣ· πιστις δε αρχη κολλησεως αυτȣ 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XIII. Πᾶσαν πληγὴν] præmitt. και 55.

XIV. Πᾶσαν ἐπαγωγὴν] præmitt. και 55, 155, 157, 254, 296, 308. Alex. καὶ μὴ ἐπαγωγὴν] ∧ (supplet. in marg. ab al. m.) 106.

XV. ὑπὲρ κεφαλὴν] υπερ κεφαλης 155. Compl. ὑπὲρ θυμὸν] υπερ θυμων 155. ὑπὲρ θυμȣ̃ Compl.

XVI. λέοντι καὶ δράκοντι] δρακοντι και λεοντι 253. εὐδοκη-

Digitized by Google

ΚΕΦ. XXV.

17. καὶ δράκοντι εὐδοκήσω, ἢ ἐνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηρᾶς. Πονηρία γυναικὸς ἀλλοιοῖ τὴν ὅρα-
18. σιν αὐτῆς, καὶ σκοτεῖ τὸ ϖρόσωπον αὐτῆς ὡς σάκκον. Ἀναμέσον τοῦ ϖλησίον αὐτοῦ ἀναπεσεῖται
19. ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἀκούσας ἀνεστέναξε ϖικρά. Μικρὰ ϖᾶσα κακία ϖρὸς κακίαν γυναικός· κλῆρος
20. ἁμαρτωλοῦ ἐπιπέσοι αὐτῇ. Ἀνάβασις ἀμμώδης ἐν ϖοσὶ ϖρεσβυτέρου· οὕτως γυνὴ γλωσσώδης ἀν-
21. 22. δρὶ ἡσύχῳ. Μὴ ϖροσπέσῃς ἐπὶ κάλλος γυναικὸς, καὶ γυναῖκα μὴ ἐπιποθήσῃς. Ὀργὴ καὶ ἀν-
23. αίδεια καὶ αἰσχύνη μεγάλη, γυνὴ ἐὰν ἐπιχορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Καρδία ταπεινὴ καὶ ϖρόσ-
ωπον σκυθρωπὸν καὶ ϖληγὴ καρδίας γυνὴ ϖονηρά· χεῖρες ϖαρειμέναι καὶ γόνατα ϖαραλελυ-
24. μένα, ἥτις οὐ μακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Ἀπὸ γυναικὸς ἀρχὴ ἁμαρτίας, καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνή-
25. 26. σκομεν ϖάντες. Μὴ δῷς ὕδατι διέξοδον, μηδὲ γυναικὶ ϖονηρᾷ ἐξουσίαν. Εἰ μὴ ϖορεύεται κατὰ
χεῖρά σου, ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου ἀπότεμε αὐτήν.

ΚΕΦ. XXVI.

1. 2. ΓΥΝΑΙΚΟΣ ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ διπλάσιος. Γυνὴ ἀνδρεία
3. εὐφραίνει τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ τὰ ἔτη αὐτοῦ πληρώσει ἐν εἰρήνῃ. Γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθὴ, ἐν με-
4. ρίδι φοβουμένων Κύριον δοθήσεται. Πλουσίου δὲ καὶ πτωχοῦ καρδία ἀγαθὴ, ἐν παντὶ καιρῷ πρόσ-
5. ωπον ἱλαρόν. Ἀπὸ τριῶν εὐλαβήθη ἡ καρδία μου, καὶ ἐπὶ τῷ τετάρτῳ ϖροσώπῳ ἐδεήθην· διαβο-
6. λὴν ϖόλεως, καὶ ἐκκλησίαν ὄχλου, καὶ καταψευσμὸν ὑπὲρ θάνατον, ϖάντα μοχθηρά. Ἄλγος
7. καρδίας καὶ ϖένθος γυνὴ ἀντίζηλος ἐπὶ γυναικὶ, καὶ μάστιξ γλώσσης ϖᾶσιν ἐπικοινωνοῦσα. Βο-
8. οζύγιον σαλευόμενον γυνὴ ϖονηρὰ, ὁ κρατῶν αὐτῆς ὡς ὁ δρασσόμενος σκορπίου. Ὀργὴ μεγάλη
9. γυνὴ μέθυσος, καὶ ἀσχημοσύνην αὐτῆς οὐ συγκαλύψει. Πορνεία γυναικὸς ἐν μετεωρισμοῖς ὀφ-
10. θαλμῶν, καὶ ἐν τοῖς βλεφάροις αὐτῆς γνωσθήσεται. Ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτῳ στερέωσον φυλα-
11. κὴν, ἵνα μὴ εὑροῦσα ἄνεσιν ἑαυτῇ χρήσηται. Ὀπίσω ἀναιδοῦς ὀφθαλμοῦ φύλαξαι, καὶ μὴ θαυ-
12. μάσῃς ἐὰν εἰς σὲ ϖλημμελήσῃ. Ὡς διψῶν ὁδοιπόρος τὸ στόμα ἀνοίγει, καὶ ἀπὸ ϖαντὸς ὕδατος
τοῦ σύνεγγυς πίεται, κατέναντι παντὸς πασσάλου καθήσεται, καὶ ἔναντι βέλους ἀνοίξει φαρέτραν.
13. 14. Χάρις γυναικὸς τέρψει τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ ϖιανεῖ ἡ ἐπιστήμη αὐτῆς. Δόσις Κυ-
15. ρίου γυνὴ σιγηρὰ, καὶ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα ϖεπαιδευμένης ψυχῆς. Χάρις ἐπὶ χάριτι γυνὴ αἰ-

σω] ευδοκησε III. ευδοκησαι 23, 55, 106, 155, 254, 296. ευδοκω 248. Compl. ευδοκησας 308. ἢ ἐνοικῆσαι] ἢ συνοικησαι 23, 55, (155. scr. συνηκησαι) 157, 248, 296. Compl. Alex. ἢ οικησαι 106.

XVII. ἀλλοιοῖ] αλλοτριοι 248. Compl. τὴν ὅρασιν αὐτῆς] το ϖροσωπον αυτης 157, 248. Compl. τὸ ϖρόσωπον αὐτῆς] την ορασιν αυτης 254. ὡς σάκκον] ως αρκος 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex.

XVIII. τοῦ ϖλησίον] των ϖλησιον 248, 253. Compl. ἀναπεσεῖται] ανεπεσεν 155. ὁ ἀνὴρ αὐτῆς] præmitt. και 155. καὶ ἀκούσας] ‸ και 155. και ακουσιως 248. Compl. και ακουσασα 296. ἀνεστέναξε] αναστεναξει 248. Compl. ϖικρά] ϖικρος 155. δι' αυτην 248. Compl.

XIX. ἐπιπέσοι] επιπεσει 155. αὐτῇ] επ' αυτη 106.

XX. Ἀνάβασις ἀμμώδης] præmitt. ως 248. Compl. ἐν ϖοσὶ] ἐπὶ ϖοσὶ Compl. ϖρεσβυτέρου] ϖρεσβυτου 248. Compl. γυνὴ— ἡσύχῳ] ανδρι ησυχω γυνη γλωσσωδης 157. ἀνδρὶ ἡσύχῳ] præmitt. και 253.

XXI. ἐπὶ κάλλος] ϖρος καλλος 23, 253. ‸ επι 106. επι καλλη 155. εις καλλος 248. Compl. καὶ γυναῖκα] + εν καλλει 55, 106, (155. scr. καλλη) 157, 254, 296, 308. Ald. Alex. μὴ ἐπιποθήσῃς] μη επιθυμησης 55, 254, 296. + εις τρυφην 248. Compl.

XXIII. χεῖρες ϖαρειμέναι] χειρες ϖονηραι 106. οὐ μακαριεῖ] οὐ ϖαρακαλεσει 248. Compl. τὸν ἄνδρα αὐτῆς] + εν στενωσει 248. Compl.

XXV. Μὴ δῷς] μὴ δὸς Athan. i. 637. ὕδατι διέξοδον] tr. 248. Compl. ἐξουσίαν] ϖαρρησιαν 23, 106, 155, 157, 253, 254. ϖαρρησιαν εξοδου 248. Compl. (Alex. cum ἐξόδου in charact. minore.)

XXVI. Εἰ μὴ πορεύεται] εἰ μη πορευη 308. ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου] εκ των σαρκων σου 254. ἀπότεμε αὐτήν] + διδου και απολυσον 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

I. ὁ ἀνὴρ] ‸ ὁ 308. Ald. καὶ ἀριθμὸς] και ὁ αριθμος 55, 106, 155, 157, 248, 253, 296. Compl. Alex. διπλάσιος] διπλασιον III. διπλασια 296, 308.

II. καὶ τὰ ἔτη αὐτοῦ] και τα ετη της ζωης αυτου 248. Compl.

III. Γυνὴ ἀγαθὴ] γυνη ανδρεια και αγαθη 106. μερὶς ἀγαθὴ] + εν ϖαντι καιρω ϖροσωπον ιλαρον 106. φοβουμ. Κύριον] φοβουμ. τον Κυριον 55, 248, 254. Compl. Alex.

IV. καρδία ἀγαθὴ] + ϖρος Κυριον 248. Compl. (Alex. in char. minore.) ϖρόσωπον ἱλαρόν] ϖροσωπον εχοντες ιλαρον γαυριασουσιν 248. Compl. + ἔχοντες γαυριάσουσιν in charact. minore Alex.

V. εὐλαβήθη] ευλαβηθησεται 296, 308. ἡ καρδία μου] μου ἡ καρδια 248. Compl. ‸ ἡ Alex. ἐδεήθην] εφοβηθην III, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 296. Compl. καταψευσμὸν] καταψευσμων (ex corr. ab eadem m.) 155.

VI. Ἄλγος καρδίας] αχθος καρδιας 248. Compl. αλγος δε καρδιας 253. ἐπὶ γυναικὶ] ‸ επι 248. Compl.

VII. Βοοζύγιον] ως ζυγιον 106. ὡς ὁ δρασσόμενος] ‸ ὁ 55, 106, 248, 254. Compl. Alex. σκορπίου] απο σκορπιου 155.

VIII. γυνὴ μέθυσος] + και ρεμβας 248. Compl. (Alex. in char. minore.) καὶ ἀσχημοσύνην] και την ασχημοσυνην 248. Compl. οὐ συγκαλύψει] οὐ μη συγκαλυψη 106, 157. οὐ μη συγκαλυψει 155. Alex. οὐ συγκαλυπτη 253. οὐ συγκαλύπτει Clem. Alex. p. 187.

IX. ἐν μετεωρισμοῖς] ἐν μετεωρισμῷ Alex. Clem. Alex. p. 294.

X. ἀδιατρέπτῳ] ἀδιατρέπτως Ald. ἄνεσιν] αναπαυσιν 55, 254.

XI. ϖλημμελήσῃ] ϖλημμελήσει Alex.

XII. ὁδοιπόρος] οδοιποροις 254. τὸ στόμα ἀνοίγει] ‸ το 55, 106, 155, 157, 248, 254. Compl. Alex. ἀνοίγει] ανοιξει 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Alex. ανοιξει ευρων ϖηγην 248. Compl. κατέναντι] præmitt και 155.

XIII. τὸν ἄνδρα αὐτῆς] ‸ τον 155, 248, 296. Compl. Alex. καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ] και τα οστα αυτης 155. ἡ ἐπιστήμη αὐτῆς] τη επιστημη αυτης 23. ‸ ἡ 106, 296, 308.

XIV. γυνὴ σιγηρὰ] γυνη σιδηρα 106. + και ευνους 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XV. γυνὴ αἰσχυντηρὰ] + και ϖιστη 248. Compl. (Alex. in char. minore.) ψυχῆς] + αυτης 23, 248, 253. Compl.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XXVI.

σχυντηρὰ, καὶ οὐκ ἔστι σταθμὸς πᾶς ἄξιος ἐγκρατοῦς ψυχῆς. Ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις Κυ- 16.
ρίου, καὶ κάλλος ἀγαθῆς γυναικὸς ἐν κόσμῳ οἰκίας αὐτοῦ. Λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχνίας ἁγίας, 17.
καὶ κάλλος προσώπου ἐπὶ ἡλικίᾳ στασίμῃ. Στύλοι χρύσεοι ἐπὶ βάσεως ἀργυρᾶς, καὶ πόδες 18.
ὡραῖοι ἐπὶ στέρνοις εὐσταθοῦς. Ἐπὶ δυσὶ λελύπηται ἡ καρδία μου, καὶ ἐπὶ τῷ τρίτῳ θυμός μοι ἐπ- 28.
ῆλθεν· ἀνὴρ πολεμιστὴς ὑστερῶν δι᾽ ἔνδειαν, καὶ ἄνδρες συνετοὶ ἐὰν σκυβαλισθῶσιν· ἐπανάγων ἀπὸ
δικαιοσύνης ἐπὶ ἁμαρτίαν, ὁ Κύριος ἑτοιμάσει εἰς ῥομφαίαν αὐτόν. Μόλις ἐξελεῖται ἔμπορος ἀπὸ 29.
πλημμελείας, καὶ οὐ δικαιωθήσεται κάπηλος ἀπὸ ἁμαρτίας.

ΚΕΦ. XXVII.

ΧΑΡΙΝ ἀδιαφόρου πολλοὶ ἥμαρτον, καὶ ὁ ζητῶν πληθῦναι ἀποστρέψει ὀφθαλμόν. Ἀναμέσον 1. 2.
ἁρμῶν λίθων παγήσεται πάσσαλος, καὶ ἀναμέσον πράσεως καὶ ἀγορασμοῦ συντριβήσεται ἁμαρτία.
Ἐὰν μὴ ἐν φόβῳ Κυρίου κρατήσῃ κατὰ σπουδὴν, ἐν τάχει καταστραφήσεται αὐτοῦ ὁ οἶκος. Ἐν σεί- 3. 4.
σματι κοσκίνου διαμένει κοπρία, οὕτως σκύβαλα ἀνθρώπου ἐν λογισμῷ αὐτοῦ. Σκεύη κεραμέως δοκι- 5.
μάζει κάμινος, καὶ πειρασμὸς ἀνθρώπου ἐν διαλογισμῷ αὐτοῦ. Γεώργιον ξύλου ἐκφαίνει ὁ καρπὸς 6.
αὐτοῦ, οὕτως λόγος ἐνθυμήματος καρδίας ἀνθρώπου. Πρὸ λογισμοῦ μὴ ἐπαινέσῃς ἄνδρα, οὗτος γὰρ 7.
πειρασμὸς ἀνθρώπων. Ἐὰν διώκῃς τὸ δίκαιον, καταλήψῃ, καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὡς ποδήρη δόξης. 8.
Πετεινὰ πρὸς τὰ ὅμοια αὐτοῖς καταλύσει, καὶ ἀλήθεια πρὸς τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν ἐπανήξει. 9.
Λέων θήραν ἐνεδρεύει, οὕτως ἁμαρτίαι ἐργαζομένους ἄδικα. Διήγησις εὐσεβοῦς διαπαντὸς σοφία, 10. 11.
ὁ δὲ ἄφρων ὡς σελήνη ἀλλοιοῦται. Εἰς μέσον ἀσυνέτων συντήρησον καιρὸν, εἰς μέσον δὲ διανοου- 12.
μένων ἐνδελέχιζε. Διήγησις μωρῶν προσόχθισμα, καὶ ὁ γέλως αὐτῶν ἐν σπατάλῃ ἁμαρτίας. 13.
Λαλιὰ πολυόρκου ὀρθώσει τρίχας, καὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐμφραγμὸς ὠτίων. Ἔκχυσις αἵματος μά- 14. 15.
χη ὑπερηφάνων, καὶ ἡ διαλοιδόρησις αὐτῶν ἀκοὴ μοχθηρά. Ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλεσε 16.
πίστιν, καὶ οὐ μὴ εὕρῃ φίλον πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Στέρξον φίλον, καὶ πιστώθητι μετ᾽ αὐτοῦ· 17.

XVI. Ἥλιος ἀνατέλλων] + κοσμω 157. ἀγαθῆς γυναικὸς] tr. 248. Compl. οἰκίας αὐτοῦ] οικιας αυτης 23, 55, 106, 155, 157, 248. Compl. Alex.

XVII. καὶ κάλλος προσώπου] και καλλος προ προσωπου 106.

XVIII. Στύλοι χρύσεοι] στυλοι χρυσεως III. ἐπὶ βάσεως] ἐπιβάσεως (sic) 106. ἐπὶ βάσεως ἀργυρᾶς] επι βασεσιν αργυραις 248. Compl. ἐπὶ στέρνοις] επι στερνους 254. ἐπὶ πτέρναις Alex. εὐσταθοῦς] ευσταθεσι· τεκνον ακμην ηλικιας σου συντηρησον υγιη· και μη δως αλλοτριοις την ισχυν σου· αναζητησας παντος πεδιου ευγεων κληρον, σπειρε τα ιδια σπερματα πεποιθως τη ευγενεια σου· ουτως τα γεννηματα σου περιοντα, και παρρησιαν ευγενειας εχοντα μεγαλυνουσι· γυνη μισθια ιση σιαλω λογισθησεται, υπανδρος δε πυργος θανατου τοις χρωμενοις λογισθησεται· γυνη ασεβης ανομω μερις δοθησεται, ευσεβης δε διδοται τω φοβουμενω τον Κυριον· γυνη ασχημων ατιμιαν κατατριψει· θυγατηρ δε ευσχημων και τον ανδρα εντραπησεται· γυνη αδιατρεπτος ως κυων λογισθησεται· ἡ δε εχουσα αισχυνην τον Κυριον φοβηθησεται· γυνη ανδρα ιδιον τιμωσα σοφη πασι φανησεται· ατιμαζουσα δε ασεβης εν υπερηφανια πασι γνωσθησεται· γυναικος αγαθης μακαριος ὁ ανηρ· ὁ γαρ αριθμος των ετων αυτου διπλασιος εσται· γυνη μεγαλοφωνος και γλωσσωδης πολεμιων εις τροπην θεωρηθησεται· ανθρωπου δε παντος ψυχη ομοιοτροπος τουτοις πολεμου ακαταστασιαις την ψυχην διαιτηθησεται. 248. sic, nisi εἰς πολεμίων τροπὴν, Compl. ευσταθεις 308. + Τέκνον ἀκμὴν ἡλικίας σου συντήρησον ὑγιῆ, καὶ μὴ δῷς ἀλλοτρίοις τὴν ἰσχύν σου. Ἀναζητήσας παντὸς πεδίου εὔγεων κλῆρον, σπεῖρε τὰ ἴδια σπέρματα, πεποιθὼς τῇ εὐγενείᾳ σου. Οὕτως τὰ γεννήματά σου περιόντα καὶ παρρησίαν εὐγενείας ἔχοντα μεγαλυνοῦσι. Γυνὴ μισθία ἴση σιάλῳ λογισθήσεται· ὕπανδρος δὲ πύργος θανάτου τοῖς χρωμένοις [λογισθήσεται]. Γυνὴ ἀσεβὴς ἀνόμῳ μερὶς δοθήσεται· εὐσεβὴς δὲ δίδοται τῷ φοβουμένῳ τὸν Κύριον. Γυνὴ ἀσχήμων ἀτιμίαν κατατρίψει· θυγάτηρ δὲ εὐσχήμων καὶ τὸν ἄνδρα ἐντραπήσεται. Γυνὴ ἀδιάτρεπτος ὡς κύων λογισθήσεται· ἡ δὲ ἔχουσα αἰσχύνην τὸν Κύριον φοβηθήσεται. Γυνὴ ἄνδρα ἴδιον τιμῶσα σοφὴ πᾶσι φανήσεται· ἀτιμάζουσα δὲ ἀσεβὴς ἐν ὑπερηφανίᾳ πᾶσι γνωσθήσεται. Γυνὴ μεγαλόφωνος καὶ γλωσσώδης ὡς σάλπιγξ, πολεμίων εἰς τροπὴν θεωρηθήσεται. Ἀνθρώπου δὲ παντὸς ψυχὴ ὁμοιότροπος τούτοις, πολέμου ἀκαταστασίαις τὴν ψυχὴν διαιτηθήσεται. in charact. minore Alex.

XXVIII. ἡ καρδία μου] μου ἡ καρδια 23, 248, 253. Compl. δι᾽ ἔνδειαν] δι᾽ ενδειας 296, 308. ἐπανάγων] επαγαγων 155. ἐπὶ ἁμαρτίαν] εις αμαρτιαν 248. Compl. εἰς ῥομφαίαν αὐτόν] αυτον εις ρομφαιαν 248, 253. Compl.

XXIX. ἐξελεῖται] εξαιρειται 248. Compl. καὶ οὐ δικαιωθήσεται] και οὐ μη δικαιωθησεται 296. ἀπὸ ἁμαρτίας] περὶ ἁμαρτίας Constit. Apost. lib. iv. c. 6.

I. καὶ ὁ ζητῶν] ∧ ὁ 155. ἀποστρέψει ὀφθαλμόν] αποστρεψης φωτισμων (sic) 155. + αυτου 248. Compl.

II. ἁρμῶν λίθων] αρμων λιθινων 248, 253. Compl. ἁμαρτία] præmitt. πασα 55.

III. κρατήσῃ] κρατησει 155, 307. αὐτοῦ ὁ οἶκος] ὁ οικος αυτης 23, 253.

IV. Ἐν σείσματι] εν στηματι 253. διαμένει] διαμενη 155. διαμενει 296. οὕτως σκύβαλα] ουτως σκυλα 248. Compl. ἐν λογισμῷ αὐτοῦ] εκ λογισμου αυτου 23. εν διαλογισμω αυτου 253.

V. Com. 5. 6. tr. 106. Deest totum comma 254. Σκεύη] præmitt. ως (ut videtur) 155. δοκιμάζει] δοκιμάσει Alex. καὶ πειρασμὸς &c. ad fin. com.] *et homines justos tentatio*. Origen. iv. 616. ἐν διαλογισμῷ αὐτοῦ] εν λογισμω αυτου 55, 155. Alex.

VI. ἐκφαίνει] εκφανει 55, 254. οὕτως λόγος] ουτως λογισμος 23, 248, 253. Compl. ουτος λογος 155. ∧ λογος 308. καρδίας] καρδια III. καρδιαν 23. Alex. εν καρδια 248. Compl.

VII. μὴ ἐπαινέσῃς] μη επαινεσεις 157. μὴ ἐπαίνει Alex. οὗτος γὰρ] ουτως γαρ 155. ἀνθρώπων] πνων (sic) 155.

VIII. Ἐὰν διώκῃς] εαν διωκεις 307. καταλήψῃ] καταληψει 155. + αυτο 248. Compl. καὶ ἐνδύσῃ] και ενδυσει 155. αὐτὸ] αυτω 155.

IX. ὅμοια αὐτοῖς] ομοια αυτης 106. ὅμοια αὐτῶν Alex. καταλύσει] καταλυει 106, 157, 296, 308. πρὸς τοὺς ἐργαζ. αὐτὴν] ∧ αυτην 248. Compl.

X. Λέων—οὕτως] ∧ cum intermed. 308. θήραν] θυραν 155. ἁμαρτίαι] αμαρτια 23, 55, 106, (155. ut videtur) 157, 248, 253, 307. Compl. Alex. ἐργαζομένους] τοις εργαζομενοις 248. Compl. εργαζομενοις 308. ἄδικα] κακιαν 248. Compl. αδικιαν 253.

XI. εὐσεβοῦς] σοφοῦ Alex. διαπαντὸς σοφία] διαπαντος εν σοφια 248. Compl.

XIII. προσόχθισμα] præmitt. καὶ inter uncos Alex.

XIV. Λαλιὰ] λαλιαν 106. ὀρθώσει] ανορθωσει 55, 106, 155, 157, 254, 296, 307, 308. Alex. Chrysost. x. 197. ἡ μάχη αὐτῶν] ἡ μαχη αυτου 307.

XV. ἀκοὴ μοχθηρά] ακοη πονηρα 23. ακοη μοχθηριας (sed ς est inter lin. ab al. m.) 106.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XXVII.
18. ἐὰν δὲ ἀποκαλύψῃς τὰ μυϛήρια αὐτȣ̃, ȣ̓ μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτȣ̃. Καθὼς γὰρ ἀπώλεσεν ἄν-
19. θρωπος τὸν ἐχθρὸν αὐτȣ̃, ȣ̔́τως ἀπώλεσας τὴν φιλίαν τȣ̃ πλησίου. Καὶ ὡς πετεινὸν ἐκ χειρός
20. σȣ ἀπέλυσας, ȣ̔́τως ἀφῆκας τὸν πλησίον, καὶ ȣ̓ θηρεύσεις αὐτόν. Μὴ αὐτὸν διώξῃς, ὅτι μακρὰν
21. ἀπέϛη, καὶ ἐξέφυγεν ὡς δορκὰς ἐκ παγίδος. Ὅτι θραῦσμά ἐϛι καταδῆσαι, καὶ λοιδορίας ἐϛὶ
22. διαλλαγή· ὁ δὲ ἀποκαλύψας μυϛήρια ἀπήλπισε. Διανεύων ὀφθαλμῷ τεκταίνει κακὰ, καὶ ȣ̓δεὶς
23. αὐτὸν ἀποϛήσει ἀπ' αὐτȣ̃. Ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου γλυκανεῖ ϛόμα σȣ, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων
σου ἐκθαυμάσει, ὕϛερον δὲ διαϛρέψει τὸ ϛόμα αὐτȣ̃, καὶ ἐν τοῖς λόγοις σου δώσει σκάνδαλον.
24. 25. Πολλὰ ἐμίσησα καὶ ȣ̓χ ὡμοίωσα αὐτῷ, καὶ ὁ Κύριος μισήσει αὐτόν. Ὁ βάλλων λίθον εἰς ὕψος
26. ἐπὶ κεφαλὴν αὐτȣ̃ βάλλει, καὶ πληγὴ δολία διελεῖ τραύματα. Ὁ ὀρύσσων βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμ-
27. πεσεῖται· καὶ ὁ ἱϛῶν παγίδα ἐν αὐτῇ ἁλώσεται. Ὁ ποιῶν πονηρὰ εἰς αὐτὸν κυλισθήσεται,
28. καὶ ου μὴ ἐπιγνῷ πόθεν ἥκει αὐτῷ. Ἐμπαιγμὸς καὶ ὀνειδισμὸς ὑπερηφάνων, καὶ ἡ ἐκδίκησις ὡς
29. λέων ἐνεδρεύσει αὐτόν. Παγίδι ἁλώσονται οἱ εὐφραινόμενοι πτώσει εὐσεβῶν, καὶ ὀδύνη κατανα-
30. λώσει αὐτȣ̀ς πρὸ τȣ̃ θανάτȣ αὐτῶν. Μῆνις καὶ ὀργὴ, καὶ ταῦτά ἐϛι βδελύγματα, καὶ ἀνὴρ
ἁμαρτωλὸς ἐγκρατὴς ἔϛαι αὐτῶν.

ΚΕΦ. XXVIII.
1. Ο ΕΚΔΙΚΩΝ παρὰ Κυρίου εὑρήσει ἐκδίκησιν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτȣ̃ διατηρῶν διατηρήσει.
2. 3. Ἄφες ἀδίκημα τῷ πλησίον σου, καὶ τότε δεηθέντος σου αἱ ἁμαρτίαι σȣ λυθήσονται. Ἄνθρω-
4. πος ἀνθρώπῳ συντηρεῖ ὀργὴν, καὶ παρὰ Κυρίȣ ζητεῖ ἴασιν. Ἐπ' ἄνθρωπον ὅμοιον αὐτῷ ȣ̓κ ἔχει
5. ἔλεος, καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτȣ̃ δεῖται. Αὐτὸς σὰρξ ὢν διατηρεῖ μῆνιν, τίς ἐξιλάσεται τὰς
6. ἁμαρτίας αὐτȣ̃; Μνήσθητι τὰ ἔσχατα, καὶ παῦσαι ἐχθραίνων· καταφθορὰν καὶ θάνατον, καὶ
7. ἔμμενε ἐντολαῖς. Μνήσθητι ἐντολῶν, καὶ μὴ μηνίσῃς τῷ πλησίον· καὶ διαθήκην ὑψίϛου, καὶ
8. πάριδε ἄγνοιαν. Ἀπόσχȣ ἀπὸ μάχης, καὶ ἐλαττώσεις ἁμαρτίας· ἄνθρωπος γὰρ θυμώδης ἐκκαύ-
9. σει μάχην. Καὶ ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς ταράξει φίλȣς, καὶ ἀναμέσον εἰρηνευόντων ἐμβάλλει διαβολήν.

XVII. Στέρξον] ϛεναξον 106. οὐ μὴ καταδιώξῃς] ∧ ȣ̓ 155, 308. Alex.

XVIII. τὸν ἐχθρὸν] τον νεκρον 157. ἀπώλεσας] απωλεσεν 23, 248, 253, 296, 308. Compl. τὴν φιλίαν τȣ̃ πλησίου] τον πλησιον αυτȣ 248. Compl. τȣ̃ πλησίου] τȣ πλησιον 23, 55, 106, 155, 157, 254. Alex.

XIX. ἀπέλυσας] απωλεσας 157. απολυσας 248, 307. ελυσας 308. ȣ̔́τως ἀφῆκας] ȣτως αφησεις 296. τὸν πλησίον] + σȣ 296. καὶ οὐ θηρεύσεις] και ȣχ ευρησεις (ſcr. ευρισης) 155. και οὐ μη θηρευσης 307.

XX. ἐκ παγίδος] εκ παγιδων 155.

XXI. Ὅτι θραῦσμα] οτι τραυμα 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Ald. Alex. καταδῆσαι] καταλυσαι 155. καὶ λοιδορίας] και αμαρτιας 106. ἐϛὶ διαλλαγὴ] εϛι καταλλαγη 155, 296, 308. μυϛήρια] μυϛηριον 155, 307, 308. ἀπήλπισε] απωλεσε πιϛιν 248. Compl.

XXII. Διανεύων] και εννευων III. præmitt. και 307. τεκταίνει] τεκταινεται 55, 254. τεκταινη (ſcr. τεκτενη) 155. κακὰ] πονηρα 248, 253. Compl. καὶ ȣ̓δεὶς αὐτὸν] και ὁ ειδως αυτον 248. Compl. αὐτὸν] αυτα 55, 196, 155, 157, 254, 296, 307, 308. Alex. ἀποϛήσει] αποϛησεται 248. Compl. ἀπ' αὐτȣ̃] απ' αυτων III.

XXIII. τῶν ὀφθαλμῶν σȣ] ∧ σȣ 307. γλυκανεῖ] βασκανει 155. ϛόμα σȣ] ϛομα αυτȣ 23, 253, 296. το ϛομα αυτȣ 55, 106, 157, 248, 307. Compl. Alex. καὶ ἐπὶ—ϛόμα αὐτȣ̃] ∧ cum intermed. (ſupplet. in marg. ab al. m.) 106. καὶ ἐπὶ τῶν λόγων] και απο των λογων 307. ἐκθαυμάσει] θαυμασει 248. Compl. ὕϛερον δὲ] ∧ δε 55, 254. σκάνδαλον] σκανδαλα 248. Compl.

XXIV. καὶ ȣ̓χ ὡμοίωσα] ∧ καὶ Ald. αὐτῷ] αυτοις III. αυτον 23. μισήσει αὐτόν] εμισησεν αυτον 106, 155. μισει 157. ∧ αυτον 248. Compl.

XXV. Ὁ βάλλων] ∧ ὁ 307. Ald. Alex. ὁ βαλὼν Chryſoſt. i. 463. ἐπὶ κεφαλὴν αὐτȣ̃] επι την κεφαλην αυτȣ 155. επι κεφαλης αυτȣ 248. Compl. επι κεφαλην εαυτȣ 308. εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτȣ̃ Chryſoſt. l. cit. βάλλει] βαλλη 155. ἔβαλε Chryſoſt. l. cit. διελεῖ τραύματα] διαιρει τραυμα 248. Compl. διελει τραυματος 308.

XXVI. εἰς αὐτὸν ἐμπεσ.] εμπεσ. εις αυτον 248. Compl. ἐμπεσεῖται] πεσειται 106. ἐν αὐτῇ ἁλώσ.] αλωσ. εν αυτη 248. Compl. ἁλώσεται] απολειται 23.

XXVII. Ὁ ποιῶν πονηρὰ] ποιȣντι πονηρα 248. Compl. εἰς αὐτὸν] εις αυτα III, 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296, 307, 308. επ' αυτον 248. Compl. κυλισθήσεται] εγκυλισθησεται 55, 106, 157, 254. αὐλισθήσεται Compl. καὶ ȣ̓ μὴ ἐπιγνῷ] και ȣ̓ μη γνω 55, 254. πόθεν ἥκει] ποθεν ηξει 296, 308.

XXVIII. ὑπερηφάνων] υπερηφανω 307. καὶ ἡ ἐκδίκησις] ∧ ἡ 155. ἐνεδρεύσει] ενεδρευει 155. αὐτόν] αυτȣς 23, 248. Compl. αυτων 157. αυτω 307.

XXIX. Παγίδι] παγιδα 106, 307. πτώσει εὐσεβῶν] præmitt. εν 248. Compl. præmitt. επι 296, 308. πτώσιν ἀσεβῶν Ald.

XXX. καὶ ταῦτά ἐϛι] και ταυτα εϛαι 157. βδελύγματα] βδελυγμα 23, 155. ἐγκρατὴς ἔϛαι] εγκρατησεται 307.

I. Ὁ ἐκδικῶν] præmitt. και 106. τὰς ἁμαρτίας αὐτȣ̃] τας αμαρτιας αυτων 55, 157, 253, 254. διατηρῶν] διαϛηριων (155. ut videtur) 296, 308. διατηρῶν διατηρήσει] διαϛηριων διαϛηρισει III, 68, 157, 253, 307. Ald. ∧ διατηρων 55.

II. Ἄφες ἀδίκημα] αφες το αδικημα 248. Compl. τῷ πλησίον σου] ∧ σου 248. Compl. λυθήσονται] λυθησωνται 155.

III. παρὰ Κυρίου] παρὰ Θεῷ Chryſoſt. vii. 764. (Cf. xii. 99.)

IV. Ἐπ' ἄνθρωπον] præmitt. και 248. Compl. ὅμοιον αὐτῷ] ομοιον αυτȣ 155. ἔλεος] ελεον 248. Compl.

V. σὰρξ ὢν διατηρεῖ] σαρξ τηρει 307. μῆνιν] μνημην 23. τίς ἐξιλάσεται] præmitt. και 248, 296. Compl. τὰς ἁμαρτίας αὐτȣ̃] τας αμαρτιας αυτων 55. ταις αμαρτιαις αυτȣ 155.

VI. καταφθορὰν] præmitt. και μη μηνισης τω πλησιον 248. Compl.

VII. Μνήσθητι ἐντολῶν] μνησθητι των εντολων 253. τῷ πλησίον] τω εχθρω 307. καὶ διαθήκην] και διαθηκης 106, 248. Compl. Alex. καὶ πάριδε] καὶ πάρειδε Ald.

VIII. καὶ ἐλαττώσεις] και ελαττωσης 155. ἐλαττ. ἁμαρτίας] ελατ. αμαρτιαν 254. ἄνθρωπος γὰρ] ∧ γαρ 157.

IX. Καὶ ἀνὴρ] ∧ και 248. Compl. ταράξει] ταραξη 155. καὶ ἀναμέσον] ∧ καὶ Ald. ἐμβάλλει] εκβαλλει 23. Ald. εμβαλει 55, 157. 248, 254, 307. Compl. Alex. εκβαλει 106. εμβαλη 155. διαβολήν] διαλογην (corr. ut in Ed.) 155.

ΚΕΦ. XXVIII.

Κατὰ τὴν ὕλην πυρὸς οὕτως ἐκκαυθήσεται, κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀνθρώπου ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἔσαι, καὶ 10.
κατὰ τὸν πλοῦτον ἀνυψώσει ὀργὴν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν στερέωσιν τῆς μάχης ἐκκαυθήσεται. Ἔρις 11.
κατασπευδομένη ἐκκαίει πῦρ, καὶ μάχη κατασπεύδουσα ἐκχέει αἷμα. Ἐὰν φυσήσῃς σπινθῆρα ἐκ- 12.
καήσεται· καὶ ἐὰν πτύσῃς ἐπ᾽ αὐτὸν σβεσθήσεται· καὶ ἀμφότερα ἐκ τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεται.
Ψίθυρον καὶ δίγλωσσον καταρᾶσθαι, πολλοὺς γὰρ εἰρηνεύοντας ἀπώλεσαν. Γλῶσσα τρίτη πολ- 13. 14.
λοὺς ἐσάλευσε, καὶ διέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ πόλεις ὀχυρὰς καθεῖλε, καὶ οἰκίας
μεγιστάνων κατέστρεψε. Γλῶσσα τρίτη γυναῖκας ἀνδρείας ἐξέβαλε, καὶ ἐστέρησεν αὐτὰς τῶν πό- 15.
νων αὐτῶν. Ὁ προσέχων αὐτῇ οὐ μὴ εὕρῃ ἀνάπαυσιν, οὐδὲ κατασκηνώσει μεθ᾽ ἡσυχίας. Πληγὴ 16. 17.
μάστιγος ποιεῖ μώλωπας, πληγὴ δὲ γλώσσης συγκλάσει ὀστᾶ. Πολλοὶ ἔπεσαν ἐν στόματι μα- 18.
χαίρας, καὶ οὐχ ὡς οἱ πεπτωκότες διὰ γλῶσσαν. Μακάριος ὁ σκεπασθεὶς ἀπ᾽ αὐτῆς, ὃς οὐ δι- 19.
ῆλθεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς, ὃς οὐχ εἵλκυσε τὸν ζυγὸν αὐτῆς, καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς οὐκ ἐδέθη.
Ὁ γὰρ ζυγὸς αὐτῆς ζυγὸς σιδηροῦς, καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς δεσμοὶ χάλκεοι. Θάνατος πονηρὸς ὁ 20. 21.
θάνατος αὐτῆς, καὶ λυσιτελὴς μᾶλλον ὁ ᾅδης αὐτῆς. Οὐ μὴ κρατήσῃ εὐσεβῶν, καὶ ἐν τῇ φλογὶ 22.
αὐτῆς οὐ καήσονται. Οἱ καταλείποντες Κύριον ἐμπεσοῦνται εἰς αὐτὴν, καὶ ἐν αὐτοῖς ἐκκαήσεται, 23.
καὶ οὐ μὴ σβεσθῇ· ἐξαποσταλήσεται ἐπ᾽ αὐτοῖς ὡς λέων, καὶ ὡς πάρδαλις λυμανεῖται αὐτούς. Ἴδε 24.
περίφραξον τὸ κτῆμά σου ἀκάνθαις, τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον κατάδησον. Καὶ τοῖς λό- 25.
γοις σου ποίησον ζυγὸν καὶ σταθμὸν, καὶ τῷ στόματί σου ποίησον θύραν καὶ μοχλόν. Πρόσεχε 26.
μήπως ὀλισθήσῃς ἐν αὐτῇ, μὴ πέσῃς κατέναντι ἐνεδρεύοντος.

ΚΕΦ. XXIX.

Ο ΠΟΙΩΝ ἔλεος δανειεῖ τῷ πλησίον, καὶ ὁ ἐπισχύων τῇ χειρὶ αὐτοῦ τηρεῖ ἐντολάς. Δάνεισον 1. 2.
τῷ πλησίον ἐν καιρῷ χρείας αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπόδος τῷ πλησίον εἰς τὸν καιρόν. Στερέωσον λό- 3.
γον, καὶ πιστώθητι μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὑρήσεις τὴν χρείαν σου. Πολλοὶ ὡς εὕρεμα 4.

X. πυρὸς] του πυρος 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. κατὰ τὴν ἰσχὺν] præmitt. και κατα την στερεωσιν της μαχης εκκαυθησεται 23, 106, 157, 253. Alex. και κατα την στερεωσιν της μαχης ουτως εκκαυθησεται, και κατα την ισχυν 55, 254. præmitt. και 296. præmitt. κατὰ τὴν στερέωσιν τῆς μάχης τὸ πῦρ αὐξηθήσεται Compl. κατὰ τὴν ἰσχὺν—ὀργὴν αὐτοῦ] ponit post εκκαυθησεται ad fin. com. 307. καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον] + του ανθρωπου 248. Compl. ἀνυψώσει] ανυψοι 248. Compl. καὶ κατὰ τὴν στερέωσιν &c. ad fin. com.] ∧ 23, 106, 155, 157, 248, 296. Compl. Alex. ponit statim ante κατα την ισχυν 253.

XI. Ἔρις κατασπευδομένη] ερις καταψευδομενη 307. ἐκχέει] εκκαιει 307.

XII. Ἐὰν φυσήσῃς] εαν εμφυσηση 307. σπινθῆρα] præmitt. εις 55, 106, 157, 248, 254, 307. Compl. Alex. ἐκκαήσεται] καησεται 248. Compl. καὶ ἐὰν—σβεσθήσεται] ∧ cum intermed. 248. ἐπ᾽ αὐτὸν] αυτον 155. εις αυτον 254, 307. Alex. ἐπ᾽ αὐτοῦ Compl. σβεσθήσεται] ἀποσβεσθήσεται Compl. ἐκπορεύεται] εξελευσεται III, 155, 296, 308. εξελευσονται 55, 106, 157, 254, 307. Alex.

XIII. καταρᾶσθαι] καταρασασθαι 23, 155, 253, 254, 296. καταρασθε 55. καταρασασθε 106, 157, 248. Compl. Alex. καταρασας 307. ἀπώλεσαν] απωλεσε 55, 106, 155, 157, 307. Alex.

XIV. Γλῶσσα τρίτη] γλωσσα δισση 248. Compl. ἐσάλευσε] απωλεσε 307. καὶ πόλεις ὀχυρὰς] ∧ και 55, 254. καὶ πόλεις ἰσχυρὰς Ald.

XV. Γλῶσσα τρίτη] γλωσσα δισση 157, 248. Compl. καὶ ἐστέρησεν] και εστερεωσεν 307. αὐτὰς] αυτα 307.

XVII. ποιεῖ] ποιησει 248, 253. Compl. μώλωπας] μωλωπα 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex. πληγὴ δὲ γλώσσης] λόγος ἁπαλὸς Chrysost. iv. 779. συγκλάσει] συνθλασει 248. Compl.

XVIII. Πολλοὶ ἔπεσαν] πολλοι επεσον 55, 106, 248, 254, 296. Compl. Chrysost. ii. 231. πολλοι εποιησαν 307. ἐν στόματι μαχαίρας] διὰ μαχαίρας Chrysost. l. cit. καὶ οὐχ ὡς &c. ad fin. com.] ἀλλ᾽ οὐ τοσοῦτοι ὅσοι διὰ γλώττης. Chrysost. l. cit. οἱ πεπτωκότες] ὁ πεπτωκως III. ∧ οἱ 55. διὰ γλῶσσαν] δια γλωσσης 155.

XIX. ἀπ᾽ αὐτῆς] υπ᾽ αυτης 155. απο προσωπου αυτης 248. Compl. Alex. δι᾽ αυτης 307. ὃς οὐ διῆλθεν] præmitt. και 254. ὃς ου διειλεν 307. ὃς οὐχ εἵλκυσε] præmitt. και 55. και ουχ ειλκυσε 157. ὃς οὐχ εἵλκυσε τὸν ζυγὸν αὐτῆς] ∧ (supplet. in marg. ab al. m. και ουχ ειλκυσε τον ζυγον αυτης) 106. τὸν ζυγὸν αὐτῆς] εν τῳ ζυγῳ αυτης 307. ἐν τοῖς δεσμοῖς] ∧ εν 155, 157. Alex.

XX. δεσμοὶ χάλκεοι] δεσμοι χαλκειοι 55, 106, 157, 254.

XXI. καὶ λυσιτελὴς &c. ad fin. com.] ∧ 307.

XXII. Οὐ μὴ κρατήσῃ] οὐ μη κρατησει 23, 155, 307. φλογὶ αὐτῆς] φλογι αυτων 106. οὐ καήσονται] οὐ μη καησωνται 155. οὐ μη καησονται 248, 307. Compl. Alex.

XXIII. Οἱ καταλείποντες] οἱ καταλιποντες 106, 157. οἱ εγκαταλιποντες 307. Κύριον] τον Κυριον 55, 248, 254. Compl. ἐμπεσοῦνται] πεσουνται 307. καὶ ἐν αὐτοῖς] και εν αυτη 307. ἐκκαήσεται] εκκλησιασεται 23. εκκαησονται 106, 157. εκκαυθησεται 248. Compl. καησεται 307. ἐξαποσταλήσεται] επαποσταλησεται 253. ἐξαποσταλήσεται ἐπ᾽ αὐτοῖς] επαποσταλησεται αυτοις 23, 106, 155, 157, 248. Compl. Alex. επαποσταλησεται αυτους 307. ἐπ᾽ αὐτοῖς] αυτοις 55, 254. επ᾽ αυτους 296. λυμανεῖται αὐτούς] λυμανηται αυτους 155. λυμανειται επ᾽ αυτους 308.

XXIV. Ἴδε] συ δε 307. Ἴδε περίφραξον] καὶ περίφρ. Ald. ἀκάνθαις] + και τω στοματι σου ποιησον θυρωματα και μοχλους 248. Compl. τὸ ἀργύριόν σου] το γαρ αργυριον σου 106. καὶ τὸ χρυσίον] και το χρυσιον σου 55, 106, 155, 248, 307. Ald. καὶ χρυσίον σου Compl. κατάδησον] καταδυσον 155.

XXV. Καὶ τοῖς λόγοις] και του λογου 248. Compl. και τους λογους 308. σου ποίησον] σοι ποιησον 155. ∧ σου Ald. ζυγὸν καὶ σταθμὸν] ζυγόσταθμον 248. Compl. μέτρον καὶ σταθμὸν Origen. iii. 102.

XXVI. Πρόσεχε] præmitt. και 248. Compl. προσχες 253. μήπως ὀλισθήσῃς] μηπως ολισθης 55, 155, 254. Alex. ἐν αὐτῇ] εν αυτοις 55, 106, 155, 157, 248, 307. Compl.

I. Ὁ ποιῶν] præmitt. περι δανους 307. δανειεῖ] δανειοι 106. δανιει 155. Alex. τῇ χειρὶ αὐτοῦ] ∧ αυτου 23. τηρεῖ] ποιει Alex.

II. εἰς τὸν καιρὸν] ∧ τον 55, 106, 157, 253, 254, 307. Alex. εν καιρω 155.

III. Στερέωσον λόγον] + σου 248. Compl. (Alex. in char. min.) στερεωσον φιλον 307. καὶ πιστώθητι] ∧ και 296, 308.

IV. εὕρεμα] ευραμεν 155. δάνος] ∧ 23. το δανος 248. Compl. πόνον] κοπον 23, 106, 155, 157, 248, 253, 296. (307. ut videtur scr. κολπον) Compl. Alex.

·ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XXIX.

5. ἐνόμισαν δάνος, καὶ παρέσχον πόνον τοῖς βοηθήσασιν αὐτοῖς. Ἕως οὗ λάβῃ, καταφιλήσει χεῖρα
αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων τοῦ πλησίον ταπεινώσει φωνήν· καὶ ἐν καιρῷ ἀποδόσεως παρελκύσει
6. χρόνον, καὶ ἀποδώσει λόγους ἀκηδίας, καὶ τὸν καιρὸν αἰτιάσεται. Ἐὰν ἰσχύσῃ, μόλις κομίσεται
τὸ ἥμισυ, καὶ λογιεῖται αὐτὸ ὡς εὕρεμα· εἰ δὲ μὴ, ἀπεστέρησεν αὐτὸν τῶν χρημάτων αὐτοῦ, καὶ
ἐκτήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν· κατάρας καὶ λοιδορίας ἀποδώσει αὐτῷ, καὶ ἀντὶ δόξης ἀποδώσει
7. 8. αὐτῷ ἀτιμίαν. Πολλοὶ χάριν πονηρίας ἀπέστρεψαν, ἀποστερηθῆναι δωρεὰν εὐλαβήθησαν. Πλὴν
9. ἐπὶ ταπεινῷ μακροθύμησον, καὶ ἐπ' ἐλεημοσύνην μὴ παρελκύσῃς αὐτόν. Χάριν ἐντολῆς ἀντιλα-
10. βοῦ πένητος, καὶ κατὰ τὴν ἔνδειαν αὐτοῦ μὴ ἀποστρέψῃς αὐτὸν κενόν. Ἀπόλεσον ἀργύριον δι'
11. ἀδελφὸν καὶ φίλον, καὶ μὴ ἰωθήτω ὑπὸ τὸν λίθον εἰς ἀπώλειαν. Θὲς τὸν θησαυρόν σου κατ' ἐν-
12. τολὰς ὑψίστου, καὶ λυσιτελήσει σοι μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον. Σύγκλεισον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς τα-
13. μείοις σου, καὶ αὕτη ἐξελεῖταί σε ἐκ πάσης κακώσεως. Ὑπὲρ ἀσπίδα κράτους, καὶ ὑπὲρ δόρυ
14. ἀλκῆς κατέναντι ἐχθροῦ πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ. Ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγγυήσεται τὸν πλησίον, καὶ ὁ ἀπο-
15. λωλεκὼς αἰσχύνην καταλείψει αὐτόν. Χάριτας ἐγγύου μὴ ἐπιλάθῃ, ἔδωκε γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
16. 17. ὑπὲρ σοῦ. Ἀγαθὰ ἐγγύου ἀνατρέψει ἁμαρτωλὸς, Καὶ ἀχάριστος ἐν διανοίᾳ ἐγκαταλείψει ῥυσά-
18. μενον. Ἐγγύη πολλοὺς ἀπώλεσε κατευθύνοντας, καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς ὡς κῦμα θαλάσσης· ἄν-
19. δρας δυνατοὺς ἀπῴκισε, καὶ ἐπλανήθησαν ἐν ἔθνεσιν ἀλλοτρίοις. Ἁμαρτωλὸς ἐμπεσὼν εἰς ἐγ-
20. γύην, καὶ διώκων ἐργολαβείας ἐμπεσεῖται εἰς κρίσεις. Ἀντιλαβοῦ τοῦ πλησίον κατὰ δύναμίν σου,
21. καὶ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐμπέσῃς. Ἀρχὴ ζωῆς ὕδωρ, καὶ ἄρτος, καὶ ἱμάτιον, καὶ οἶκος καλύπτων
22. ἀσχημοσύνην. Κρείσσων βίος πτωχοῦ ὑπὸ σκέπην δοκῶν, ἢ ἐδέσματα λαμπρὰ ἐν ἀλλοτρίοις.
23. 24. Ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ εὐδοκίαν ἔχε. Ζωὴ πονηρὰ ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν, καὶ οὗ παροικήσει, οὐκ
25. 26. ἀνοίξει στόμα. Ξενιεῖς καὶ ποτιεῖς εἰς ἀχάριστα, καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις πικρὰ ἀκούσῃ· Πάρελθε
27. πάροικε, κόσμησον τράπεζαν, καὶ εἴτι ἐν τῇ χειρί σου ψώμισόν με· Ἔξελθε πάροικε ἀπὸ προσ-
28. ώπου δόξης, ἐπεξένωταί μοι ὁ ἀδελφὸς, χρεία τῆς οἰκίας. Βαρέα ταῦτα ἀνθρώπῳ ἔχοντι φρόνη-
σιν, ἐπιτίμησις οἰκίας καὶ ὀνειδισμὸς δανειστοῦ.

V. λάβῃ] λαβει 155. καταλαβη 296, 308. καταφιλήσει] καταφιλει 248, 307. Compl. χεῖρα αὐτοῦ] χειρωνας αυτου 23. χειρας αυτου 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296. Compl. Alex. καὶ ἐπὶ —φωνήν] ∧ cum intermed. 106. καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων] και πιστων χρηματων 296, 308. τοῦ πλησίον] τοῦ πλησίου Ald. λόγους ἀκηδίας] λογον ακηδιας 248. Compl. καὶ τὸν καιρὸν] και τον χρονον 155, 307, 308.

VI. Ἐὰν ἰσχύσῃ] εαν ισχυσει 155. εαν δε ισχυση ὁ δους 248. ἐὰν δὲ ἰσχύσῃ δοὺς Compl. + ὁ δοὺς in charact. minore Alex. μόλις κομίσεται] μολις κομισηται 23, 307, 308. μολις κομισειται 155. μολις κομιειται 248. Compl. Alex. αὐτὸν ἐχθρὸν] τον εχθρον 155. ἐχθρὸν δωρεάν] tr. 248. Compl. ἐχθρὸν οὐ δωρεάν Ald. ἀποδώσει αὐτῷ 1°] αποδωσει αυτον 307. καὶ ἀντὶ δόξης] ∧ και 248. Compl.

VII. Πολλοὶ] πολλοι ουν 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296. Compl. Alex. χάριν πονηρίας] οὐ χαριν πονηριας 23, 253, 307. ἀπέστρεψαν] + χειρα 55, 106, 157, 254. + τον ανθρωπον 248. Compl. + ἄνθρωπον in charact. minore Alex. ἀποστερηθῆναι] αποστερηθηναι δε 23, 55, 248, 253. Compl. (Alex. cum δὲ in char. min.) δωρεὰν] ∧ 248. Compl. εὐλαβήθησαν] ευλαβηθη 296, 308.

VIII. Πλὴν ἐπὶ] præmitt. περι ελεημοσυνης 307. ἐπὶ ταπεινῷ] επι ταπεινωσει 248. Compl. εν ταπεινω 308. καὶ ἐπ' ἐλεημοσύνην] και επ' ελεημοσυνῃ 55, 106, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. και επι ελεημοσυνης 307. μὴ παρελκύσῃς] παρελκύσεις Ald. αὐτόν] σεαυτον 23.

IX. πένητος] πενητι 155. κενόν] ∧ 23, 248. Compl.

X. δι' ἀδελφὸν καὶ φίλον] δια φιλον και αδελφον 248. Compl. καὶ μὴ ἰωθήτω] και μη σωθητω 23. και μη κατακρυβε αυτο 248. Compl.

XI. κατ' ἐντολὰς] præmitt. και 308. ὑψίστου] του υψιστου 55. ἢ τὸ χρυσίον] ἢ το αργυριον 155.

XII. ἐν τοῖς ταμείοις σου] εν τοις ταμιειοις σου 157. Alex. καὶ αὕτη] καὶ αὐτὴ 106, 248, 253, 296, 307. Compl.

XIII. κράτους] κρανους (sic) 157. καὶ ὑπὲρ δόρυ] ∧ υπερ 55. ἀλκῆς] ολκης III, 23, 55, 106, 155, 157, 254, 296, 307, 308. κατέναντι] και εναντι 23.

XIV. τὸν πλησίον] τον πλουσιον 23. καὶ ὁ ἀπολωλεκὼς] ∧ ὁ 55, 106, 248, 253, 254. Compl. καταλείψει] εγκαταλειψει 55, 106, 157, 248, 253, 254. (307. scr. εγκαταληψει) Compl. Alex. εγκαταλειψη 155.

XV. ἐγγύου] εγγυητου 55, 254. Compl. εγγυς σου (marg. εγγυς σου· ἢ εγγυητου) 248. μὴ ἐπιλάθῃ] μη επιλαθου 308. τὴν ψυχὴν αὐτοῦ] ∧ την 55, 106, 254.

XVI. Ἀγαθὰ ἐγγύου] αγαθην εγγυην 248. Compl. ἀνατρέψει] αναστρεψει 68. Ald. ἁμαρτωλὸς] αμαρτιαν 23.

XVII. Καὶ ἀχάριστος] εγγυων φευξεται αμαρτωλος και αχρηστος 248. Compl. ἐγκαταλείψει] εκκαταλειψει 155. καταλειψει 248. (307. Cf. ver. 14.) Compl. ῥυσάμενον] τον ρυσαμενον αυτον 248. Compl.

XVIII. καὶ ἐσάλευσεν] ∧ και 155.

XIX. Ἁμαρτωλὸς] + παραβαινων εντολας Κυριου 248. Compl. (Alex. in charact. min.) ἐμπεσὼν] εμπεσετω 23, 253. εμπεσειται 55, 106, 155, 157, 248, 254, 307. Compl. Alex. εμπεσοι 296, 308. καὶ διώκων] και ὁ διωκών 308. εἰς κρίσεις] εις κρισιν 23, 155.

XXI. Ἀρχὴ ζωῆς] + ανθρωπου 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296. Compl. Alex. Chrysost. iv. 284. ὕδωρ, καὶ ἄρτος] αρτος, και υδωρ 23, 106, 157, 296, 307, 308. Alex. Chrysost. l. cit. καὶ ἱμάτιον] ∧ και 254.

XXII. Κρείσσων] κρεισσον 307. ὑπὸ σκέπην] υπερ σκεπην 308. ἐδέσματα λαμπρὰ] εδεσματα πολλα 106, 157.

XXIII. Ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ] επι μικρα και μεγαλα 248. Compl. εὐδοκίαν ἔχε] + και ονειδισμον οικιας σου μη ακουσης 248. Compl. (Alex. in char. min.) + εστι γαρ ταπεινων και υψων 253.

XXIV. οὗ παροικ.] οὐ παροικ. 307. Ald. παροικήσει] παροικησεις 55, 106, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. παροικησης 155. οὐκ ἀνοίξει] ουκ ανοιξεις 23, 106, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. και ουκ ανοιξεις 55. ουκ ανοιξη 155. στόμα] το στομα 307.

XXV. εἰς ἀχάριστα] ∧ εις 55, 155, 157, 254, 307, 308. Alex. αχαριστους 106. πικρὰ] μικρὰ Ald. ἀκούσῃ] ακουσεις (106. a secunda m. primo ακουση) 248, 296. Compl. ακουσει 155.

XXVI. κόσμησον] κοσμηση (scr. κωσμεση) 23. κομισον 307.

XXVII. ἀπὸ προσ. δόξης] απο προσ. της δοξης 248. Compl. ἐπεξένωται &c. ad fin. com.] χρεια της οικιας· επεξενωται μοι ὁ αδελφος 248. Compl.

XXVIII. ἀνθρώπῳ ἔχοντι] ∧ ανθρωπῳ 248. Compl.

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΠΕΡΙ ΤΕΚΝΩΝ.

Ὁ ΑΓΑΠΩΝ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐνδελεχήσει μάστιγας αὐτῷ, ἵνα εὐφρανθῇ ἐπ' ἐσχάτῳ αὐτοῦ. Ὁ 1. 2.
παιδεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὀνήσεται ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἀναμέσον γνωρίμων ἐπ' αὐτῷ καυχήσεται. Ὁ δι- 3.
δάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ παραζηλώσει τὸν ἐχθρὸν, καὶ ἔναντι φίλων ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιάσεται. Ἐτε- 4.
λεύτησεν αὐτοῦ ὁ πατὴρ, καὶ ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὅμοιον γὰρ αὐτῷ κατέλιπε μετ' αὐτόν. Ἐν τῇ 5.
ζωῇ αὐτοῦ εἶδε καὶ εὐφράνθη, καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ οὐκ ἐλυπήθη. Ἐναντίον ἐχθρῶν κατέλιπεν 6.
ἔκδικον, καὶ τοῖς φίλοις ἀνταποδιδόντα χάριν. Περιψύχων υἱὸν καταδεσμεύσει τραύματα αὐτοῦ, 7.
καὶ ἐπὶ πάσῃ βοῇ ταραχθήσεται σπλάγχνα αὐτοῦ. Ἵππος ἀδάμαστος ἀποβαίνει σκληρὸς, καὶ 8.
υἱὸς ἀνειμένος ἐκβαίνει προαλής. Τιθήνησον τέκνον καὶ ἐκθαμβήσει σε, σύμπαιξον αὐτῷ καὶ 9.
λυπήσει σε. Μὴ συγγελάσῃς αὐτῷ ἵνα μὴ συνοδυνηθῇς, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ γομφιάσεις τοὺς ὀδόντας 10.
σου. Μὴ δῷς αὐτῷ ἐξουσίαν ἐν νεότητι. Θλάσον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ, ὡς ἔστι νήπιος, μήποτε 11. 12.
σκληρυνθεὶς ἀπειθήσῃ σοι. Παίδευσον τὸν υἱόν σου, καὶ ἔργασαι ἐν αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀσχημο- 13.
σύνῃ σου προσκόψῃ. Καὶ μὴ παρίδῃς τὰς ἀγνοίας αὐτοῦ. Κάμψον τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἐν νεότητι. 11. 12.

ΠΕΡΙ ΥΓΙΕΙΑΣ.

Κρείσσων πτωχὸς ὑγιὴς καὶ ἰσχύων τῇ ἕξει, ἢ πλούσιος μεμαστιγωμένος εἰς σῶμα αὐτοῦ. Ὑγεία 14. 15.
καὶ εὐεξία βέλτιον παντὸς χρυσίου, καὶ σῶμα εὔρωστον ἢ ὄλβος ἀμέτρητος· Οὐκ ἔστι πλοῦτος βελ- 16.
τίων ὑγείας σώματος, καὶ οὐκ ἔστιν εὐφροσύνη ὑπὲρ χαρὰν καρδίας. Κρείσσων θάνατος ὑπὲρ ζωὴν 17.
πικρὰν, ἢ ἀῤῥώστημα ἔμμονον. Ἀγαθὰ ἐκκεχυμένα ἐπὶ στόματι κεκλεισμένῳ, θέματα βρωμάτων 18.
παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ. Τί συμφέρει κάρπωσις εἰδώλῳ; οὔτε γὰρ ἔδεται οὔτε μὴ ὀσφρανθῇ· οὕτως 19.
ὁ ἐκδιωκόμενος ὑπὸ Κυρίου. Βλέπων ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ στενάζων, ὥσπερ εὐνοῦχος περιλαμβάνων 20.
παρθένον καὶ στενάζων. Μὴ δῷς εἰς λύπην τὴν ψυχήν σου, καὶ μὴ θλίψῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ σου. 21.
Εὐφροσύνη καρδίας ζωὴ ἀνθρώπου, καὶ ἀγαλλίαμα ἀνδρὸς μακροημέρευσις. Ἀγάπα τὴν ψυχήν 22. 23.
σου, καὶ παρακάλει τὴν καρδίαν σου, καὶ λύπην μακρὰν ἀπόστησον ἀπὸ σοῦ· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτει-
νεν ἡ λύπη, καὶ οὐκ ἔστιν ὠφέλεια ἐν αὐτῇ. Ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττοῦσιν ἡμέρας, καὶ πρὸ καιροῦ 24.

ΠΕΡΙ ΤΕΚΝΩΝ] ∧ 23, 106, 157, 253. Compl. Λογος ετερος του αυτου περι τεκνων 307.

I. ἐνδελεχήσει] ενδελεχισει 106. Compl. μάστιγας αὐτῷ] αυτον μαστιγας 155. tr. 307. ἐπ' ἐσχάτῳ] επ' εσχατων 23, 55, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. ἐπ' ἐσχάτῳ αὐτοῦ] επ' αυτω 106. επ' εσχατων αυτω 155.

II. τὸν υἱὸν αὐτοῦ] ∧ τον 248. Compl. ὀνήσεται] ησθησεται 106. ευφρανθησεται 248. Compl. ἀναμέσον] αναμεσων 307. ἐπ' αὐτῷ 2°] επ' αυτων (155. dub. an pro επ' αυτω 1°.) Ald.

III. τὸν υἱὸν αὐτοῦ] ∧ αυτου 248. Compl. τὸν ἐχθρὸν] + αυτου 106. ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιάσεται] αγαλλιασεται επ' αυτω 248. Compl.

IV. αὐτοῦ ὁ πατὴρ] ὁ πατηρ αυτου 254. καὶ ὡς οὐκ] και ουχ ως (III. scr. ουκ) 307. ὅμοιον γὰρ αὐτῷ] ∧ αυτω 55. ομοιον γαρ αυτου 106. κατέλιπε] κατελειπε (sic ver. 6.) 155. Alex. μετ' αὐτόν] μεθ' εαυτον 307.

V. εἶδε] ἴδεν (ut alibi) Alex. καὶ εὐφράνθη] + επ' αυτω 248. Compl.

VI. Ἐναντίον ἐχθρῶν] εναντιον εθνων 155. ἔκδικον] ενδικον 308.

VII. Περιψύχων] περιψηχων 248. Compl. Alex. præmitt. ὁ Chrysost. iii. 320. Περιψύχων υἱὸν] περὶ ψυχῶν υἱῶν (sic) 307. Ald. υἱὸν] τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Chrysost. l. cit. καταδεσμεύσει] καταδήσει Chrysost. vii. 558.

VIII. ἀποβαίνει] ἐκβαίνει 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. Clem. Alex. p. 149. προαλής] προαλας 307.

IX. καὶ ἐκθαμβήσει] και εκθαμβωσει 23.

X. Μὴ συγγελ.] καὶ συγγελ. Ald. ἵνα μὴ συνοδυνηθῇς] ινα μη οδυνηθης 248, 253. Compl. καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ] και επ' εσχατων 23, 55, 106, (155. ut videtur scr. ἐσχάτον) 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. γομφιάσεις] πομφιασεις (sic) 23. γομφιαση 55. Compl. γομφιασης 106, 155, 157, 307. τοὺς ὀδόντας σου] ∧ σου 248. Compl. præmitt. εἰς Ald.

XI. Μὴ δῷς] μη δος 307.

XII. Θλάσον] præmitt. και 248. Compl. (Alex. in char. min.) κλάσον Constit. Apost. lib. iv. c. 11. ὡς ἔστι] εως εστι 106, 155. Alex. ἀπειθήσῃ σοι] + και εσται σοι εξ αυτου οδυνη ψυχης 106. επιθησει σοι 155. απειθησει σοι 157, 307, 308. + και εσται σοι οδυνη ψυχης 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XIII. ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ σου] εν τη ασχημοσυνη αυτου 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex. εν τη αισχυνη αυτου 296. προσκόψῃ] προσκοψης 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 296, 307.

XI. XII. Desunt in Codice 23, 55, 68, 106, 155, 157, 253, 296, 308. et Ed. Ald. Ponit statim ante και θλασον in præced. com. 248. Compl. habet in charact. minore Alex.

ΠΕΡΙ ΥΓΙΕΙΑΣ] ∧ 23, 106, 155, 157, 248, 253. Compl. Ald. Περι βρωματων 55, 254. Περὶ ὑγείας Alex.

XIV. Κρείσσων] κρεισσον (sic infra) 307. εἰς σῶμα αὐτοῦ] εις το σωμα αυτου 248. Compl.

XV. Ὑγεία] υγιεια 55, 106, 155, 157. Ald. Alex. καὶ εὐεξία] ∧ καὶ Ald. βέλτιον] βελτιων 55, 106, 253, 254, 307. ἀμέτρητος] μετριτος (sic) 308. Post hanc vocem sequitur titulus: Περι χρηματων in Codice 155. sequitur Περι βρωματος in Codice 248.

XVI. ὑγείας] υγιειας 55, 157. Ald. Alex.

XVII. ὑπὲρ ζωὴν πικρὰν] υπερ ζωην πονηραν 254.

XVIII. Ἀγαθὰ] præmitt Περι βρωματων 296, 308. ἐκκεχυμένα] κεκλεισμενα (248. scr. εκλεισμενα) Compl. θέματα βρωμάτων] ἢ βρωματων πεμματα 106. βρωμάτων] προβατων 23. ἐπὶ τάφῳ] επι ταφου 23, 253. εν ταφω 155. ∧ επι 248. Compl.

XX. Βλέπων] præmitt. ὁ 248. Compl. ἐν ὀφθαλμοῖς] + αυτου 106. εν τοις οφθαλμοις 248. Compl. ὥσπερ εὐνοῦχος] ως ευνουχος 307. περιλαμβάνων παρθένον] παραλαμβανων 296. ∧ παρθενον 308. καὶ στενάζων ult.] + ουτως ὁ ποιων εν βια κριματα 23, 68, 106, 253, 254. Ald. + eadem, nisi τα κριματα, 55.

XXI. Μὴ δῷς εἰς λύπην τὴν ψυχήν σου] μη δωσης λυπην τη ψυχη σου 155. καὶ μὴ θλίψῃς] μηδε θλιψης 155.

XXII. ζωὴ ἀνθρώπου] præmitt. αὐτὴ 248. Compl. ἀγαλλίαμα ἀνδρὸς] αγαλλιαμα καρδιας 106.

XXIII. Ἀγάπα] απατα 23, 155, (253. ut videtur) 254, 307, 308. ἀπόστησον ἀπὸ σοῦ] απ' εμου 253. ἀπέκτεινεν] απωλεσεν 106, 155, 157, 296. Alex. præmitt. απωλεσε και 248. Compl. ἡ λύπη] ∧ ἡ 23, 55, 155, 253, 254, 296, 307, 308. Alex. καὶ οὐκ &c. ad fin. com.] ∧ 248. Compl.

XXIV. ἐλαττοῦσιν] ελαττονουσιν 23. μέριμνα] + hic λαμπρὰ καρδία καὶ ἀγαθὴ ἐπὶ ἐδέσμασι τῶν βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμελήσεται.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XXX.

16. γῆρας ἄγει μέριμνα. Ὡς καλαμώμενος ὀπίσω τρυγητῶν, ἐν εὐλογίᾳ Κυρίου ἔφθασα, καὶ ὡς
17. τρυγῶν ἐπλήρωσα ληνόν. Κατανοήσατε ὅτι ἐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ζητῦσι
18. 19. παιδείαν. Ἀκέσατέ με μεγιςᾶνες λαῦ, καὶ οἱ ἡγέμενοι ἐκκλησίας ἐνωτίσασθε. Υἱῷ καὶ γυν-
αικὶ, ἀδελφῷ καὶ φίλῳ μὴ δῷς ἐξεσίαν ἐπὶ σὲ ἐν ζωῇ σε, καὶ μὴ δῷς ἑτέρῳ τὰ χρήματά σε, ἵνα
20. μὴ μεταμεληθεὶς δέῃ περὶ αὐτῶν. Ἕως ἔτι ζῇς καὶ πνοὴ ἐν σοί, μὴ ἀλλάξῃς σεαυτὸν πάσῃ
21. 22. σαρκί. Κρεῖσσον γάρ ἐςι τὰ τέκνα δεηθῆναί σε, ἢ σὲ ἐμβλέπειν εἰς χεῖρας υἱῶν σε. Ἐν πᾶσι
23. τοῖς ἔργοις σε γίνε ὑπεράγων· μὴ δῷς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σε. Ἐν ἡμέρᾳ συντελείας ἡμερῶν ζωῆς
σου καὶ ἐν καιρῷ τελευτῆς διάδος κληρονομίαν.

ΠΕΡΙ ΔΟΥΛΩΝ.

24. 25. Χορτάσματα καὶ ῥάβδος καὶ φορτία ὄνῳ, ἄρτος καὶ παιδεία καὶ ἔργον οἰκέτῃ. Ἔργασαι ἐν παιδὶ
26. καὶ εὑρήσεις ἀνάπαυσιν, ἄνες χεῖρας αὐτῷ καὶ ζητήσει ἐλευθερίαν. Ζυγὸς καὶ ἱμὰς κάμψουσι
27. τράχηλον, καὶ οἰκέτῃ κακέργῳ ςρέβλαι καὶ βάσανοι. Ἔμβαλε αὐτὸν εἰς ἐργασίαν, ἵνα μὴ ἀργῇ,
28. πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδαξεν ἡ ἀργία. Εἰς ἔργα κατάςησον καθὼς πρέπει αὐτῷ, κἂν μὴ πει-
29. θαρχῇ, βάρυνον τὰς πέδας αὐτῦ. Καὶ μὴ περισσεύσῃς ἐν πάσῃ σαρκὶ, καὶ ἄνευ κρίσεως μὴ
30. 31. ποιήσῃς μηδέν. (Εἰ ἔςι σοὶ οἰκέτης, ἔςω ὡς σὺ, ὅτι ἐν αἵματι ἐκτήσω αὐτόν.) Εἰ ἔςι σοι οἰκέτης,
ἄγε αὐτὸν ὡς σεαυτὸν, ὅτι ὡς ἡ ψυχή σου ἐπιδεήσεις αὐτῦ· ἐὰν κακώσῃς αὐτὸν, καὶ ἀπάρας
ἀποδρᾷ, ἐν ποίᾳ ὁδῷ ζητήσεις αὐτόν;

ΚΕΦ. XXXI.

1. 2. ΚΕΝΑΙ ἐλπίδες καὶ ψευδεῖς ἀσυνέτῳ ἀνδρὶ, καὶ ἐνύπνια ἀναπτερῦσιν ἄφρονας. Ὡς δρασσόμε-
3. νος σκιᾶς καὶ διώκων ἄνεμον, οὕτως ὁ ἐπέχων ἐνυπνίοις. Τῦτο κατὰ τῦτε ὅρασις ἐνυπνίων, κατ-
4. έναντι προσώπε ὁμοίωμα προσώπου. Ἀπὸ ἀκαθάρτου τί καθαρισθήσεται; καὶ ἀπὸ ψεύδες τί
5. ἀληθεύσει; Μαντεῖαι καὶ οἰωνισμοὶ καὶ ἐνύπνια, μάταιά ἐςι, καὶ ὡς ὠδινέσης φαντάζεται καρδία.
6. 7. Ἐὰν μὴ παρὰ ὑψίςου ἀποςαλῇ ἐν ἐπισκοπῇ, μὴ δῷς εἰς αὐτὰ τὴν καρδίαν σου. Πολλὲς ἐπλά-
8. νησε τὰ ἐνύπνια, καὶ ἐξέπεσον ἐλπίζοντες ἐπ᾽ αὐτοῖς. Ἄνευ ψεύδες συντελεσθήσεται νόμος, καὶ

Compl. (Cf. verſ. poſtrem. cap. xxxiii.) + κἀγὼ ἔσχατος ἠγρύπνησα in charact. minore Alex.

XVI. ὀπίσω τρυγητῶν] οπισω τρυγητου 55, 254, 296, 307, 308. ἔφθασα] εφθασαν 155. ἐπλήρωσα] επλησα 23. Compl.

XVII. ἀλλὰ πᾶσι] αλλα και πασι 155, 296, 308. παιδείαν] σοφιαν 155, 296. παιδειας 253.

XVIII. Ἀκέσατέ μου] ∧ μου 248. Compl. μεγιςᾶνες λαῦ] μεγιςανες λαων 55, 254. ∧ λαε 248. Compl. καὶ οἱ ἡγέμ.] ∧ οἱ 106.

XIX. ἐπὶ σὲ] επι σεαυτω 248. Compl. καὶ μὴ δῷς ἑτέρῳ] και μη δως εταιρω 155.

XX. Ἕως ἔτι] εως οτε 23. ως ετι (ſcr. ος) 155. καὶ πνοὴ ἐν σοὶ] και πνοης μοι 23. και ετι πνοη εν σοι 55, 254. και εςι πνοη εν σοι 248. Compl. ∧ εν σοι 308. πάσῃ σαρκί] præmitt. εν 55, 155, 157, 254. (Alex. inter uncos.) præmitt. επι 307.

XXII. μὴ δῷς] præmitt. και 248. Compl.

XXIII. τελευτῆς] τελευτης σου Ald.

ΠΕΡΙ ΔΟΥΛΩΝ] ∧ 23, 68, 106, 155, 157, 253. Compl. Ald. Περι οικετων 307. habet in charact. minore Alex.

XXIV. Χορτάσματα] χορτασμα 254. Alex. καὶ ἔργον οἰκέτῃ] και εργα οικετη 248. Compl.

XXV. ἐν παιδὶ] εν παιδεια 23, 248. Compl. εν τω παιδι 296. τω παιδι 308. καὶ εὑρήσεις] και ζητησεις 248. καὶ ζητήσει Compl. ἀνάπαυσιν] ∧ 296, 308.

XXVI. κάμψουσι τράχηλον] τραχηλου καμψουσι 23. tr. 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296, 307. Alex. καμτουσι τραχηλον 248. Compl. βάσανοι] βασκανοι 106.

XXVII. εἰς ἐργασίαν] εἰς ἔργον Chryſoſt. iii. 178. πολλὴν γὰρ κακίαν] πᾶσαν τὴν κακίαν Chryſoſt. viii. 260. (Cf. i. 159.)

XXVIII. κἂν μὴ] και εαν μη 248. Compl. εαν μη 308. πειθαρχῇ] πειθαρχει 307. βάρυνον τὰς πέδας αὐτῦ] βαρυνθη τας πεδας (ſcr. παιδας) 23. τὰς πέδας αὐτῦ] ∧ αυτε 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296, 308. ταις πεδαις 307. habet αὐτῦ in charact. minore Alex.

XXIX. ἐν πάσῃ σαρκί] επι πασῃ σαρκι 55, 157, 254, 307. Alex. ∧ εν 248. Compl. καὶ ἄνευ] ∧ και 307.

XXX. οἰκέτης—οἰκέτης in com. ſeq.] ∧ alterutr. cum intermed. 155. οἰκέτης, ἔςω ὡς σὺ] οικετης πιςος εςω ως συ (πιςος juxta οικετης ad marg. ab al. m.) 106. ἔςω ὡς σὺ] εςω σοι ως ἡ ψυχη σε 248. Compl. (Alex. cum σοι et ἡ ψυχὴ in charact. minore.) ἐκτήσω αὐτόν] εκτισω αυτον 106.

XXXI. Εἰ ἔςι σοι οἰκέτης] ∧ 106. ἄγε αὐτὸν] αγαγε αυτον 155. ὡς σεαυτὸν] ως αδελφον 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. ὡς ἡ ψυχή σου] ὡς τῆς ψυχῆς σου Alex. ἐπιδεήσεις αὐτῦ] επιδεησεις αυτῳ III, 55, 106, 157, 248, 254, 296, 307, 308. επιδεησις αυτω 155. κακώσῃς αὐτὸν] + αδικως 248. Compl. καὶ ἀπάρας] και επαρας 307. ἀποδρᾷ] αποδρασῃ 23, 253. Compl. Ald. αποδρασει 248. απεδρα 296, 308. ζητήσεις αὐτόν] ζητησις αυτω 155. ∧ αυτον 253.

I. Κεναὶ ἐλπίδες] κεναι αἱ ελπιδες 248. Compl. præmitt. περι ενυπνιων 296. (Alex. in char. min.) ἀνδρὶ] hîc deſinit cap. xxx. in Codice 106. καὶ ἐνύπνια] ∧ και 106.

II. Ὡς δρασσόμενος] ως ὁ δρασσομενος 248. Compl. σκιᾶς] σκιὰς 307. ἄνεμον] ανεμες 248, 307. Compl. ανεμοις 308.

III. κατὰ τῦτε] κατα τετο 55, 106, 157, 248, 253, 296, 307. Compl. ἐνυπνίων] ενυπνιοις 23.

IV. Ἀπὸ ἀκαθάρτε] præmitt. καὶ inter uncos Alex. τί καθαρισθήσεται] τίς καθαρισθήσεται Ald.

V. Μαντεῖαι] μαντεια 55, 248, 254. Compl. μάταιά ἐςι] αμαρτια εςι 307. φαντάζεται καρδία] φανταζεται σου ἡ καρδια 248. Compl.

VI. παρὰ ὑψίςε] απο υψιςε 55, 106, 155, 254, 296. Alex. παρα Κυριου 307. ἐν ἐπισκοπῇ] ἐπισκοπὴ (ſic) 106. + σε 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) εις επισκοπην 307. μὴ δῷς εἰς] μη δωσις (ſic) 155. μη δωσης 307. ∧ εἰς Ald. τὴν καρδίαν σε] τη καρδια σου 307.

VII. Πολλὲς ἐπλάνησε] πολλες γαρ επλανησε 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 296, 307. Compl. Ald. Alex. καὶ ἐξέπεσον] και εξεπεσαν 23, 155, 253, 296, 307, 308. ἐλπίζοντες] præmitt. οἱ 296. ἐπ᾽ αὐτοῖς] επ᾽ αυτα 106, 254. εις αυτα 157.

VIII. συντελεσθήσεται] ε συντελεσθησεται 296. ςόματι πιςῷ] ςοματι πιςων 253, 296, 308.

ΚΕΦ. XXXI.

σοφία στόματι πιστῷ τελείωσις. Ἀνὴρ πεπαιδευμένος ἔγνω πολλὰ, καὶ ὁ πολύπειρος ἐκδιηγή- 9.
σεται σύνεσιν. Ὅς οὐκ ἐπειράθη ὀλίγα οἶδεν, ὁ δὲ πεπλανημένος πληθυνεῖ πανουργίαν. Πολλὰ 10. 11.
ἑώρακα ἐν τῇ ἀποπλανήσει μου, καὶ πλείονα τῶν λόγων μου, σύνεσίς μου. Πλεονάκις ἕως θα- 12.
νάτου ἐκινδύνευσα, καὶ διεσώθην τούτων χάριν. Πνεῦμα φοβουμένων Κύριον ζήσεται, ἡ γὰρ ἐλπὶς 13.
αὐτῶν ἐπὶ τὸν σώζοντα αὐτούς. Ὁ φοβούμενος Κύριον οὐ μὴ εὐλαβηθήσεται, καὶ οὐ μὴ δειλιάσῃ, 14.
ὅτι αὐτὸς ἐλπὶς αὐτοῦ. Φοβουμένου τὸν Κύριον μακαρία ἡ ψυχή· τίνι ἐπέχει, καὶ τίς ἀντιστήριγμα 15.
αὐτοῦ; Οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν, ὑπερασπισμὸς δυναστείας καὶ στήριγμα 16.
ἰσχύος, σκέπη ἀπὸ καύσωνος καὶ σκέπη ἀπὸ μεσημβρίας, φυλακὴ ἀπὸ προσκόμματος καὶ βοήθεια
ἀπὸ πτώματος, Ἀνυψῶν ψυχὴν καὶ φωτίζων ὀφθαλμοὺς, ἴασιν διδοὺς, ζωὴν καὶ εὐλογίαν. Θυ- 17. 18.
σιάζων ἐξ ἀδίκου, προσφορὰ μεμωκημένη, καὶ οὐκ εἰς εὐδοκίαν μωκήματα ἀνόμων. Οὐκ εὐδοκεῖ ὁ 19.
ὕψιστος ἐν προσφοραῖς ἀσεβῶν, οὐδὲ ἐν πλήθει θυσιῶν ἐξιλάσκεται ἁμαρτίας. Θύων υἱὸν ἔναντι 20.
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὁ προσάγων θυσίαν ἐκ χρημάτων πενήτων. Ἄρτος ἐπιδεομένων ζωὴ πτωχῶν, 21.
ὁ ἀποστερῶν αὐτὴν ἄνθρωπος αἱμάτων. Φονεύων τὸν πλησίον ὁ ἀφαιρούμενος συμβίωσιν, καὶ ἐκχέων 22.
αἷμα ὁ ἀποστερῶν μισθὸν μισθίου. Εἷς οἰκοδομῶν, καὶ εἷς καθαιρῶν, τί ὠφέλησαν πλεῖον ἢ κό- 23.
πους; Εἷς εὐχόμενος, καὶ εἷς καταρώμενος, τίνος φωνῆς εἰσακούσεται ὁ δεσπότης; Βαπτιζόμενος 24. 25.
ἀπὸ νεκροῦ, καὶ πάλιν ἁπτόμενος αὐτοῦ, τί ὠφέλησε τῷ λουτρῷ αὐτοῦ; Οὕτως ἄνθρωπος νηστεύων 26.
ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, καὶ πάλιν πορευόμενος, καὶ τὰ αὐτὰ ποιῶν· τῆς προσευχῆς αὐτοῦ τίς
εἰσακούσεται; καὶ τί ὠφέλησεν ἐν τῷ ταπεινωθῆναι αὐτόν;

ΚΕΦ. XXXII.

Ο ΣΥΝΤΗΡΩΝ νόμον πλεονάζει προσφοράς· θυσιάζων σωτηρίου ὁ προσέχων ἐντολαῖς. Ἀν- 1. 2.
ταποδιδοὺς χάριν προσφέρων σεμίδαλιν, καὶ ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων αἰνέσεως. Εὐδοκία 3.
Κυρίου ἀποστῆναι ἀπὸ πονηρίας, καὶ ἐξιλασμὸς ἀποστῆναι ἀπὸ ἀδικίας. Μὴ ὀφθῇς ἐν προσώπῳ 4.
Κυρίου κενὸς, Πάντα γὰρ ταῦτα χάριν ἐντολῆς. Προσφορὰ δικαίου λιπαίνει θυσιαστήριον, καὶ ἡ 5. 6.
εὐωδία αὐτῆς ἔναντι ὑψίστου. Θυσία ἀνδρὸς δικαίου δεκτὴ, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς οὐκ ἐπιλησθή- 7.
σεται. Ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ δόξασον τὸν Κύριον, καὶ μὴ σμικρύνῃς ἀπαρχὴν χειρῶν σου. Ἐν 8. 9.

IX. Ἀνὴρ πεπαιδευμένος] ανηρ πεπλανημενος 23, 248, 307. Compl. Alex. ἔγνω] επεγνω 307.

X. ἐπειράθη] επειρασθη 23, 106, 155. Compl. ὀλίγα οἶδεν] tr. 248. Compl. ὁ δὲ πεπλανημένος] και ο πεπλανημενος 23. ο δε πεπαιδευμενος 55, 106, 157, 254. πληθυνεῖ] πληθύνει 55, 253, 254, 296. Compl.

XI. ἐν τῇ ἀποπλανήσει] εν τη ποιησει 23. καὶ πλείονα] και τα πλειονα 23, 253, 308. καὶ πλείονα τῶν λόγων μου] και τα πλασματα των λογων μου 248. Compl. λόγων μου] ∧ μου 106.

XII. τούτων χάριν] τουτου χαριν 307.

XIII. φοβουμένων] φοβούμενον Clem. Alex. p. 138. Κύριον] τον Κυριον (sic infra) 55, 248, 254. Compl. ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν] ∧ αὐτῶν Clem. Alex. l. cit.

XIV. Ὁ φοβούμ. Κύριον] ο φοβουμ. τον Κυριον 296. οὐ μὴ 1°] ουδεν 23, 55, 106, (155. scr. ουθεν) 157, 248, 253, 296, 307. Compl. habet in charact. minore Alex. εὐλαβηθ.] præmitt. πολλὰ inter uncos Alex. καὶ οὐ μὴ] και ουδεν 253. δειλιάσῃ] δειλιασει 106, 155, 253, 307.

XV. τὸν Κύριον] ∧ τον 254. ἡ ψυχὴ] + αυτου 157. ἀντιστήριγμα αὐτοῦ] αυτου στηριγμα 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XVI. ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας] επι τους φοβουμενους 307. δυναστείας] ∧ 307. καὶ σκέπη] καὶ μέση Ald. ἀπὸ πτώματος] απο πτωσεως 23, 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296, 307, 308. Alex. πτωσεως 248. Compl.

XVII. ψυχὴν] φωνην 307. ἴασιν] πασιν 23. ἴασιν—εὐλογίαν] ∧ cum intermed. 106.

XVIII. Θυσιάζων ἐξ ἀδίκου] θυσία ἐξ ἀδίκου Cyrill. Alex. vol. vii. part. ii. p. 311. ἐξ ἀδίκου] εξ αδικων 55. μεμωκημένη] μονω και μονη 23. μεμωμημενη 106, 157. Alex. (Cyrill. Alex. l. cit. ut videtur scr. μεμωμένη.) μεμονωμενη 254. μωκήματα] μωμηματα 106, 157. Ald. Alex. δωρηματα 248. Compl. μωμητα 296, 308.

XIX. ἐν προσφόραις] ∧ εν 248. Compl.

XX. Θύων υἱὸν—ὁ προσάγων] ὡς ὁ ἀποκτένων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς οὕτως ὁ προσάγων Chrysost. vii. 537.

XXI. ἐπιδεομένων] επενδεομενων III, 55, 106, 157, 254. επ' ενδεομενων (sic) 296. ὁ ἀποστερῶν αὐτὴν] ο αποστερων αυτον 248. Compl.

XXII. τὸν πλησίον] των πλησιον 23. συμβίωσιν] εμβιωσιν 23, 253. Alex. ὁ ἀποστερῶν] και αποστερων III, 155. μισθὸν] μισθων 155. μισθίου] μισθωτου 23, 106, 248, 296. Compl.

XXIII. καὶ εἷς καθαιρῶν] και εἷς καταλυων 248. Compl. τί ὠφέλησαν] τι ωφελησεν III, 155. τι ωφελησει 23, 253. τι ωφελουσι 248. Compl. ἢ κόπους] ἢ κοπου 23, 253. Ald.

XXIV. Εἷς εὐχόμενος] εἷς γὰρ εὐχόμενος Chrysost. viii. 77. καὶ εἷς καταρώμενος] καὶ εἷς καταράμενος Ald. φωνῆς] φωνη 155. φωνην 307. εἰσακούσεται] ἀκούσεται Ald. Chrysost. l. cit.

XXV. τί ὠφέλησε] τι οφελος 248. Compl. τῷ λουτρῷ αὐτοῦ] præmitt. εν 23, 55, 106, 155, 248, 254, 307. Compl. Alex.

XXVI. καὶ τὰ αὐτὰ ποιῶν] και ταυτα ποιων 248. Compl. τῆς προσευχῆς αὐτοῦ] της ευχης αυτου 307. τίς εἰσακούσεται] τις ακουσεται 55. ἐν τῷ ταπεινωθῆναι] εν τω ταπεινουσθαι 155.

I. προσφορὰς] προσφορᾶς 253, 254. προσφοραν 307. συμφορᾶς Ald. θυσιάζων] θυσια III. ἐντολαῖς] εντολας 55.

II. Ἀνταποδιδοὺς] præmitt. και 248. προσφέρων] προσφορων 23. præmitt. ο 106, 157, 254, 307. ως προσφερων 248. Compl. καὶ ὁ ποιῶν] ∧ ὁ 106, 155. αἰνέσεως] αινεσιν 296, 308.

III. ἀποστῆναι 1°—ἀποστῆναι 2°] ∧ alterutr. cum intermed. 307. ἀπὸ πονηρίας] απο αμαρτιας 55, 106, 254. απο αδικιας 157. ἀπὸ ἀδικίας] απο αμαρτιας 157.

IV. ἐν προσώπῳ Κυρίου] ενωπιον Κυριου 248. Compl.

V. χάριν] χαρις 106.

VI. λιπαίνει] λιπαναι 307. καὶ ἡ εὐωδία αὐτῆς] και ἡ ευωδια αυτου 155. και ευδοκια αυτης 254. ἔναντι ὑψίστου] εναντιον υψιστου 55, 254.

VIII. τὸν Κύριον] τον Θεον 155. καὶ μὴ σμικρύνῃς] και μη μακρυνης 157.

IX. Ἐν πάσῃ δόσει] εν παση δοξη 307. ἱλάρωσον] ιλαρυνον 155.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XXXII.

10. πάσῃ δόσει ἱλάρωσον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἁγίασον δεκάτην. Δὸς ὑψίςῳ κατὰ
11. τὴν δόσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ καθεύρεμα χειρός. Ὅτι Κύριος ἀνταποδιδοὺς ἐςι, καὶ
12. ἑπταπλάσια ἀνταποδώσει σοι. Μὴ δωροκόπει, οὐ γὰρ προσδέξεται· καὶ μὴ ἔπεχε θυσίᾳ ἀδίκῳ,
13. ὅτι Κύριος κριτής ἐςι, καὶ οὐκ ἔςι παρ' αὐτῷ δόξα προσώπου. Οὐ λήψεται πρόσωπον ἐπὶ πτω-
14. χοῦ, καὶ δέησιν ἠδικημένου εἰσακούσεται. Οὐ μὴ ὑπερίδῃ ἱκετείαν ὀρφανοῦ, καὶ χήραν ἐὰν ἐκχέῃ
15. λαλιάν. Οὐχὶ δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγόνα καταβαίνει, καὶ ἡ καταβόησις ἐπὶ τῷ καταγαγόντι
16. 17. αὐτά; Θεραπεύων ἐν εὐδοκίᾳ δεχθήσεται, καὶ ἡ δέησις αὐτοῦ ἕως νεφελῶν συνάψει. Προσευχὴ
ταπεινοῦ νεφέλας διῆλθε, καὶ ἕως συνεγγίσῃ οὐ μὴ παρακληθῇ, καὶ οὐ μὴ ἀποςῇ ἕως ἐπισκέψη-
18. ται ὁ ὕψιςος· καὶ κρινεῖ δικαίως, καὶ ποιήσει κρίσιν. Καὶ ὁ Κύριος οὐ μὴ βραδύνῃ, οὐδὲ μὴ μα-
κροθυμήσει ἐπ' αὐτοῖς ἕως ἂν συντρίψῃ ὀσφὺν ἀνελεημόνων· καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀνταποδώσει ἐκδί-
19. κησιν, ἕως ἐξάρῃ πλῆθος ὑβριςῶν, καὶ σκῆπτρα ἀδίκων συντρίψῃ, Ἕως ἀνταποδῷ ἀνθρώπῳ κατὰ
τὰς πράξεις αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, ἕως κρινῇ τὴν κρίσιν
20. τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ εὐφρανεῖ αὐτοὺς ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ. Ὡραῖον ἔλεος ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτοῦ, ὡς
νεφέλαι ὑετοῦ ἐν καιρῷ ἀβροχίας.

ΚΕΦ. XXXIII.

1. 2. ΕΛΕΗΣΟΝ ἡμᾶς, δέσποτα ὁ Θεὸς πάντων, καὶ ἐπίβλεψον. Καὶ ἐπίβαλε τὸν φόβον σου ἐπὶ
3. πάντα τὰ ἔθνη. Ἔπαρον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ ἔθνη ἀλλότρια, καὶ ἰδέτωσαν τὴν δυνας είαν σου.
4. 5. Ὥσπερ ἐνώπιον αὐτῶν ἡγιάσθης ἐν ἡμῖν, οὕτως ἐνώπιον ἡμῶν μεγαλυνθείης ἐν αὐτοῖς. Καὶ ἐπι-
6. γνώτωσάν σε καθάπερ καὶ ἡμεῖς ἐπέγνωμεν, ὅτι οὐκ ἔςι Θεὸς πλήν σου Κύριε. Ἐγκαίνισον ση-
7. μεῖα, καὶ ἀλλοίωσον θαυμάσια· δόξασον χεῖρα καὶ βραχίονα δεξιόν. Ἔγειρον θυμὸν, καὶ ἔκ-
8. χεον ὀργήν· ἔξαρον ἀντίδικον, καὶ ἔκτριψον ἐχθρόν. Σπεῦσον καιρὸν, καὶ μνήσθητι ὁρκισμοῦ,
9. καὶ ἐκδιηγησάσθωσαν τὰ μεγαλεῖά σου. Ἐν ὀργῇ πυρὸς καταβρωθήτω ὁ σωζόμενος, καὶ οἱ κα-
10. κοῦντες τὸν λαόν σου εὕροισαν ἀπώλειαν. Σύντριψον κεφαλὰς ἀρχόντων ἐχθρῶν λεγόντων, Οὐκ
11. 13. ἔςι πλὴν ἡμῶν. Σύναγε πάσας φυλὰς Ἰακώβ· Λαμπρὰ καρδία καὶ ἀγαθὴ ἐπὶ ἐδέσμασιν τῶν
βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμελήσεται.)

X. κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ] κατα την δοσιν σου III. καθεύρεμα] κατευθυμα 106.

XI. Ὅτι Κύριος] οτι ὁ Κυριος 307. ἀνταποδ. ἐςι] ανταποδ. εςαι 157. καὶ ἑπταπλάσια] και επταπλασιονα 106, 296, 308. ἑπταπλ. ἀνταποδ.] tr. 248. Compl. ἀνταποδώσει] αποδωσει 155. Alex. ἀνταποδ. σοι] ∧ σοι 248. Compl. tr. 308.

XII. Μὴ δωροκόπει] μη δωροκοπτει 308. οὐ γὰρ προσδέξεται] ου γαρ προσδεξηται 307. οὐ γὰρ δέξεται Ald. καὶ μὴ ἔπεχε] καὶ οὐ μὴ ἔπεχε Ald. θυσίᾳ] θυσιαν 307. ἀδίκῳ] αδικως (sed ς inter lin. ab al. m.) 106. ὅτι Κύριος] οτι ὁ Κυριος 307. Κύριός κριτής] tr. 248. Compl. παρ' αὐτῷ] παρ' αυτα 253. καὶ οὐκ ἔςι] ∧ οὐκ ἔςι Ald.

XIII. Οὐ λήψεται] + Κυριος 248. Compl. ∧ οὐ 308. ἐπὶ πτωχοῦ] επι πτωχῳ 248, 253. Compl.

XIV. Οὐ μὴ ὑπερίδῃ] οὐ μὴ παρίδῃ Alex. ἱκετείαν] ικεσιαν 23, 253.

XV. Οὐχὶ δάκρυα] ουχι δακρυον 248. Compl. ἐπὶ σιαγόνα] ἐπὶ σιαγόνι Alex. καὶ ἡ καταβόησις] και καταβοησεις 23. + αὐτῆς Compl. ἐπὶ τῷ καταγαγόντι] επι τω καταγοντι 307. αὐτὰ] αυτο 248. Compl.

XVI. ἕως νεφελῶν] ἕως τῶν νεφελῶν 248. Compl. συνάψει] συναψη 307.

XVII. καὶ ἕως συνεγγίσῃ] και εως συνεγγισει 106. ἕως ἐπισκέψηται] εως ου επισκεψηται 55. εως αν επισκεψηται 106, 157, 248, 307. Compl. ἕως ἐπισκέψεται Ald. καὶ κρινεῖ] ∧ και 248. Compl. και κρινη 253. ὁ ὕψιςος] Κύριος Alex. δικαίως] δικαιοις 55, 106, 155, 157, 253, 254, 307. Alex. δικαιους 248. Compl.

XVIII. οὐδὲ μὴ μακροθυμήσει] ουδ' ου μη μακροθυμησει 55, 254. ουδε μη μακροθυμηση 106, 248, 253. Compl. Alex. ∧ μη 155. ἐπ' αὐτοῖς] + ὁ κραταιος 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) ἕως ἂν συντρίψῃ] εως ου συντριβη 55. εως ου συντριψη 254. εως αν εκτριψη 307. συντρίψῃ 1°] τριψη 248. Compl. ἕως ἐξάρῃ] εως αν εξαρη 106. καὶ σκῆπτρα ἀδίκων] και σκηπτρα δικαιων III, 307. συντρίψῃ 2°] συντριψει 248, 308. Ald.

XIX. Ἕως ἀνταποδῷ] εως αν ανταποδω 106. εως ανταποδωσει 248. Compl. καὶ τὰ ἔργα] και κατα τα εργα 307. τῶν ἀνθρώπων] αγιων 23. ∧ των 248, 253. Compl. κατὰ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν] και τα ενθυμηματα αυτων 155. Alex. κατα τα ενθυμηματα αυτου 248. Compl. ∧ κατα 307. ἕως κρινῇ] ἕως κρινεῖ 23, 106, 157, 308. εως αν κρινη 248. Compl. καὶ εὐφρανεῖ] και ευφρανη 307. ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ] επι τω ελεει αυτου 106.

XX. Ὡραῖον] præmitt. ὡς 248. Compl. Ὡραῖον—θλίψεως αὐτοῦ] ∧ cum intermed. 55. ἔλεος] ἐλεον 307. θλίψεως αὐτοῦ] ∧ αυτου 248. Compl. habet αὐτοῦ inter uncos Alex.

I. Ἐλέησον] præmitt. αρχη λογου 307. δέσποτα ὁ Θεὸς] Κυριε δεσποτα 307. habet δέσποτα in charact. minore Alex.

II. ἐπίβαλε] επιψλεψον (sic) 155. ἐπὶ πάντα—χεῖρα σου in com. seq.] ∧ cum intermed. 307. τὰ ἔθνη] + τα μη εκζητουντα σε 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

III. καὶ ἰδέτωσαν] ∧ καὶ Compl.

IV. ἐνώπιον ἡμῶν] εναντιον ημων 23, 248. Compl. μεγαλυνθείης] μεγαλυνθης 23.

V. καὶ ἡμεῖς ἐπέγνωμεν] και ημεις σε εγνωμεν 23, 248, 253. Compl. + σε 55, 106, 155, 157, 254, 296, 308. Alex. επεγνωμεν σε 307.

VI. σημεῖα] σημειον 55. σοφιαν 307. δέξιον] + ὅπερ διηγουνται τα θαυμασια σου 248. + eadem, cum ὅπως pro ὅπερ, Compl. (Alex. in charact. minore.) υψηλον 307.

VII. καὶ ἔκχεον] και εκχεε 248, 253. Compl. ἔξαρον] επαρον 248. Compl.

VIII. ὁρκισμοῦ] οργης 248. Compl. καὶ ἐκδιηγησάσθωσαν] + σοι 248. Compl. τὰ μεγαλεῖά σου] τα θαυμασια σου 248. Compl.

IX. καὶ οἱ κακοῦντες] και οἱ αδικουντες 68. και οἱ κατεχοντες (εχον scr. super rasur. ab al. m.) 106. και οἱ κατοικουντες 308.

X. κεφαλὰς ἀρχόντων ἐχθρῶν] οσφυν ανελεημονων 23. ἐχθρῶν] εθνων 106, 157. Compl. Alex. præmitt. εθνων 155.

XI. Σύναγε] συναγαγε 23, 55, 106, 155, 157, 253, 296, 307. Compl. Alex.

XIII. In Editione Complutensi ver. 25. cap. xxx. ἐπὶ ἐδέσμασιν] επι εδεσματων 307.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XXXIV.

ΑΓΡΥΠΝΙΑ πλέτε ἐκτήκει σάρκας, καὶ ἡ μέριμνα αὐτε ἀφιςᾷ ὕπνον. Μέριμνα ἀγρυπνίας 1. 2.
ἀπαιτήσει νυςαγμὸν, καὶ ἀῤῥώςημα βαρὺ ἐκνήψει ὕπνος. Ἐκοπίασε πλέσιος ἐν συναγωγῇ χρη- 3.
μάτων, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐμπίπλαται τῶν τρυφημάτων αὐτε. Ἐκοπίασε πτωχὸς ἐν ἐλαττώ- 4.
σει βίε, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐπιδεὴς γίνεται. Ὁ ἀγαπῶν χρυσίον οὐ δικαιωθήσεται, καὶ ὁ δι- 5.
ώκων διαφθορὰν, αὐτὸς πλησθήσεται. Πολλοὶ ἐδόθησαν εἰς πτῶμα χάριν χρυσίου, καὶ ἐγε- 6.
νήθη ἀπώλεια αὐτῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. Ξύλον προσκόμματός ἐςι τοῖς ἐνθυσιάζεσιν αὐτῷ· 7.
καὶ πᾶς ἄφρων ἁλώσεται ἐν αὐτῷ. Μακάριος πλέσιος ὃς εὑρέθη ἄμωμος, καὶ ὃς ὀπίσω χρυσίε 8.
οὐκ ἐπορεύθη. Τίς ἐςι καὶ μακαριεμεν αὐτόν; ἐποίησε γὰρ θαυμάσια ἐν λαῷ αὐτε. Τίς ἐδο- 9. 10.
κιμάσθη ἐν αὐτῷ καὶ ἐτελειώθη, καὶ ἔςω εἰς καύχησιν; τίς ἐδύνατο παραβῆναι, καὶ οὐ παρέβη,
καὶ ποιῆσαι κακὰ, καὶ ἐκ ἐποίησε; Στερεωθήσεται τὰ ἀγαθὰ αὐτε, καὶ τὰς ἐλεημοσύνας αὐτε 11.
ἐκδιηγήσεται ἐκκλησία. Ἐπὶ τραπέζης μεγάλης ἐκάθισας; μὴ ἀνοίξῃς ἐπ' αὐτῆς φάρυγγά σε· 12.
καὶ μὴ εἴπῃς, Πολλά γε τὰ ἐπ' αὐτῆς. Μνήσθητι ὅτι κακὸν ὀφθαλμὸς πονηρὸς, πονηρότερον 13.
ὀφθαλμε τί ἔκτιςαι; διὰ τετο ἀπὸ παντὸς προσώπου δακρύει. Οὗ ἐὰν ἐπιβλέψῃ, μὴ ἐκτείνῃς 14.
χεῖρα, καὶ μὴ συνθλίβου αὐτῷ ἐν τρυβλίῳ. Νόει τὰ τε πλησίον ἐκ σεαυτε, καὶ ἐπὶ παντὶ 15.
πράγματι διανοε. Φάγε ὡς ἄνθρωπος τὰ παρακείμενά σοι, καὶ μὴ διαμασῶ, μὴ μισηθῇς. 16.
Παῦσαι πρῶτος χάριν παιδείας, καὶ μὴ ἀπληςεύου, μήποτε προσκόψῃς. Καὶ εἰ ἀναμέσον 17. 18.
πλειόνων ἐκάθισας, πρότερος αὐτῶν μὴ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σε. Ὡς ἱκανὸν ἀνθρώπῳ πεπαιδευμένῳ 19.
τὸ ὀλίγον, καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτε ἐκ ἀσθμαίνει. Ὕπνος ὑγιείας ἐπὶ ἐντέρῳ μετρίῳ, ἀνέςη πρωῒ, 20.
καὶ ἡ ψυχὴ αὐτε μετ' αὐτε· πόνος ἀγρυπνίας καὶ χολέρας καὶ ςρόφος μετὰ ἀνδρὸς ἀπλήςου.
Καὶ εἰ ἐβιάσθης ἐν ἐδέσμασιν, ἀνάςα μεσοπωρῶν καὶ ἀναπαύσῃ. Ἄκεσόν με τέκνον καὶ μὴ ἐξε- 21. 22.
δενώσῃς με, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ εὑρήσεις τὲς λόγες με· ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σε γίνε ἐντρεχὴς, καὶ
πᾶν ἀῤῥώςημα οὐ μή σοι ἀπαντήσῃ. Λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις εὐλογήσει χείλη, καὶ μαρτυρία τῆς 23.
καλλονῆς αὐτε πιςή. Πονηρῷ ἐπ' ἄρτῳ διαγογγύσει πόλις, καὶ ἡ μαρτυρία τῆς πονηρίας αὐτε 24.
ἀκριβής. Ἐν οἴνῳ μὴ ἀνδρίζου, πολλὲς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος. Κάμινος δοκιμάζει ςόμωμα ἐν 25. 26.

I. ἀφιςᾷ ὕπνον] αφιςατο υπνον III. ὕπνον] ὕπνου Compl. ὕπνον—ἀπαιτήσει in com. seq.] ∧ cum intermed. 307.

II. ἀπαιτήσει] ἀπωθήσει Alex. ἐκνήψει] εκκνισει (ut videtur: scr. εκνισι) 23. εκνιψει 106. εκνιφει 307. ὕπνος] υπνον 68, 296, 307. Ald. Alex.

III. ἐμπίπλαται] εμπιμπλαται 157. εμπιμπλανται 254. τῶν τρυφημ. αὐτε] ∧ τῶν 248. Compl.

IV. καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει] + αυτε 248. Compl.

V. καὶ ὁ διώκων &c. ad fin. com.] ∧ 106. αὐτὸς πλησθήσεται] ετος πλησθησεται 248. Compl. + αυτης 296, 308. αὐτῆς πλησθήσεται Alex.

VI. ἐδόθησαν εἰς πτῶμα] εδεθησαν 248. Compl. ἀπωλεία αὐτῶν] præmitt. ἡ 55, 106, 155, 157, 248, 253, 307. Compl. κατὰ πρόσωπον αὐτῶν] κατα προσωπων αυτων 23.

VII. τοῖς ἐνθυσιάζουσιν] τοις θυσιαζουσιν 23, 248, 253. Compl. τοις ενθεσιαζεσιν (106. primo: postea corr. ut in Ed.) 157, 308. Ald. ενεσιαζεσιν (sic) 307. ἐν αὐτῷ] ∧ εν 155.

VIII. Μακάριος πλέσιος] μακαριος ὁ πλεσιος 23, 55.

IX. Τίς ἐςι] τις εςιν ετος 106, 248. Compl. καὶ μακαριεμεν] ∧ και 254. θαυμάσια] θαυμαςα 296. ἐν λαῷ αὐτε] + και εςαι αυτῳ εις καυχησιν 253.

X. Τίς ἐδοκιμάσθη] τις εδικαιωθη 307. καὶ ἔςω] και εςαι αυτω 23. και εςαι 106, 254. Compl. εἰς καύχησιν] εις καυχημα 248. Compl. καὶ ποιῆσαι κακὰ] και ποιησαι κακιαν 248. Compl.

XI. Στερεωθήσεται] præmitt. δια τετο 248. Compl. ἐκκλησία] σοφια III.

XII. Ἐπὶ τραπέζης] præmitt. Περι βρωματων 254. ἐκάθισας] καθισας 248. Compl. μὴ ἀνοίξῃς] μη ανοιξεις 308. ἐπ' αὐτῆς 1°] επ' αυτην 106, 155. επ' αυτη 157, 254, 296, 308. ἐπ' αὐτῆς φάρυγγά σου] φαρυγγα σου επ' αυτης 248. Compl. τον φαρυγγα σου εν αυτη 307. ἐπ' αὐτῆς τὸν φάρυγγά σου Ald. καὶ μὴ εἴπῃς] ∧ μη 307. habet μὴ in charact. minore Alex.

XIII. πονηρότ. ὀφθαλμε] πονηροτ. οφθαλμου πονηρου 307. τί ἔκτιςαι] τι εκτισθη 23. τίς ἔκτιςαι Ald.

XIV. Οὗ ἐὰν ἐπιβλέψῃ] ε εαν επιβλεψης (ut videtur: scr. επιβλεψις) 155. μὴ ἐκτείνῃς] μη εκτεινη (ut videtur: scr. εκτινι) 23. χεῖρα] χειρα σου 248. Compl. (Alex. cum σου in charact. min.) την χειρα 307. καὶ μὴ συνθλίβε] και μη συντριβε 307. αὐτῷ] μετ' αὐτε Origen. iv. 442. ἐν τρυβλίῳ] εν τῳ τρυβλιῳ 155. Origen. l. cit.

XV. τὰ τε πλησίον] τὰ τε πλησίου Ald. ἐκ σεαυτε] ως εξ αυτε 253. καὶ ἐπὶ παντὶ πράγματι] και επι παντι ρηματι 248. Compl.

XVI. τὰ παρακείμενά σοι] τὰ παρακείμενά σου Ald. ∧ σοι Clem. Alex. p. 201. καὶ μὴ διαμασῶ] ∧ μη 106. μὴ μισηθῇς] præmitt. ινα 106, 157.

XVII. Παῦσαι] præmitt. Περι εγκρατειας 55. πρῶτος] πρωτον 248. Compl.

XVIII. Καὶ εἰ ἀναμέσον] ∧ και 55, 254. κἂν ἀναμέσον Clem. Alex. l. cit. ἐκάθισας] καθισαι 23. πρότερος αὐτῶν] πρότερον αὐτῶν Clem. Alex. l. cit. τὴν χεῖρά σου] ∧ την 55, 254. χεῖρα Clem. Alex. l. cit.

XIX. Ὡς ἱκανὸν] τὸ ἱκανὸν Clem. Alex. p. 187. τὸ ὀλίγον] οἶνος Clem. Alex. l. cit. καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης] ∧ και 254. οὐκ ἀσθμαίνει] ουκ ασθαινη 296. (308. scr. ασθενη.) ἐκ ἄσε μένει (sic) 307. ἀναπαύσεται Clem. Alex. l. cit.

XX. Ὕπνος ὑγιείας] υπνος υγειας 55, 106, 248, 254, 307. Compl. Chrysost. i. 73. ὕπνος ὑγιεὶς (sic) 155. ἐπὶ ἐντέρῳ μετρίῳ] ἐν σπλάγχνῳ μετρίῳ Chrysost. l. cit. καὶ χολέρας] και χολερα 248. Compl. Alex. Clem. Alex. l. cit.

XXI. ἀνάςα &c. ad fin. com.] αναςας επεσον (fors. εμεσον) και υγιης εση 23. μεσοπωρῶν] μεσοπόρων 68, 106, 254, 307. Ald. μεσοπορων, εμεσον 248. Compl. (Alex. cum ἔμεσον in charact. minore.) καὶ ἀναπαύσῃ] και αναπαυσει 155, 308.

XXII. ἐξουδενώσῃς με] εξουθενησης με 55, 157, 254, 307. Ald. καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ] και επ' εσχατων 55, 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. και επ' εσχατε 155. Alex. εὑρήσεις] επιγνωση 55, 254. τοῖς ἔργοις σε] τοις λογοις σε III, 55, 307.

XXIII. Λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις] λαμπρω επ' αρτω 55, 254. εὐλογήσει χείλη] ευλογησαι χειλη 248. Compl. καὶ μαρτυρία] και ἡ μαρτυρια 55, 106, 155, 157, 307. Alex. ∧ και 248. Compl.

XXIV. ἐπ' ἄρτῳ] επ' αρτοις 106, 157.

XXV. μὴ ἀνδρίζου] μη σοφιζου 155, 296. (308. ut videtur.) ἀπώλεσεν] ἠχρείωσεν Clem. Alex. p. 186. ὁ οἶνος] ∧ ὁ Compl.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XXXIV.

27. βαφῆ, οὕτως οἶνος καρδίας ἐν μάχῃ ὑπερηφάνων. Ἐπίσου ζωῆς οἶνος ἀνθρώπῳ, ἐὰν πίνης αὐτὸν
28. μέτρῳ αὐτοῦ· τίς ζωὴ ἐλασσουμένῳ οἴνῳ; καὶ αὐτὸς ἔκτισαι εἰς εὐφροσύνην ἀνθρώποις. Ἀγαλ-
29. λίαμα καρδίας καὶ εὐφροσύνη ψυχῆς οἶνος πινόμενος [ἐν καιρῷ αὐτάρκης. Πικρία ψυχῆς οἶνος
30. πινόμενος] πολὺς, ἐν ἐρεθισμῷ καὶ ἀντιπτώματι. Πληθύνει μέθη θυμὸν ἄφρονος εἰς πρόσκομμα,
31. ἐλαττῶν ἰσχὺν καὶ προσποιῶν τραύματα. Ἐν συμποσίῳ οἴνου μὴ ἐλέγξῃς τὸν πλησίον, καὶ μὴ
ἐξουδενώσῃς αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ αὐτοῦ· λόγον ὀνειδισμοῦ μὴ εἴπῃς αὐτῷ, καὶ μὴ αὐτὸν θλίψῃς ἐν
ἀπαιτήσει.

ΚΕΦ. XXXV.

ΠΕΡΙ ΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.

1. ΗΓΟΥΜΕΝΟΝ σε κατέστησαν; μὴ ἐπαίρου, γίνου ἐν αὐτοῖς ὡς εἷς ἐξ αὐτῶν· φρόντισον αὐτῶν,
2. καὶ οὕτω κάθισον, Καὶ πᾶσαν τὴν χρείαν σου ποιήσας ἀνάπεσε, ἵνα εὐφρανθῇς δι' αὐτοὺς, καὶ
3. εὐκοσμίας χάριν λάβῃς στέφανον. Λάλησον πρεσβύτερε, πρέπει γάρ σοι, ἐν ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ,
4. 5. καὶ μὴ ἐμποδίσῃς μουσικά. Ὅπου ἀκρόαμα, μὴ ἐκχέῃς λαλιὰν, καὶ ἀκαίρως μὴ σοφίζου. Σφρα-
6. γὶς ἄνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῷ, σύγκριμα μουσικῶν ἐν συμποσίῳ οἴνου. Ἐν κατασκευάσματι
7. χρυσῷ σφραγὶς σμαράγδου, μέλος μουσικῶν ἐφ' ἡδεῖ οἴνῳ. Λάλησον νεανίσκε εἰ χρεία σου, μόλις
8. δὶς ἐὰν ἐπερωτηθῇς. Κεφαλαίωσον λόγον, ἐν ὀλίγοις πολλὰ, γίνου ὡς γινώσκων καὶ ἅμα σιωπῶν.
9. 10. Ἐν μέσῳ μεγιστάνων μὴ ἐξισάζου, καὶ ἑτέρου λέγοντος μὴ πολλὰ ἀδολέσχει. Πρὸ βροντῆς κατα-
11. σπεύδει ἀστραπὴ, καὶ πρὸ αἰσχυντηροῦ προελεύσεται χάρις. Ἐν ὥρᾳ ἐξεγείρου καὶ μὴ οὐράγει,
12. ἀπότρεχε εἰς οἶκον καὶ μὴ ῥαθύμει. Ἐκεῖ παῖζε καὶ ποίει τὰ ἐνθυμήματά σου, καὶ μὴ ἁμάρ-
13. τῃς λόγῳ ὑπερηφάνῳ. Καὶ ἐπὶ τούτοις εὐλόγησον τὸν ποιήσαντά σε, καὶ μεθύσκοντά σε ἀπὸ
14. τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ. Ὁ φοβούμενος Κύριον ἐκδέξεται παιδείαν, καὶ οἱ ὀρθρίζοντες εὑρήσουσιν εὐ-
15. δοκίαν. Ὁ ζητῶν νόμον ἐμπλησθήσεται αὐτοῦ, καὶ ὁ ὑποκρινόμενος σκανδαλισθήσεται ἐν αὐτῷ.
16. 17. Οἱ φοβούμενοι Κύριον εὑρήσουσι κρίμα, καὶ δικαιώματα ὡς φῶς ἐξάψουσιν. Ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς
18. ἐκκλίνει ἐλεγμὸν, καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ εὑρήσει σύγκριμα. Ἀνὴρ βουλῆς οὐ μὴ παρίδῃ δια-

XXVI. στόμωμα] στομα 157. οὕτως &c. ad fin. com.] οἶνος δὲ καρδίαν ὑπερηφάνων. Clem. Alex. p. 182. οὕτως οἶνος] ουτος οινος 106. καρδίας] καρδιαν 308. καρδίας ἐν μάχῃ ὑπερηφάνων] εν καρδίας (sic) και εν μαχη υπερηφ. 155. εν καρδια υπερηφανων εν μεθη 248. Compl.

XXVII. Ἐπίσου] εφ' οσον 23. επισος 106, 157, 307. οἶνος] αινος 106. ἀνθρώπῳ] ανθρωποις 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. αὐτὸν μέτρῳ] αυτω εν μετρω 155. μέτρῳ αὐτοῦ] præmitt. εν 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. ἐλασσουμένῳ οἴνῳ] ελασσουμενου οινου 254. ελασσουμενῳ οινου 296, 307. Alex. καὶ αὐτὸς &c. ad fin. com. seq.] ἀγαλλίαμα ψυχῆς καὶ καρδίας οἶνος ἔκτισαι ἀπαρχῆς, πινόμενος αὐτάρκως. Clem. Alex. p. 180.

XXVIII. Ἀγαλλίαμα καρδίας] αγαλλιαμα ανδρος 55, 254. αγαλλιαμα καρδια 296. Ἀγαλλίαμα καρδίας—ψυχῆς] ‸ cum intermed. Ald. εὐφροσ. ψυχῆς] ευφροσ. ψυχῃ 296.

XXIX. πινόμενος πολὺς] γινομενος πολυς III. καὶ ἀντιπτώματι] και εν πτωματι 157. καὶ παντὶ πτώματι Clem. Alex. p. 181.

XXX. μέθη θυμὸν] tr. 248. Compl. ἐλαττῶν ἰσχὺν] πλαττων ισχυν 296, 308. τραύματα] τραυμα 296, 308.

XXXI. Ἐν συμποσίῳ] εν συμποσιου (sic) 307. Ἐν συμπ. οἴνου] ἐν συμποσίῳ δὲ Clem. Alex. p. 200. μὴ ἐλέγξῃς τὸν πλησίον] τον πλησιον μη ελεγξης 253. καὶ μὴ ἐξουδενώσῃς] και μη εξουθενησης 55, 157, 254. Ald. και μη εξουθενισης 155. αὐτῷ] αυτον 308. ἐν ἀπαιτήσει] εν απαντησει αυτου 248. Compl.

ΠΕΡΙ ΗΓΟΥΜΕΝΩΝ] ‸ 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296, 307. Compl. Ald. habet in charact. minore Alex.

I. Ἡγούμενον—ἐπαίρου] ‸ cum intermed. 68. Ald. ἐν αὐτοῖς] ‸ εν 248. Compl. φρόντισον αὐτῶν] φροντισον αυτον 106, 155, 307.

II. ποιήσας] ποιησον, και ευδοκιμησας 248. Compl. ἀνάπεσε] αναπεσον 106, 155, 157. Alex. αναπαυσαι 248. Compl. αναπαυσε 308. καὶ εὐκοσμίας &c. ad fin. com.] ‸ (supplet. in marg. ab al. m. και ευκοσμιας χαριν λαβης τον στεφανον) 106. λάβῃς στέφανον] λαβης τον στεφανον 155, 157, 296, 307, 308. Alex.

III. Λάλησον πρεσβύτερε] λαλησον προς θυγατερα 23. λαλησον πρεσβυτερω 248. Compl. λαλησον πρεσβυτα 296, 308. + ἐν συμποσίῳ Clem. Alex. p. 203. ἐν ἀκριβεῖ &c. ad fin. com.] ἀλλ' ἀπαραποδίστως λάλησον, καὶ ἐν ἀκριβείᾳ ἐπιστήμης. Clem. Alex. l. cit. ἐν ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ] εν ακριβεια δε επιστημης 248. Compl. ἐν ἀκριβείᾳ ἐπιστήμης Alex. ἀκριβεῖ δὲ ἐπιστήμῃ Chrysost. xii. 395. καὶ μὴ ἐμποδίσῃς] και εμποδισεις 248. Compl. Chrysost. l. cit.

IV. Ὅπου ἀκρόαμα] οπου ουκ εστιν ακροαμα (sed ουκ εστιν inter lin. ab al. m.) 106. μὴ ἐκχέῃς] μη εκθης 155.

V. σύγκριμα μουσικῶν] συγκριμα μουσικον 155. συμποσίῳ] συμποσιου 307. συμποσίᾳ Alex.

VI. Ἐν κατασκευάσματι] καὶ κατασκευάσματι Ald. χρυσῷ] χρυσιου 54, 254. μέλος μουσικῶν] μελος μουσικον 106, 307. τελος μουσικων 296. ἐφ' ἡδεῖ οἴνῳ] εφ' ειδει οινω (sic) 307.

VII. εἰ χρεία σου] ἡ χρεια σου 307. εἰ χρεία σοι Chrysost. v. 433. ἐὰν ἐπερωτηθῇς] ἐπερωτηθεὶς Clem. Alex. l. cit.

VIII. Κεφαλαίωσον λόγον] ‸ λόγον Chrysost. l. cit. ἐν ὀλίγοις πολλὰ] ‸ πολλὰ Clem. Alex. l. cit. ὡς γινώσκων] ‸ ως 55, 155, 254, 296, 307, 308. Alex. καὶ ἅμα σιωπῶν] αμα και σιωπων 106, 155.

IX. καὶ ἑτέρου λέγοντος] και ου λεγοντες 23. και οπου λεγοντες 248. και αλλου λεγοντος 253. και ετερου μελλοντος 308. καὶ ὅπου γέροντες Compl. Alex.

X. καὶ πρὸ αἰσχυντηροῦ] και προ αισχυντηριου 55. προελεύσεται χάρις] προσελευσεται χαρις 55. Compl.

XI. Ἐν ὥρᾳ] + ἀναστάσεως in charact. minore Alex. Ἐν ὥρᾳ—οὐράγει] ἐν ὥρᾳ ἀναστάσεως μὴ οὐράγει Clem. Alex. p. 202. ἀπότρεχε] præmitt. καὶ Clem. Alex. l. cit. εἰς οἶκον] + σον (Alex. in charact. minore.) Clem. Alex. l. cit. καὶ μὴ ῥαθύμει] και μη αθυμει III.

XII. τὰ ἐνθυμήματά σου] τα καταθυμια σου 23. καὶ μὴ ἁμάρτῃς] και μη αμαρτησης III. και μη αμαρτια 23, 253. και μη εν αμαρτιαις 248. Compl. Alex. λόγῳ ὑπερηφ.] præmitt. και 23, 248, 253. Compl. Alex.

XIII. καὶ μεθύσκοντά σε] και μεθυσαντα σε 253.

XIV. Κύριον] præmitt. τον 307. ἐκδέξεται] δεξεται 23. εκδεχεται 155. παιδείαν] την παιδειαν αυτου 248. Compl. + αὐτοῦ in charact. minore Alex. καὶ οἱ ὀρθρίζοντες] + προς αυτον 307. εὑρήσουσι εὐδοκίαν] ευρισκουσι ευδοκιαν 307.

XVI. καὶ δικαιώματα] και δικαιωμα 55, 254.

XVII. ἐκκλίνει ἐλεγμὸν] εγκληνη ελλεγμων (sic) 155. εὑρήσει] εξευρισκει 248. Compl. εὑρήσεις Ald.

ΚΕΦ. XXXV.

νόημα, ἀλλότριος καὶ ὑπερήφανος οὐ καταπλήξει φόβον, καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι μετ' αὐτοῦ ἄνευ βου-
λῆς. Ἄνευ βουλῆς μηθὲν ποιήσῃς, καὶ ἐν τῷ ποιῆσαί σε μὴ μεταμελοῦ. Ἐν ὁδῷ ἀντιπτώματος 19. 20.
μὴ πορεύου, καὶ μὴ προσκόψῃς ἐν λιθώδεσι. Μὴ πιστεύσῃς ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπῳ, Καὶ ἀπὸ τῶν 21. 22.
τέκνων σου φύλαξαι. Ἐν παντὶ ἔργῳ πίστευε τῇ ψυχῇ σου, καὶ γὰρ τοῦτό ἐστι τήρησις ἐντολῶν. 23.
Ὁ πιστεύων νόμῳ προσέχει ἐντολαῖς, καὶ ὁ πεποιθὼς Κυρίῳ οὐκ ἐλαττωθήσεται. 24.

ΚΕΦ. XXXVI.

ΤΩι φοβουμένῳ Κύριον οὐκ ἀπαντήσει κακὸν, ἀλλ' ἐν πειρασμῷ καὶ πάλιν ἐξελεῖται. Ἀνὴρ σο- 1. 2.
φὸς οὐ μισήσει νόμον, ὁ δὲ ὑποκρινόμενος ἐν αὐτῷ, ὡς ἐν καταιγίδι πλοῖον. Ἄνθρωπος συνετὸς 3.
ἐμπιστεύσει νόμῳ, καὶ ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς ὡς ἐρώτημα δικαίων. Ἑτοίμασον λόγον, καὶ οὕτως ἀκου- 4.
σθήσῃ, σύνδησον παιδείαν καὶ ἀποκρίθητι. Τροχὸς ἁμάξης σπλάγχνα μωροῦ, καὶ ὡς ἄξων στρε- 5.
φόμενος ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ. Ἵππος εἰς ὀχείαν ὡς φίλος μῶκος, ὑποκάτω παντὸς ἐπικαθημένου 6.
χρεμετίζει. Διατί ἡμέρα ἡμέρας ὑπερέχει, καὶ πᾶν φῶς (ἡμέρας) ἐνιαυτοῦ ἀφ' ἡλίου; Ἐν γνώσει 7. 8.
Κυρίου διεχωρίσθησαν, καὶ ἠλλοίωσε καιροὺς καὶ ἑορτάς. Ἀπ' αὐτῶν ἀνύψωσε καὶ ἡγίασε, καὶ 9.
ἐξ αὐτῶν ἔθηκεν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν. Καὶ ἄνθρωποι πάντες ἀπὸ ἐδάφους, καὶ ἐκ γῆς ἐκτίσθη 10.
Ἀδάμ. Ἐν πλήθει ἐπιστήμης Κύριος διεχώρισεν αὐτοὺς, καὶ ἠλλοίωσε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. Ἐξ αὐ- 11. 12.
τῶν εὐλόγησε καὶ ἀνύψωσε, καὶ ἐξ αὐτῶν ἡγίασε, καὶ πρὸς αὐτὸν ἤγγισεν· ἀπ' αὐτῶν κατηρά-
σατο, καὶ ἐταπείνωσε, καὶ ἀνέστρεψεν αὐτοὺς ἀπὸ στάσεως αὐτῶν. Ὡς πηλὸς κεραμέως ἐν χειρὶ 13.
αὐτοῦ, πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ· οὕτως ἄνθρωποι ἐν χειρὶ τοῦ ποιήσαντος αὐ-
τοὺς, ἀποδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ. Ἀπέναντι τοῦ κακοῦ τὸ ἀγαθὸν, καὶ ἀπέναντι τοῦ 14.
θανάτου ἡ ζωὴ, οὕτως ἀπέναντι εὐσεβοῦς ἁμαρτωλός. Καὶ οὕτως ἔμβλεψον εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ 15.
ὑψίστου, δύο δύο ἓν κατέναντι τοῦ ἑνός. Κἀγὼ ἔσχατος ἠγρύπνησα, καὶ κατεκληρονόμησα αὐτοὺς 16.
καθὼς ἀπ' ἀρχῆς. Ἐλέησον λαὸν, Κύριε, κεκλημένον ἐπ' ὀνόματί σου, καὶ Ἰσραὴλ ὃν πρωτογόνῳ 12.
ὡμοίωσας. Οἰκτείρησον πόλιν ἁγιάσματός σου Ἱερουσαλὴμ, πόλιν καταπαύματός σου. Πλῆσον 13. 14.
Σιὼν ἆραι τὰ λόγιά σου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης σου τὸν λαόν σου. Δὸς μαρτύριον τοῖς ἐν ἀρχῇ κτί- 15.

XVIII. ἀλλότριος] + δε 307. Compl. præmitt. καὶ Ald. οὐ καταπλήξει] οὐ καταπλυξη 155. καὶ μετὰ &c. ad fin. com.] ∧ cum intermed. 157. μετ' αὐτοῦ] μεθ' ἑαυτοῦ Compl. ἄνευ βουλῆς] ∧ 106.

XIX. Ἄνευ βουλῆς] ανευ δε βουλης 155. ∧ 307. Ald. μηθὲν ποιήσῃς] μηδεν ποιει 55, 254. μηδεν ποιησεις 307. μηθεν ποιησας 308. καὶ ἐν τῷ ποιῆσαί σε] ∧ σε 155, 248. Compl.

XX. καὶ μὴ προσκόψῃς] καὶ οὐ προσκόψεις Compl. ἐν λιθώδεσι] εν λιθω δεησιν 23. ἐν λίθῳ δέσιν (sic) 307.

XXI. Μὴ πιστεύσῃς] præmitt. και 296, 307. Alex. ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπῳ] ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπτῳ Compl. Ald.

XXIII. Ἐν παντὶ ἔργῳ] + αγαθω 248, 308. Compl. (Alex. in charact. minore.) πίστευε] πίστευσαι 106. τῇ ψυχῇ σου] τη ψυχη μου 23. τήρησις ἐντολῶν] τηρησις εντολης 55, 155, 157, 254. Alex.

XXIV. Ὁ πιστεύων] ὁ προσεχων 296, 308. νόμῳ] Κυριω 248. Compl. ἐντολαῖς] εντολη 23, 248, 253, 307. Compl. Κυρίῳ] επ' αυτω 248. Compl.

I. Κύριον] τον Κυριον 23, 106, 157, 248, 253, 296, 307. Compl. οὐκ ἀπαντήσει] ουκ απαντησεται 23. ἐξελεῖται] εξεληται 155. εξαιρειται αυτον 248. Compl. + αὐτόν in charact. minore Alex.

II. οὐ μισήσει] οὐ μισει 307. ὁ δὲ ὑποκρινόμενος] ὁ δε ενυποκρινομενος 307. ἐν καταιγίδι πλοῖον] εν καταιγιδι πολλων 248. Compl.

III. ἐμπιστεύσει] εμπιστευει 23, 155, 307. ἐμπιστ. νόμῳ] εμπιστ. νομον 254. εἰς ἐρώτημα δικαίων] ως ερωτημα δηλων 23, 55, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 308. Alex. ως ερωτημα δηλον 106, 307. Compl.

IV. καὶ ἀποκρίθητι] και τοτε αποκριθητι 55, 157, 248, 253, 254. Compl. και ουτως αποκριθητι 106, 307.

V. ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ] ∧ αυτου 55, 254.

VI. εἰς ὀχείαν] εις οχειον III, 23, 55, 106, (155. ut videtur) 157, 296, 308. ἰσόχειος (sic) 253. ἰσοχίων 307. ὡς φίλος μῶκος] ως φιλομοιχος 55, 254. μῶκος] μοιχος 23. ἐπικαθημένου] υποκαθημενου 23, 254. καθημενου 155, 307. χρεμετίζει] χρηματιζει 23. χρεμετιει 55, 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. χρεμετίσει Alex.

VII. ἡμέρας 1°] ημερα 155. ἡμέρας ὑπερέχει] tr. Compl.

IX. Ἀπ' αὐτῶν] præmitt. και 248. Compl. εξ αυτων 253. ἀνύψωσε] ηυλογησε 23, 253. υψωσε 307. καὶ ἡγίασε] και ανυψωσε 23, 253. καὶ ἐξ αὐτῶν] ∧ και 307. εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν] ∧ εις 55.

X. ἐκτίσθη Ἀδάμ] tr. 55, 254.

XI. τὰς ὁδοὺς αὐτῶν] αυτων τας οδους 55, 254.

XII. ἤγγισεν—κατηράσατο] ηγγικε, και απ' αυτων κατηρατο 296. ἀπ' αὐτῶν] επ' αυτον 155. επ' αυτων 254. καὶ ἐταπείνωσε] και προς αυτον ηγγισεν III. καὶ ἀνέστρεψεν] και ανετρεψεν 157. Compl. και απεστρεψεν, ut videtur, 308. ἀπὸ στάσεως αὐτῶν] απο στασεων αυτων 248, 296. Compl.

XIII. Ὡς πηλὸς] ως πηλον 23. αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ] αἱ οδοι αυτων 307. οὕτως ἄνθρωποι] ουτως ανθρωπος 248. Compl. τοῦ ποιήσ. αὐτοὺς] του ποιησ. αυτον 248, 308. ποιήσαντος αὐτὸν Compl. ἀποδοῦναι αὐτοῖς] αποδουναι αυτους 254.

XIV. ἀπέναντι εὐσεβοῦς] απεναντι αμαρτωλου 23, 253. απεναντι του αμαρτωλου 248. Compl. εὐσεβοῦς] του ευσεβους 106, 157, 296, 308. ἁμαρτωλός] ευσεβης 23, 253. ὁ ευσεβης· και ουτως απεναντι ανδρος ευσεβους ὁ αμαρτωλος 248. Compl.

XV. Καὶ οὕτως] ∧ και 307. δύο 1°] post primum δυο est signum quoddam, et in marg. ab al. m. ἔναντει ὕγουν. (sic) 106. δύο δύο] semel tantum 253. δύο 2°] post secundum δυο est και inter lin. ab al. m. 106.

XVI. Κἀγὼ ἔσχατος ἠγρύπνησα] habet inter uncos Alex. κατεκληρονόμησα] κατακληρονομησεις 106. κατακληρονόμησον Alex.

XII. Ἐλέησον—κεκλημένον] ελεησον με Κυριε λαον κλημενον (sic) 106. λαὸν, Κύριε] ∧ Κυριε 23, 253. Κυριε λαον 296. ὃν πρωτογόνῳ ὡμοίωσας] ὃν πρωτογονον ωνομασας 157, 248. Compl.

XIII. Οἰκτείρησον] οικτειρον 248. Compl. πόλιν ἁγιάσματός σου] τοπον αγιασματος σου 55, 155. πόλιν καταπαύματός σου] τοπον καταπαυσεως σου 23, 106, 157, 248, 296, 307. Compl. τοπον καταπαυματος σου 55, 155, 253, 254. Alex. καταπαύματος] καταπαυσεως 157.

XIV. ἆραι] αρετα (sic) 307.

XV. κτίσμασί σου] κτήμασί σου Ald. προφητείας τὰς] ∧ τας 155. Ald. προφητας 248. Compl.

ΚΕΦ. XXXVI.

16. σμασί σȣ, καὶ ἔγειρον προφητείας τὰς ἐπ᾽ ὀνόματί σου. Δὸς μισθὸν τοῖς ὑπομένȣσί σε, καὶ οἱ
17. προφῆταί σȣ ἐμπιςευθήτωσαν. Εἰσάκȣσον, Κύριε, δεήσεως τῶν ἱκετῶν σου, κατὰ τὴν εὐλογίαν
Ἀαρὼν περὶ τȣ λαȣ σȣ, καὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι σὺ Κύριος εἶ ὁ Θεὸς τῶν αἰ-
18. 19. ώνων. Πᾶν βρῶμα φάγεται κοιλία, ἔςι δὲ βρῶμα βρώματος κάλλιον. Φάρυγξ γεύεται βρώ-
20. ματα θήρας, οὕτως καρδία συνετὴ λόγους ψευδεῖς. Καρδία ςρεβλὴ δώσει λύπην, καὶ ἄνθρωπος
21. πολύπειρος ἀνταποδώσει αὐτῷ. Πάντα ἄῤῥενα ἐπιδέξεται γυνή, ἔςι δὲ θυγάτηρ θυγατρὸς κρείσ-
22. 23. σων. Κάλλος γυναικὸς ἱλαρύνει πρόσωπον, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνθρώπȣ ὑπεράγει. Εἰ
24. ἔςιν ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς ἔλεος καὶ πραΰτης, ȣκ ἔςιν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καθ᾽ υἱȣς ἀνθρώπων. Ὁ κτώ-
25. μενος γυναῖκα ἐνάρχεται κτήσεως, βοηθὸν κατ᾽ αὐτὸν καὶ ςύλον ἀναπαύσεως. Οὗ ȣκ ἔςι φρα-
26. γμὸς διαρπαγήσεται κτῆμα, καὶ ȣ̓ ȣκ ἔςι γυνὴ ςενάξει πλανώμενος. Τίς γὰρ πιςεύσει εὐζώνῳ
λῃςῇ σφαλλομένῳ ἐκ πόλεως εἰς πόλιν; οὕτως ἀνθρώπῳ μὴ ἔχοντι νοσσιὰν καὶ καταλύοντι οὗ
ἐὰν ὀψίσῃ.

ΚΕΦ. XXXVII.

1. 2. ΠΑΣ φίλος ἐρεῖ, Ἐφιλίασα αὐτῷ κἀγώ· ἀλλ᾽ ἔςι φίλος ὀνόματι μόνον φίλος. Οὐχὶ λύπη ἔνι
3. ἕως θανάτȣ, ἑταῖρος καὶ φίλος τρεπόμενος εἰς ἔχθραν; Ὦ πονηρὸν ἐνθύμημα, πόθεν ἐνεκυλί-
4. σθης καλύψαι τὴν ξηρὰν ἐν δολιότητι; Ἑταῖρος φίλου ἐν εὐφροσύνῃ ἥδεται, καὶ ἐν καιρῷ θλί-
5. ψεως ἔςαι ἀπέναντι. Ἑταῖρος φίλῳ συμπονεῖ χάριν γαςρός, ἔναντι πολέμου λήψεται ἀσπίδα.
6. 7. Μὴ ἐπιλάθῃ φίλου ἐν τῇ ψυχῇ σου, καὶ μὴ ἀμνημονήσῃς αὐτȣ ἐν χρήμασί σȣ. Πᾶς σύμβȣλος
8. ἐξαίρει βȣλήν, ἀλλ᾽ ἔςι συμβȣλεύων εἰς ἑαυτόν. Ἀπὸ συμβȣ́λου φύλαξον τὴν ψυχήν σου, καὶ
γνῶθι πρότερον τίς αὐτȣ χρεία· καὶ γὰρ αὐτὸς ἑαυτῷ βουλεύσεται· μήποτε βάλῃ ἐπὶ σοὶ κλῆ-
9. 10. ρον, Καὶ εἴπῃ σοι, Καλὴ ἡ ὁδός σου· καὶ ςήσεται ἐξ ἐναντίας ἰδεῖν τὸ συμβησόμενόν σοι. Μὴ
11. βουλεύου μετὰ τȣ ὑποβλεπομένου σε, καὶ ἀπὸ τῶν ζηλȣ́ντων σε κρύψον βȣλήν. Μετὰ γυναικὸς
περὶ ἀντιζήλου αὐτῆς, καὶ μετὰ δειλȣ περὶ πολέμȣ· μετὰ ἐμπόρου περὶ μεταβολίας, καὶ μετὰ
ἀγοράζοντος περὶ πράσεως· μετὰ βασκάνου περὶ εὐχαριςίας, καὶ μετὰ ἀνελεήμονος περὶ χρη-
ςοηθείας· μετὰ ὀκνηρȣ περὶ παντὸς ἔργου, καὶ μετὰ μισθίου ἐφεςίου περὶ συντελείας, οἰκέτῃ

XVI. προφῆταί σου ἐμπιςευθ.] εν προφηταις ȣ εμπιςευθ. 23. ἐμπιςευθήτωσαν] εμπιςευθησονται 55, 106, 155, 254, 296, 308. Alex.

XVII. τῶν ἱκετῶν σου] των οικετων σου III, 155. Compl. κατὰ τὴν εὐλογίαν Ἀαρὼν] κατα την ευλογιαν ανδρων 23. εὐλογίαν] ευδοκιαν 307. καὶ γνώσονται] και γνωτωσαν 106, 157. ὅτι σὺ—ὁ Θεὸς] οτι συ Κυριος 248. Compl. οτι εις Θεος 308. σὺ Κύριος εἶ] ∧ εἶ 23, 253. συ Κυριε εἶ 55, 254. ∧ συ 106, 155, 157, 296, 307. Ald. habet σὺ in charact. minore Alex. ὁ Θεὸς] ∧ ὁ 296.

XVIII. ἔςι δὲ βρῶμα] ∧ δε 23.

XIX. Φάρυγξ] λαρυγξ 106. καρδία συνετὴ] καρδια ασυνετη (α inter lin. ab al. m.) 106. ψευδεῖς] αγαθȣς (296. marg. αληθεις) 308.

XXI. ἔτι δὲ] εςι γαρ 248. Compl.

XXII. πρόσωπον] + ανδρος 307. ὑπεράγει] υπερραγη 106.

XXIII. Εἰ ἔςιν] ∧ εἰ 23. ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς] ∧ αὐτῆς Compl. καὶ πραΰτης] + και ιασις 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXIV. κτήσεως] κτισεως 307. ἀναπαύσεων] αναπαυσεως 23, 55, 68, 106, 155, 157, 248, 296, 307. Compl. Ald. Alex.

XXV. διαρπαγήσεται] διαρραγησεται 248. Compl. καὶ οὗ ȣκ ἔςι] και ῷ ουκ εςι 106, 157, 307. ςενάξει] ςεναζει 106.

XXVI. σφαλλομένῳ] αφαλλομενῳ 23, 55, 157, 253, 254, 296, 307. Alex. εφαλλομενω 106, 155, 248. ἐκ πόλεως εἰς πόλιν] εκ πολεως εις πεδιον 296, 308. νοσσιὰν] νομον 23. οὗ ἐὰν] ∧ οὗ 307.

I. Ἐφιλίασα] εφιλιασαι (forte in Codice est εφιλουν σε) 308. Ἐφιλίασα αὐτῷ] ∧ αυτῳ 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

II. λύπη ἔνι] λυπη μενει 55, 106, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Ald. λυπημενη 155. ἑταῖρος καὶ φίλος] ετερος φιλος 155, 307. τρεπόμενος] τρεπομενοι 23. ςρεφομενος 55, 155, 254, 296, 308. εἰς ἔχθραν] εις εχθρον III, (155. scr. εχθρων) 254, 296, 307, 308.

III. ἐνεκυλίσθης] εκυλισθης 248. Compl. ἀνεκυλίσθης Ald.

IV. Ἑταῖρος] ετερος (sic infra) 23, 106, 307. φίλȣ] φιλος 155, 307. φιλω 248. Compl. ἐν εὐφροσύνῃ] ∧ εν 106. ἐν εὐφροσύνῃ ἥδεται] συνδιαιτα ευφροσυνη 248. συνδιαιτᾶ ἐν εὐφροσύνη Compl. ἥδεται] εδεται 307. καὶ ἐν καιρῷ &c. ad fin. com.] εναντι πολεμιȣ ληψεται ασπιδα 23.

V. Ἑταῖρος φίλῳ] ετερος φιλος 155. φίλῳ συμπονεῖ] φιλος συμπονει (scr. συνπονι) 23. χάριν γαςρὸς] *usque ad mortem* Anonymi in Job inter Origen. Opp. tom. ii. p. 896. ἔναντι—ἀσπίδα] *et in tempore belli accipit arma.* Anonym. in Job, ubi supra. ἔναντι &c. ad fin. com.] και εν καιρω θλιψεως εςαι (scr. εςε) απεναντι. 23. ἔναντι πολέμου] απεναντι πολεμου III, 55, 106, 155, 157, 296. και εναντι πολεμιου 248. Compl. επεναντι πολεμου 308. ἀπέναντι πολεμίου Alex.

VI. Μὴ ἐπιλάθῃ] μη επιλαθȣ 55, 157, 248. Compl. Alex. φίλου] φίλον Compl. ἐν τῇ ψυχῇ σȣ] ∧ τῃ 253. ἀμνημονήσῃς αὐτȣ] αμνημονησης αυτω III. αμνημομνησης αυτον 55. μνημονευσης αυτȣ 248. Compl. ἐν χρήμασί σου] + μη βȣλευȣ μετα τȣ υποβλεπομενȣ σε και απο των ζηλȣντων σε κρυψον βȣλην. 248. Compl.

VII. ἐξαίρει] εξερει 296. εἰς ἑαυτόν] εις αὐτον 155. Ald.

VIII. Ἀπὸ συμβȣ́λου] ἀπὸ συμβȣλῆς Ald. φύλαξον] φυλαξαι 248. Compl. τὴν ψυχήν σȣ] ∧ την 248. Compl. καὶ γνῶθι] και γνωσει 155. καὶ γὰρ αὐτὸς] ∧ γαρ 254. ἑαυτῷ βȣλεύσεται] præmitt. εν 157. εαυτω συμβȣλευεται 248. Compl. αὐτῷ βȣλευεται 307. μήποτε βάλῃ] μηποτε βαλλη 254. μηποτε επιβαλη 296, 307. κλῆρον] σκληρόν Alex.

IX. Καὶ εἴπῃ σοι] και επι σοι 23. Καλὴ ἡ ὁδός σȣ] ∧ ἡ 248. Compl. καὶ ςήσεται ἐξ ἐναντίας] ςησει εξεναντιας 106. τὸ συμβησόμενόν σοι] το συμβαινον σοι 307.

X. Μὴ βȣλεύου] μη συμβȣλευου 248. Compl. ἀπὸ τῶν ζηλȣ́ντων σε] απο των ζητȣντων σε 106, 157.

XI. περὶ ἀντιζήλȣ αὐτῆς] περι της αντιζηλου αυτης 23, 106, (155. scr. τισαντιζήλου) 254, 296, 307. Alex. τῆς ἀντιζήλȣ αὐτῆς Ald. μετὰ ἐμπόρȣ—πράσεως] ∧ cum intermed. 296. περὶ μεταβολίας] περι μεταβολης 23, 157. περι μεταμελιας 155. περι μεταβȣλιας 248, 307. περὶ πράσεως] μετα πρασεως 155. μετὰ βασκάνου] præmitt. και 307. μετὰ ὀκνηρȣ—ἔργȣ] ∧ 254. μετὰ μισθίȣ ἐφεςίȣ] μετα μισθιȣ επαιτιȣ III, 157. μετα μισθιȣ επετειȣ 55,

Digitized by Google

ΚΕΦ. XXXVII.

ἀργῷ περὶ πολλῆς ἐργασίας· μὴ ἔπεχε ἐπὶ τούτοις περὶ πάσης συμβουλίας. Ἀλλ' ἢ μετὰ ἀν- 12.
δρὸς εὐσεβοῦς ἐνδελέχιζε, ὃν ἂν ἐπιγνῷς συντηροῦντα ἐντολάς· ὃς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ κατὰ τὴν ψυ-
χήν σου, καὶ ἐὰν πταίσῃς, συναλγήσει σοι. Καὶ βουλὴν καρδίας ςῆσον, οὐ γάρ ἐςί σοι πιςότε- 13.
ρος αὐτῆς. Ψυχὴ γὰρ ἀνδρὸς ἀπαγγέλλειν ἐνίοτε εἴωθεν, ἢ ἑπτὰ σκοποὶ ἐπὶ μετεώρου καθήμενοι 14.
ἐπὶ σκοπῆς. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις δεήθητι ὑψίςου, ἵνα εὐθύνῃ ἐν ἀληθείᾳ τὴν ὁδόν σου. Ἀρχὴ 15. 16.
παντὸς ἔργου λόγος, καὶ πρὸ πάσης πράξεως βουλή. Ἴχνος ἀλλοιώσεως καρδίας. Τέσσαρα 17. 18.
μέρη ἀνατέλλει, ἀγαθὸν καὶ κακὸν, ζωὴ καὶ θάνατος, καὶ κυριεύουσα ἐνδελεχῶς αὐτῶν γλῶσσά
ἐςιν. Ἔςιν ἀνὴρ πανοῦργος καὶ πολλῶν παιδευτὴς, καὶ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ ἄχρηςός ἐςιν. Ἔςι σο- 19. 20.
φιζόμενος ἐν λόγοις μισητὸς, οὗτος πάσης τροφῆς καθυςερήσει, Οὐ γὰρ ἐδόθη αὐτῷ παρὰ Κυρίου 21.
χάρις, ὅτι πάσης σοφίας ἐςερήθη. Ἔςι σοφὸς τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ, καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ 22.
ἐπὶ ςόματος πιςοί. Ἀνὴρ σοφὸς τὸν ἑαυτοῦ λαὸν παιδεύσει, καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ 23.
πιςοί. Ἀνὴρ σοφὸς πλησθήσεται εὐλογίας, καὶ μακαριοῦσιν αὐτὸν πάντες οἱ ὁρῶντες. Ζωὴ 24. 25.
ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν, καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ Ἰσραὴλ ἀναρίθμητοι. Ὁ σοφὸς ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ 26.
κληρονομήσει πίςιν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Τέκνον, ἐν τῇ ζωῇ σου πείρασον 27.
τὴν ψυχήν σου, καὶ ἴδε τί πονηρὸν αὐτῇ, καὶ μὴ δῷς αὐτῇ. Οὐ γὰρ πάντα πᾶσι συμφέρει, καὶ 28.
οὐ πᾶσα ψυχὴ ἐν παντὶ εὐδοκεῖ. Μὴ ἀπληςεύου ἐν πάσῃ τρυφῇ, καὶ μὴ ἐκχυθῇς ἐπὶ ἐδεσμά- 29.
των. Ἐν πολλοῖς γὰρ βρώμασιν ἔςαι πόνος, καὶ ἡ ἀπληςία ἐγγιεῖ ἕως χολέρας. Δι' ἀπληςίαν 30. 31.
πολλοὶ ἐτελεύτησαν, ὁ δὲ προσέχων προσθήσει ζωήν.

ΚΕΦ. XXXVIII.

ΤΙΜΑ ἰατρὸν πρὸς τὰς χρείας τιμαῖς αὐτοῦ, καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισε Κύριος. Παρὰ γὰρ ὑψίςου 1. 2.
ἐςὶν ἴασις, καὶ παρὰ βασιλέως λήψεται δόμα. Ἐπιςήμη ἰατροῦ ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ 3.
ἔναντι μεγιςάνων θαυμασθήσεται. Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς φάρμακα, καὶ ἀνὴρ φρόνιμος οὐ προσ- 4.
οχθιεῖ αὐτοῖς. Οὐκ ἀπὸ ξύλου ἐγλυκάνθη ὕδωρ, εἰς τὸ γνωσθῆναι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ; Καὶ αὐ- 5. 6.

106, 248. (254, 296. ſcr. επετιου) Compl. Alex. ∧ εφεςιου 307. οἰκέτῃ ἀργῷ] οὐκ ἔςιν ἀργῷ Ald. περὶ πολλῆς ἐργασίας] περι πολυεργιας 55, 254. ἐπὶ τούτοις] επι πλουτοις 307. περὶ πάσης συμβουλίας] habet πάσης in charact. minore Alex.

XII. ἐντολάς] + Κυριου 248, Compl. (Alex. in charact. minore.) εντολην 308. συναλγήσει] συναλλασσει (ut videtur: ſcr. συναλλασι) 23.

XIII. καρδίας] καρδια 155.

XIV. Ψυχὴ γὰρ] ∧ γαρ 23. ευχη γαρ 55. ἐνίοτε] + αληθινα (ut videtur) marg. ab al. m. 106. + το αληθες 157. ἢ ἑπτὰ σκοποὶ] και επτα σκοποι 55. ἐπὶ μετεώρου καθήμ.] καθημ. επι μετεωρου 248. Compl. ἐπὶ σκοπῆς] επι κοιτης 23. ἐπισκοπῆς (ſic conjunctim) 106, 248. Compl. Ald.

XV. Καὶ ἐπὶ πᾶσι] ∧ και 55. ὑψίςου] του υψιςου 106, 157, 248. Compl. ἵνα εὐθύνῃ] ινα ευθυνει 106. ἐν ἀληθείᾳ] ἡ αληθειά 248. Compl.

XVI. ἔργου λόγος] Ad has voces eſt titulus in marg. περι ιατρων αδελφοι (ſic) 155.

XVII. Ἴχνος) λυχνος 55. καρδίας] καρδια 23. + προσωπον 155. χαρας προσωπον 248. Compl.

XVIII. ἀνατέλλει] αναγγελει 307. ανατελλει 308. ἀγαθὸν καὶ κακὸν] ∧ και 248. Compl. ζωὴ καὶ θάνατος] ∧ και 248. Compl. καὶ κυριεύουσα] και ἡ κυριευουσα 55, 106, 155, 157, 248, 307. Compl. Alex. ἐνδελεχῶς αὐτῶν] tr. 248, 296. Compl. ∧ ενδελεχως 307. αὐτῶν γλῶσσά ἐςιν] αυτῳ γλωσσα εςιν III. Ald.

XIX. Ἔςιν ἀνὴρ] ∧ ανηρ 253. καὶ πολλῶν] ∧ και 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. ἄχρηςός ἐςιν] εςιν χρηςος 23. tr. 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296, 307. Ald. Alex.

XX. Ἔςι σοφιζόμενος] εςιν ὁ σοφιζομενος 248, 308. Compl. πάσης τροφῆς] πασης σοφιας 23, 106, 157, 248, 253. Compl. καθυςερήσει] καθυςερισει 248. Compl. και οὐ ςερησει 253. καθυςερηση 307.

XXI. παρὰ Κυρίου] παρα χριςου 307. ἐςερήθη] υςερηθη 106.

XXII. τῇ ἰδίᾳ—πιςοί] ∧ (ſupplet. in marg. τη ιδια ψυχη· και οἱ καρποι της συνεσεως αυτου επι ςοματος πιςων.) 106. ἐπὶ ςόματος πιςοί] ἐπαινετοί Alex. ςόματος πιςοί] ςοματος πιςου 253. πιςοί] αινετοι 248. Compl. ∧ 296.

XXIII. παιδεύσει] παιδευει 248, 253. Compl. τῆς συνέσεως] της συνειδησεως 307.

XXIV. πλησθήσεται] ἐμπλησθήσεται Alex. καὶ μακαριοῦσιν] ∧ και 307. habet καὶ in charact. minore Alex. οἱ ὁρῶντες] + αυτον 106.

XXVI. Ὁ σοφὸς] ∧ ὁ 248. Compl. ἐν τῷ λαῷ] εν τη ζωη 157. ∧ τῳ 296. κληρονομ. πίςιν] κληρονομ. δοξαν 248. Compl. ζήσεται] ζητηθησεται 254. ζήσει Alex. ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα] εςαι εις τον αιωνα 248. Compl.

XXVII. ἐν τῇ ζωῇ σου] ∧ τῃ 55, 106, 155, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. τὴν ψυχήν σου] την ζωην σου 296, 308. τί πονηρὸν αὐτῇ] το πονηρον αυτη 23. τι πονηρον εν αυτη 155. τι περι αυτῃ 254.

XXVIII. Οὐ γὰρ πάντα] ου γαρ τα παντα 248. Compl. πάντα πᾶσι συμφέρει] πάντα πᾶσι πάντα συμφέρει (ſic) 307. εὐδοκεῖ] ευδοκιμει 248. Compl.

XXIX. καὶ μὴ ἐκχυθῇς] και μη εκλυθης 55.

XXX. ἔςαι πόνος] εςαι νοσος 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 296, 307. Compl. Alex. καὶ ἡ ἀπληςία &c. ad fin. com.] ∧ 296, 308. ἐγγιεῖ] εγγιση 23.

XXXI. Δι' ἀπληςίαν] δια πληςιαν 106. και εν απληςιᾳ 296, 308.

I. Τίμα] τίμα δὲ Clem. Alex. p. 210. πρὸς τὰς χρείας] προς τας χειρας αυτου 23. + αυτου 155, 253, 254, 307. Alex. πρὸς χρείαν Clem. Alex. l. cit. τιμαῖς αὐτοῦ] τιμαις αυτον 55. ∧ τιμαις 106, 296. Clem. Alex. l. cit. ∧ 157. Κύριος] præmitt. ὁ 55, 106, 155, 157, 248, 296, 307. Compl. ὁ ὕψιςος Clem. Alex. l. cit.

II. Παρὰ γὰρ] præponitur titulus fere abraſus: Περι αρρωςου 155. Παρὰ γὰρ ὑψίςου] παρὰ δὲ Κυρίου Clem. Alex. l. cit. δόμα] δοξαν 23, 248, 253. Compl.

III. ἀνυψώσει] ανυψωσειεν (ut videtur) 308. κεφαλὴν αὐτοῦ] εν κεφαλῃ αυτου 296.

IV. Κύριος ἔκτισεν] αὐτὸς ἐποίησεν Cyrill. Alex. ii. 365. φάρμακα] φαρμακον 23. προσοχθιεῖ αὐτοῖς] προσοχθησει αυτης (ſic) 155. προσοχθισει αυτοις 248. Compl. προσοχθησει αυτοις 307.

V. γνωσθῆναι] γνωρισθηναι 155. τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ] + απο ανθρωπου 248. Compl. + ὑπὸ ἀνθρώπου in charact. minore Alex.

Digitized by Google

7. τὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιςήμην ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ. Ἐν αὐτοῖς ἐθεράπευσε,
8. καὶ ἦρε τὸν πόνον αὐτοῦ. Μυρεψὸς ἐκ τούτοις ποιήσει μίγμα, καὶ οὐ μὴ συντελέσῃ ἔργα αὐτοῦ,
9. καὶ εἰρήνη παρ᾽ αὐτοῦ ἐςιν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. Τέκνον, ἐν ἀῤῥωςήματί σου μὴ παράβλεπε,
10. ἀλλ᾽ εὖξαι Κυρίῳ, καὶ αὐτὸς ἰάσεταί σε. Ἀπόςησον πλημμέλειαν, καὶ εὔθυνον χεῖρας, καὶ ἀπὸ
11. πάσης ἁμαρτίας καθάρισον καρδίαν. Δὸς εὐωδίαν, καὶ μνημόσυνον σεμιδάλεως, καὶ λίπανον
12. προσφορὰν, ὡς μὴ ὑπάρχων. Καὶ ἰατρῷ δὸς τόπον, καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισε Κύριος· καὶ μὴ ἀπο-
13. 14. ςήτω σου, καὶ γὰρ αὐτοῦ χρεία. Ἔςι καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερσὶν αὐτῶν εὐωδία. Καὶ γὰρ αὐτοὶ
15. Κυρίου δεηθήσονται, ἵνα εὐοδώσῃ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν καὶ ἴασιν χάριν ἐμβιώσεως. Ὁ ἁμαρτάνων
16. ἔναντι τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν, ἐμπέσοι εἰς χεῖρας ἰατροῦ. Τέκνον, ἐπὶ νεκρῷ κατάγαγε δάκρυα,
καὶ ὡς δεινὰ πάσχων ἔναρξε θρήνου· κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτοῦ περίςειλον τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ μὴ
17. ὑπερίδῃς τὴν ταφὴν αὐτοῦ. Πίκρανον κλαυθμὸν, καὶ θέρμανον κοπετὸν, καὶ ποίησον τὸ πένθος
18. κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ ἡμέραν μίαν καὶ δύο χάριν διαβολῆς, καὶ παρακλήθητι λύπης ἕνεκα. Ἀπὸ
19. λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος, καὶ λύπη καρδίας κάμψει ἰσχύν. Ἐν ἀπαγωγῇ παραβαίνει καὶ
20. λύπη, καὶ βίος πτωχοῦ κατὰ καρδίας. Μὴ δῷς εἰς λύπην τὴν καρδίαν σου, ἀπόςησον αὐτὴν μνη-
21. σθεὶς τὰ ἔσχατα. Μὴ ἐπιλάθῃ, οὐ γάρ ἐςιν ἐπάνοδος, καὶ τοῦτον οὐκ ὠφελήσεις, καὶ σεαυτὸν
22. 23. κακώσεις. Μνήσθητι τὸ κρίμα αὐτοῦ, ὅτι οὕτω ὡς καὶ τὸ σόν· ἐμοὶ χθὲς, καὶ σοὶ σήμερον. Ἐν
ἀναπαύσει νεκροῦ κατάπαυσον τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, καὶ παρακλήθητι ἐν αὐτῷ ἐν ἐξόδῳ πνεύμα-
24. τος αὐτοῦ. Σοφία γραμματέως ἐν εὐκαιρίᾳ σχολῆς, καὶ ὁ ἐλασσούμενος πράξει αὐτοῦ σοφισθή-
25. σεται. Τί σοφισθήσεται ὁ κρατῶν ἀρότρου, καὶ καυχώμενος ἐν δόρατι κέντρου, βόας ἐλαύνων καὶ
26. ἀναςρεφόμενος ἐν ἔργοις αὐτῶν, καὶ ἡ διήγησις αὐτοῦ ἐν υἱοῖς ταύρων; Καρδίαν αὐτοῦ δώσει ἐκ-
27. δοῦναι αὔλακας, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ εἰς χορτάσματα δαμάλεων. Οὕτως πᾶς τέκτων καὶ ἀρχι-
τέκτων, ὅςις νύκτωρ ὡς ἡμέρα διάγει· οἱ γλύφοντες γλύμματα σφραγίδων, καὶ ἡ ὑπομονὴ αὐτοῦ
ἀλλοιῶσαι ποικιλίαν· καρδίαν αὐτοῦ δώσει εἰς τὸ ὁμοιῶσαι ζωγραφίαν, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ τε-
28. λέσαι ἔργον. Οὕτως χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς ἄκμονος, καὶ καταμανθάνων ἀργῷ σιδήρῳ· ἀτμὶς

VI. ἀνθρώποις] ἀνθρώπῳ Alex. ἐνδοξάζεσθαι] ενδοξασθηναι 55, 254.

VII. Ἐν αὐτοῖς] εν εαυτοις 307. τὸν πόνον αὐτοῦ] παν πονον αυτου III. τους πονους αυτης 23. τον πονον αυτων 55, 106, 254, 296. παν νοσων (ut videtur) αυτου 155. παν πονον αυτων 157. ∧ τον 248. Compl. παντα πονόν αυτων 307. πάντα πόνον αὐτοῦ Alex.

VIII. ποιήσει] εποιησεν 23. καὶ οὐ μὴ συντελέσῃ] και οὐ μη συντελεσθη 23, 106, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. καὶ οὐ μὴ συντελέσει Ald. ἔργα αὐτοῦ] præmitt. τα 55, 157, 248, 254. Compl. ∧ αυτου 308. παρ᾽ αὐτοῦ] παρ᾽ αυτοις εςιν 23. τῆς γῆς] præmitt. πασης 55, 254.

IX. ἐν ἀῤῥωςήματί σου] εν αρρωςημασιν σου 155, 157, 308. Alex. ἐν καιρῷ ἀῤῥωςήματός σου Athan. iii. part. i. p. 76. μὴ παράβλεπε] μη παραβλαπτε 296, 308. μὴ παραβλέψῃς Athan. l. cit. ἰάσεταί σε] tr. 106, 155, 157. ιαται σε 248. Compl. ιλασεται σε 307.

X. Ἀπόςησον—χεῖρας] ∧ cum intermed. 157. Ἀπόςησον—καὶ ἀπὸ] ∧ cum intermed. 106. πλημμέλειαν] πλημμελειας 248. Compl. εὔθυνον χεῖρας) ευθυνον χειρα 248. Compl. καρδίαν] + σου 307.

XI. καὶ μνημόσυνον] και μνημονευσον 296.

XII. Καὶ ἰατρῷ] και ιατρον 307. αὐτὸν] αυτος (ut videtur) 155. ἔκτισε Κύριος] εκτισεν ὁ Κυριος 55, 254, 296, 307. tr. 248. ὁ Κύριος ἔκτισε Compl.

XIII. Ἔςι καιρὸς ὅτε] εςιν οτε καιρος 248. Compl. εὐωδία] ευδοκια 23, 106, 157. ευδοκια γινεται 55, 254. εὐοδία Alex.

XIV. Καὶ γὰρ αὐτοὶ] και γαρ και αυτοι 155, 296, 308. ἵνα εὐοδώσῃ] ινα ευοδωσωσιν 106. ινα ευοδωσει 308. ἵνα ἐνδώσῃ Compl. αὐτοῖς] αυτους 308. χάριν] και χαριν 155.

XV. ἔναντι] εναντιον 106, 248. Compl. ἐμπέσοι] εμπεσειται 55, 254. εἰς χεῖρας ἰατροῦ] εἰς χεῖρας αὐτοῦ Alex.

XVI. ἔναρξε] εναρξαι 68, 106, 254, 307. Compl. Ald. Alex. θρήνου] θρηνων 248. Compl. θρηνον 296. περίςειλον] σκεπων· *tege* (in marg. ab al. m.) 106. περίςειλον τὸ σῶμα αὐτοῦ] περιεςειλον αυτον 55. τὸ σῶμα αὐτοῦ] ∧ αυτου (ut videtur) 307. τὴν ταφὴν αὐτοῦ] την ταφην αυτω 155. ∧ αὐτοῦ Ald.

XVII. τὸ πένθος] ∧ το 253. κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ] κατα την ταξιν αυτου (scr. ταξην) 155. κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς Ald. καὶ παρακλήθητι] καὶ παρακλήθη Ald. λύπης ἕνεκα] αυτής ενεκεν 23.

XVIII. Ἀπὸ λύπης γὰρ] απο γαρ λυπης 106, 157.

XIX. Ἐν ἀπαγωγῇ] εν επαγωγη 106, 155, 157, 248, (296. scr. επαγωγει) 307. Compl. Alex. παραβαίνει] παραμενει 23, 157, 248, 254, 296, 307. Alex. καὶ λύπη] λυπην 307. κατὰ καρδίας] καταρα καρδιας 55, 248, 254. Compl. Alex.

XX. Μὴ δῷς εἰς] μη δωσης 307. Ald. τὴν καρδίαν σου] την ψυχην σου 307. μνησθεὶς] μνησθητι 296, 308. τὰ ἔσχατα] + σου 296, 308.

XXII. τὸ κρίμα αὐτοῦ] το κριμα μου 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. οὕτω ὡς] ουτως 23, 106, (155. scr. ουτος) 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. χθὲς] εχθες 106, 155, 253, 254.

XXIII. κατάπαυσον] καταταξον 106, 157. ἐν αὐτῷ] επ᾽ αυτῳ 55, 248, 254. Compl.

XXIV. ἐν εὐκαιρίᾳ] εν ευκαιριαις 253, 308. πράξει αὐτοῦ σοφισθ.] πραξει αυτο και σοφισθ. 23. σοφισθήσεται] præmitt. οὐ 248. Compl.

XXV. Τί σοφισθήσεται] τις οφθησεται III. καὶ καυχώμενος] ∧ και 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. καὶ ἀναςρεφόμενος] και συναναςρεφομενος 55, 254. καὶ ἀνατρεφόμενος Compl. ἐν ἔργοις αὐτῶν] εν εργοις αυτου 106. καὶ ἡ διήγησις] ∧ ἡ 23. διήγ. αὐτοῦ] διηγ. αυτων 307.

XXVI. καὶ ἡ ἀγρυπνία] ∧ ἡ 23. ἀγρυπ. αὐτοῦ] + εςαι 307. δαμάλεων] δαμαλεως 23, 55, 106, 254.

XXVII. ὡς ἡμέρα] ως ημερας 106, 155, 157, 254, 296. Alex. ως ημεραν 248. Compl. καὶ ἡ ὑπομονὴ αὐτοῦ] και επιμονη αυτου 55, 106. Compl. και εἰ επιμονη αυτου 155. και ἡ επιμονη αυτου 157, 253, 296, 307. Alex. ἀλλοιῶσαι] αλλοιωσει (ut videtur) 155. εἰς τὸ ὁμοιῶσαι] ∧ το 106, 157, 254, 307, 308. Ald. Alex. τελέσαι ἔργον] συντελεσαι εργον 23, 248, 253. Compl. τελεσει εργον 155. ἔργον] εργοις 296, 308.

XXVIII. καθήμενος] ∧ (supplet. in marg. ab al. m.) 106. ἀργῷ σιδήρῳ] εργω σιδηρου 23. εργα σιδηρου 55, 106, 254, 296, 308. εργασιαν σιδηρου 155. εργον σιδηρου 157, 307. Alex. εν εργω σιδηρου 248.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XXXVIII.

πυρὸς πήξει σάρκας αὐτȣ̃, καὶ ἐν θέρμῃ καμίνȣ διαμαχήσεται· φωνὴ σφύρης καινιεῖ τὸ οὖς αὐ-
τȣ̃, καὶ κατέναντι ὁμοιώματος σκεύȣς οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτȣ̃· καρδίαν αὐτȣ̃ δώσει εἰς συντέλειαν ἔρ-
γων, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτȣ̃ κοσμῆσαι ἐπὶ συντελείας. Οὕτω κεραμεὺς καθήμενος ἐν ἔργῳ αὐτȣ̃, 29.
καὶ συςρέφων ἐν ποσὶν αὐτȣ̃ τροχὸν, ὃς ἐν μερίμνῃ κεῖται διαπαντὸς ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτȣ̃, καὶ ἐνα-
ρίθμιος πᾶσα ἡ ἐργασία αὐτȣ̃. Ἐν βραχίονι αὐτȣ̃ τυπώσει πηλὸν, καὶ πρὸ ποδῶν κάμψει 30.
ἰσχὺν αὐτȣ̃· καρδίαν ἐπιδώσει συντελέσαι τὸ χρίσμα, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτȣ̃ καθαρίσαι κάμινον.
Πάντες ȣ̃τοι εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐνεπίςευσαν, καὶ ἕκαςος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτȣ̃ σοφίζεται. Ἄνευ αὐ- 31. 32.
τῶν οὐκ οἰκισθήσεται πόλις, καὶ οὐ παροικήσουσιν, ȣ̓δὲ περιπατήσουσι· Καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ οὐχ 33.
ὑπεραλȣ̃νται· ἐπὶ δίφρον δικαςȣ̃ οὐ καθιȣ̃νται, καὶ διαθήκην κρίματος ȣ̓ διανοηθήσονται, ȣ̓δὲ μὴ
ἐκφανῶσι δικαιοσύνην καὶ κρίμα· καὶ ἐν παραβολαῖς ȣ̓χ εὑρεθήσονται. Ἀλλὰ κτίσμα αἰῶνος ςη- 34.
ρίσȣσι· καὶ ἡ δέησις αὐτῶν ἐν ἐργασίᾳ τέχνης· πλὴν τȣ̃ ἐπιδόντος τὴν ψυχὴν αὐτȣ̃, καὶ διανοȣ-
μένου ἐν νόμῳ ὑψίςου.

ΚΕΦ. XXXIX.

ΣΟΦΙΑΝ πάντων ἀρχαίων ἐκζητήσει, καὶ ἐν προφητείαις ἀσχοληθήσεται. Διηγήσεις ἀνδρῶν 1. 2.
ὀνομαςῶν συντηρήσει, καὶ ἐν ςροφαῖς παραβολῶν συνεισελεύσεται. Ἀπόκρυφα παροιμιῶν ἐκζη- 3.
τήσει, καὶ ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν ἀναςραφήσεται. Ἀναμέσον μεγιςάνων ὑπηρετήσει, καὶ ἔναντι 4.
ἡγȣμένου ὀφθήσεται: ἐν γῇ ἀλλοτρίων ἐθνῶν διελεύσεται, ἀγαθὰ γὰρ καὶ κακὰ ἐν ἀνθρώποις
ἐπείρασε. Τὴν καρδίαν αὐτȣ̃ ἐπιδώσει ὀρθρίσαι πρὸς Κύριον τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, καὶ ἔναντι 5.
ὑψίςȣ δεηθήσεται· καὶ ἀνοίξει τὸ ςόμα αὐτȣ̃ ἐν προσευχῇ, καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτȣ̃ δεηθή-
σεται. Ἐὰν Κύριος ὁ μέγας θελήσῃ, πνεύματι συνέσεως ἐμπλησθήσεται· αὐτὸς ἀνομβρήσει 6.
ῥήματα σοφίας αὐτȣ̃, καὶ ἐν προσευχῇ ἐξομολογήσεται Κυρίῳ. Αὐτὸς κατευθύνει βȣλὴν αὐτȣ̃ 7.
καὶ ἐπιςήμην, καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτȣ̃ διανοηθήσεται. Αὐτὸς ἐκφανεῖ παιδείαν διδασκαλίας 8.
αὐτȣ̃, καὶ ἐν νόμῳ διαθήκης Κυρίου καυχήσεται. Αἰνέσουσι τὴν σύνεσιν αὐτȣ̃ πολλοὶ, ἕως τοῦ 9.
αἰῶνος ȣ̓κ ἐξαλειφθήσεται· ȣ̓κ ἀποςήσεται τὸ μνημόσυνον αὐτȣ̃, καὶ ὄνομα αὐτȣ̃ ζήσεται εἰς γε-
νεὰς γενεῶν. Τὴν σοφίαν αὐτȣ̃ διηγήσονται ἔθνη, καὶ τὸν ἔπαινον αὐτȣ̃ ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία. 10.
Ἐὰν ἐμμείνῃ ὄνομα καταλείψει ἢ χίλιοι, καὶ ἐὰν ἀναπαύσηται ἐμποιεῖ αὐτῷ. Ἔτι διανοηθεὶς 11. 12.

Compl. εργου σιδηρου 253. πήξει] τηξει 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296. (307. fcr. τιξει) Compl. Alex. διαμαχήσεται] διαμαχηθησεται 155. σφύρης] σφυρας 55, 106, 157, 248, 296. σφύρας καὶ ἄκμονος Compl. καινιεῖ] καινισει (ut videtur) 155. κναίει Alex. κατέναντι ὁμοιώματος] κατεναντι ομοιωματι 307. κοσμῆσαι] κοσμησει 155.

XXIX. ὃς ἐν μερίμνῃ] ως εν μεριμνῃ 55. ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτȣ̃] ∧ αυτȣ 155. καὶ ἐναρίθμιος] και εν αριθμῳ 55, 155. και αναριθμητος 106. και εν αριθμοις 307.

XXX. Ἐν βραχίονι—ἰσχὺν αὐτȣ̃] ∧ cum intermed. 254. συντελέσαι] εις συντελεσαι 23, 307, 308. εις το συντελεσαι 248. Compl. τὸ χρίσμα] ∧ το 254. το χρησμα 307. τὸ χάρισμα Ald.

XXXI. εἰς χεῖρας αὐτῶν] εις χειρας εαυτων 55, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. εις χειρας αυτȣ 106. ἐνεπίςευσαν] επιςευσαν 55, 248, 254. Compl. καὶ ἕκαςος] ∧ και 55, 254. σοφίζεται] σοφισθησεται 55, 254, 307.

XXXII. ȣ̓κ οἰκισθήσεται] ȣ̓κ οἰκήσεται Alex. ȣ̓δὲ περιπατήσȣσιν] ∧ 253. περιπατήσουσιν] + εν βȣλῇ λαȣ οὐ ζητηθησονται 248. Compl. (Alex. in charact. minore.)

XXXIII. Καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ] κἂν εν εκκλησια 253. ἐπὶ δίφρον] επι διφρου 106. ἐπὶ δίφρον—καθιȣ̃νται] ∧ cum intermed. 68. Ald. δικαςȣ̃] δικαςων 248. Compl. δυνάςου Alex. καθιȣ̃νται] κλοιουνται (fic) 23. διανοηθήσονται] διανοȣνται 307. ȣ̓δὲ μὴ &c. ad fin. com.] ∧ 106. δικαιοσύνην] παιδειαν 23, 55, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XXXIV. Ἀλλὰ κτίσμα] αλλα κτισιν 55, 254. αλλα κτημα 248. Compl. ςηρίσουσι] ςηριȣσι 248. Compl. τηρησȣσι 253, 307. ἐν ἐργασίᾳ τέχνης] εν εργασιας τεχνῃ 296. τέχνης] τεχνη 308. πλὴν τȣ̃ ἐπιδόντος] πλην τȣ επιδιδοντος 55, (155. fcr. επιδιδȣντος) 157, 248, 307. Compl. Alex. καὶ διανοȣμένȣ] και διανοȣμενῳ III, 155, 253.

I. πάντων ἀρχαίων] παντων ανθρωπων 296, 308. ἐκζητήσει] εκζητησῃ 307. ἀσχοληθήσεται] ασχολισθησεται 307.

II. Διηγήσεις] διηγησιν 23, 55, 106, 155, 157, 254, 296, 307. Compl. Alex. συντηρήσει] + σοφος (interlin. ab al. m.) 106. συντηρηση 307.

III. ἐν αἰνίγμασι] εν δειγμασιν 307.

IV. Ἀναμέσον μεγιςάνων] αναμεσον μεγιςων 23. ἔναντι ἡγȣμένου] εναντι ηγȣμενων 23, 55, 106, 157, 253, 254, 296, 307. Compl. ὀφθήσεται] σοφισθησεται 253. ἐπείρασε] διελευσεται 23. επειρασαν 106. επηρασεν (fic) 307.

V. ὀρθρίσαι πρὸς Κύριον] προς Κυριον ορθρισαι 248. Compl. τὸν ποιήσ.] προς τον ποιησ. 248. Compl. τὸ ςόμα αὐτȣ̃] ∧ το 157, 254, 307, 308. Alex. περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτȣ̃] περι αμαρτιων αυτων 155. περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῆς Ald.

VI. Ἐὰν Κύριος] εαν ὁ Κυριος 55, 155, 248, 307. Compl. Alex. εαν γαρ ὁ Κυριος 106, 157, 296, 308. θελήσῃ] θελῃ 23, 248, 253. Compl. ἐμπλησθήσεται] εμπλησει αυτον 106, 155, 157, 296, 307, 308. Alex. ἀνομβρήσει] ανομβρισει 248. Compl. σοφίας αὐτȣ̃] ∧ αὐτȣ̃ Ald. Κυρίῳ] τω Κυριω 248. Compl.

VII. κατευθύνει] κατευθυνεῖ 55, 106, 157. Alex. βȣλὴν αὐτȣ̃] ∧ αυτȣ 254.

VIII. Αὐτὸς ἐκφανεῖ] αυτος εκφαινει III, 155, 157, 253, 296, 307. Ald. ~~Alex.~~ αυτος εκφαινεις 308. διαθήκης Κυρίου] tr. III. διδασκαλιας αυτȣ 307.

IX. ἕως τȣ̃ αἰῶνος] præmitt. και 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. ȣ̓κ ἀποςήσεται] ∧ ȣκ 248. Compl. præmitt. καὶ Ald. καὶ ὄνομα αὐτȣ̃] και το ονομα αυτȣ 106, 155, 248, 307. Compl. Alex. ζητήσεται] ζησεται 157.

X. διηγήσονται] διηγησεται 23, 248, 253, 296, 307. Compl. διηγειται 155. διηγήσονται ἔθνη] διηγησεται εθνει (fic) 106. ∧ ἔθνη Ald. καὶ τὸν ἔπαινον αὐτȣ̃] ∧ αυτȣ 55, 254. ἐξαγγελεῖ] εξαγγελλει 155. εξαγγειλαι 253.

XI. Ἐὰν ἐμμείνῃ] ἐὰν ἀναπαύσηται Alex. ὄνομα] το ονομα αυτȣ (το et αυτȣ interlin. ab al. m.) 106. καταλείψει ἢ] καταλήψη

Digitized by Google

ΚΕΦ. XXXIX.

13. ἐκδιηγήσομαι, καὶ ὡς διχομηνία ἐπληρώθην. Εἰσακέσατέ μυ υἱοὶ ὅσιοι, καὶ βλαςήσατε ὡς ῥό-
14. δον φυόμενον ἐπὶ ῥεύματος ἀγρῦ· Καὶ ὡς λίβανος εὐωδιάσατε ὀσμὴν, καὶ ἀνθήσατε ἄνθος ὡς
15. κρίνον· διάδοτε ὀσμὴν καὶ αἰνέσατε ᾆσμα· εὐλογήσατε Κύριον ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις. Δότε τῷ
ὀνόματι αὐτῦ μεγαλωσύνην, καὶ ἐξομολογήσασθε ἐν αἰνέσει αὐτῦ, ἐν ᾠδαῖς χειλέων καὶ ἐν κι-
16. νύραις, καὶ οὕτως ἐρεῖτε ἐν ἐξομολογήσει, Τὰ ἔργα Κυρίου πάντα ὅτι καλὰ σφόδρα, καὶ πᾶν
17. πρόςαγμα ἐν καιρῷ αὐτῦ ἔςαι, Πάντα γὰρ ἐν καιρῷ αὐτῦ ζητηθήσεται· ἐν λόγῳ αὐτῦ ἔςη ὡς
18. θημωνία ὕδωρ, καὶ ἐν ῥήματι ςόματος αὐτῦ ἀποδοχεῖα ὑδάτων. Ἐν προςάγματι αὐτῦ πᾶσα ἡ
19. εὐδοκία, καὶ ὐκ ἔςιν ὃς ἐλατλώσει τὸ σωτήριον αὐτῦ. Ἔργα πάσης σαρκὸς ἐνώπιον αὐτῦ, καὶ ὐκ
20. ἔςι κρυβῆναι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῦ. Ἀπὸ τῦ αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα ἐπέβλεψε, καὶ ὐθέν ἐςι
21. θαυμάσιον ἐναντίον αὐτῦ. Οὐκ ἔςιν εἰπεῖν, Τί τῦτο; εἰς τί τῦτο; πάντα γὰρ εἰς χρείας αὐ-
22. τῶν ἔκτιςαι. Ἡ εὐλογία αὐτῦ ὡς ποταμὸς ἐπεκάλυψε, καὶ ὡς κατακλυσμὸς ξηρὰν ἐμέθυσεν.
24. Οὕτως ὀργὴν αὐτῦ ἔθνη κληρονομήσει, ὡς μετέςρεψεν ὕδατα εἰς ἅλμην. Αἱ ὁδοὶ αὐτῦ τοῖς ὁσίοις
25. εὐθεῖαι, ὕτως τοῖς ἀνόμοις προσκόμματα. Ἀγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἔκτιςαι ἀπ' ἀρχῆς, οὕτως τοῖς
26. ἁμαρτωλοῖς κακά. Ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀνθρώπου, ὕδωρ, πῦρ, καὶ σίδηρος, καὶ ἅλα,
27. καὶ σεμίδαλις πυρῦ, καὶ μέλι, καὶ γάλα, αἷμα ςαφυλῆς, καὶ ἔλαιον, καὶ ἱμάτιον. Ταῦτα πάντα
28. τοῖς εὐσεβέσιν εἰς ἀγαθὰ, ὕτως τοῖς ἁμαρτωλοῖς τραπήσεται εἰς κακά. Ἔςι πνεύματα εἰς ἐκ-
δίκησιν ἔκτιςαι, καὶ ἐν θυμῷ αὐτῶν ἐςερέωσαν μάςιγας αὐτῶν· καὶ ἐν καιρῷ συντελείας ἰσχὺν
29. ἐκχέυσι, καὶ τὸν θυμὸν τῦ ποιήσαντος αὐτὺς κοπάσουσι. Πῦρ καὶ χάλαζα καὶ λιμὸς καὶ θά-
30. νατος, πάντα ταῦτα εἰς ἐκδίκησιν ἔκτιςαι. Θηρίων ὀδόντες καὶ σκορπίοι καὶ ἔχεις καὶ ῥομφαία
31. ἐκδικῦσα εἰς ὄλεθρον ἀσεβεῖς, Ἐν τῇ ἐντολῇ αὐτῦ εὐφρανθήσονται, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς χρείας
32. ἑτοιμασθήσονται, καὶ ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν οὐ παραβήσονται λόγον. Διὰ τῦτο ἐξ ἀρχῆς ἐςη-

307. καὶ ἐὰν ἀναπαύσηται] και εαν παυσηται III, 55, 106, 157, 254, 307. καὶ ἐὰν ἐμμείνῃ Alex.

XII. Ἔτι διανοηθεὶς] οτι διανοηθεις 55, 106. ἐκδιηγήσομαι] εκδιηγησωμαι 155. ἐκδιηγηθήσομαι Alex. καὶ ὡς] οτι ως 248. Compl. και εως 307. ἐπληρώθην] επληρωθησαν 155.

XIII. Εἰσακέσατε] præmitt. titulus, Περι χρειας των ανθρωπων 155. Εἰσακέσατέ μου] εισακυσειται (fic) μυ 23. Εἰσακέσατέ μυ &c. ad fin. com. feq.] εἰσακέσατέ μου, καὶ ὡς ῥόδον πεφυτευμένον ἐπὶ ῥευμάτων ὑδάτων βλαςήσατε· ὡς λίβανος εὐωδίασατε ὀσμήν· καὶ εὐλογήσατε Κύριον ἐπὶ τὰ ἔργα αὐτῦ. Clem. Alex. p. 216. υἱοὶ ὅσιοι] ^ υιοι 248. Compl. οἱ οσιοι 253. ἐπὶ ῥεύματος ἀγρῦ] επι ρευματος υγρυ 23, 106, 157, 248, 253, 296, 307, 308. Compl. Alex.

XIV. Καὶ ὡς—ὀσμὴν] ^ cum intermed. 248. Compl. και αν Λιβανος ευωδιασετε (fcr. ευωσιασετε) οσμην 308. καὶ ἀνθήσατε ἄνθος] και ανθησατε οσμην ανθος 307. αἰνέσατε ᾆσμα] αινεσατε δομα 23. εὐλογ. Κύριον] ευλογ. τον Κυριον 248, 307. ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις] + αυτυ 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296. Compl. Alex.

XV. Δότε—αἰνέσει αὐτῦ] ^ cum intermed. 248. Compl. τῷ ὀνόμ. αὐτῦ μεγαλωσ.] μεγαλωσ. τω ονομ. αυτυ 106. καὶ ἐξομολογήσασθε] και εξομολογησαται (fic) 155. και εξομολογεισθε 253. ἐξομολογήσασθε ἐν] ἐξομολογησάσοι (fic) εν 307. ἐν αἰνέσει αὐτῦ] αὐτῷ Clem. Alex. p. 194. καὶ ἐν κινύραις] και εν κινυρᾳ 55. ἐρεῖτε] ^ 253.

XVI. πάντα ὅτι καλὰ] ^ οτι 248. Compl. οτι καλα παντα 253. καὶ πᾶν πρόςαγμα] και παν το προςαγμα 106. ἐν καιρῷ] + ουκ εςιν εἰπειν, τι τουτο; εις τι τουτο; 55. αὐτῦ ἔςαι] + ουκ εςιν ειπειν· τι τυτο; εις τι τυτο; 23, 68, 106, 157, 253, 254. (308. ut videtur.) Alex. + eadem, præmiffo καὶ, Ald. ^ 55. αυτυ εςιν· ουκ εςιν ειπειν τι τυτο, εις (fcr. ει, fic ver. 21.) τι τουτο. 155. + υκ εςιν ειπειν τι τυτο εςι 248. Compl. + υκ εςιν ειπειν τι τυτο, εἰ οτι τυτο 307.

XVII. Πάντα γὰρ] + ταυτα 248. Compl. ἐν καιρῷ αὐτῦ] εν καιρω αυτων 248. Compl. Alex. Origen. i. 560. (Cf. ver. 21.) εις καιρον αυτων 253. ἔςη] εςαι 68. Ald. ὡς θημωνία] tr. 106. ςόματος αὐτῦ] tr. 155. ^ αυτυ 254.

XVIII. Ἐν προςάγματι αὐτῦ] præmitt. ὅτι Clem. Alex. loc. cit. πᾶσα ἡ εὐδοκία] + αυτυ 157. πᾶσα εὐδοκία γίνεται Clem. Alex. l. cit. ὃς ἐλατλώσει] οςις ελατλωσει 155. ἐλάτλωσις Clem. Alex. l. cit. τὸ σωτήριον αὐτῦ] præmitt. εἰς Clem. Alex. l. cit.

XX. εἰς τὸν αἰῶνα] εως τυ αιωνος 55, 253. και εως τυ αιωνος 254. ἐπέβλεψε] απεβλεψε 155. ὐθέν ἐςι θαυμάσιον] υδεν εςι θαυμαςον 55, 106, 157, 253, 254. Alex.

XXI. Οὐκ ἔςιν εἰπεῖν] μὴ εἴπῃς Origen. i: 560. Chryfoft. iii. 471. Theodoret. iv. 686. Τί τῦτο] + εςιν 248. Compl. διατί τῦτο Chryfoft. v. 493. εἰς τί τῦτο] ^ 248. Compl. ἢ εις τι τυτο 296. Origen. l. cit. εἰ εςι τυτο 307. εἰς χρείας αὐτῶν] εις χρειαν αυτοις 55, 254. εις χρειαν αυτων 106, 155, 157, 248, 296, 307. Compl. Alex. Origen. l. cit. εἰς χρείαν αὐτῦ Chryfoft. l. cit. εἰς χρείαν Theodoret. l. cit. ἔκτιςαι] ἐγένετο Chryfoft. Theodoret. l. cit.

XXII. καὶ ὡς] ^ και 155.

XXIII. κληρονομήσει] κληρονομησυσιν 296. ὡς μετέςρεψεν &c. ad fin. com.] ^ hîc (adfcript. ad fin. com. feq.) 106, 155, 157, 296, 307, 308.

XXIV. τοῖς ὁσίοις εὐθεῖαι] ευθειαι τοις οσιοις 248. Compl. προσκόμματα] προσκομμα 155, 307.

XXVI. Ἀρχὴ] αρχης 155. εἰς ζωὴν ἀνθρώπου] εις ζωην ανθρωπων 155. εις ζωην αιωνιον 253. ὕδωρ—ἅλα] υδωρ και πυρ και σιδηρος και αλες 55, 254. fic, nifi ἅλας, Compl. Alex. πῦρ] præmitt. και 155, 157, 248, 296, 307. Clem. Alex. p. 216. καὶ σίδηρος] και σιδηρον 248. καὶ ἅλα] και αλας (ς inter lin. ab al. m.) 106, 248. ἅλλα 155. καὶ ἄλλα 307. καὶ γάλα Clem. Alex. l. cit. σεμίδαλις πυρῦ] σεμιδαλις πυρος III, 307. Ald. σεμίδαλιν πυρῦ Clem. Alex. l. cit. πυρῦ] ^ 155. τυρος 296, 308. καὶ μέλι, γαὶ γάλα] και γαλα, και μελι 106, 157, 248, 253, 307. Compl. καὶ γάλα] και αλα 155. ^ hîc Clem. Alex. l. cit.

XXVII. εἰς ἀγαθὰ] ^ εις 248. Compl. τοῖς ἁμαρτωλοῖς] ^ τοις 308.

XXVIII. καὶ ἐν θυμῷ &c. ad fin. com. feq.] ^ (fupplentur in marg. ab al. m.) 106. καὶ ἐν θυμῷ αὐτῶν] και εν θυμώ αυτυ (106. marg.) 157, 307. ἐςερέωσαν] εςερεωσε (106. marg.) 157, 248. Compl. μάςιγας αὐτῶν] præmitt. και 307. καὶ ἐν καιρῷ] ^ και 106, 157, 248, 307. Compl. Alex. τῦ ποιήσαντος αὐτὺς] τυ ποιησαντος αυτον 248. Compl. αυτυ ποιησαντος αυτυς 307. κοπάσυσι] σκεπασυσι 253.

XXIX. καὶ χάλαζα] και θαλασσα (248. marg. ut in Ed.) 296. Compl. ^ και 307. καὶ λιμὸς] και θυμος 155. πάντα ταῦτα] tr. 55.

XXX. καὶ σκορπίοι] και σκορπιων 254. ἐκδικῦσα] εκδικωσαι 23. ἀσεβεῖς] ασεβεσιν 23, 253.

XXXI. Ἐν τῇ ἐντολῇ] εν τη ανατολη 248. Compl. καὶ ἐπὶ—ἑτοιμασθήσονται] ^ cum intermed. 253. καὶ ἐπὶ τῆς γῆς] και επι τοις εργοις 155. ^ και 307. εἰς χρείας] εις χειρας III. Compl. ἑτοιμασθήσονται] ετοιμασθησωνται 155. καὶ ἐν τοῖς καιροῖς] ^ τοις 55, 106, 155, 157, 248, 307. Compl. Alex.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XXXIX.

ῥίχθην, καὶ διενοήθην, καὶ ἐν γραφῇ ἀφῆκα. Τὰ ἔργα Κυρίȣ πάντα ἀγαθὰ, καὶ πᾶσαν χρείαν 33.
ἐν ὥρᾳ αὐτῆς χορηγήσει. Καὶ ȣ̓κ ἔϛιν εἰπεῖν, Τȣ̃το τȣ́τȣ ϖονηρότερον, ϖάντα γὰρ ἐν καιρῷ εὐ- 34.
δοκιμηθήσεται. Καὶ νῦν ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ ϛόματι ὑμνήσατε, καὶ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα Κυρίȣ. 35.

ΚΕΦ. XL.

ΑΣΧΟΛΙΑ μεγάλη ἔκτιϛαι παντὶ ἀνθρώπῳ, καὶ ζυγὸς βαρὺς ἐπὶ υἱȣ̀ς Ἀδὰμ, ἀφ' ἡμέρας ἐξόδȣ 1.
ἐκ γαϛρὸς μητρὸς αὐτῶν ἕως ἡμέρας ἐπὶ ταφῇ εἰς μητέρα ϖάντων. Τȣ̀ς διαλογισμȣ̀ς αὐτῶν καὶ 2.
φόβον καρδίας, ἐπίνοια ϖροσδοκίας, ἡμέρα τελευτῆς. Ἀπὸ καθημένου ἐπὶ θρόνου ἐν δόξῃ, καὶ 3.
ἕως τεταπεινωμένου ἐν γῇ καὶ σποδῷ· Ἀπὸ φορȣ̃ντος ὑάκινθον καὶ ϛέφανον, καὶ ἕως περιβαλλο- 4.
μένου ὠμόλινον· Θυμὸς καὶ ζῆλος καὶ ταραχὴ καὶ σάλος καὶ φόβος θανάτου καὶ μηνίαμα καὶ 5.
ἔρις, καὶ ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως ἐπὶ κοίτης ὕπνος νυκτὸς ἀλλοιοῖ γνῶσιν αὐτȣ̃. Ὀλίγον ὡς ȣ̓δὲν 6.
ἐν ἀναπαύσει, καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐν ὕπνοις ὡς ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς, τεθορυβημένος ἐν ὁράσει καρδίας
αὐτȣ̃, ὡς ἐκπεφευγὼς ἀπὸ ϖροσώπȣ ϖολέμȣ. Ἐν καιρῷ σωτηρίας αὐτȣ̃ ἐξηγέρθη, καὶ ἀποθαυ- 7.
μάζων εἰς ȣ̓δένα φόβον. Μετὰ ϖάσης σαρκὸς ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλῶν 8.
ἑπταπλάσια ϖρὸς ταῦτα. Θάνατος καὶ αἷμα καὶ ἔρις καὶ ῥομφαία, ἐπαγωγαὶ, λιμὸς καὶ σύν- 9.
τριμμα καὶ μάϛιξ. Ἐπὶ τȣ̀ς ἀνόμους ἐκτίσθη ταῦτα ϖάντα, καὶ δι' αὐτȣ̀ς ἐγένετο ὁ κατακλυ- 10.
σμός. Πάντα ὅσα ἀπὸ γῆς εἰς γῆν ἀναϛρέφει, καὶ ἀπὸ ὑδάτων εἰς θάλασσαν ἀνακάμπτει. Πᾶν 11. 12.
δῶρον καὶ ἀδικία ἐξαλειφθήσεται, καὶ ϖίϛις εἰς τὸν αἰῶνα ϛήσεται. Χρήματα ἀδίκων ὡς ποτα- 13.
μὸς ξηρανθήσεται, καὶ ὡς βροντὴ μεγάλη ἐν ὑετῷ ἐξηχήσει. Ἐν τῷ ἀνοῖξαι αὐτὸν χεῖρας, εὐ- 14.
φρανθήσεται, ȣ̔́τως οἱ ϖαραβαίνοντες εἰς συντέλειαν ἐκλείψȣσιν. Ἔκγονα ἀσεβῶν οὐ ϖληθύνει 15.
κλάδȣς, καὶ ῥίζαι ἀκάθαρτοι ἐπ' ἀκροτόμου ϖέτρας. Ἄχει ἐπὶ ϖαντὸς ὕδατος καὶ χείλȣς ϖο- 16.
ταμȣ̃ ϖρὸ ϖαντὸς χόρτου ἐκτιλήσεται· Χάρις ὡς ϖαράδεισος ἐν εὐλογίαις, καὶ ἐλεημοσύνη εἰς 17.
τὸν αἰῶνα διαμένει. Ζωὴ αὐτάρκȣς ἐργάτου γλυκανθήσεται, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ὁ εὑρίσκων θη- 18.
σαυρόν. Τέκνα καὶ οἰκοδομὴ ϖόλεως ϛηρίζουσιν ὄνομα, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ ἄμωμος λογί- 19.
ζεται. Οἶνος καὶ μȣσικὰ εὐφραίνȣσι καρδίαν, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἀγάπησις σοφίας. Αὐλὸς καὶ 20. 21.
ψαλτήριον ἡδύνȣσι μέλι, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γλῶσσα ἡδεῖα. Χάριν καὶ κάλλος ἐπιθυμήσει ὁ 22.
ὀφθαλμός σȣ, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα χλόην σπόρου. Φίλος καὶ ἑταῖρος εἰς καιρὸν ἀπαντῶντες, καὶ 23.
ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ μετὰ ἀνδρός. Ἀδελφοὶ καὶ βοήθεια εἰς καιρὸν θλίψεως, καὶ ὑπὲρ ἀμφό- 24.

XXXII. ἀφῆκα] αφηκαν 155.

XXXIII. ϖάντα ἀγαθὰ] ϖαντα τα αγαθα 106, 248, 307. Compl. ἐν ὥρᾳ αὐτῆς] εν καιρω αυτης 248. Compl.

XXXIV. εὐδοκιμηθήσεται] δοκιμασθησεται 55, 254. εὐδοκιμήσεται Alex.

I. ἐπὶ υἱȣ̀ς Ἀδὰμ] επι υιοις Αδαμ 106, 157, 296, 308. μητρὸς αὐτῶν] μητρος αυτȣ 155. + απαντων 308. ἕως ἡμέρας] εως εν ημερᾳ 307. ἕως ἡμέρας &c. ad fin. com.] ~~εν~~ επιϛροφης ημερας εις μητερα ϖαντων 248. Compl. ἐπὶ ταφῇ] ἐπιταφῆς III. ἐπιϛροφῆς 157. Alex.

II. Τȣ̀ς διαλογισμȣ̀ς] διὰ λογισμȣ̀ς Alex. καὶ φόβον καρδίας] και φοβος καρδιας 307. ἡμέρα] ημερας 155. Alex.

III. ἐν δόξῃ] ενδοξȣ III, 23, 55, 106, 157, 253, 254, 296, 307, 308. δοξης 248. Compl. καὶ ἕως] ως III.

IV. ὑάκινθον] υακινθινον III, 23, 55, 106, 157, 248, 307. Compl. καὶ ϛέφανον] ∧ 307.

V. καὶ ταραχὴ] ∧ και 248. Compl. καὶ μηνίαμα] και μηνις 55, 155, 254. και μηνιμα 106, 157, 253, 307. Alex. και μιμημα 248. Compl. και μηνισμα 308.

VI. ἐν ἀναπαύσει] + εϛαι 55, 254. ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς] εν ημεραις σκοπιας 248. Compl. ἐν ὁράσει] εν θρασει 296, 307, 308. ὡς ἐκπεφευγὼς] ως εκφυγων 248. Compl. ως ϖεφευγως 308.

VII. αὐτȣ̃] primo αυτω, corr. ut in Ed. 155. ἐξηγέρθη] εξεγερων (ut videtur) sic corr. 155.

VIII. Μετὰ ϖάσης σαρκὸς] ∧ σαρκὸς Ald. καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλῶν] και επι αμαρτωλω 106, 157, 307. ἑπταπλάσια] επταπλασιως 155. επταπλασιον 307.

IX. καὶ αἷμα] ponit post ρομφαια 248, 253. Compl. ἐπαγωγαὶ] και απαγωγαι (και inter lin. ab al. m.) 106. λιμὸς] και λιμος 55. λιμὸς &c. ad fin. com.] λιμȣ και συντριμματος και μαϛιγος 248. Compl.

X. ταῦτα ϖάντα] tr. 23, 155, 307. Alex. καὶ δι' αὐτȣ̀ς] και δια τȣτȣς 23. ∧ και 155.

XI. ἀναϛρέφει] αναϛρεψει III.

XII. καὶ ἀδικία] και αδικα 155, 307. καὶ ϖίϛις &c. ad fin. com.] ∧ 307. καὶ ϖίϛις εἰς] καὶ τί εἰς Ald.

XIII. ἐν ὑετῷ] ∧ 106. εν υετοις 248. Compl.

XIV. αὐτὸν] αυτῳ 307. χεῖρας] χειρα 155. εὐφρανθήσεται] + και ϖιϛις εις τον αιωνα ϛησεται· χρηματα αδικων ως ϖοταμος ξηρανθησεται 23. + eadem, cum εϛαι pro ϛησεται, 253. εἰς συντελείαν] ∧ εις 254. ἐκλείψȣσιν] εκθλιψȣσιν III.

XV. Ἔκγονα] εγγονα 307. οὐ ϖληθύνει] ȣ ϖληθυνεῖ 106, 157, 254. Compl. Alex. ἐπ' ἀκροτόμȣ πέτρας] επ' ακροτομȣς πετρας 23.

XVI. Ἄχει] αρχει 23. αρχι 55. εχει (in marg. ab al. m. τεθνηκεν) 106. Ald. αχι 157, 254. Alex. αχη 248, 307. Compl. αρχη 296, 308. καὶ χείλους ϖοταμȣ̃] και χειλη ϖοταμου 106. καὶ χεῖλος ϖοταμȣ̃ Alex. ϖρὸ ϖαντὸς χόρτȣ] ϖρος ϖαντος χορτȣ 254. ἐκτιλήσεται] εκπλησεται 23.

XVII. ἐν εὐλογίαις] συν ευλογιαις 248. Compl. διαμένει] διαμενεῖ 106, 307.

XVIII. ἐργάτου] præmitt. καὶ in charact. minore Alex. ὑπὲρ ἀμφότερα ὁ εὑρίσκων] υπερ αμφοτερας ευρισκων III.

XIX. καὶ ὑπὲρ &c. ad fin. com.] ∧ 248. Compl. λογίζεται] ευλογειται 307.

XX. ἀγάπησις σοφίας] αγαπησεις σοφιαν 23, 307.

XXI. μέλι] μελη 23, (106. primo μελι ut videtur) 157, 248, 253, 307. Compl. Ald. Alex. τα μελη 296.

XXII. ὁ ὀφθαλμός σου] οφθαλμος 23, 55, 155, 157, 248, 296. Compl. Alex. ∧ σȣ 106, 254. ∧ ὁ 253. χλόην] χλοη 157, 296, 307.

XXIII. καὶ ἑταῖρος] και ετερος 155.

XXIV. ῥύσεται] ρυεται III, (23. scr. ρυετε) 106, 155, 157, 296, 307, 308.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XL.

25. τερα ἐλεημοσύνη ῥύσεται. Χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐπιςήσουσι πόδα, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα βουλὴ εὐ-
26. δοκιμεῖται. Χρήματα καὶ ἰσχὺς ἀνυψώσουσι καρδίαν, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα φόβος Κυρίου· οὐκ ἔςι
27. φόβῳ Κυρίου ἐλάττωσις, καὶ οὐκ ἔςιν ἐπιζητῆσαι ἐν αὐτῷ βοήθειαν. Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος
28. εὐλογίας, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν ἐκάλυψαν αὐτόν. Τέκνον, ζωὴν ἐπαιτήσεως μὴ βιώσῃς, κρεῖσ-
29. σον ἀποθανεῖν ἢ ἐπαιτεῖν. Ἀνὴρ βλέπων εἰς τράπεζαν ἀλλοτρίαν, οὐκ ἔςιν αὐτοῦ ὁ βίος ἐν λο-
γισμῷ ζωῆς, ἀλισγήσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν ἐδέσμασιν ἀλλοτρίοις· ἀνὴρ δὲ ἐπιςήμων καὶ πεπαι-
30. δευμένος φυλάξεται. Ἐν ςόματι ἀναιδοῦς γλυκανθήσεται ἐπαίτησις, καὶ ἐν κοιλίᾳ αὐτοῦ πῦρ
καήσεται.

ΚΕΦ. XLI.

1. Ω ΘΑΝΑΤΕ, ὡς πικρόν σου τὸ μνημόσυνόν ἐςιν ἀνθρώπῳ εἰρηνεύοντι ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ,
2. ἀνδρὶ ἀπερισπάςῳ, καὶ εὐοδουμένῳ ἐν πᾶσι, καὶ ἔτι ἰσχύοντι ἐπιδέξασθαι τροφήν. Ὦ θάνατε,
καλόν σου τὸ κρίμα ἐςὶν ἀνθρώπῳ ἐπιδεομένῳ καὶ ἐλασσουμένῳ ἰσχύϊ, ἐσχατογήρῳ, καὶ περισπω-
3. μένῳ περὶ πάντων, καὶ ἀπειθοῦντι, καὶ ἀπολωλεκότι ὑπομονήν. Μὴ εὐλαβοῦ κρίμα θανάτου· μνή-
4. σθητι προτέρων σου καὶ ἐσχάτων, τοῦτο τὸ κρίμα παρὰ Κυρίου πάσῃ σαρκί. Καὶ τί ἀπαναίνῃ
5. ἐν εὐδοκίᾳ ὑψίςου; εἴτε δέκα, εἴτε ἑκατὸν, εἴτε χίλια ἔτη· οὐκ ἔςιν ἐν ᾅδου ἐλεγμὸς ζωῆς. Τέκνα
6. βδελυκτὰ γίνεται τέκνα ἁμαρτωλῶν, καὶ συναναςρεφόμενα παροικίαις ἀσεβῶν. Τέκνων ἁμαρτω-
7. λῶν ἀπολεῖται κληρονομία, καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐνδελεχιεῖ ὄνειδος. Πατρὶ ἀσεβεῖ μέμ-
8. ψεται τέκνα, ὅτι δι᾿ αὐτὸν ὀνειδισθήσονται. Οὐαὶ ὑμῖν ἄνδρες ἀσεβεῖς, οἵτινες ἐγκατελίπετε νό-
9. μον Θεοῦ ὑψίςου. Καὶ ἐὰν γεννηθῆτε, εἰς κατάραν γεννηθήσεσθε· καὶ ἐὰν ἀποθάνητε, εἰς κατ-
10. άραν μερισθήσεσθε. Πάντα ὅσα ἐκ γῆς, εἰς γῆν ἀπελεύσεται· οὕτως ἀσεβεῖς ἀπὸ κατάρας εἰς
11. ἀπώλειαν. Πένθος ἀνθρώπων ἐν σώμασιν αὐτῶν, ὄνομα δὲ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἀγαθὸν ἐξαλειφθήσε-
12. ται. Φρόντισον περὶ ὀνόματος, αὐτὸ γάρ σοι διαμένει, ἢ χίλιοι μεγάλοι θησαυροὶ χρυσίου.
13. 14. Ἀγαθῆς ζωῆς ἀριθμὸς ἡμερῶν, καὶ ἀγαθὸν ὄνομα εἰς αἰῶνα διαμένει. Παιδείαν ἐν εἰρήνῃ συντη-
15. ρήσατε τέκνα, σοφία δὲ κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανὴς, τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις; Κρείσ-
16. σων ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ, ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ. Τοιγα-
ροῦν ἐντράπητε ἐπὶ τῷ ῥήματί μου· οὐ γάρ ἐςι πᾶσαν αἰσχύνην διαφυλάξαι καλὸν, καὶ οὐ πάντα
17. πᾶσιν ἐν πίςει εὐδοκιμεῖται. Αἰσχύνεσθε ἀπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς περὶ πορνείας, καὶ ἀπὸ ἡγου-

XXV. Πόδα] πολιν 307. βουλὴ] γυνη 55.

XXVI. ἀνυψώσουσι] υψουσιν 23. ανυψουσι 55, 254, 296, 307, 308. Alex. Erasum in Codice 155. φόβῳ Κυρίου] φοβος Κυριου 23. præmitt. εν 55, 106, 155, 157, 248, 253, 307. Compl. Alex. ἐπιζητῆσαι] ζητησαι 248. Compl. ἐν αὐτῷ βοηθείαν] εαυτω βοηθειαν 248. Compl. εαυτῳ βοηθειας 253.

XXVII. ἐκάλυψαν] εκαλυψεν 55, 106, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XXVIII. ἐπαιτήσεως] πτωχειας marg. ab al. m. 106. κρεῖσσον] κρεισσον γαρ 106, 157, 254.

XXIX. τράπεζαν ἀλλοτρίαν] tr. 248. Compl. οὐκ ἔςιν—ζωῆς] ουκ εχει βιον εν λογισμω ζωης 248. Compl. αὐτοῦ ὁ βίος] αυτω ὁ βιος 308. τὴν ψυχὴν] ∧ την 106, 155, 157, 248, 253. Compl. Alex.

XXX. ἀναιδοῦς] αιδους (in marg. ab al. m. εντροπη αξιος) 106.

I. τὸ μνημόσυνόν ἐςιν] ∧ εςιν 248. Compl. εἰρηνεύοντι] ειρηνευθητι 155. ἐν τοῖς ὑπάρχ. αὐτοῦ] εν τοις υπαρχ. αυτῳ 254, 307. ἀνδρὶ ἀπερισπάςῳ] ανδρι ευπρεπεςατω 23, 253. ἐπιδέξασθαι] επιδεχεσθαι 155. επιδεξεσθαι 254. τροφὴν] τροφης 307.

II. καλόν σου] ως καλον σου 253. τὸ κρίμα] το μνημοσυνον και το χριμα 155. το μνημοσυνον 307. ἐλασσουμ. ἰσχύϊ] ελασσουμ. εν ισχυϊ 55, 155, 157, 307, 308. Alex. ἐσχατογήρῳ] εσχατῳ γηρῳ 296, 307. ὑπομόνην] præmitt. την 248. Compl.

III. προτέρων σου καὶ ἐσχάτων] προτέρῳ σου καὶ ἐσχάτῳ Ald. τοῦτο] τουτο γαρ 248. Compl. τὸ κρίμα παρὰ Κυρίου] κριμα Κυριου 155. ∧ το 253, 296, 307, 308. παρὰ Κυρίου πάσῃ σαρκί] σῃ σαρκι παρα Κυριου 248. Compl.

IV. ἀπαναίνῃ] απερχετε sic; marg. ab al. m. 106. ἐν εὐδοκίᾳ] εν ευδοκιαις 23. ἐν ᾅδου] εν αδη 106.

V. Τέκνα βδελυκτὰ] τεκνα βδελυρα 23, 55, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex. τεκνα αμαρτωλα 106. τεκνα βδελυγμα 296, 308. παροικίαις] εν ευδοκιαις 23. εν αμαρτιαις 55, 254. ευδοκιαις 253.

VI. Τέκνων] τεκνον 155. ἐνδελεχιεῖ] ενδελεχισει 157. ενδελεχιζει 248. Compl.

VII. τέκνα] τι κακα 23. δι᾿ αὐτὸν] δι᾿ αυτων 155.

VIII. ἐγκατελίπετε] εγκατελειψατε (scr. εγκατελειπατε) 308. ἐγκαταλείπετε Alex. Θεοῦ ὑψίςου] tr. 155. ∧ Θεου 248. Compl. + ἐὰν γὰρ πληθυνθῆτε, εἰς ἀπώλειαν, in charact. minore Alex.

IX. Καὶ ἐὰν—γεννηθήσεσθε] habet inter uncos Alex. Καὶ ἐὰν γεννηθῆτε] εαν γαρ πληθυνθητε εις απωλειαν, και εαν γεννηθητε 248. Compl. ∧ και 253. καὶ ἐὰν ἀποθάνητε] και εαν αποθανειτε 307.

X. οὕτως ἀσεβεῖς &c. ad fin. com.] ∧ 296, 308. ἀπὸ κατάρας] ∧ 248. Compl.

XI. ἐν σώμασιν] εν σωματι 155, 307. ἁμαρτωλῶν] ανθρωπων 248, 307. Compl. habet inter uncos Alex. οὐκ ἀγαθὸν] ουκ αγαθων 155, 308.

XII. αὐτὸ] αυτω 155. διαμένει] διαμενεῖ (sic infra) 106. ἢ χίλιοι μεγάλοι θησαυροὶ] ἢ χιλιοι θησαυροι μεγαλοι 248. Compl. μεγάλοι θησαυροὶ] ∧ μεγαλοι 106. tr. 253.

XIII. Ἀγαθῆς ζωῆς] αγαθης ριζης 55. ἀριθμὸς ἡμερῶν] αριθμος ημων 307. εἰς αἰῶνα] εις αιωνας 248. Compl.

XIV. σοφία δὲ κεκρυμμένη] ∧ δε 248. Compl.

XV. Κρείσσων] κρεισσον 157, 307.

XVI. ἐντράπητε] εντραπησεται 248. Compl. εντραπηται 308. πάντα πᾶσιν] παντάπασιν (sic) 55, 106. Ald. παντα τοις πασιν 248. Compl.

XVII. ἀπὸ ἡγουμένου καὶ δυνάςου] απο δυναςου και ηγουμενου 55, 254. δυνάςου] δικαςου 307.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XLI.

μένου καὶ δυνάστου περὶ ψεύδους, Ἀπὸ κριτοῦ καὶ ἄρχοντος περὶ πλημμελείας, ἀπὸ συναγωγῆς 18.
καὶ λαοῦ περὶ ἀνομίας, ἀπὸ κοινωνοῦ καὶ φίλου περὶ ἀδικίας, Καὶ ἀπὸ τόπου οὗ παροικεῖς περὶ κλο- 19.
πῆς, καὶ ἀπὸ ἀληθείας Θεοῦ καὶ διαθήκης, καὶ ἀπὸ πήξεως ἀγκῶνος ἐπ' ἄρτοις, ἀπὸ σκορακισμοῦ
λήψεως καὶ δόσεως, Καὶ ἀπὸ ἀσπαζομένων περὶ σιωπῆς, ἀπὸ ὁράσεως γυναικὸς ἑταίρας, Καὶ 20. 21.
ἀπὸ ἀποστροφῆς προσώπου συγγενοῦς, ἀπὸ ἀφαιρέσεως μερίδος καὶ δόσεως, καὶ ἀπὸ κατανοήσεως
γυναικὸς ὑπάνδρου, Ἀπὸ περιεργείας παιδίσκης αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐπιστῇς ἐπὶ τὴν κοίτην αὐτῆς, ἀπὸ 22.
φίλων περὶ λόγων ὀνειδισμοῦ, καὶ μετὰ τὸ δοῦναι, μὴ ὀνείδιζε.

ΚΕΦ. XLII.

ΑΠΟ δευτερώσεως καὶ λόγου ἀκοῆς, καὶ ἀπὸ ἀποκαλύψεων λόγων κρυφίων· καὶ ἔσῃ αἰσχυντηρὸς 1.
ἀληθινῶς, καὶ εὑρίσκων χάριν ἔναντι παντὸς ἀνθρώπου· μὴ περὶ τούτων αἰσχυνθῇς, καὶ μὴ λά-
βῃς πρόσωπον τοῦ ἁμαρτάνειν· Περὶ νόμου ὑψίστου καὶ διαθήκης, καὶ περὶ κρίματος δικαιῶσαι τὸν 2.
ἀσεβῆ, Περὶ λόγου κοινωνοῦ καὶ ὁδοιπόρων, καὶ περὶ δόσεως κληρονομίας ἑταίρων, Περὶ ἀκριβείας 3. 4.
ζυγοῦ καὶ σταθμιῶν, περὶ κτήσεως πολλῶν καὶ ὀλίγων, Περὶ ἀδιαφόρου πράσεως καὶ ἐμπόρων, 5.
καὶ περὶ παιδείας τέκνων πολλῆς, καὶ οἰκέτῃ πονηρῷ πλευρὰν αἱμάξαι. Ἐπὶ γυναικὶ πονηρᾷ 6.
καλὸν σφραγίς· καὶ ὅπου χεῖρες πολλαὶ, κλεῖσον. Ὃ ἐὰν παραδίδως, ἐν ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ, 7.
καὶ δόσις καὶ λῆψις παντὶ ἐν γραφῇ. Περὶ παιδείας ἀνοήτου καὶ μωροῦ καὶ ἐσχατογήρου κρινο- 8.
μένου πρὸς νέους, καὶ ἔσῃ πεπαιδευμένος ἀληθινῶς, καὶ δεδοκιμασμένος ἔναντι παντὸς ζῶντος.
Θυγάτηρ πατρὶ ἀπόκρυφος ἀγρυπνία, καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆς ἀφιστᾷ ὕπνον· ἐν νεότητι αὐτῆς μή- 9.
ποτε παρακμάσῃ, καὶ συνῳκηκυῖα μήποτε μισηθῇ. Ἐν παρθενίᾳ μήποτε βεβηλωθῇ, καὶ ἐν τοῖς 10.
πατρικοῖς αὐτῆς ἔγκυος γένηται, μετὰ ἀνδρὸς οὖσα μήποτε παραβῇ, καὶ συνῳκηκυῖα μήποτε στει-
ρώσῃ. Ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτῳ στερέωσον φυλακὴν, μήποτε ποιήσῃ σε ἐπίχαρμα ἐχθροῖς, λα- 11.
λιὰν ἐν πόλει, καὶ ἔκκλητον λαοῦ, καὶ καταισχύνῃ σε ἐν πλήθει πολλῶν. Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ 12.
ἔμβλεπε ἐν κάλλει, καὶ ἐν μέσῳ γυναικῶν μὴ συνέδρευε. Ἀπὸ γὰρ ἱματίων ἐκπορεύεται σὴς, καὶ 13.
ἀπὸ γυναικὸς πονηρία γυναικός. Κρείσσων πονηρία ἀνδρὸς ἢ ἀγαθοποιὸς γυνὴ, καὶ γυνὴ κατ- 14.
αισχύνουσα εἰς ὀνειδισμόν. Μνησθήσομαι δὴ τὰ ἔργα Κυρίου, καὶ ἃ ἑώρακα, ἐκδιηγήσομαι· ἐν 15.

XVIII. Ἀπὸ κριτοῦ] præmitt. και 248. Compl. ἀπὸ κοινωνοῦ &c. ad fin. com.] habet in charact. minore Alex.

XIX. οὗ παροικεῖς] ουπερ οικεις 157. περὶ κλοπῆς] απο κλοπης 296. καὶ ἀπὸ ἀληθείας] ∧ και 248. Compl. καὶ ἀπὸ λήθης Alex. καὶ ἀπὸ πήξεως] ∧ και 296, 307. Alex. ἀγκῶνος] αγκωνων 296. ἐπ' ἄρτοις] επ' αρτους 155. Ald. ἀπὸ σκορακισμοῦ] και απο σκορπισμου 55, 254. præmitt. και 106, 155, 157, 308. Alex.

XX. Καὶ ἀπὸ ἀσπαζομένων] και απο ασπαζομενου 248. Compl. ἀπὸ ὁράσεως] præmitt. και 106, 155, 157, 296. Alex. και απο αγορασεως 307. γυναικὸς ἑταίρας] γυναικος ετερας 155, 307.

XXI. προσώπου συγγενοῦς] προσωπου ανθρωπου ευγενους 248. Compl. ἀπὸ ἀφαιρέσεως] præmitt. και 106, 157. καὶ ἀπὸ κατανοήσεως] ∧ και 254. Alex. γυναικὸς ὑπάνδρου] γυναικος ετερας 307.

XXII. Ἀπὸ περιεργείας] præmitt. και 106. απο περιεργασιας 155, 253, 307. και απο περιεργασιας 157. παιδίσκης αὐτοῦ] παιδισκης αυτης 55, 157, 253, 296, 308. και παιδισκης 248. Compl. καὶ μὴ ἐπιστῇς] ∧ και 55, 254. και μη επιστησης 248. Compl. κοίτην αὐτῆς] κοιτην αυτου 296, 308. ἀπὸ φίλων] απο φιλου 55, 254. Compl. περὶ λόγων] περι λογου 106, 155, 157, 296, 307, 308. Alex. μὴ ὀνείδιζε] μη ονειδισης 23.

I. Ἀπὸ δευτερώσεως] præmitt. και 248. Compl. καὶ λόγου ἀκοῆς] και λογου και ακοης 157. habet καὶ inter uncos Alex. καὶ ἀπὸ ἀποκαλύψεων] και απο αποκαλυψεως (55. ut videtur) Alex. και αποκαλυψεως 106, 155, 157, 248, 253, 296, 307. Compl. ∧ απο 254. λόγων κρυφίων] præmitt. περι 248. Compl. καὶ ἔσῃ] ∧ ἔσῃ Ald. ἀληθινῶς] αληθινος 106, 157. τοῦ ἁμαρτάνειν] του αμαρτειν 253. ∧ του 307.

III. καὶ ὁδοιπόρων] και οδοιποριων 55, 254. καὶ οδοιπορου 307. καὶ περὶ δόσεως] ∧ και 106, 155, 157, 296, 307, 308. Alex. ἑταίρων] ετερων III, 106, 155, 307.

IV. Περὶ ἀκριβείας] και ακριβειας 248. Compl. καὶ σταθμιῶν] και σταθμων 106, 157. Compl. περὶ κτήσεως] præmitt. και 106, 155, 157, 253, 254, 296, 308. Alex. περι κτισεως 307.

V. Περὶ ἀδιαφόρου] περι διαφορου III, 155, 157, 307. Compl. καὶ ἐμπόρων] ∧ και 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. τέκνων πολλῆς] τεκνων πολλων 55, 254. καὶ οἰκέτῃ] ∧ και 307. αἱμάξαι] αιμαξας III.

VI. χεῖρες πολλαὶ] tr. 307. κλεῖσον] κακον 23.

VII. Ὃ ἐὰν παραδίδως] και εαν παραδιδως 55. ἣ εαν παραδιδως 106. ∧ ὃ 248. Compl. ὃ αν παραδιδως 253. καὶ σταθμῷ] και ζυγῳ 296. καὶ δόσις &c. ad fin. com.] και δωσεις και ληψῃ παντα εν γραφῃ 307. παντὶ] παντα 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex.

VIII. καὶ ἐσχατογήρου κρινομένου] και εσχατογηρῳ κρινομενῳ III, 55, 106, (155. scr. εσχατω γειρω) 254, 308. και εσχατῳ γηρῳ κρινομενῳ (sic) 296. ἐσχατογήρου] εσχατογηρως 68. Ald. πρὸς νέους] περι πορνειας (23. scr. πορνιας) 253, 307. ἀληθινῶς] αληθινος 248, 307. Compl. ἔναντι παντὸς ζῶντος] εναντι παντος ζωου 296, 308.

IX. ἡ μέριμνα αὐτῆς] ἡ μεριμνα αυτου III. ἡ αμεριμνια αυτης 157. ἐν νεότητι αὐτῆς] præmitt. και 248. Compl.

X. ἔγκυος] εγγυος 106. μετὰ ἀνδρὸς] præmitt. και 55, 248, 253, 296. Compl. μετὰ ἀνδρὸς οὖσα] μετα ανδρος αυτης 307. στειρώσῃ] στειρωθῃ 23, 55, 106, (155. scr. στηρωθη) 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex.

XI. Ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτῳ] επι θυγατρι αδιαστρεπτω 23. ἀδιατρέπτῳ] ἀδιατρέπτως Ald. ποιήσῃ σε] ποιησης 155, 296. Ald. ποιησει σοι 157. ἐπίχαρμα ἐχθροῖς] επιχαρμα εχθρων 55, 254, 307. επιχαρμα τοις εχθροις 248. Compl. καὶ ἔκκλητον λαοῦ] καὶ ἔγκλητον λαοῦ Alex. καὶ καταισχύνῃ] καὶ καταισχυνει 106, 157, 253, 254. Ald. ἐν πλήθει πολλῶν] ∧ εν πληθει 106.

XII. Παντὶ ἀνθρώπῳ] παντα ανθρωπον 155. μὴ ἔμβλεπε] μη επιβλεπε 155. μη βλεπε 296.

XIII. ἀπὸ γυναικὸς] + ανδρος inter lin. ab al. m. 106. γυναικός ult.] ∧ Ald. habet inter uncos Alex.

XIV. Κρείσσων] κρεισσον 307. καὶ γυνὴ] ∧ και 248. Compl.

XV. Μνησθήσομαι δὴ] μνησθήσομαι δὲ Ald.

Digitized by Google

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XLII.

16. λόγοις Κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἥλιος φωτίζων κατὰ πᾶν ἐπέβλεψε, καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ
17. πλῆρες τὸ ἔργον αὐτοῦ. Οὐκ ἐνεποίησε τοῖς ἁγίοις Κύριος ἐκδιηγήσασθαι πάντα τὰ θαυ-
18. μάσια αὐτοῦ, ἃ ἐστερέωσε Κύριος ὁ παντοκράτωρ, στηριχθῆναι ἐν δόξῃ αὐτοῦ τὸ πᾶν. Ἄβυσσον
καὶ καρδίαν ἐξίχνευσε, καὶ ἐν πανουργεύμασιν αὐτῶν διενοήθη· ἔγνω γὰρ ὁ Κύριος πᾶσαν εἴδη-
19. σιν, καὶ ἐνέβλεψεν εἰς σημεῖον αἰῶνος. Ἀπαγγέλλων τὰ παρεληλυθότα καὶ ἐπεσόμενα, καὶ ἀπο-
20. καλύπτων ἴχνη ἀποκρύφων. Οὐ παρῆλθεν αὐτὸν πᾶν διανόημα, οὐκ ἐκρύβη ἀπ' αὐτοῦ οὐδὲ εἷς λό-
21. γος. Τὰ μεγαλεῖα τῆς σοφίας αὐτοῦ ἐκόσμησε, καὶ ἕως ἐστὶ πρὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα, οὔτε
22. προσετέθη οὔτε ἠλαττώθη, καὶ οὐδὲ προσεδεήθη οὐδενὸς συμβούλου. Ὡς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπι-
23. θυμητά, καὶ ὡς σπινθῆρός ἐστι θεωρῆσαι. Πάντα ταῦτα ζῇ καὶ μένει εἰς τὸν αἰῶνα ἐν πάσαις
24. χρείαις, καὶ πάντα ὑπακούει. Πάντα δισσὰ ἓν κατέναντι τοῦ ἑνός, καὶ οὐκ ἐποίησεν οὐδὲν ἐκλεῖ-
25. πον. Ἓν τοῦ ἑνὸς ἐστερέωσε τὰ ἀγαθά, καὶ τίς πλησθήσεται ὁρῶν δόξαν αὐτοῦ;

ΚΕΦ. XLIII.

1. 2. ΓΑΥΡΙΑΜΑ ὕψους, στερέωμα καθαριότητος, εἶδος οὐρανοῦ ἐν ὁράματι δόξης. Ἥλιος ἐν ὀπτασίᾳ
3. διαγγέλλων ἐν ἐξόδῳ, σκεῦος θαυμαστόν, ἔργον ὑψίστου. Ἐν μεσημβρίᾳ αὐτοῦ ἀναξηραίνει χώραν,
4. καὶ ἐναντίον καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; Κάμινον φυσῶν ἐν ἔργοις καύματος, τριπλασίως
5. ἥλιος ἐκκαίων ὄρη· ἀτμίδας πυρώδεις ἐμφυσῶν, καὶ ἐκλάμπων ἀκτῖνας ἀμαυροῖ ὀφθαλμούς. Μέ-
6. γας Κύριος ὁ ποιήσας αὐτόν, καὶ ἐν λόγοις αὐτοῦ κατέσπευσε πορείαν. Καὶ ἡ σελήνη ἐν πᾶσιν
7. εἰς καιρὸν αὐτῆς, ἀνάδειξιν χρόνων, καὶ σημεῖον αἰῶνος. Ἀπὸ σελήνης σημεῖον ἑορτῆς, φωστὴρ
8. μειούμενος ἐπὶ συντελείας. Μὴν κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐστιν, αὐξανομένη θαυμαστῶς ἐν ἀλλοιώσει·
9. σκεῦος παρεμβολῶν ἐν ὕψει, ἐν στερεώματι οὐρανοῦ ἐκλάμπων. Κάλλος οὐρανοῦ, δόξα ἄστρων, κόσμος
10. φωτίζων, ἐν ὑψίστοις Κύριος. Ἐν λόγοις ἁγίου στήσονται κατὰ κρίμα, καὶ οὐ μὴ ἐκλυθῶσιν ἐν
11. φυλακαῖς αὐτῶν. Ἴδε τόξον, καὶ εὐλόγησον τὸν ποιήσαντα αὐτό, σφόδρα ὡραῖον ἐν τῷ αὐ-
12. 13. γάσματι αὐτοῦ. Ἐγύρωσεν οὐρανὸν ἐν κυκλώσει δόξης, χεῖρες ὑψίστου ἐτάννυσαν αὐτό. Προστά-
14. γματι αὐτοῦ κατέσπευσε χιόνα, καὶ ταχύνει ἀστραπὰς κρίματος αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἠνεῴχθησαν θη-
15. σαυροί, καὶ ἐξέπτησαν νεφέλαι ὡς πετεινά. Ἐν μεγαλείῳ αὐτοῦ ἴσχυσε νεφέλας, καὶ διεθρύβη-

XVI. Ἥλιος φωτίζων] præmitt. και 248. Compl. præmitt. ὁ 253. και ὃς φωτιζων 296. και ως φωτιζων 308. κατὰ πᾶν] κατα παντα 155, 248. Compl. præmitt. και 307. δόξης αὐτοῦ] δοξης Κυριου 23, 55, (106. ex corr.) 155, 157, 248, 253, 296, 307. Compl. Alex.

XVII. Κύριος 1°] αυτου 23. præmitt. ὁ 155. Κυριου 248, 253. Compl. ἃ ἐστερέωσε] ∧ ἃ 248. Compl. Κύριος ὁ παντοκρ.] ∧ ὁ Compl, τὸ πᾶν] τα παντα 254.

XVIII. ἐν πανουργεύμασιν] εν πανουργημασι 307. Alex. ἔγνω γὰρ] ∧ γαρ 254. ὁ Κύριος] ὁ υψιστος 23, 106, 155, 157, 248, 253, 307. Compl. Alex. ∧ ὁ 55, 254. πᾶσαν εἴδησιν] πασαν συνειδησιν 55, 155, 254, 296, 307. (308. ut videtur.) καὶ ἐνέβλεψεν] και επεβλεψεν 155. εἰς σημεῖον] εις αιωνα 106. εις σημεια 248. Compl. αἰῶνος] αιωνιον 296, 308.

XIX. Ἀπαγγέλλων] ἀπαγγέλων Compl. τὰ παρεληλυθότα] τα περιληλυτοτα 307. καὶ ἐπεσόμενα] και εσομενα 23. και τα εσομενα 55, 106, 155, 157, 248, 254, 307. Compl. Alex. και τα επεσομενα 253.

XX. αὐτὸν] αυτων 307. οὐκ ἐκρύβη] ουτε εκρυβη 308. οὐδὲ εἷς λόγος] ∧ ουδε εἷς 155. ∧ ουδε 307. Alex.

XXI. Τὰ μεγαλεῖα] ∧ τα 308. τῆς σοφίας] præmitt. δια 248. Compl. ἐκόσμησε] εδηλωσεν 23. εκομισεν 307. καὶ ἕως ἐστὶ] ως εστι 23, 253. ὅς εστι 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296, 307. Compl. Alex. καὶ οὐδὲ προσεω.] και οὐ προσεδ. 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex. οὐδενὸς συμβούλου] ουδ' ἑνος συμβουλου 307.

XXII. καὶ ὡς σπινθῆρος] και εως σπινθηρος 55, 248, 296. Compl. και ως σπινθηρες 106.

XXIII. Πάντα ταῦτα] tr. 155, 296. ὑπακούει] επακουει 23.

XXIV. Πάντα δισσὰ] παντα δε δισσα 307. ἐκλεῖπον] ελλειπον (23. fcr. ενλειπον) 55, 106, 157, 248, 253, 296. Compl. Alex. ελλιπειν 155. ελλιπον (fcr. ενλιπον) 307.

XXV. δόξαν αὐτοῦ] δοξαν Θεου 248. Compl. præmitt. την 308.

I. εἶδος οὐρανοῦ] καλλος ουρανου 155.

II. διαγγέλλων] διαγγελων III, (106. ut videtur; fcr. διὰ γέλων) 307. Compl. ἐν ἐξόδῳ] εν ενδοξω 248. Compl.

III. ἀναξηραίνει] ἀναξηρανεῖ 253. καύματος] καυχηματος (fic com. feq.) 307. τίς ὑποστήσεται] ∧ τις 307.

IV. φυσῶν] φυλάσσων Ald. τριπλασίως] τριπλασιων 106, 157. τριπλασιον 248. Compl. Alex. ἐκκαίων ὄρη] εγκαιων ορη ex corr. 155. εκκαιων οργη 296, 308. ἀτμίδας πυρώδεις] ατμιδος πυρωδης 308. ἐμφυσῶν] εκφυσων 106, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex.

V. Μέγας Κύριος] μέγας ὁ Κύριος Alex. κατέσπευσε] κατεπαυσε 23, 157, 248. Compl.

VI. Καὶ ἡ σελήνη] και σεληνην 248. Compl. ἐν πᾶσιν] εποιησεν εις στασιν 248. Compl. ἐν στάσει Alex. εἰς καιρὸν αὐτῆς] εις καιρον επ' αυτης 307. ἀνάδειξιν χρόνων] αναδειξων χρονον 307. ἀνάδειξις χρόνων Alex. σημεῖον] σημείων 155.

VII. Ἀπὸ σελήνης] præmitt. και 248. Compl. ἐπὶ συντελείας] επι συντελεια 106, 155, 157, 296, 307. Alex.

VIII. Μὴν] μήνη (fic) 307. αὐξανομένη] αυξανομενος III, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. θαυμαστῶς] εθαυμαστωσεν 248. Compl. θαυμαστος 254. ἐν ἀλλοιώσει] ∧ ἐν 248. Compl. σκεῦος παρεμβολῶν] σκευος παραβαλων 307. σκεῦος παραβολῶν Ald. ἐκλάμπων] ἐκλάμπον Alex.

IX. δόξα ἄστρων] præmitt. και 155. κόσμος φωτίζων] κοσμον φωτιζων 23. Κύριος] Κυριου 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307. Compl. Alex.

X. Ἐν λόγοις ἁγίου] εν λογοις αυτου 23. ἐν λόγοις ἁγίοις Ald. κατὰ κρίμα] κατάκριμα (fic, conjunctim) 248, 307. καὶ οὐ μὴ] και ουκ 23. ἐκλυθῶσιν] εκκαυθωσιν 248. Compl. ἐν φυλακαῖς] εν φυλακη 23, 253. Compl.

XI. τὸν ποιήσαντα αὐτὸ] τον ποιησαντα αυτον III. (155. corr. αυτω eadem m.) ∧ αυτο 308.

XII. Ἐγύρωσεν] εκυκλωσεν 23, 253. οὐρανὸν] ανθρωπον (fcr. ανον.) 155. ἐτάν. αὐτό] εταν. αυτα 23. εταν. αυτον, 106.

XIII. κατέσπευσε χιόνα] κατεπαυσε χιονα 248. Compl. καὶ ταχύνει] και ταχυνεῖ 106, 254.

XIV. καὶ ἐξέπτησαν] κατεπτησαν 55, 254. και εξεστησαν 155.

XV. ἴσχυσε νεφέλας] ισχυς εν νεφελαις 55, 254, 307. ισχυσαν

σαν λίθοι χαλάζης. Καὶ ἐν ὀπτασίαις αὐτοῦ σαλευθήσεται ὄρη, ἐν θελήματι πνεύσεται νότος. 16.
Φωνὴ βροντῆς αὐτοῦ ὠδίνησε γῆν, καὶ καταιγὶς Βορέου καὶ συστροφὴ πνεύματος· ὡς πετεινὰ καθι- 17.
πτάμενα πάσσει χιόνα, καὶ ὡς ἀκρὶς καταλύουσα ἡ κατάβασις αὐτῆς. Κάλλος λευκότητος αὐτῆς 18.
ἐκθαυμάσει ὀφθαλμὸς, καὶ ἐπὶ τοῦ ὑετοῦ αὐτῆς ἐκστήσεται καρδία. Καὶ πάχνην ὡς ἅλα ἐπὶ γῆς 19.
χέει, καὶ παγεῖσα γίνεται σκολόπων ἄκρα. Ψυχρὸς ἄνεμος Βορέης πνεύσει, καὶ παγήσεται 20.
κρύσταλλος ἀφ' ὕδατος, ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος καταλύσει, καὶ ὡς θώρακα ἐνδύσεται τὸ ὕδωρ.
Καταφάγεται ὄρη, καὶ ἔρημον ἐκκαύσει, καὶ ἀποσβέσει χλόην ὡς πῦρ. Ἴασις πάντων κατὰ 21. 22.
σπουδὴν ὁμίχλη, δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσωνος ἱλαρώσει. Λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον, 23.
καὶ ἐφύτευσεν αὐτὴν Ἰησοῦς. Οἱ πλέοντες τὴν θάλασσαν διηγοῦνται τὸν κίνδυνον αὐτῆς, καὶ 24.
ἀκοαῖς ὠτίων ἡμῶν θαυμάζομεν. Καὶ ἐκεῖ τὰ παράδοξα καὶ θαυμάσια ἔργα, ποικιλία παντὸς 25.
ζώου, κτίσις κητῶν. Δι' αὐτὸν εὐοδία τέλος αὐτοῦ, καὶ ἐν λόγῳ αὐτοῦ σύγκειται πάντα. Πολλὰ 26. 27.
ἐροῦμεν καὶ οὐ μὴ ἐφικώμεθα, καὶ συντέλεια λόγων τὸ πᾶν ἐστιν αὐτός. Δοξάζοντες ποῦ ἰσχύσω- 28.
μεν; αὐτὸς γὰρ ὁ μέγας παρὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Φοβερὸς Κύριος καὶ σφόδρα μέγας, καὶ 29.
θαυμαστὴ ἡ δυναστεία αὐτοῦ. Δοξάζοντες Κύριον ὑψώσατε καθόσον ἂν δύνησθε, ὑπερέξει γὰρ καὶ 30.
ἔτι· καὶ ὑψοῦντες αὐτὸν πληθύνατε ἐν ἰσχύϊ, μὴ κοπιᾶτε, οὐ γὰρ μὴ ἐφίκησθε. Τίς ἑώρακεν 31.
αὐτὸν καὶ ἐκδιηγήσεται; καὶ τίς μεγαλύνει αὐτὸν καθώς ἐστι; Πολλὰ ἀπόκρυφά ἐστι μείζονα τού- 32.
των, ὀλίγα γὰρ ἑωράκαμεν τῶν ἔργων αὐτοῦ. Πάντα γὰρ ἐποίησεν ὁ Κύριος, καὶ τοῖς εὐσεβέσιν 33.
ἔδωκε σοφίαν.

ΠΑΤΕΡΩΝ ΥΜΝΟΣ.

ΚΕΦ. XLIV.

ΑΙΝΕΣΩΜΕΝ δὴ ἄνδρας ἐνδόξους, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν τῇ γενέσει. Πολλὴν δόξαν ἔκτισεν 1. 2.
ὁ Κύριος, τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἀπ' αἰῶνος. Κυριεύοντες ἐν ταῖς βασιλείαις αὐτῶν, καὶ ἄνδρες 3.
ὀνομαστοὶ ἐν δυνάμει· βουλεύσονται ἐν συνέσει αὐτῶν, ἀπηγγελκότες ἐν προφητείαις· Ἡγούμενοι 4.
λαοῦ ἐν διαβουλίοις, καὶ συνέσει γραμματείας λαοῦ· σοφοὶ λόγοι ἐν παιδείᾳ αὐτῶν· Ἐκζητοῦντες 5.

νεφελας 248. νεφέλας] νεφελαις III, 155. καὶ διεθρύβησαν] και διεθορυβηθησαν 307.

XVI. Καὶ ἐν] præmitt. φωνη βροντης αυτου ωνειδισεν γην 23, 106, 157. præmitt. φωνη βροντης ωδινησε γην 248. Compl. præmitt. φωνη βροντης αυτου συνεσεισε γην 253. ὀπτασίαις αὐτοῦ] οπτασια αυτου 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 307, 308. Compl. Alex. σαλευθήσεται] σαλευθησονται 106, 155, 307, 308. Alex. σαλευεται 248, 253. σαλεύσεται Compl. ἐν θελήματι] + αυτου 55, 106, 155, 248, 253, 296, 308. Compl. και εν θεληματι αυτου 157, 254, 307. Alex. πνεύσεται] πνευσει 155. πνευσεῖται (sic) 157. πνευσαι 307.

XVII. Φωνὴ—γῆν] ^ cum intermed. 23, 106, 157, 248, 253. ὠδίνησε] ωνειδισε 307, 308. Ald. γῆν] γη III. ὀργήν Ald. καὶ συστροφὴ] και συστροφης 155. καταλύουσα] καταδυουσα 307. ἡ κατάβασις αὐτῆς] ἡ καταβασις αυτου 55. ἡ καταβασις αυτων 253.

XVIII. καὶ ἐπὶ &c. ad fin. com.] ^ 23. τοῦ ὑετοῦ αὐτῆς] του υετου αυτου 248. Compl.

XIX. ὡς ἅλα] ως αλας 248, 253. Compl. ἐπὶ γῆς] επι γην 248. Compl. χέει] ἐκχεεῖ 253. σκολόπ. ἄκρα] præmitt. ὡς in charact. minore Alex.

XX. Βορέης] Βορεας 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254, 296, 307. Compl. Alex. ἀφ' ὕδατος] εφ' υδατος 155, 296, 307. Alex. συναγώγ. ὕδατος] συναγωγ. υδατων 307. καταλύσει] κατακλυσει 157. τὸ ὕδωρ] ^ το 155.

XXI. ὡς πῦρ] ως υδωρ 307.

XXIII. ἐκόπασεν] εκοπιασεν 307. ἄβυσσον] αβυσσος 55, 155. Compl. αὐτὴν Ἰησοῦς] αυτη νησους 23. εν αυτῃ ὁ Κυριος νησους 55, 254. αυτην Κυριος 106, 155, 157, 308. εν αυτη νησους 248. Compl. Alex. αυτην νησους (Ἰησους a poster. m.) 253. + και ακοαις ωτιων ημων θαυμαζομεν 307.

XXIV. Οἱ πλέοντες—κίνδυνον αὐτῆς] ponit post θαυμαζομεν ad fin. com. 155. τὸν κίνδυνον αὐτῆς] ^ τον 296, 308. Alex. καὶ ἀκοαῖς &c. ad fin. com.] ^ hîc 307.

XXV. τὰ παράδοξα καὶ θαυμάσια] τα θαυμασια και παραδοξα 106, 155, 157, 296, 307. Alex. κτίσις κητῶν] κτησις κτηνων III. κτησις κητων 106, 157. κρισις κητων 248. Compl. κτισις κτηνων 254, 307. πτισις (sic) κητων 308.

XXVI. Δι' αὐτὸν] δι' αυτων 155, 253. Ald. præmitt. και 248. Compl. εὐοδία τέλος αὐτοῦ] ευδοκια τελος αυτου III. ευωδια τελος αυτου 307. Ald. ευοδοι ὁ αγγελος αυτου 248. Compl. εὐοδεῖ ἄγγελος αὐτοῦ Alex. ἐν λόγῳ αὐτοῦ] εν τω λογω αυτου 308. σύγκειται πάντα] συγκεινται τα παντα 55. συγκειται τα παντα 106, 155, 157, 248, 254, 307. Compl. Alex.

XXVII. καὶ οὐ μὴ] και ουδεν 155. ἐφικώμεθα] αφικωμεθα 155, 254. (307. scr. αφηκωμεθα) Ald. Alex. καὶ συντελεία] και συντελειαν 248. Compl. τὸ πᾶν ἐστιν αὐτός] αυτος εστι το παν 248. Compl.

XXVIII. Δοξάζοντες] + ουν Κυριον 253. ποῦ ἰσχύσωμεν] που ισχυσομεν 106, 157, 248, 254. Compl. Alex. ὁ μέγας] ^ ὁ 106, 157, 248. Compl.

XXIX. καὶ σφόδρα μέγας] και μεγας σφοδρα 248. Compl. σφοδρα και μεγας 307.

XXX. καθόσον ἂν δύν.] καθοσον δυνασθε 248. Compl. ^ αν 307. ὑπερέξει γὰρ] ὑπερέχει γὰρ Basil. M. iii. 59. ἐν ἰσχύϊ] ^ Basil. M. l. cit. μὴ κοπιᾶτε] μη κοπιασητε 296, 308. ἐφίκησθε] αφικησθε 106, 155, 157, 254, 307. Alex. αφικεσθε 253. Ald. εφικεσθε 308.

XXXI. καὶ τίς μεγαλύνει] και τις μεγαλυνεῖ 55, 106, 157, 248, 254. Compl. Alex.

XXXII. ὀλίγα γὰρ] ^ γαρ 106, 157, 248, 253, 296. Compl.

XXXIII. Πάντα γὰρ ἐποίησεν] ^ γαρ 307. καὶ τοῖς &c. ad fin. com.] ^ 157. ἔδωκε] δεδωκεν 155, 296, 307, 308. Alex. σοφίαν] In hac voce, sine ullo vestigio omissorum, est terminus Codicis 307.

ΠΑΤΕΡΩΝ ΥΜΝΟΣ] ^ 23, 106, 253. Compl. Πατερων υμνοι 155.

I. Αἰνεσ. δὴ] αινεσ. δε 23. τῇ γενέσει] τη γεννησει 253.

II. ὁ Κύριος] + εν αυτοις 55, 248. Compl. (Alex. in char. min.) τὴν μεγαλωσύνην] τη μεγαλωσυνη 55, 106, 155, 157, 248, 253, 296. Compl. Alex. ἀπ' αἰῶνος] ἐπ' αἰῶνος Ald.

III. ἐν ταῖς βασιλ. αὐτῶν] ^ ταις 253. βασιλ. αὐτῶν] βασιλ. αυτου III. βουλεύσονται] βουλευεται III. βουλευοντες 55, 106, 155, 157, 248, 254. Compl. βουλευται 296, 308. Alex. ἐν προφητείαις] εν προφηταις 23, (155. scr. προφητες) 253, 308.

IV. καὶ συνέσει] και εν συνεσει 23, 55, 248. Compl. σοφοὶ λόγοι] σοφοι λογοις 296. σοφοι λογους 308. σοφοὶ ἐν λόγοις Alex. ἐν παιδείᾳ αὐτῶν] εν τη παιδεια αυτων 23. ^ ἐν Alex.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XLIV.

6. μέλη μουσικῶν, διηγούμενοι ἔπη ἐν γραφῇ· Ἄνδρες πλούσιοι κεχορηγημένοι ἰσχύϊ, εἰρηνεύοντες ἐν
7. παροικίαις αὐτῶν· Πάντες οὗτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα,
8. 9. Εἰσὶν αὐτῶν οἳ κατέλιπον ὄνομα τοῦ ἐκδιηγήσασθαι ἐπαίνους. Καὶ εἰσὶν ὧν οὐκ ἔστι μνημόσυνον,
καὶ ἀπώλοντο ὡς οὐχ ὑπάρξαντες, καὶ ἐγένοντο ὡς οὐ γεγονότες, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετ᾽ αὐτούς.
10. 11. Ἀλλ᾽ ἢ οὗτοι ἄνδρες ἐλέους, ὧν αἱ δικαιοσύναι οὐκ ἐπελήσθησαν. Μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν δια-
12. μενεῖ ἀγαθὴ κληρονομία, ἔκγονα αὐτῶν ἐν ταῖς διαθήκαις. Ἔστη σπέρμα αὐτῶν καὶ τέκνα αὐ-
13. 14. τῶν δι᾽ αὐτούς· Ἕως αἰῶνος μενεῖ σπέρμα αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα αὐτῶν οὐκ ἐξαλειφθήσεται. Τὸ σῶ-
15. μα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ζῇ εἰς γενεάς. Σοφίαν αὐτῶν διηγήσονται λαοί,
16. καὶ τὸν ἔπαινον ἐξαγγέλλει ἐκκλησία. Ἐνὼχ εὐηρέστησε Κυρίῳ, καὶ μετετέθη ὑπόδειγμα μετα-
17. νοίας ταῖς γενεαῖς. Νῶε εὑρέθη τέλειος δίκαιος, ἐν καιρῷ ὀργῆς ἐγένετο ἀντάλλαγμα· διὰ τοῦτο
18. ἐγενήθη κατάλειμμα τῇ γῇ, διὰ τοῦτο ἐγένετο κατακλυσμός. Διαθῆκαι αἰῶνος ἐτέθησαν πρὸς αὐ-
19. τόν, ἵνα μὴ ἐξαλειφθῇ κατακλυσμῷ πᾶσα σάρξ. Ἀβραὰμ μέγας πατὴρ πλήθους ἐθνῶν, καὶ οὐχ
20. εὑρέθη ὅμοιος ἐν τῇ δόξῃ, Ὃς συνετήρησε νόμον ὑψίστου, καὶ ἐγένετο ἐν διαθήκῃ μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ
21. ἐν σαρκὶ αὐτοῦ ἔστησε διαθήκην, καὶ ἐν πειρασμῷ εὑρέθη πιστός. Διὰ τοῦτο ἐν ὅρκῳ ἔστησεν αὐτῷ,
ἐνευλογηθῆναι ἔθνη ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ, πληθῦναι αὐτὸν ὡς χοῦν τῆς γῆς, καὶ ὡς ἄστρα ἀνυ-
ψῶσαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ
22. ποταμοῦ ἕως ἄκρου γῆς. Καὶ ἐν τῷ Ἰσαὰκ ἔστησεν οὕτως διὰ Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ, εὐλογίαν
23. πάντων ἀνθρώπων καὶ διαθήκην. Καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰακώβ· ἐπέγνω αὐτὸν ἐν εὐλο-
γίαις αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν κληρονομίᾳ· καὶ διέστειλε μερίδας αὐτοῦ, ἐν φυλαῖς ἐμέρισε δεκα-
24. δύο. Καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἄνδρα ἐλέους, εὑρίσκοντα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς πάσης σαρκός.

ΚΕΦ. XLV.

1. 2. ΗΓΑΠΗΜΕΝΟΝ ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων Μωυσῆν, οὗ τὸ μνημόσυνον ἐν εὐλογίαις. Ὡμοίωσεν
3. αὐτὸν δόξῃ ἁγίων, καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ἐν φόβοις ἐχθρῶν. Ἐν λόγοις αὐτοῦ σημεῖα κατέπαυ-
σεν, ἐδόξασεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον βασιλέων· ἐνετείλατο αὐτῷ πρὸς λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἔδειξεν
4. αὐτῷ τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐν πίστει καὶ πραΰτητι αὐτοῦ ἡγίασεν, ἐξελέξατο αὐτὸν ἐκ πάσης σαρ-
5. κός. Ἠκούτισεν αὐτὸν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν γνόφον· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ

V. μέλη] μεγαλη 308. διηγούμενοι] præmitt. και 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296. Compl. Alex. ἔπη ἐν γραφῇ] επι εγγραφη 106, 296. ἐν γραφῇ] εγγραφη 157. Compl. Alex.

VI. κεχορηγημένοι] και χορηγημενοι (sic) 155. ἰσχύϊ] præmitt. εν 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296. Compl. Alex. ἐν παροικίαις] εν κατοικιαις 55, 106, 155, 157, 253, 254. Compl. Alex.

VIII. οἳ κατέλιπον] οἱ καταλιποντες 106, 157. οἱ καταλειποντες 155. οἳ κατέλειπον Alex.

IX. οὐχ ὑπάρξαντες] ουχ υπαρχοντες 248. Compl.

X. Ἀλλ᾽ ἢ οὗτοι] αλλ᾽ ουτε 23. ἐλέους] ελεη 68. Ald. αἱ δικαιοσύναι] + αυτων 248. Compl. ἐπελήσθησαν] επλησθησαν 106.

XI. διαμενεῖ] διαμένει 55, 248, 253, 254, 296. ἔκγονα αὐτῶν] εγγονον αυτων 254. ἔγγονα αὐτῶν Compl.

XII. Ἔστη] εστι 157. εν διαθηκαις εστι 248. Compl. σπέρμα αὐτῶν] præmitt. το 106, 155, 157, 248, 296. Compl. Alex. καὶ τέκνα αὐτῶν] και τα τεκνα αυτων 23, (106. marg.) 155, 157, 248, 254, 296. Compl. Alex. καὶ τέκνα αὐτῶν—σπέρμα αὐτῶν in com. seq.] ‸ cum intermed. (supplet. in marg. ab al. m.) 106. δι᾽ αὐτούς] μετ᾽ αὐτούς Compl.

XIII. Ἕως αἰῶνος] εως αιωνων 23, 253. μενεῖ] μένει 55, 248, 253, 254, 296. Compl. διαμένει 106. marg. σπέρμα αὐτῶν] præmitt. το (106. marg.) 157. ἐξαλειφθήσεται] εγκαταλειφθησεται III.

XIV. Τὸ σῶμα αὐτῶν] τα σωματα αυτων 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. ζῇ] ζησει (scr. ζησι) 23. εἰς γενεάς] εις γενεαν και γενεαν 248. Compl.

XV. διηγήσονται] διηγησωνται 155. λαοὶ] ‸ 155. καὶ τὸν ἔπαινον] + αυτων 106, 157, 248, 296, 308. Compl. Alex. ἐξαγγέλλει] ἐξαγγελεῖ 55, 106, 254, 296. Compl. Ald. Alex.

XVI. Κυρίῳ] + Θεω 248. Compl. μετανοίας] αιωνος 253.

XVII. ἐν καιρῷ ὀργῆς] præmitt. και 106, 157. διὰ τοῦτο 1°—γῇ] ‸ cum intermed. 23, 248. Compl. ἐγενήθη] εγενετο 253. διὰ τοῦτο ἐγένετο] οτε εγενετο 55, 106, 155, 157, 254, 296, 308. Alex.

κατακλυσμός] præmitt. ὁ 106, 155, 157, 248. Compl. Alex.

XVIII. Διαθῆκαι αἰῶνος] διαθηκη αιωνος 55, 254. præmitt. και 248. Compl. ἐτέθησαν] εστησαν 23. ετεθη 55, 254. εσταθησαν 253. Compl. κατακλυσμῷ] ‸ Alex.

XIX. ὅμοιος] + αὐτῷ Alex. ἐν τῇ δόξῃ] + αυτω 106. ‸ τη 157, 253. + αυτου 248. Compl.

XX. καὶ ἐν σαρκὶ] ‸ και 23, 106, 155, 157, 248. Compl. Alex.

XXI. ἔστησεν αὐτῷ] εστησεν αυτον 23. ἐνευλογηθῆναι] ευλογηθηναι 23. ενευλογειν 248. Compl. ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ] ‸ τω 23, 106, 157, 248, 253. Compl. Alex. καὶ ὡς ἄστρα—σπέρμα αὐτοῦ] ‸ cum intermed. 248. Compl. ἕως θαλάσσης] præmitt. και 155. ἕως ἄκρου γῆς] εως ακρα της γης 23. εως ακρων της γης 55, 254. γῆς] præmitt. της 106, 155, 157, 248, 253, 296. Compl. Alex.

XXII. Καὶ ἐν τῷ] ‸ και 106. οὕτως] αυτως 23. ουτος 155.

XXIII. Καὶ κατέπαυσεν] ‸ και 253. ἐν εὐλογίαις αὐτοῦ] ‸ εν 296, 308. ἐν κληρονομίᾳ] κληρονομιαν 248. Compl. καὶ διέστειλε] και διεστησεν III. μερίδας αὐτοῦ] μεριδος αυτου 248. Compl. ἐν φυλαῖς ἐμέρισε δεκαδύο] εν φυλαις αἷς εμερισεν δωδεκα 248. Compl. εν φυλακαις εμερισε δεκαδυο 308.

XXIV. ἄνδρα ἐλέους] ανδρα ελεου 253. χάριν] ‸ (supplet. in marg. ab al. m.) 106.

I. Ἠγαπημένον] ἠγαπημένος Alex. ὑπὸ Θεοῦ] υπο Κυριου 23. Μωυσῆν] Μωσην III, (23. præfixo ※) 248. Compl. Μωσῆς Alex.

II. δόξῃ ἁγίων] ἐν δόξῃ ἁγίων Alex.

III. Ἐν λόγοις] ἐν λογίοις Compl. ἐδόξασεν αὐτὸν] præmitt. και 248. Compl. κατὰ πρόσ. βασιλέων] κατα προσ. βασιλεως 55, 254. ἐνετείλατο] præmitt. και 106. καὶ ἔδειξεν αὐτῷ] και ενεπλησεν αυτον 106.

IV. πραΰτητι] πραοτητι 106, 155, 248, 296. Compl. Alex. αὐτοῦ] αὐτὸν Alex. ἡγίασεν] + αυτον 55, 106, 157, 248, 253, 254. Compl. ἐξελέξατο] præmitt. και 296.

Digitized by Google

κατὰ πρόσωπον ἐντολάς, νόμον ζωῆς καὶ ἐπιστήμης, διδάξαι τὸν Ἰακὼβ διαθήκην, καὶ κρίματα
αὐτοῦ τὸν Ἰσραήλ. Ἀαρὼν ὕψωσεν ἅγιον ὅμοιον αὐτῷ, ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐκ φυλῆς Λευΐ. Ἔστησεν 6. 7.
αὐτῷ διαθήκην αἰῶνος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἱερατείαν λαοῦ· ἐμακάρισεν αὐτὸν ἐν εὐκοσμίᾳ, καὶ περι-
έζωσεν αὐτὸν στολὴν δόξης. Ἐνέδυσεν αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος, καὶ ἐστερέωσεν αὐτὸν σκεύ- 8.
εσιν ἰσχύος, περισκελῆ καὶ ποδήρη καὶ ἐπωμίδα, Καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὸν ῥοΐσκοις χρυσοῖς κώδωσι 9.
πλείστοις κυκλόθεν, ἠχῆσαι φωνὴν ἐν βήμασιν αὐτοῦ, ἀκουστὸν ποιῆσαι ἦχον ἐν ναῷ εἰς μνημόσυνον
υἱοῖς λαοῦ αὐτοῦ, Στολῇ ἁγίᾳ, χρυσῷ, καὶ ὑακίνθῳ, καὶ πορφύρᾳ, ἔργῳ ποικιλτοῦ, λογείῳ κρί- 10.
σεως, δήλοις ἀληθείας, Κεκλωσμένῃ κόκκῳ, ἔργῳ τεχνίτου, λίθοις πολυτελέσι γλύμματος σφρα- 11.
γῖδος, ἐν δέσει χρυσίου, ἔργῳ λιθουργοῦ, εἰς μνημόσυνον ἐν γραφῇ κεκολαμμένῃ κατ' ἀριθμὸν φυ-
λῶν Ἰσραήλ· Στέφανον χρυσοῦν ἐπάνω κιδάρεως, ἐκτύπωμα σφραγῖδος ἁγιάσματος, καύχημα τι- 12.
μῆς, ἔργον ἰσχύος, ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν κοσμούμενα ὡραῖα. Πρὸ αὐτοῦ οὐ γέγονε τοιαῦτα ἕως 13.
αἰῶνος, οὐκ ἐνεδύσατο ἀλλογενής, πλὴν τῶν υἱῶν αὐτοῦ μόνον, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτοῦ διαπαντός.
Θυσίαι αὐτοῦ ὁλοκαρπωθήσονται καθημέραν ἐνδελεχῶς δίς. Ἐπλήρωσε Μωυσῆς τὰς χεῖρας, καὶ 14. 15.
ἔχρισεν αὐτὸν ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ· ἐγενήθη αὐτῷ εἰς διαθήκην αἰώνιον, καὶ ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἐν
ἡμέραις οὐρανοῦ, λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεύειν, καὶ εὐλογεῖν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ὀνόματι αὐ-
τοῦ. Ἐξελέξατο αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ζῶντος, προσαγαγεῖν κάρπωσιν Κυρίῳ, θυμίαμα καὶ εὐωδίαν 16.
εἰς μνημόσυνον, ἐξιλάσκεσθαι περὶ τοῦ λαοῦ σου. Ἔδωκεν αὐτὸν ἐν ἐντολαῖς αὐτοῦ, ἐξουσίαν ἐν 17.
διαθήκαις κριμάτων, διδάξαι τὸν Ἰακὼβ τὰ μαρτύρια, καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φωτίσαι Ἰσραήλ. Ἐπι- 18.
συνέστησαν αὐτῷ ἀλλότριοι, καὶ ἐζήλωσαν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἄνδρες οἱ περὶ Δαθὰν καὶ Ἀβει-
ρών, καὶ ἡ συναγωγὴ Κορὲ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ. Εἶδε Κύριος καὶ οὐκ εὐδόκησε, καὶ συνετελέσθη- 19.
σαν ἐν θυμῷ ὀργῆς· ἐποίησεν αὐτοῖς τέρατα, καταναλῶσαι (ἐν πυρὶ) φλογὸς αὐτοῦ. Καὶ προσ- 20.
έθηκεν Ἀαρὼν δόξαν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν· ἀπαρχὰς πρωτογεννημάτων ἐμέρισεν αὐτοῖς·
ἄρτον ἐν πρώτοις ἡτοίμασε πλησμονήν. Καὶ γὰρ θυσίας Κυρίου φάγονται, ἃς ἔδωκεν αὐτῷ τε 21.
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. Πλὴν ἐν γῇ λαοῦ οὐ κληρονομήσει, καὶ μερὶς οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἐν λαῷ, αὐ- 22.
τὸς γὰρ μερίς σου, κληρονομία. Καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ τρίτος εἰς δόξαν, ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐ- 23.
τὸν ἐν φόβῳ Κυρίου, καὶ στῆσαι αὐτὸν ἐν τροπῇ λαοῦ, ἐν ἀγαθότητι προθυμίας ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ

V. καὶ ἐπιστήμης] και επιστημην 155. ∧ καὶ Ald. διδάξαι] εδιδαξεν 23, 248, 253. Compl.

VI. ὕψωσεν] ανυψωσεν 23, 106, 157, 248, 254. Compl. ἅγιον] ∧ 155.

VII. Ἔστησεν αὐτῷ] εστησεν αυτον 55. Ald. διαθήκην αἰῶνος] διαθηκην αιωνιον 155. στολὴν δόξης] περιστολη δοξης III. περιστολην δοξης 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex.

VIII. σκεύεσιν] præmitt. ἐν Compl. περισκελῆ] præmitt. και 254.

IX. ἐν ναῷ] ἐν Κυρίῳ Ald. εἰς μνημόσυνον] præmitt. και 248. Compl.

X. Στολῇ ἁγίᾳ] στολὴ ἁγία (sic) 254. καὶ πορφύρᾳ] και πορφυραν 253. πορφύρᾳ, ἔργῳ] πορφυρα εργα 106. ἔργῳ ποικιλτοῦ] ἔργων ποικιλτοῦ Ald. δήλοις] διδοις (sic) 308. ἀληθείας] αληθηνη (sic) 253. ἀληθείαις Alex.

XI. Κεκλωσμένῃ κόκκῳ] βυσσω κεκλωσμενη και κοκκω 106. κεκλωσμενω κοκκω 248. Compl. ∧ κόκκῳ Ald. ἔργῳ τεχνίτου] εργου τεχνιτου 155. γλύμματος] γλυμμασιν 23, 248. Compl. ἔργῳ λιθουργοῦ] ἔργων λιθουργοῦ Ald. ἐν γραφῇ] εγγραφη 157. ἐγγραφῇ Compl. κεκολαμμένῃ] κεκολλημενη 55, 254. κατ' ἀριθμὸν] κατ' ἀριθμῶν 155. φυλῶν Ἰσραήλ] υιων Ισραηλ 248. Compl.

XII. ἔργον ἰσχύος] οριον ισχυος 23. εργα ισχυος 248. Compl. ἐπιθυμήματα] επιθυμητα 23, 106, 157, 253. ὀφθαλμῶν] οφθαλμου 55.

XIII. Πρὸ αὐτοῦ] προ αυτων 23. Πρὸ αὐτοῦ—τοιαυτα] τοιαυτα προ αυτου ου γεγονε 55, 254. ἕως αἰῶνος] præmitt. και 248. Compl. οὐκ ἐνεδύσατο] οὐκ ἐδύσατο Compl. μόνον] μονων 106, 157. καὶ τὰ ἔκγονα] και τα εγγονα 55. Compl.

XIV. Θυσίαι αὐτοῦ] θυσιαι αυτων 23, 248. Compl. ἐνδελεχῶς δίς] ενδελεχωσεις 308.

XV. Ἐπλήρ. Μωυσῆς] επληρ. Μωσης 254. τὰς χεῖρας] + αυτου 248. Compl. ἐν ἐλαίῳ] εν ελεω 155. ∧ εν 248. Compl. εἰς διαθήκην αἰώνιον] εις διαθηκην αιωνος 23, 106, 157, 248, 253. Compl. καὶ ἐν τῷ σπέρματι] ∧ εν 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254. Compl. Alex. ἐν ἡμέραις] εν ημερα 248. Compl. οὐρανοῦ] ανθρωπου (scr. ανου) 155. λειτουργεῖν &c. usque ad ἀντικαταλλασσόμενον ver. 12. cap. xxvi.] ∧ 296, 308. τὸν λαὸν αὐτοῦ] ∧ αυτου 248. Compl. ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ] ∧ αυτου 23, 155. Ald. habet αὐτοῦ in charact. min. Alex.

XVI. προσαγαγεῖν] προσαγειν 23, 55, 254. Κυρίῳ] τω Κυριω 155. καὶ εὐωδίαν] και ευωδια III. περὶ τοῦ λαοῦ σου] ∧ σου 248. Compl. περὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ Alex.

XVII. Ἔδωκεν αὐτὸν] εδωκεν αυτω 55, 106, 155, 157, 248, 254. Compl. Alex. ἐν ἐντολαῖς] ∧ εν 106, 157, 253, 254. Ald. εντολας 248. Compl. ἐν ταῖς ἐντολαῖς Alex. ἐν διαθήκαις] ∧ εν 106, 157, 253. τὰ μαρτύρια] μαρτυριαν III. φωτίσαι] φωνησαι 23, 253. Ald. Ἰσραήλ] præmitt. τον 106, 157, 248. Compl. Alex.

XIX. Εἶδε] ἴδεν Alex. ἐποίησεν αὐτοῖς] εποιησεν εν αυτοις 106, 157, 248, 253. Compl. τέρατα] τεραστια 23, 253. ἐν πυρὶ] πυρ 23. ἐν πυρὶ φλογὸς] εν φλογι πυρος 55, 254. αὐτοῦ] αυτους 23, 55, 106, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex.

XX. ἀπαρχὰς] απαρχην 248. Compl. ἐμέρισεν αὐτοῖς] εμερισεν αυτω 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. ἄρτον ἐν πρώτοις] αρτοις πρωτοις 23. ∧ εν 155, 253. Ald. habet ἐν in charact. min. Alex. πλησμονήν] εν πλησμονη 55, 248, 254. Compl. Alex. εἰς πλησμονην 106, 157. πλησμονη 155.

XXI. Κυρίου] Θεου 157. φάγονται] φαγωνται 248. Compl. ἃς ἔδωκεν] ως εδωκεν 106. αὐτῷ τε καὶ] ∧ 23, 253. ∧ τε 248. Compl.

XXII. οὐ κληρονομήσει] ∧ οὐ 23, 253. Alex. καὶ μερὶς οὐκ ἔστιν] και μερις ουκ εσται 106, 253. μερίς σου] μερις αυτου 248. Compl. Alex. κληρονομία] præmitt. και 23, 55, 106, 155, 157, 254. Alex. κληρονομιας 248. Compl.

XXIII. στῆσαι αὐτὸν] στηναι αυτον 106, 155, 157, 248. Compl. Alex. ἐν τροπῇ] εν εντροπη 155. περὶ τοῦ Ἰσραήλ] περι τον Ισραηλ 155.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XLV.

24. ἐξιλάσατο περὶ τȣ̃ Ἰσραήλ. Διὰ τȣ̃το ἐϛάθη αὐτῷ διαθήκη εἰρήνης, προϛάτην ἁγίων καὶ λαῷ
25. αὐτȣ̃, ἵνα αὐτῷ ᾖ καὶ τῷ σπέρματι αὐτȣ̃ ἱερωσύνης μεγαλεῖον εἰς τȣ̀ς αἰῶνας. Καὶ διαθήκην τῷ
Δαυὶδ υἱῷ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, κληρονομία βασιλέως υἱȣ̃ ἐξ υἱȣ̃ μόνου· κληρονομία Ἀαρὼν καὶ τῷ
26. σπέρματι αὐτȣ̃. Δῴη ὑμῖν σοφίαν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν, κρίνειν τὸν λαὸν αὐτȣ̃ ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα μὴ
ἀφανισθῇ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.

ΚΕΦ. XLVI.

1. ΚΡΑΤΑΙΟΣ ἐν πολέμοις Ἰησȣ̃ς Ναυῆ, καὶ διάδοχος Μωυσῆ ἐν προφητείαις· ὃς ἐγένετο κατὰ
τὸ ὄνομα αὐτȣ̃ μέγας ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐκλεκτῶν αὐτȣ̃, ἐκδικῆσαι ἐπεγειρομένους ἐχθρȣ̀ς, ὅπως κλη-
2. ρονομήσῃ τὸν Ἰσραήλ. Ὡς ἐδοξάσθη ἐν τῷ ἐπᾶραι χεῖρας αὐτȣ̃, καὶ τῷ ἐκκλῖναι ῥομφαίαν ἐπὶ
3. 4. πόλεις; Τίς πρότερον αὐτȣ̃ ȣ̔́τως ἔϛη; τȣ̀ς γὰρ πολεμίȣς Κύριος αὐτὸς ἐπήγαγεν. Οὐχὶ ἐν
5. χειρὶ αὐτȣ̃ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος, καὶ μία ἡμέρα ἐγενήθη πρὸς δύο; Ἐπεκαλέσατο τὸν ὕψιϛον
6. δυνάϛην, ἐν τῷ θλίψαι αὐτὸν ἐχθρȣ̀ς κυκλόθεν· καὶ ἐπήκȣσεν αὐτῶν μέγας Κύριος Ἐν λίθοις
χαλάζης δυνάμεως κραταιᾶς· κατέῤῥαξεν ἐπ᾽ ἔθνος πόλεμον, καὶ ἐν καταβάσει ἀπώλεσεν ἀνθε-
ϛηκότας· ἵνα γνῶσιν ἔθνη πανοπλίαν αὐτῶν, ὅτι ἐναντίον Κυρίου ὁ πόλεμος αὐτȣ̃, καὶ γὰρ ἐπ-
7. ηκολȣ́θησεν ὀπίσω δυνάϛȣ. Καὶ ἐν ἡμέραις Μωυσέως ἐποίησεν ἔλεος, αὐτὸς καὶ Χαλὲβ υἱὸς Ἰε-
φοννῆ, ἀντιϛῆναι ἔναντι ἐχθρȣ̃, κωλῦσαι λαὸν ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ κοπάσαι γογγυσμὸν πονηρίας.
8. Καὶ αὐτοὶ δύο ὄντες διεσώθησαν ἀπὸ ἑξακοσίων χιλιάδων πεζῶν, εἰσαγαγεῖν αὐτȣ̀ς εἰς κληρονο-
9. μίαν, εἰς γῆν ῥέȣσαν γάλα καὶ μέλι. Καὶ ἔδωκεν ὁ Κύριος τῷ Χαλὲβ ἰσχὺν, καὶ ἕως γήρους
διέμεινεν αὐτῷ, ἐπιβῆναι αὐτὸν ἐπὶ ὕψος τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτȣ̃ κατέσχε κληρονομίαν·
10. 11. Ὅπως ἴδωσι πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι καλὸν τὸ πορεύεσθαι ὀπίσω Κυρίου. Καὶ οἱ κριταὶ
ἕκαϛος τῷ αὐτȣ̃ ὀνόματι, ὅσων ȣ̓κ ἐξεπόρνευσεν ἡ καρδία, καὶ ὅσοι ȣ̓κ ἀπεϛράφησαν ἀπὸ Κυρίȣ,
12. εἴη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλογίαις. Τὰ ὀϛᾶ αὐτῶν ἀναθάλοι ἐκ τȣ̃ τόπȣ αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνο-
13. μα αὐτῶν ἀντικαταλλασσόμενον, ἐφ᾽ υἱοῖς δεδοξασμένων αὐτῶν. Ἠγαπημένος ὑπὸ Κυρίου αὐτȣ̃
14. Σαμουὴλ προφήτης Κυρίου κατέϛησε βασιλείαν, καὶ ἔχρισεν ἄρχοντας ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτȣ̃. Ἐν
15. νόμῳ Κυρίου ἔκρινε συναγωγὴν, καὶ ἐπεσκέψατο Κύριος τὸν Ἰακώβ. Ἐν πίϛει αὐτȣ̃ ἠκριβάσθη
16. προφήτης, καὶ ἐγνώσθη ἐν πίϛει αὐτȣ̃ πιϛὸς ὁράσεως. Καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν Κύριον δυνάϛην,

XXIV. Διὰ τȣ̃το ἐϛάθη] δια τȣτο εϛη 248. Compl. διαθήκη] διαθήκην Compl. προϛάτην] προϛατειν 106, 157. Alex. προϛάτην ἁγίων] προϛατην των αγιων 55. προϛατειν των αγιων 254. καὶ λαῷ αὐτȣ̃] και λαȣ αυτȣ 23, 106, 155, 253. Alex. ἵνα αὐτῷ ᾖ] ∧ ᾖ 155. Ald. ἱερωσύνης] ιερωσυνη (primo; supra adscr. ς ab al. m.) 106. αγιωσυνης 155. εἰς τȣ̀ς αἰῶνας] εις τον αιωνα 248. Compl.

XXV. Καὶ διαθήκην] και διαθηκη 106. κατὰ διαθήκην Alex. τῷ Δαυὶδ] των Δαυιδ 254. τȣ̃ Δαυὶδ Ald. τῷ Δαυὶδ υἱῷ] τω υιω Δαυιδ 157. υἱῷ] υιων 23, 155, 254. + Ἰεσσαὶ Alex. κληρονομία βασιλ.] κληρονομιας βασιλ. Alex. υἱȣ̃ ἐξ] υιων ἐξ 23. κληρονομία Ἀαρὼν] κληρονομια αυτῳ III. κληρονομια αυτȣ 155. κληρονομιαν Ααρων 254.

XXVI. Δῴη] δοιη III. καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν] και την δοξαν αυτȣ 248. Compl. εἰς γενεὰς αὐτῶν] εις γενεαν αυτων 157. Alex.

I. Κρατ. ἐν πολέμοις] κρατ. εν πολεμω ∧ 106, 155, 157, 248. Compl. Alex. Ἰησȣ̃ς Ναυῆ] Ιησȣς υιος Ναυη 23, 106, 157. Alex. Ιησȣς υιος Ναυι 155. Ιησȣς ὁ τȣ Ναυη 248. Compl. υιος Ναυη 254. Μωυσῆ] Μωσεως 55, 254. præmitt. ἐν Ald. ἐν προφητ.] ∧ ἐν Ald. ἐκλεκτῶν αὐτȣ̃] ∧ αυτȣ 23. κληρονομήσῃ] κατακληρονομηση 55, 157, 248, 254. Compl. Alex. κατακληρονομησει 155.

II. Ὡς ἐδοξάσθη] ὃς εδοξασθη 106. χεῖρας αὐτȣ̃] χειρα αυτȣ 155. καὶ τῷ ἐκκλῖναι] και τω εκτειναι 55, 106. και εν τῳ εκτειναι 155, 157, 248, 253. Compl. Alex. ῥομφαίαν] ρομφαιας 155.

III. πρότερον αὐτȣ̃] προτερος αυτȣ 106, 155, 157, 248. Compl. Alex. προ πατερων αυτȣ 253. τȣ̀ς γὰρ πολεμίȣς] τȣς γαρ πολεμȣς 248. Compl. Κύριος] Κυριου 106, 248. Compl. Alex. ἐπήγαγεν] ἀπήγαγεν Alex.

IV. ἀνεπόδισεν] ανεποδισθη 155. ἐνεποδίσθη Alex.

V. Ἐπεκαλέσατο] επεκαλεσε 253. τὸν ὕψιϛον] præmitt. επι 253. ἐν τῷ θλίψαι] εν τω εκθλιψαι 248. Compl. ἐχθρȣ̀ς] εχθρον 253. ἐπήκȣσεν αὐτῶν] επηκȣσεν αυτȣ 55, 106, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. μέγας Κύριος] præmitt. ὁ 106, 157.

VI. Ἐν λίθοις] ∧ εν 155. habet ἐν in charact. minore Alex. ἐπ᾽ ἔθνος] επ᾽ εχθρȣς 155. επι εθνη 248. Compl. πανοπλίαν αὐτῶν] πανοπλιαν αυτȣ 55, 106, 155, 157, 253, 254. Alex. ὁ πόλεμος αὐτȣ̃] ὁ πολεμος αυτων 23.

VII. Καὶ ἐν ἡμέραις] και εν ημερα 248. Compl. ἐποίησεν ἔλεος] εποιησεν δυναμιν 157. καὶ Χαλὲβ] ∧ και 155. υἱὸς Ἰεφοννῆ] υιος Ιεφωνη 155, 157. υιος Ιεφονη 248. Compl. ἔναντι ἐχθρȣ̃] εναντι εκκλησιας 23. Alex. εναντι εχθρων 55, 254. εναντιον εκκλησιας 248, 253. Compl. καὶ κοπάσαι] και κοπιασαι 155.

VIII. ἀπὸ ἑξακοσίων] υπο ἑξακοσιων 55. εἰσαγαγεῖν] εἰσάγειν Alex. εἰς γῆν ῥέȣσαν] præmitt. και 253. γάλα καὶ μέλι] μελι και γαλα 155.

IX. ὁ Κύριος] ∧ ὁ 106, 157, 253. καὶ ἕως γήρους] και εως γηρως 23, 106, 157. ἐπιβῆναι αὐτὸν] ∧ αυτον 106. præmitt. και 248. Compl. ἐπὶ ὕψος] επι το υψος 55, 106, 155, 248, 254. Compl. Alex. κατέσχεν] και III. κληρονομίαν] præmitt. τὴν Alex.

X. οἱ υἱοὶ Ἰσρ.] οἱ υιοι τȣ Ισρ. 106, 157. ∧ οἱ 254. τὸ πορεύεσθαι] πορευθηναι 155. ὀπίσω Κυρίου] οπισω του Κυριου 248. Compl.

XI. ἕκαϛος] ἑκάϛῳ Ald. τῷ αὐτȣ̃ ὀνόματι] τω εαυτȣ ονοματι 23, 157. περι τω εαυτȣ ονοματι 106. εν τω αυτων ονοματι 155. ὅσων] ὁσον 106. ἀπὸ Κυρίου] απο τȣ Κυριȣ 248. εἴη τὸ μνημόσυνον] και το μνημοσυνον 248. Compl.

XII. ἐκ τȣ̃ τόπȣ] επι τȣ τοπȣ 248. Compl. ἐφ᾽ υἱοῖς] εν υιοις 248. Compl. εφ᾽ υιȣς 308.

XIII. ὑπὸ Κυρίου αὐτȣ̃] υπο Κυριου εαυτȣ 55, 254. Σαμουὴλ] ∧ Ald. βασιλείαν] βασιλεα 68. Ald. βασιλειας 248. Compl.

XIV. Ἐν νόμῳ Κυρίου ἔκρινε συναγωγὴν] ∧ 106. Κύριος] ∧ 22, 254. τὸν Ἰακώβ] τω Ιακωβ 23.

XV. καὶ ἐγνώσθη] και επεγνωσθη 155. ἐν πίϛει αὐτȣ̃ 2°] εν ρηματι αυτȣ 23, 55, 248, 253, 254, 296. Compl. εν ρημασιν αυτȣ 106, 155, 157. Alex. πιϛὸς] πιϛει (scr. πιϛι) 23. πιϛις 253. πιϛὸς ὁράσεως] ∧ 248. Compl.

Digitized by Google

ΚΕΦ. XLVI.

ἐν τῷ θλίψαι ἐχθρȣ̀ς αὐτȣ̃ κυκλόθεν, ἐν προσφορᾷ ἀρνὸς γαλαθηνȣ̃. Καὶ ἐβρόντησεν ἀπ' ȣ̓ρανȣ̃ 17.
Κύριος, καὶ ἐν ἤχῳ μεγάλῳ ἀκȣστὴν ἐποίησε τὴν φωνὴν αὐτȣ̃. Καὶ ἐξέτριψεν ἡγȣμένȣς Τυρίων, 18.
καὶ πάντας ἄρχοντας Φυλιςιείμ. Καὶ πρὸ καιρȣ̃ κοιμήσεως αἰῶνος ἐπεμαρτύρατο ἔναντι Κυρίȣ 19.
καὶ χριςȣ̃, Χρήματα καὶ ἕως ὑποδημάτων ἀπὸ πάσης σαρκὸς ȣ̓κ εἴληφα· καὶ ȣ̓κ ἐνεκάλεσεν αὐ-
τῷ ἄνθρωπος. Καὶ μετὰ τὸ ὑπνῶσαι αὐτὸν προεφήτευσε, καὶ ὑπέδειξε βασιλεῖ τὴν τελευτὴν 20.
αὐτȣ̃, καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς τὴν φωνὴν αὐτȣ̃, ἐν προφητείᾳ ἐξαλεῖψαι ἀνομίαν λαȣ̃.

ΚΕΦ. XLVII.

ΚΑΙ μετὰ τȣ̃το ἀνέςη Νάθαν προφητεύειν ἐν ἡμέραις Δαυίδ. Ὥσπερ ςέαρ ἀφωρισμένον ἀπὸ 1. 2.
σωτηρίου, ȣ̈τως Δαυὶδ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Ἐν λέȣσιν ἔπαισεν ὡς ἐν ἐρίφοις, καὶ ἐν ἄρκοις 3.
ὡς ἐν ἄρνασι προβάτων. Ἐν νεότητι αὐτȣ̃ ȣ̓χὶ ἀπέκτεινε γίγαντα, καὶ ἐξῆρεν ὀνειδισμὸν ἐκ λαȣ̃, 4.
ἐν τῷ ἐπᾶραι χεῖρα ἐν λίθῳ σφενδόνης, καὶ καταβαλεῖν γαυρίαμα τȣ̃ Γολιάθ; Ἐπεκαλέσατο 5.
γὰρ Κύριον τὸν ὕψιςον, καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτȣ̃ κράτος ἐξᾶραι ἄνθρωπον δυνατὸν ἐν πολέ-
μῳ, ἀνυψῶσαι κέρας λαȣ̃ αὐτȣ̃. Οὕτως ἐν μυριάσιν ἐδόξασεν αὐτὸν, καὶ ᾔνεσεν αὐτὸν ἐν εὐλο- 6.
γίαις Κυρίου, ἐν τῷ φέρεσθαι αὐτῷ διάδημα δόξης. Ἐξέτριψε γὰρ ἐχθρȣ̀ς κυκλόθεν, καὶ ἐξȣ- 7.
δένωσε Φυλιςιεὶμ τȣ̀ς ὑπεναντίȣς· ἕως σήμερον συνέτριψεν αὐτῶν κέρας. Ἐν παντὶ ἔργῳ αὐτȣ̃ 8.
ἔδωκεν ἐξομολόγησιν· ἁγίῳ ὑψίςῳ ῥήματι δόξης ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτȣ̃ ὕμνησε, καὶ ἠγάπησε τὸν
ποιήσαντα αὐτόν. Καὶ ἔςησε ψαλτῳδȣ̀ς κατέναντι τȣ̃ θυσιαςηρίου, καὶ ἐξ ἤχȣ αὐτῶν γλυκαίνει 9.
μέλη. Ἔδωκεν ἐν ἑορταῖς εὐπρέπειαν, καὶ ἐκόσμησε καιρȣ̀ς μέχρι συντελείας· ἐν τῷ αἰνεῖν αὐ- 10.
τȣ̀ς τὸ ἅγιον ὄνομα αὐτȣ̃, καὶ ἀπὸ πρωῒ ἠχεῖν τὸ ἁγίασμα. Κύριος ἀφεῖλε τὰς ἁμαρτίας αὐτȣ̃, 11.
καὶ ἀνύψωσεν εἰς αἰῶνα τὸ κέρας αὐτȣ̃, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην βασιλέων καὶ θρόνον δόξης ἐν
τῷ Ἰσραήλ. Μετὰ τȣ̃τȣ ἀνέςη υἱὸς ἐπιςήμων, καὶ δι' αὐτὸν κατέλυσεν ἐν πλατυσμῷ. Σαλω- 12. 13.
μὼν ἐβασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης, ᾧ ὁ Θεὸς κατέπαυσε κυκλόθεν, ἵνα ςήσῃ οἶκον ἐπ' ὀνόματι
αὐτȣ̃, καὶ ἑτοιμάσῃ ἁγίασμα εἰς τὸν αἰῶνα. Ὡς ἐσοφίσθης ἐν νεότητί σου, καὶ ἐνεπλήσθης ὡς 14.
ποταμὸς συνέσεως. Γῆν ἐπεκάλυψεν ἡ ψυχή σου, καὶ ἐνέπλησας ἐν παραβολαῖς αἰνιγμάτων. 15.
Εἰς νήσȣς πόῤῥω ἀφίκετο τὸ ὄνομά σȣ, καὶ ἠγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ σȣ. Ἐν ᾠδαῖς καὶ παροιμί- 16. 17.
αις καὶ παραβολαῖς, καὶ ἐν ἑρμηνείαις ἀπεθαύμασάν σε χῶραι. Ἐν ὀνόματι Κυρίου τȣ̃ Θεȣ̃ τȣ̃ 18.

XVI. ἐν τῷ θλίψαι] εν τω εκθλιψαι 23. + αυτον 248. Compl. εν τω εκλειψαι 253. ἐν προσφορᾷ ἀρνὸς] εν προσφορα ανδρος 248. Compl.

XVII. Κύριος] præmitt. ὁ 106, 155, 157, 248, 254, 296. Compl. ἐν ἤχῳ μεγάλῳ] + βροντης 248. Compl.

XVIII. πάντας ἄρχȣντας] παντας τȣς αρχοντας 157. Φυλιςιεὶμ] Φιλιςιειμ 106, 155.

XIX. κοιμήσεως] ποιησεως 55, 254. καὶ χριςȣ̃] + αυτȣ 248. Compl. ȣ̓κ εἴληφα] ȣκ ειληφει 55, 254. ȣκ ειληφεν 68. Ald.

XX. προεφήτευσε] επροφητευσε 55, 296, 308. Alex. βασιλεῖ] βασιλέως Ald. τὴν φωνὴν] ∧ τὴν Alex. ἀνομίαν] προφητειαν 254.

I. Καὶ μετὰ τȣ̃το] και μετα τȣτον 23, 68, 106, (155. fcr. τȣτων) 157, 253, 296, 308. Ald. Alex. ἀνέςη Νάθαν] ανεςιν Ισραηλ 23. ανεςησε Ναθαν 157, 296. προφητεύειν] ὁ προφητης 248. Compl.

II. ἀπὸ τῶν υἱῶν] ∧ των 106, 155, 157, 248, 253. Compl. Alex.

III. ἔπαισεν] επαιξεν (23, 155. fcr. επεξεν) 55, 157, 253. επεξενωσεν 248, 254. Compl. επηξεν 296. ἔπαιζεν Ald. Alex. ὡς ἐν ἐρίφοις] ∧ ως εν 254. καὶ ἐν ἄρκοις] και εν αρκτοις 55. ἐν ἄρνασι προβάτων] εν αρμασι προβατοις 254.

IV. ȣ̓χὶ ἀπέκτεινε] ∧ ȣχι 248. Compl. ὀνειδισμὸν] εφονειδισμον 155. ἐν τῷ ἐπᾶραι] præmitt. και 55, 248. Compl. χεῖρα] χειρας III, 23. καὶ καταβαλεῖν] ∧ και 23, 248. Compl. και κατεβαλε (106. fed ε utrumque fcript. fuper rafur. ab al. m.) 155. τȣ̃ Γολιάθ] τȣ Γολιαδ 23. τον Γολιαθ 308.

V. Κύριον τὸν ὕψιςον] τον υψιςον Κυριον 106. ∧ τον 248. Compl. ∧ Κυριον 254. δυνατὸν ἐν πολέμῳ] δυναςην εν πολεμω 155. ἀνυψῶσαι κέρας] præmitt. και 254.

VI. Οὕτως] ȣτος 155. καὶ ᾔνεσεν] και ηνεσαν 106, 157, 308.

VII. Ἐξέτριψε] εξετρεψε 155. + γαρ 308. ἕως σήμερον] εως αιωνος 55, 253, 254. εως ημερων 155.

VIII. Ἐν παντὶ ἔργῳ] præmitt. και 254. ῥήματι δόξης] ρημασιν δοξης 155.

IX. ψαλτῳδȣ̀ς] ψαλμωδȣς 248, 296. Compl. κατεν. τȣ̃ θυσιας.] ∧ τȣ 106, 155, 157, 248. Compl. Alex. καὶ ἐξ ἤχȣ] και εξ ηχȣς 23, 155, (248, 253. fcr. ἐξήχους) 254. Compl. Alex. ∧ και 157. αὐτῶν] αυτȣ 248. Compl. γλυκαίνει] γλυκαινειν 106, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. μέλη] + και καθημεραν αινεσουσιν εν ωδαις αυτων 248. Compl. + eadem, nifi ἐν ταῖς ᾠδαῖς, in char. minore Alex.

X. Ἔδωκ. ἐν ἑορτ. εὐπρέπ.] ∧ 23. ἐν ἑορταῖς] μεν εορταις 155. εν ταις εορταις 248. Compl. τὸ ἅγιον ὄνομα] το ονομα το αγιον 155, 157. το αγιον αυτȣ ονομα 248. Compl. ∧ ἅγιον Ald. καὶ ἀπὸ πρωῒ] και απο πρωιας 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. τὸ ἁγίασμα] + αυτȣ 248. Compl.

XI. εἰς αἰῶνα] εις αιωνας 248. Compl. διαθήκην βασιλέων] διαθηκην βασιλεως 55, 254. διαθηκην βασιλειας 248. Compl.

XII. Μετὰ τȣ̃τȣ] μετα τȣτον 106, 155, 157, 248. Compl. Alex. μετα τȣτο 253. καὶ δι' αὐτὸν] και δι' αυτων 155.

XIII. ἐν ἡμέραις εἰρήνης] + και εδοξασθη 248. Compl. ᾧ ὁ Θεὸς] ως ὁ Θεος 248. Compl. Ald. ὃν ὁ Θεος 296, 308. κυκλόθεν] + αυτȣ 248. Compl. ἵνα ςήσῃ] αναςησει 155. καὶ ἑτοιμάσῃ] και ετοιμασει 155.

XIV. Ὡς ἐσοφίσθης] ως εσοφισθη 248. Compl. ἐν νεότητί σȣ] εν νεοτητι αυτȣ 248. Compl. καὶ ἐνεπλήσθης] και ενεπλησθη 248. Compl. και επλησθης 253.

XV. ἡ ψυχή σου] + πασαν 248. Compl. καὶ ἐνέπλησας] και ενεπλησε 248. Compl. καὶ ἀνέπλησας Ald. ἐν παραβολαῖς] ∧ εν 248. Compl.

XVI. καὶ ἠγαπήθης] και ηγαπησεν 248. Compl.

XVII. Ἐν ᾠδαῖς] præmitt. και 155. Alex. ἐν ἑρμηνείαις] εν ερημιαις III. εν ερμηνεια 68. Ald. ∧ εν 248. Compl. ἀπεθαύμ. σε] ∧ σε 248. Compl. χῶραι] αἱ χωραι 248. Compl.

XVIII. Κυρίȣ τȣ̃ Θεȣ̃] ∧ τȣ Θεȣ 23. + πασης της γης 248. Compl. τȣ̃ ἐπικεκλημένȣ] τȣ επικαλεσαμενου 248. Compl. Θεȣ̃ Ἰσρ.] præmitt. τȣ 248. præmitt. σȣ Compl. συνήγαγες] συνηγα-

Digitized by Google

ΚΕΦ. XLVII.

ἐπικεκλημένου Θεȣ̃ Ἰσραὴλ, συνήγαγες ὡς κασσίτερον τὸ χρυσίον, καὶ ὡς μόλιβδον ἐπλήθυνας
19. 20. ἀργύριον. Παρενέκλινας τὰς λαγόνας σου γυναιξὶ, καὶ ἐνεξȣσιάσθης ἐν τῷ σώματί σȣ. Ἔδω-
κας μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου, καὶ ἐβεβήλωσας τὸ σπέρμα σου, ἐπαγαγεῖν ὀργὴν ἐπὶ τὰ τέκνα σου,
21. καὶ κατενύγην ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σȣ, Γενέσθαι δίχα τυραννίδα, καὶ ἐξ Ἐφραὶμ ἄρξαι βασιλείαν
22. ἀπειθῆ. Ὁ δὲ Κύριος οὐ μὴ καταλίπῃ τὸ ἔλεος αὐτȣ̃, καὶ οὐ μὴ διαφθαρῇ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐ-
τȣ̃· ȣ̓δὲ μὴ ἐξαλείψῃ ἐκλεκτȣ̃ ἔκγονα, καὶ σπέρμα τȣ̃ ἀγαπήσαντος αὐτὸν οὐ μὴ ἐξάρῃ· καὶ τῷ
23. Ἰακὼβ ἔδωκε κατάλειμμα, καὶ τῷ Δαυὶδ ἐξ αὐτȣ̃ ῥίζαν. Καὶ ἀνεπαύσατο Σαλωμὼν μετὰ τῶν
πατέρων, καὶ κατέλιπε μετ' αὐτὸν ἐκ τȣ̃ σπέρματος αὐτȣ̃, λαȣ̃ ἀφροσύνην καὶ ἐλασσȣ́μενον συν-
έσει, Ῥοβοὰμ, ὃς ἀπέστησε λαὸν ἐκ βȣλῆς αὐτȣ̃· καὶ Ἱεροβοὰμ υἱὸν Ναβὰτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσ-
24. ραὴλ, καὶ ἔδωκε τῷ Ἐφραὶμ ὁδὸν ἁμαρτίας. Καὶ ἐπληθύνθησαν αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν σφόδρα,
25. ἀποστῆσαι αὐτȣ̀ς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν. Καὶ πᾶσαν πονηρίαν ἐξεζήτησαν, ἕως ἐκδίκησις ἔλθῃ ἐπ'
αὐτȣ́ς.

ΚΕΦ. XLVIII.

1. 2. ΚΑΙ ἀνέστη Ἠλίας προφήτης ὡς πῦρ, καὶ ὁ λόγος αὐτȣ̃ ὡς λαμπὰς ἐκαίετο. Ὃς ἐπήγαγεν ἐπ'
3. αὐτȣ̀ς λιμὸν, καὶ τῷ ζήλῳ αὐτȣ̃ ὠλιγοποίησεν αὐτȣ́ς. Ἐν λόγῳ Κυρίου ἀνέσχεν ȣ̓ρανὸν, κατ-
4. ήγαγεν ȣ̔́τως τρὶς πῦρ. Ὡς ἐδοξάσθης Ἠλία ἐν τοῖς θαυμασίοις σου; καὶ τίς ὅμοιός σοι καυ-
5. 6. χᾶσθαι; Ὁ ἐγείρας νεκρὸν ἐκ θανάτου καὶ ἐξ ᾅδου ἐν λόγῳ ὑψίστου· Ὁ καταγαγὼν βασιλεῖς
7. εἰς ἀπώλειαν, καὶ δεδοξασμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν· Ὁ ἀκȣ́ων ἐν Σινᾶ ἐλεγμὸν, καὶ ἐν Χωρὴβ
8. κρίματα ἐκδικήσεως· Ὁ χρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα, καὶ προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν·
9. 10. Ὁ ἀναληφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρὸς ἐν ἅρματι ἵππων πυρίνων· Ὁ καταγραφεὶς ἐν ἐλεγμοῖς εἰς
καιρȣ̀ς, κοπάσαι ὀργὴν πρὸ θυμȣ̃, καὶ ἐπιστρέψαι καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν, καὶ καταστῆσαι φυ-
11. λὰς Ἰακώβ. Μακάριοι οἱ ἰδόντες σε, καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει κεκοσμημένοι· καὶ γὰρ ἡμεῖς ζωῇ ζησό-
12. μεθα. Ἠλίας, ὃς ἐν λαίλαπι ἐσκεπάσθη· καὶ Ἐλισαιὲ ἐνεπλήσθη πνεύματος αὐτȣ̃· καὶ ἐν
13. ἡμέραις αὐτȣ̃ οὐκ ἐσαλεύθη ὑπὸ ἄρχοντος, καὶ οὐ κατεδυνάστευσεν αὐτὸν ȣ̓δείς. Πᾶς λόγος οὐχ
14. ὑπερῆρεν αὐτὸν, καὶ ἐν κοιμήσει ἐπροφήτευσε τὸ σῶμα αὐτȣ̃. Καὶ ἐν ζωῇ αὐτȣ̃ ἐποίησε τέρατα,

γεν 155. συνεκλησες (sic) 308, τὸ χρυσίον] ∧ το 106. καὶ ὡς μόλιβδον] και ως μολιβον III, 23, 55, 253, 296, 308. και ως μολυβον 157, 248. Compl. ἀργύριον] præmitt. το 248. Compl.

XIX. Παρενέκλινας] παρανεκλινας 55, 254. παρεκλινας (155. scr. παρεκληνας) 296. τὰς λαγόνας σου] τα σπλαγχνα σου 248. Compl.

XX. καὶ κατενύγην] και κατανυγηναι 106, 248. Compl. Alex. ἐπὶ τῇ ἀφροσ. σου] ἐπὶ τῇ εὐφροσ. σου Ald.

XXI. τυραννίδα] τυραννιδος 248. Compl.

XXII. οὐ μὴ καταλίπῃ] οὐ μη εγκαταλιπη 55, 106, 157, 254, 296, 308. οὐ μη εγκαταλειπη 155. Alex. καὶ οὐ μὴ διαφθαρῇ] και ȣ μη διαφθειρη 23, 55, 106, (155, 254. ut videtur; scr. διαφθηρει) 157, 296. Alex. και ȣ μη διαφθειρει 308. ȣ̓δὲ μὴ ἐξαλείψῃ] ȣδ' ȣ μη εξαλειψει 55. ȣδ' ȣ μη εξαλειψη 248. Compl. ἐκλεκτȣ̃] + αυτȣ 55, 68, 106, 155, 157, 248, 253, 296. Compl. Alex. ἐκ τȣ̃ αὐτȣ̃ Ald. ἔκγονα] εκγονον 55, 254. ἔγγονα Compl. καὶ σπέρμα] + αυτȣ 55. καὶ τὸ σπέρμα Alex. τȣ̃ ἀγαπ.] ∧ τȣ 55. οὐ μὴ ἐξάρῃ] ȣ μη εξαρει 308.

XXIII. μετὰ τῶν πατέρων] + αυτȣ 55, 106, 155, 157, 254, 308. Alex. ἐκ τοῦ σπέρματος] απο του σπερματος 248, 308. Compl. Ῥοβοὰμ—Ναβὰτ] Ροβοαμ υιος Ναβαγ 155. ἀπέσ. λαὸν] ἀπέσ. τὸν λαὸν Alex. υἱὸν Ναβὰτ] υιος Ναδαβ 23. υιος Ναβατ 55, 106, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. υἱὸν Ναφὰτ Ald. ὃς ἐξήμαρτε] ως εξημαρτεν 155. ὁδὸν ἁμαρτίας] οδων αμαρτιας 155.

XXIV. ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν] ∧ αυτων 248. Compl.

XXV. Καὶ πᾶσ. πονηρ. ἐξεζήτ.] ∧ 248. Compl. ἐξεζήτησαν] εξεζητηθησαν (forte εξεζηθησαν corrupte pro εξεζητησαν) 308. ἕως ἐκδίκησις] ως εκδικησις III. εως οργη και εκδικησις 248. Compl. ἕως δίκησις Ald.

I. καὶ ὁ λόγος] και ο λογισμος 254.

II. λιμὸν] + ισχυρον 248. Compl. (Alex. in charact. minore.) ὠλιγοποίησεν αὐτȣ́ς] ωδοποιησεν αυτȣς 23.

III. ȣ̓ρανὸν] ȣρανȣ 155. κατήγαγεν] præmitt. και 55, (106. inter lin. ab al. m.) 248, 253. Compl. ȣ̔́τως] ȣτος 106, 157. ∧ 253.

ȣ̔́τως τρὶς πῦρ] τρις πυρ εξ ȣρανȣ 248. Compl.

IV. Ὡς ἐδοξάσθης] ὃς ἐδοξάσθη Ald. Ἠλία] Ηλιας 155. ἐν τοῖς θαυμασίοις] ∧ τοις 55, 106, 155, 157, 254, 308. Alex. ὅμοιός σοι] ὅμοιός σου Ald. καυχᾶσθαι] καυχησασθαι 55, 254, 308. καυχησεται 106, 155, 296. Alex.

V. καὶ ἐξ ᾅδου] + ψυχην 248, 253. Compl. (Alex. in char. min.)

VI. Ὁ καταγαγὼν] ∧ ὁ 248. Compl. καὶ δεδοξασμένους] και δεδοξασμενος 155.

VII. Ὁ ἀκȣ́ων] ∧ ὁ 55, 106, 155, 157, 253, 254, 296. Ald. Alex. ἐν Σινᾶ] εις Σινα 157, 308. ἐλεγμὸν] + Κυριου 248, 253. Compl. (Alex. in charact. minore.)

VIII. μετ' αὐτόν] μετ' αυτων 23, 155.

IX. ἐν λαίλαπι] εν λαμπαδι III.

X. ἐν ἐλεγμοῖς] ελεγμος III, 23, 55, 106, 157, 253, 254. ελεγμȣς 248. Compl. εἰς καιρȣ̀ς] εις καιρον 23, 55, 254. ὀργὴν] + κρίσεως Κυρίου in charact. minore Alex. ὀργὴν πρὸ θυμȣ̃] οργην κρισεως Κυριου προς θυμον 248. Compl. καὶ ἐπιστρέψαι] ∧ και 106, 155, 157, 248, 296. Compl. habet καὶ in charact. min. Alex. πατρὸς πρὸς υἱὸν] πατρος επι υιον 23, 155. πατέρων επι τεκνα 253.

XI. οἱ ἰδόντες σε] οἱ ειδοτες σε 23, 253. καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει] ∧ οἱ 254. κεκοσμημένοι] κεκοιμημενοι 155, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. ζωῇ ζησόμεθα] ζωης ζησομεθα III. ζωη ζησωμεθα 155.

XII. ὃς ἐν λαίλ.] ως εν λαιλ. 155. Alex. ὃς ἐν λαίλ. ἐσκεπ.] ὃς εσκεπ. εν λαιλ. 248. Compl. καὶ Ἐλισαιὲ] και Ελισσεαι 155. ἐνεπλήσθη] επλησθη 157, 253. Alex. πνεύματος αὐτȣ̃] πνευματος αγιου III, 248. Compl. στοματος αυτȣ 68. Ald. ὑπὸ ἄρχοντος] απο αρχοντος 55. απο αρχοντων 248. Compl. καὶ οὐ κατεδυνάστευσεν] και ουκ εδυναστευσεν 155. αὐτὸν ȣ̓δείς] αυτȣς ȣδεις (corr. ut in Ed. ab ead. m.) 155.

XIII. ȣ̓χ ὑπερῆρεν] ȣ̓χ ὑπῆρεν Ald. ἐπροφήτευσε] προεφητευσε 157, 248. Compl.

XIV. Καὶ ἐν ζωῇ αὐτȣ̃] και εν τη ζωη αυτȣ 55. καὶ ἐν τελευτῇ] και εν τη τελευτη 55. + αυτȣ 248. και τη τελευτη 254. καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτȣ̃ Compl.

ΚΕΦ. XLVIII.

καὶ ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἐν πᾶσι τούτοις οὐ μετενόησεν ὁ λαός, καὶ οὐκ ἀπ- 15.
έστησαν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν, ἕως ἐπρονομεύθησαν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ἐσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ
τῇ γῇ· καὶ κατελείφθη ὁ λαὸς ὀλιγοστός, καὶ ἄρχων τῷ οἴκῳ Δαυίδ. Τινὲς μὲν αὐτῶν ἐποίησαν 16.
τὸ ἀρεστόν, τινὲς δὲ ἐπλήθυναν ἁμαρτίας. Ἐζεκίας ὠχύρωσε τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγεν εἰς 17.
μέσον αὐτῶν τὸν Γώγ· ὤρυξε σιδήρῳ ἀκρότομον, καὶ ᾠκοδόμησε κρήνας εἰς ὕδατα. Ἐν ἡμέραις 18.
αὐτοῦ ἀνέβη Σενναχηρίμ, καὶ ἀπέστειλε Ῥαψάκην, καὶ ἀπῆρε· καὶ ἐπῆρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ Σιών,
καὶ ἐμεγαλαύχησεν ὑπερηφανίᾳ αὐτοῦ. Τότε ἐσαλεύθησαν καρδίαι καὶ χεῖρες αὐτῶν, καὶ ὠδίνη- 19.
σαν ὡς αἱ τίκτουσαι. Καὶ ἐπεκαλέσαντο τὸν Κύριον τὸν ἐλεήμονα, ἐκπετάσαντες τὰς χεῖρας αὐ- 20.
τῶν πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ ἅγιος ἐξ οὐρανοῦ ταχὺ ἐπήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ
Ἡσαΐου. Ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐξέτριψεν αὐτοὺς ὁ ἄγγελος αὐτοῦ. 21.
Ἐποίησε γὰρ Ἐζεκίας τὸ ἀρεστὸν Κυρίῳ, καὶ ἐνίσχυσεν ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἃς ἐν- 22.
ετείλατο Ἡσαΐας ὁ προφήτης ὁ μέγας, καὶ πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτοῦ. Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνεπό- 23.
δισεν ὁ ἥλιος, καὶ προσέθηκε ζωὴν βασιλεῖ. Πνεύματι μεγάλῳ εἶδε τὰ ἔσχατα, καὶ παρεκά- 24.
λεσε τοὺς πενθοῦντας ἐν Σιών. Ἕως τοῦ αἰῶνος ὑπέδειξε τὰ ἐσόμενα, καὶ τὰ ἀπόκρυφα πρινὴ 25.
παραγενέσθαι αὐτά.

ΚΕΦ. XLIX.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ Ἰωσίου εἰς σύνθεσιν θυμιάματος, ἐσκευασμένον ἔργῳ μυρεψοῦ, ἐν παντὶ στό- 1.
ματι ὡς μέλι γλυκανθήσεται, καὶ ὡς μουσικὰ ἐν συμποσίῳ οἴνου. Αὐτὸς κατευθύνθη ἐν ἐπιστροφῇ 2.
λαοῦ, καὶ ἐξῆρε βδελύγματα ἀνομίας. Κατεύθυνε πρὸς Κύριον τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐν ἡμέραις 3.
ἀνόμων κατίσχυσε τὴν εὐσέβειαν. Πάρεξ Δαυίδ, καὶ Ἐζεκίου, καὶ Ἰωσίου, πάντες πλημμέλειαν 4.
ἐπλημμέλησαν· κατέλιπον γὰρ τὸν νόμον τοῦ ὑψίστου, οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἐξέλιπον. Ἔδωκαν γὰρ 5.
τὸ κέρας αὐτῶν ἑτέροις, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔθνει ἀλλοτρίῳ. Ἐνεπύρισαν ἐκλεκτὴν πόλιν ἁγι- 6.
άσματος, καὶ ἠρήμωσαν τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν χειρὶ Ἱερεμίου. Ἐκάκωσαν γὰρ αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐν 7.
μήτρᾳ ἡγιάσθη προφήτης ἐκριζοῦν καὶ κακοῦν καὶ ἀπολλύειν, ὡσαύτως οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεύ-
ειν. Ἰεζεκιὴλ ὃς εἶδεν ὅρασιν δόξης, ἣν ὑπέδειξεν αὐτῷ ἐπὶ ἅρματος χερουβίμ. Καὶ γὰρ ἐμνή- 8. 9.
σθη τῶν ἐχθρῶν ἐν ὄμβρῳ, καὶ ἀγαθῶσαι τοὺς εὐθύνοντας ὁδούς. Καὶ τῶν δώδεκα προφητῶν τὰ 10.
ὀστᾶ ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν· παρεκάλεσε δὲ τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν πίστει
ἐλπίδος. Πῶς μεγαλύνωμεν τὸν Ζοροβάβελ; καὶ αὐτὸς ὡς σφραγὶς ἐπὶ δεξιᾶς χειρός. Οὕτως 11. 12.

XV. ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν] + αυτων 55, 106, 155, 157, 248, 254. Compl. (Alex. in charact. minore.) ἕως ἐπρονομεύθησαν] εως προενομευθησαν 248. Compl. ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν] ∧ αυτων 23. ∧ της 155. habet τῆς in charact. minore Alex. καὶ ἐσκορπίσθησαν] και διεσκορπισθησαν 106, 157, 248, 253. Compl. Alex. καὶ ἄρχων] και αρχον 155. τῷ οἴκῳ] præmitt. εν 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex.

XVI. Τινὲς μὲν αὐτῶν ἐποίησαν] τινες μεν εποιησαν αυτων 248. Compl. τίνες δὲ] ∧ δὲ Compl.

XVII. εἰς μέσον αὐτῶν] εις μεσον αυτης 106, 155, 157, 248. Compl. Alex. ἐν μέσῳ αὐτῶν Ald. τὸν Γώγ] τον Ηωγ 23. υδωρ 55, 106, 155, 157, 248, 254. Compl. Alex. σιδήρῳ] præmitt. εν 248, 253. Compl. (Alex. in charact. minore.) εἰς ὕδατα] εις υδωρ 155.

XVIII. Σενναχηρὶμ] Σενναχαιρειμ 23. Σεναχηρειμ 106, 248. Compl. Σενναχηρημ 155. Σενναχειριμ 157. καὶ ἀπέστειλε] και ανεστειλε 155. Ῥαψάκην] τον Ραψακην εκ Λαχεις 248. Compl. præmitt. τον 253. καὶ ἀπῆρε] καὶ ἀπῆρεν ἐκ Λαχείς (cum ἐκ Λαχείς in charact. minore) Alex. καὶ ἀπῆρε—χεὶρ αὐτοῦ] και απηρε χειρα αυτου 248. Compl. ἡ χεὶρ αὐτοῦ] χειρα αυτου 55, 106, 155, 254. ὑπερηφανίᾳ αὐτοῦ] υπερηφανιαν αυτου 55, 254. præmitt. εν 106, 155, 157. Compl.

XIX. καὶ χεῖρες αὐτῶν] και αἱ χειρες αυτων 55, 106, 253, 254. Alex.

XX. Καὶ ἐπεκαλέσαντο] και επανεκαλεσαντο 253. τὸν Κύριον] ∧ τον 55, 106, 253. τὰς χεῖρας αὐτῶν] ∧ τας 248. Compl. πρὸς αὐτὸν] επ᾽ αυτον 254. ταχὺ ἐπήκ.] ∧ ταχυ 248. Compl.

XXI. Ἐπάταξε] præmitt. και 55, 155, 254.

XXII. τὸ ἀρεστὸν Κυρίῳ] το αρεστον Κυριου 248, 253. Compl. ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ] εν οδω Δαυιδ 55, 106, 155, 157, 254. ∧ εν 248. Compl. ἃς ἐνετείλατο] ως ενετειλατο 106, 248. Compl. ἃ ενετειλατο 254. καὶ πιστὸς] και σεπτος 248. Compl.

XXIII. βασιλεῖ] βασιλέως Ald.

XXIV. εἶδε] ἴδε Ald. ἐν Σιών] εν 55, 254.

XXV. πρινὴ παραγένεσθαι] πριν ἢ γενεσθαι 55.

I. ἐσκευασμένον ἔργῳ] εσκευασμενον εργον 155. Alex. εσκευασμενω εργω 248. Compl. συμποσίῳ] συμποσιου 155.

II. βδελύγματα] βδελυγμα 55, 254.

III. τὴν καρδίαν αὐτοῦ] την οδον αυτου III.

IV. καὶ Ἰωσίου] καὶ Ζωσίου Compl. πλημμέλειαν] πλημμελεια 106. Alex. πλημμελειας 253. κατέλιπον] κατέλειπον Alex. οἱ βασιλεῖς] præmitt. ως 23. præmitt. ὃν 157, 253. ἐξέλιπον] εξελειπον 155. Alex.

V. Ἔδωκαν] εδωκεν (155. corr. ut in Ed. ab eadem m.) Compl. Alex. γὰρ τὸ κέρας] ∧ γαρ 248. Compl.

VI. Ἐνεπύρισαν] ενεπειρισεν (corr. ενεπυρισεν ad eadem m.) 155. ενεπυρησαν 248. ἐνέπρησαν Compl. ἐκλεκτὴν πόλιν] tr. 253.

VII. Ἐκάκωσαν γὰρ] ∧ γαρ 23. ἐκάκωσε γὰρ Compl. ἀπολλύειν] ἀπολύειν Alex. καταφυτεύειν] præmitt. φυτευειν 155.

VIII. Ἰεζεκιὴλ ὃς] Ιεζεκιηλος 157. Alex. χερουβίμ] χερουβειν 23.

IX. καὶ ἀγαθῶσαι] και κατωρθωσε 106, 157, 248, 253. Compl.

X. τὰ ὀστᾶ &c. ad fin. com.] ειη το μνημοσυνον εν ευλογιαις 248, Compl. ἀναθάλοι] αναθαλλοι 155. ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν] ∧ αὐτῶν Ald. παρεκάλεσε δὲ] παρεκαλεσαν γαρ 55, 155, 254. Alex. παρεκαλεσε γαρ 106, 157. παρεκαλεσαν 253. καὶ ἐλυτρώσατο] και ελυτρωσαντο 254. Alex. ἐν πίστει] ∧ 155.

XI. Πῶς μεγαλύνωμεν] πως μεγαλυνουμεν 106, 157. πως μεγαλυνομεν 248. Compl. τὸν Ζοροβάβελ] τον Ζορομβαβελ 23. καὶ αὐτὸς] και ουτος 106. ὡς σφραγὶς] ∧ ως 23.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. XLIX.

Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδέκ· οἳ ἐν ἡμέραις αὐτῶν ᾠκοδόμησαν οἶκον, καὶ ἀνύψωσαν λαὸν ἅγιον Κυρίῳ ἡτοι-
13. μασμένον εἰς δόξαν αἰῶνος. Καὶ Νεεμίου ἐπὶ πολὺ τὸ μνημόσυνον, τοῦ ἐγείραντος ἡμῖν τείχη
14. πεπτωκότα, καὶ στήσαντος πύλας καὶ μοχλοὺς, καὶ ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν. Οὐδὲ εἷς
15. ἐκτίσθη οἷος Ἐνὼχ τοιοῦτος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνελήφθη ἀπὸ τῆς γῆς. Οὐδὲ ὡς Ἰω-
16. σὴφ ἐγεννήθη ἀνὴρ, ἡγέμενος ἀδελφῶν, στήριγμα λαοῦ, καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν. Σὴμ καὶ
Σὴθ ἐν ἀνθρώποις ἐδοξάσθησαν, καὶ ὑπὲρ πᾶν ζῶον ἐν τῇ κτίσει Ἀδάμ.

ΚΕΦ. L.

1. ΣΙΜΩΝ Ὀνίου υἱὸς ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἐν ζωῇ αὐτοῦ ὑπέρραψεν οἶκον, καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἐστε-
2. 3. ρέωσε τὸν ναόν· Καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐθεμελιώθη ὕψος διπλῆς ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱεροῦ. Ἐν
4. ἡμέραις αὐτοῦ ἠλαττώθη ἀποδοχεῖον ὑδάτων, χαλκὸς ὡσεὶ θαλάσσης τὸ περίμετρον. Ὁ φροντί-
5. ζων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀπὸ πτώσεως, καὶ ἐνισχύσας πόλιν ἐμπολιορκῆσαι, Ὡς ἐδοξάσθη ἐν περι-
6. στροφῇ λαοῦ, ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος; Ὡς ἀστὴρ ἑωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλης, ὡς σελήνη πλή-
7. ρης ἐν ἡμέραις, Ὡς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν ὑψίστου, καὶ ὡς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης,
8. Ὡς ἄνθος ῥόδων ἐν ἡμέραις νέων, ὡς κρίνα ἐπ' ἐξόδων ὕδατος, ὡς βλαστὸς Λιβάνου ἐν ἡμέραις θέ-
9. ρους, Ὡς πῦρ καὶ λίβανος ἐπὶ πυρείου, ὡς σκεῦος χρυσίου ὁλοσφύρητον κεκοσμημένον παντὶ
10. λίθῳ πολυτελεῖ, Ὡς ἐλαία ἀναθάλλουσα καρποὺς, καὶ ὡς κυπάρισσος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις.
11. Ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης, καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος, ἐν
12. ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἁγίου ἐδόξασε περιβολὴν ἁγιάσματος. Ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι μέλη ἐκ χει-
ρῶν ἱερέων, καὶ αὐτὸς ἑστὼς παρ' ἐσχάρᾳ βωμοῦ, κυκλόθεν αὐτοῦ στέφανος ἀδελφῶν, ὡς βλάστημα
13. κέδρου ἐν τῷ Λιβάνῳ· καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν ὡς στελέχη φοινίκων, Καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἐν
14. δόξῃ αὐτῶν· καὶ προσφορὰ Κυρίου ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ. Καὶ συν-
15. τέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βωμῶν, κοσμῆσαι προσφορὰν ὑψίστου παντοκράτορος, Ἐξέτεινεν ἐπὶ σπον-
δείου χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἔσπεισεν ἐξ αἵματος σταφυλῆς· ἐξέχεεν εἰς θεμέλια θυσιαστηρίου ὀσμὴν
16. εὐωδίας ὑψίστῳ παμβασιλεῖ. Τότε ἀνέκραγον υἱοὶ Ἀαρὼν, ἐν σάλπιγξιν ἐλαταῖς ἤχησαν· ἀκου-
17. στὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην εἰς μνημόσυνον ἔναντι ὑψίστου. Τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπευσε,

XII. υἱὸς Ἰωσεδέκ] υιος Αδαχ 23. ᾠκοδόμησαν οἶκον] ωκοδομησαν πυργον III. καὶ ἀνύψωσαν] και ανυψωσεν 23. habet καὶ in charact. minore Alex. λαὸν ἅγιον] ναον αγιον 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex. εἰς δόξαν αἰῶνος] ∧ αιωνος 55, 254.

XIII. Καὶ Νεεμίου] και μενουσιν 23. και Νεμμιου 106. καὶ νέμουσιν Ald. Καὶ Νεεμίου—μνημόσυνον] και εν εκλεκτοις ἦν Νεεμιας ου επι πολυ το μνημοσυνον αυτου 248. Compl. Νεεμίου] ἐν ἐκλεκτοῖς ἦν Νεεμίας (cum ἐν ἐκλ. ἦν in charact. minore) Alex. ἐπὶ πολὺ] præmitt. ου in charact. minore Alex. ἡμῖν] ημων 106, 157.

XIV. Οὐδὲ εἷς] ουδεις (23. scr. ουδις) 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. οἷος—τῆς γῆς] επι της γης τοιουτος οιος Ενωχ 23. (155. ex corr.) 253. Alex. επι της γης οιος Ενωχ 55, 254. sic, omisso της, 106. τοιουτος επι της γης οιος Ενωχ 248. Compl. καὶ γὰρ αὐτὸς] ∧ αυτος 248. Compl. ∧ γὰρ Alex. ἀνελήφθη] μετετεθη III. ἀπὸ τῆς γῆς] επι της γης 157.

XV. Οὐδὲ ὡς Ἰωσὴφ] ὁ δε Ιωσηφ 68. Ald. τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ] τα οστα αυτων 23. ἐπεσκέπησαν] επεσκεπη υπο Κυριου 248. Compl.

XVI. καὶ ὑπὲρ πᾶν ζῶον] ∧ ζωον 248. Compl. Ἀδάμ] primo Δαμ suprascr. ab al. m. Αδαμ 106.

I. Ὀνίου] Ιωναου 155. Ιονιου 253. Ἰωνίου Ald. Ὀνίου υἱὸς] ὁ Ονιου 248. Compl. υἱὸς] ὁ υιος 155. ἱερεὺς] præmitt. ὁ 248. Compl. Alex. ὃς ἐν ζωῇ] ὃς εν τη ζωη 248. Compl. ὑπέρραψ.] υπεγραψ. 296, 308. καὶ ἐν ἡμέραις] ∧ και 155. και εν ταις ημεραις 248. Compl. τὸν ναὸν] ∧ τον 55, 106, 155, 157, 253, 296. Alex. λαον 248. Compl.

II. Καὶ ὑπ' αὐτοῦ] και υπερ αυτου 155. και επ' αυτω 248. Compl. ὕψος διπλῆς] υψιστος διπλης 55. υψος διπλουν 248. Compl. περιβόλου] περίβολον Compl. περιβόλου ἱεροῦ] tr. 296.

III. ἀποδοχεῖον] αποδοχεια 106, 155, 157, 296, 308. Alex. δοχεια 248. Compl. ὑδάτων] ὕδατος Compl. χαλκὸς] λακκος 55, 155, 254, 296, 308. Alex. τὸ περίμετρον] τὸ τρίμετρον Compl.

IV. ἐμπολιορκῆσαι] εν πολιορκησει (55. scr. εμπολιορκησει) 106, 157, 253, 254. Alex. και πολιορκησας 248. Compl.

V. Ὡς ἐδοξάσθη] ως εδοξασθης 55, 106, 155, 157, 308. εδοξασθης 248. Compl. ὃς ἐδοξάσθη Alex. λαοῦ] λαων 155.

VI. ἐν μέσῳ νεφέλης] εν μεσω νεφελων 23, 106, 157, 248, 253. Compl. ἐν ἡμέραις] + αυτης 248. Compl.

VII. Ὡς ἥλιος] ως ὁ ηλιος 254. Ὡς ἥλιος—ὑψίστου] ponit post δοξης ad fin. com. 23, 248, 253. Compl. ἐκλάμπων] λαμπων (scr. λαμπον) 155. καὶ ὡς τόξον] ∧ και 155, 157, 254, 296. Alex. φωτίζον] φωτιζων 155, 253. ἐν νεφέλαις] νεφελας 248. Compl.

VIII. ὡς κρίνα] ωσει κρινα 106, 157, 248. Compl. Alex. ἐπ' ἐξόδων] επ' εξοδω 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. ἐν ἡμέραις—λίβανος in com. seq.] ∧ cum intermed. 155.

IX. ὁλοσφύρητον] ολοσφυρατον 23, 55, 254. κεκοσμημένον] κεκοσμημενω 308. κεκοσμημένον &c. ad fin. com.] ponit post καρπους in com. seq. 23. πολυτελεῖ] πολυτελη 308.

X. Ὡς ἐλαία] + ευπρεπης 248. Compl. (Alex. in charact. min.) ἐν νεφέλαις] ∧ εν 248. Compl.

XI. Ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν] præmitt. και 55, 106. καυχήματος] καυματος III. ἐν ἀναβάσει] επ' αναβασει 254.

XII. μέλη] μελι 23. ἐκ χειρῶν] εκ χειρος 155, 248. Compl. ἱερέων] εχθρων 23. ἑστὼς] εστηκως 106, (155. scr. εστικος) 157, 296. Alex. παρ' ἐσχάρᾳ] παρ' εσχαραν 155, 248, 296. Compl. κυκλ. αὐτοῦ] κυκλ. αυτων 308. κυκλ. αὐτὸς Ald. κέδρου] κεδρων 23, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. καὶ ἐκύκλωσαν] και εκυκλωσεν 155.

XIII. οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν] ∧ οἱ 155. ἐν χερσὶν] ∧ ἐν Ald.

XIV. ἐπὶ βωμῶν] επι βωμω 68. Ald. Alex. επι βορρων 155. επι βωμου 248. Compl.

XV. χεῖρα αὐτοῦ] χειρας αυτου 23, 248. Compl. καὶ ἔσπεισεν] και επιεν 155. καὶ ἔσπασεν Ald. ἐξέχεεν] εξεχεαν 106. εἰς θεμέλια] επι θεμελια 248. Compl.

XVI. υἱοὶ Ἀαρὼν] præmitt. οἱ 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. ἐν σάλπιγξιν] ∧ εν 253. ἔναντι ὑψίστου] εναντιον υψιστου 296.

XVII. κατέσπευσε] κατεπαυσαν 23, 106, 155, 296, 308. Ald.

Digitized by Google

καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, προσκυνῆσαι τῷ Κυρίῳ αὐτῶν παντοκράτορι Θεῷ τῷ ΚΕΦ. L.
ὑψίστῳ. Καὶ ᾔνεσαν οἱ ψαλμῳδοὶ ἐν φωναῖς αὐτῶν, ἐν πλείστῳ οἴκῳ ἐγλυκάνθη μέλος. Καὶ ἐδε- 18. 19.
ήθη ὁ λαὸς Κυρίου ὑψίστου ἐν προσευχῇ κατέναντι ἐλεήμονος, ἕως συντελεσθῇ κόσμος Κυρίου, καὶ
τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ἐτελείωσαν. Τότε καταβὰς ἐπῆρε χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν 20.
Ἰσραὴλ, δοῦναι εὐλογίαν Κυρίῳ ἐκ χειλέων αὐτοῦ, καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καυχᾶσθαι. Καὶ ἐδευτέ- 21.
ρωσεν ἐν προσκυνήσει ἐπιδείξασθαι τὴν εὐλογίαν παρὰ ὑψίστου. Καὶ νῦν εὐλογήσατε τῷ Θεῷ 22.
πάντες τῷ μεγαλοποιοῦντι πάντη, τὸν ὑψοῦντα ἡμέρας ἡμῶν ἐκ μήτρας, καὶ ποιοῦντα μεθ' ἡμῶν
κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Δῴη ἡμῖν εὐφροσύνην καρδίας, καὶ γενέσθαι εἰρήνην ἐν ἡμέραις ἡμῶν ἐν Ἰσ- 23.
ραὴλ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος, Ἐμπιστεῦσαι μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐ- 24.
τοῦ λυτρωσάσθω ἡμᾶς. Ἐν δυσὶν ἔθνεσι προσώχθισεν ἡ ψυχή μου, καὶ τὸ τρίτον οὐκ ἔστιν ἔθνος. 25.
Οἱ καθήμενοι ἐν ὄρει Σαμαρείας, Φυλιστιεὶμ, καὶ ὁ λαὸς μωρὸς ὁ κατοικῶν ἐν Σικίμοις. Παιδείαν 26. 27.
συνέσεως καὶ ἐπιστήμης ἐχάραξα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, Ἰησοῦς υἱὸς Σειρὰχ Ἱεροσολυμίτης, ὃς ἀνώμ-
βρησε σοφίαν ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ. Μακάριος ὃς ἐν τούτοις ἀναστραφήσεται, καὶ ὁ θεὶς αὐτὰ ἐπὶ 28.
καρδίαν αὐτοῦ σοφισθήσεται. Ἐὰν γὰρ αὐτὰ ποιήσῃ, πρὸς πάντα ἰσχύσει, ὅτι φῶς Κυρίου τὸ 29.
ἴχνος αὐτοῦ.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΙΗΣΟΥ ΥΙΟΥ ΣΕΙΡΑΧ. ΚΕΦ. LI.

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΟΜΑΙ σοι Κύριε βασιλεῦ, καὶ αἰνέσω σε Θεὸν τὸν σωτῆρά μου, ἐξομολογοῦμαι 1.
τῷ ὀνόματί σου, Ὅτι σκεπαστὴς καὶ βοηθὸς ἐγένου μοι, καὶ ἐλυτρώσω τὸ σῶμά μου ἐξ ἀπωλείας, 2.
καὶ ἐκ παγίδος διαβολῆς γλώσσης, ἀπὸ χειλέων ἐργαζομένων ψεῦδος, καὶ ἔναντι τῶν παρεστηκό-
των ἐγένου μοι βοηθὸς, Καὶ ἐλυτρώσω με, κατὰ τὸ πλῆθος ἐλέους καὶ ὀνόματός σου, ἐκ βρυ- 3.
γμῶν ἑτοίμων εἰς βρῶμα, ἐκ χειρὸς ζητούντων τὴν ψυχήν μου, ἐκ πλειόνων θλίψεων ὧν ἔσχον,
Ἀπὸ πνιγμοῦ πυρὸς κυκλόθεν, καὶ ἐκ μέσου πυρὸς οὗ οὐκ ἐξέκαυσα, Ἐκ βάθους κοιλίας ᾅδου, 4. 5.
καὶ ἀπὸ γλώσσης ἀκαθάρτου, καὶ λόγου ψευδοῦς, Βασιλεῖ διαβολὴ γλώσσης ἀδίκου· ἤγγισεν ἕως 6.
θανάτου ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ ζωή μου ἦν σύνεγγυς ᾅδου κάτω. Περιέσχον με πάντοθεν, καὶ οὐκ 7.

καὶ ἔπεσαν] και επεσον 106, 157, 248. Compl. τῷ Κυρίῳ αὐτῶν] Κυρίῳ Alex. τῷ ὑψίστῳ] ∧ τῳ 23, 106, 155, 157, 248, 296. Compl. Alex.

XVIII. οἱ ψαλμῳδοὶ] οἱ ψαλτωδοι 106, 155, 157, 253, 296, 308. Alex. ἐν φωναῖς αὐτῶν] ∧ εν 248. Compl. ἐν πλείστῳ οἴκῳ] εν παντι τω οικω 23, εν πλειστω ηχω 106, 157, 248. Compl. Alex. ἐγλυκάνθη] εμεγαλυνθη III, 55, 155, 157, 254, 296, 308. μέλος] ∧ 55, 254.

XIX. ὑψίστου] του υψιστου 106, 254. κατέναντι ἐλεήμονος] κατεναντι του ελεημονος 248. Compl. κόσμος Κυρίου] præmitt. ὁ 55, 248, 254. Compl. καὶ τὴν λειτουργ. αὐτοῦ] και την λειτουργ. αυτων 106.

XX. Τότε καταβὰς] habet καταβὰς in charact. minore Alex. ἐπῆρε] εστηρισε 55. χεῖρας αὐτοῦ] χειρα αυτου III, 155. ἐπὶ πᾶσαν] habet πᾶσαν in charact. minore Alex. εὐλογίαν Κυρίῳ] ευλογιαν Κυριου 23, 253. Compl. Alex. ἐν ὀνόματι αὐτοῦ] εν ονοματι Κυριου 157. καυχᾶσθαι] καυχησασθαι 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254, 296. Compl. Alex.

XXI. Καὶ ἐδευτέρωσεν] και εδευτερωσαν 248. Compl. Alex. ἐν προσκυνήσει] επι προσκυνησει III. προσκυνειν 23. ἐπιδείξασθαι] επιδεξασθαι 157, 248, 253. Compl. Alex.

XXII. Καὶ νῦν] και τα νυν 106. τῷ Θεῷ] τον Θεον 55, 248. Compl. πάντες] παντων 106, 157, 248, 253, 296. Compl. Alex. παντωκράτωρ (sic) 155. τῷ μεγαλοποιοῦντι] τον μεγαλοποιουντα 55. τω μεγαλα ποιουντι 106, 155, 157. (Alex. cum τῷ in charact. min.) τον μεγαλα ποιουντα 248, 254. Compl. τω ποιουντι 308. πάντῃ] παντι 55, 106, 157, 254. præmitt. μονον 248. Compl. παντα 308. καὶ ποιοῦντα] ∧ και 55. κατὰ τὸ ἔλεος] κατα τον ελεον 248. Compl. ∧ κατα 254. αὐτοῦ] ∧ 296, 308.

XXIII. Δῴη—καρδίας] ∧ cum intermed. 248. Δῴη ἡμῖν] δωη υμιν 155. Ald. κατὰ τὰς ἡμέρας] κατα τα σημεια 23.

XXIV. τὸ ἔλεος αὐτοῦ] τον ελεον αυτου 248. Compl. ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ] εν ταις ημεραις ημων 55, 248. Compl. Alex.

XXV. ἡ ψυχή μου] ἡ ψυχη ημων 157.

XXVI. Φυλιστιεὶμ] præmitt. και 106, 155, 157, 296. Alex. præmitt. και ανδρες οἱ κατοικουντες 248. Compl. ὁ λαὸς μωρὸς] ὁ λαος ὁ μωρος 55, 106, 155, 157, 254, 296, 308. Alex. ∧ ὁ 248. Compl.

XXVII. Παιδ. συνέσεως] παιδ. αινεσεως 55, 254. παιδείας συνέσεως Ald. ἐχάραξα] ἐχάραξε Compl. Alex. ἐν τῷ βιβλίῳ] εν τω βιβλω 106. υἱὸς Σειρὰχ] + Ελεαζαρος 23, 253. + Ελεαζαρ 55, 106, 155, 157, 296, 308. Alex. + Ελεαζαρου 68. Ald. ὁ υιος Σιραχ 248. Compl. Ἱεροσολυμ.] præmitt. ὁ 23, 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254, 296. Compl. Alex. ὃς ἀνώμβρησε] ὃς ανωμβρισε 248. Compl. ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ] ∧ αυτου 248. Compl. ∧ ἀπὸ Ald.

XXVIII. καὶ ὁ θεὶς] ∧ ὁ 55, 106, 155, 157, 254, 296, 308. Ald. Alex. ἐπὶ καρδίαν αὐτοῦ] επι την καρδιαν αυτου 106. επι καρδιαν εαυτου 248. Compl. ἐπὶ καρδίας αὐτοῦ Ald.

XXIX. αὐτὰ] ταυτα 106, 155, 296, 308. αὐτὰ ποιήσῃ] tr. 248. Compl. ποιήσῃ] ποιησεις 155. ἰσχύσει] ισχυει 106. ισχυῖ 253. ισχυση 308. ὅτι φῶς] οτι φοβος 106. τὸ ἴχνος αὐτοῦ] + και τοις ευσεβεσιν εδωκε σοφιαν· ευλογητος Κυριος εις τον αιωνα· γενοιτο, γενοιτο. 55, 248, 254. Compl. (Alex. in charact. minore.)

I. Ἐξομολογήσομαι] εξομολογουμαι III. Κύριε βασιλεῦ] Κυριε ὁ Θεος ὁ βασιλευς 253. καὶ αἰνέσω σε] ∧ σε 55, 254. habet σε in charact. minore Alex. Θεὸν τὸν σωτῆρά μου] εν τω σωτηριω μου 23. ἐξομολογοῦμαι] εξομολογησομαι 106, 157.

II. ἔναντι τῶν παρεστηκότων] εναντιον παρεστηκοτων 106. εναντι των ανθεστηκοτων 248. Compl. ἐγένου μοι] ∧ μοι 55, 106, 157, 253, 254. Ald. tr. 248. Compl. habet μοι in charact. minore Alex.

III. ἐλέους] præmitt. του 55, 248. Compl. ἐλέου Ald. καὶ ὀνόματός σου] του ονοματος σου 55, 248. Compl. ∧ σου 253. ἑτοίμων] ετοιμον III, 155, 248. ετοιμος 254. Ald. εἰς βρῶμα] εις θηραν 106.

IV. Ἀπὸ πνιγμοῦ] præmitt. και 155. πυρὸς 1°] πυρᾶς 106, 155, 157. Ald. Alex. καὶ ἐκ μέσου] ∧ και 248. Compl. πυρὸς 2°] ∧ 23. οὗ οὐκ] ∧ ουκ 106, 157, 254. ∧ οὗ 155, 248. Compl.

V. Ἐκ βάθους] præmitt. και 248. Compl. ᾅδου] λαου 23. ∧ 248, 254. Compl. καὶ λόγου ψευδοῦς] και εκ λογου ψευδους 248. Compl.

VI. διαβολὴ] διαβολης 23, 55, 106, 253. γλώσσης ἀδίκου] præmitt. εκ 248. Compl. (Alex. in char. min.) præmitt. και 253. ἀδίκου] αδικα 23. καὶ ἡ ζωή μου] ∧ καὶ Ald. σύνεγγυς] ἐγγὺς Compl. ᾅδου κάτω] αδου κατωτατου 248, 253. Compl. ∧ 254.

Digitized by Google

ΚΕΦ. LI.

8. ἦν ὁ βοηθῶν· ἐμβλέπων εἰς ἀντίληψιν ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἦν. Καὶ ἐμνήσθην τοῦ ἐλέους σου Κύριε,
καὶ τῆς ἐργασίας σου τῆς ἀπ' αἰῶνος· ὅτι ἐξελῇ τοὺς ὑπομένοντάς σε, καὶ σώζεις αὐτοὺς ἐκ χειρὸς
9. 10. ἐθνῶν. Καὶ ἀνύψωσα ἐπὶ γῆς ἱκετείαν μου, καὶ ὑπὲρ θανάτου ῥύσεως ἐδεήθην. Ἐπεκαλεσάμην
Κύριον πατέρα Κυρίου μου, μή με ἐγκαταλιπεῖν ἐν ἡμέραις θλίψεως, ἐν καιρῷ ὑπερηφάνων ἀβο-
11. ηθησίας. Αἰνέσω τὸ ὄνομά σου ἐνδελεχῶς, καὶ ὑμνήσω ἐν ἐξομολογήσει· καὶ εἰσηκούσθη ἡ δέησίς
12. μου. Ἔσωσας γάρ με ἐξ ἀπωλείας, καὶ ἐξείλου με ἐκ καιροῦ πονηροῦ· διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι
13. καὶ αἰνέσω σοι, καὶ εὐλογήσω τῷ ὀνόματι Κυρίου. Ἔτι ὢν νεώτερος, πρινὴ πλανηθῆναί με, ἐζή-
14. τησα σοφίαν προφανῶς ἐν προσευχῇ μου. Ἔναντι ναοῦ ἠξίουν περὶ αὐτῆς, καὶ ἕως ἐσχάτων ἐκ-
15. ζητήσω αὐτήν, Ἐξ ἄνθους ὡς περκαζούσης σταφυλῆς· εὐφράνθη ἡ καρδία μου ἐν αὐτῇ, ἐπέβη ὁ πούς
16. μου ἐν εὐθύτητι, ἐκ νεότητός μου ἴχνευσα αὐτήν. Ἔκλινα ὀλίγον τὸ οὖς μου, καὶ ἐδεξάμην, καὶ
17. πολλὴν εὗρον ἐμαυτῷ παιδείαν. Προκοπὴ ἐγένετό μοι ἐν αὐτῇ· τῷ διδόντι μοι σοφίαν δώσω
18. 19. δόξαν. Διενοήθην γὰρ τοῦ ποιῆσαι αὐτήν, καὶ ἐζήλωσα τὸ ἀγαθόν, καὶ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ. Δια-
μεμάχηται ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν ποιήσει λιμοῦ διηκριβωσάμην· τὰς χεῖράς μου ἐξεπέτασα
20. πρὸς ὕψος, καὶ τὰ ἀγνοήματα αὐτῆς ἐπένθησα, Τὴν ψυχήν μου κατεύθυνα εἰς αὐτήν, καρδίαν
ἐκτησάμην μετ' αὐτῶν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν καθαρισμῷ εὗρον αὐτήν· διὰ τοῦτο οὐ μὴ ἐγκαταλειφθῶ.
21. 22. Καὶ ἡ κοιλία μου ἐταράχθη ἐκζητῆσαι αὐτήν· διὰ τοῦτο ἐκτησάμην ἀγαθὸν κτῆμα. Ἔδωκε Κύ-
23. ριος γλῶσσάν μοι μισθόν μου, καὶ ἐν αὐτῇ αἰνέσω αὐτόν. Ἐγγίσατε πρὸς μὲ ἀπαίδευτοι, καὶ
24. αὐλίσθητε ἐν οἴκῳ παιδείας. Διότι ὑστερεῖτε ἐν τούτοις, καὶ αἱ ψυχαὶ ὑμῶν διψῶσαι σφόδρα;
25. 26. Ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησα, κτήσασθε ἑαυτοῖς ἄνευ ἀργυρίου. Τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπό-
27. θετε ὑπὸ ζυγόν, καὶ ἐπιδεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παιδείαν, ἐγγύς ἐστιν εὑρεῖν αὐτήν. Ἴδετε ἐν
28. ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ὅτι ὀλίγον ἐκοπίασα, καὶ εὗρον ἐμαυτῷ πολλὴν ἀνάπαυσιν. Μετάσχετε παι-
29. δείας ἐν πολλῷ ἀριθμῷ ἀργυρίου, καὶ πολὺν χρυσὸν κτήσασθε ἐν αὐτῇ. Εὐφρανθείη ἡ ψυχὴ
30. ὑμῶν ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ, καὶ μὴ αἰσχυνθείητε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ. Ἐργάζεσθε τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸ
καιροῦ, καὶ δώσει τὸν μισθὸν ὑμῶν ἐν καιρῷ αὐτοῦ.

VII. ἐμβλέπων] ενεβλεπον 106, 157, 248. Compl. εμβλεπω 155. ἔβλεπον Alex.

VIII. Καὶ ἐμνήσθην] ∧ και 254. καὶ τῆς—ἀπ' αἰῶνος] και της εργασιας ταυτης απ' αιωνος 248. Compl. ὅτι ἐξελῇ] οτι εξαιρη (23. scr. εξερη) 106, 155, (157, 253. scr. εξαιρει) 248. Compl. Alex. τοὺς ὑπομέν. σε] ∧ σε Compl. σώζεις] σωζης 155. ἐκ χειρὸς ἐθνῶν] εκ χειρος πονηρων 23. εκ χειρος εχθρων 55, 106, 155, 157, 248, 253, 254. Compl. Alex.

IX. ἐπὶ γῆς] απο της γης 55, 254. απο γης 106, 155, 157, 253. Alex. απο οργης 248. Compl. ἱκετείαν] ικεσιαν (scr. ηκασιαν) 155, ὑπὲρ θανάτου] απο αθανατου III.

X. Ἐπεκαλεσάμην] præmitt. και 248. Compl. Κυρίου μου] Κύριόν μου Ald. με ἐγκαταλιπεῖν] tr. 248. Compl. με εγκαταλειπειν 254. ἐν ἡμέραις] εν ημερα 106, 155, 248, 253. Compl. ὑπερηφάνων] υπερηφανω 155. ὑπερηφανιῶν Ald. ἀβοηθησίας] βωησιας (sic) 155.

XI. ὑμνήσω] υμνησω σε (155. scr. σαι et sic com. seq.) 248. Compl. + σοι 157.

XII. Ἔσωσας γάρ με] εσωσας γαρ ημας 248. Compl. καὶ ἐξείλου με] και εξελουμαι III, 23. ἐκ καιροῦ] ἐκ χεῖρος Alex. πονηροῦ] + καὶ ἐξείλου με inter uncos Alex. ἐξομολογήσομαι] + σοι 23, 55, 106, 155, 157, 253, 254. Alex. αἰνέσω σοι] αινεσω σε 55, 106, 155, 248, 253, 254. Compl. Ald. τῷ ὀνόματι Κυρίου] το ονομα σου Κυριε 55, 248, 254. Compl. το ονομα Κυριου 155.

XIII. Ἔτι ὢν] ὅτι ὢν 55. ἐζήτησα] ἔτηώνησα (sic) 155. προφανῶς ἐν προσευχῇ] ἦν προρῶσέν (sic) προσευχη 155.

XIV. καὶ ἕως ἐσχάτων] και εως εσχατου 55, 157, 248, 254. Compl.

XV. Ἐξ ἄνθους] εξανθουσης 23. εξανθουση 253. εξανθουσα 254. ὡς περκαζούσης] εως περκαζουσης III. ἐν εὐθύτητι] εν αυτη ευθυτητι 106, 157. ἴχνευσα αὐτήν] ιχνευον αυτον 55, 106, 155, 248, 254. Compl. Alex.

XVI. ὀλίγον τὸ οὖς μου] το ους μου ολιγον 248. Compl. εὗρον] ευρων 155.

XVII. τῷ διδόντι μοι] habet μοι in charact. minore Alex. δώσω δόξαν] δωσω δυναμιν 248. Compl.

XVIII. τοῦ ποιῆσαι] + με 157. Alex. καὶ ἐζήλωσα] ∧ και 155. και ζηλωσαι 248. Compl.

XIX. Διαμεμάχηται] διαμεμαχισται III, 253. διαμεμαχισθαι 254. ἐν ποιησει λιμοῦ] εν ποιησει μου 106, 155, 157, 254. Alex. διηκριβωσάμην] διηκριβησαμην III. ὕψος] υψους 155. ἐπένθησα] επενοησα 23, 55, 248, 253, 254. Compl. επενθησαν 155. ἀπενοήθησα Ald.

XX. καρδίαν—ἀπ' ἀρχῆς] ponit statim post ευρον αυτην 23, 55, 106, 155, 157, 248, 254. Compl. Alex. μετ' αὐτῶν] μετ' αυτης 23, 55, 106, 157, 248, 254. Compl. Alex. καὶ ἐν καθαρισμῷ] και εν καιρῳ θερισμου III. καὶ ἐν καθαρισμῷ εὗρον αὐτήν] ∧ 253. διὰ τοῦτο—διὰ τοῦτο in com. seq.] ∧ cum intermed. 155.

XXI. Καὶ ἡ κοιλία μου] και ἡ ψυχη μου 253. καὶ ἡ καρδία μου Compl. ἐταράχθη] εξεταραχθη 106. ἐκζητῆσαι] του εκζητησαι 55, 106, 157, 254. Alex. ζητησαι 248. Compl.

XXII. Ἔδωκε Κύριος] præmitt. και 55, 106, 254. γλῶσσάν μοι] γλωσσαν μου 55, 106, 155. Alex. ∧ μοι 248. Compl. μισθόν μου] μισθον μοι 55, 106, 254.

XXIII. Ἐγγίσ. πρὸς μὲ] εγγισ. μοι 248. Compl. καὶ αὐλίσθητι] και αυλισθηθεσθε III. (155. ut videtur.) και αυλισθησεται 23.

XXIV. Διότι] τι οτι 55, 106, 155, 253, 254. Alex. καὶ ὅτι Ald. ὑστερεῖτε] + και λεγετε 23. + λεγετε 55, 68, 106, 155, 254. Alex. + ἢ τι λεγετε 248. Compl. + ἢ εληγετε 253. ὑστερεῖσθε λέγετε Ald. αἱ ψυχαὶ ὑμῶν] αἱ ψυχαι ημων 106, 155.

XXV. Ἤνοιξα] ανοιξας 155. κτήσασθε] ωνησασθε (ut videtur; scr. ονισασθαι) 155. ἑαυτοῖς] αὐτοῖς Ald.

XXVI. ὑπὸ ζυγὸν] ∧ υπο 106. παιδείαν] ταπεινωσιν 23.

XXVII. ὅτι ὀλίγον] ∧ ὀλίγον Compl. εὗρον] ευρων 155.

XXVIII. παιδείας] παιδείαν Ald. κτήσασθε] κτίσασθε Ald. ἐν αὐτῇ] συν αυτη 23.

XXIX. Εὐφρανθείη] ευφρανθη 155. ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ] επι τω ελεει αυτου 248. Compl. καὶ μὴ αἰσχυν.] και οὐ μη αισχυν. 106. αἰσχυνθείητε] ησχυνθηται (scr. εσχυνθηται) 155.

XXX. Ἐργάζεσθε] εργασασθε 106, 248, 253. Compl. ἐν καιρῷ αὐτοῦ] εν καιρω υμων 23.

Digitized by Google

Digitized by Google